

Poslovno poročilo Cankarjevega doma za leto 2018

cankarjev dom

Ljubljana, februar 2019

Poslovno poročilo
Cankarjevega doma
za leto 2018

SPLOŠNI PODATKI O CANKARJEVEM DOMU

Cankarjev dom je osrednji slovenski kulturni center, ustanovljen za izvajanje kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti. Odličen kulturno-umetniški program in pestro kongresno dogajanje dosegamo s programiranjem domačega kulturno-umetniškega ustvarjanja, z razvijanjem kongresne in druge dejavnosti na trgu, s kulturno-umetniškim, znanstvenim in gospodarskim sodelovanjem znotraj mesta, države in v mednarodnih razsežnostih ter z vzpodbujanjem urbanega druženja prebivalcev.

Cankarjev dom je pri oblikovanju kulturno-umetniškega programa avtonomen. Bistvo njegovega poslanstva je zagotavljanje pogojev za razvoj različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega in širšega duhovnega življenja ter uveljavljanje humanističnih in socialnih vrednot in multikulturnega sodelovanja. Pestra in v svet odprta programska usmeritev, ki upošteva tudi avtonomno delovanje drugih kulturnih institucij, zagotavlja obiskovalcem Cankarjevega doma sprostitev, čustveno bogatenje, socialno in estetsko občutljivost, nova spoznanja in zavedanje o neprecenljivem pomenu kulture, znanosti in umetnosti za narodovo prihodnost v Evropski uniji.

Cankarjev dom s svojimi programi javne službe in z dejavnostjo na trgu spodbuja in oblikuje pogoje za razvoj kulture, umetnosti, izobraževanja, znanosti in zagotavlja:

- načrtovanje, organizacijo in izvedbo raznolikih kulturno-umetniških programov
- podporo in asistenco umetnikom in drugim izvajalcem ter dobre pogoje za njihovo delo
- raznolik in širok spekter programov in aktivnosti za preživljanje prostega časa posameznikov in organiziranih skupin
- socialno okolje in prostore za druženje posameznikov in skupin
- kulturno vzgojo, izobraževanje in usposabljanje posameznikov in skupin
- pretok znanja in novih idej
- delavnice, organizacijo in izvedbo kongresov in drugih prireditev, ki prispevajo k razvoju znanosti in prepoznavnosti Slovenije v tujini
- informacijsko točko o dogajanju na področju kulture in kongresne dejavnosti v Ljubljani.

Naziv: Cankarjev dom, kulturni in kongresni center

Sedež: Ljubljana

Naslov: Prešernova cesta 10, 1000 Ljubljana

Matična številka: 5099471000

Ident. št. za DDV in davčna številka: SI 27164136

Šifra proračunskega uporabnika: 35777, določeni proračunski uporabnik

Šifra dejavnosti: 90.040

Številka vpisa v sodni register: 10149200

T 01 24 17 100

S <http://www.cd-cc.si>

E info@cd-cc.si

Cankarjev dom je javni zavod, ki ga je ustanovila Vlada Republike Slovenije. Delovanje je financirano iz proračunskih virov (javna služba), z nejavnimi prihodki javne službe in s prihodki dejavnosti na trgu

ORGANI ZAVODA

Generalna direktorica: Uršula Cetinski

Svet zavoda v sestavi: Tatjana Ažman, Aleš Čerin (predsednik), Barbara Drnač, Vesna Jurca Tadel, Dušan Lakner, Andraž Pöschl in dr. Barbara Predan

Strokovni svet v sestavi: Boštjan Botas Kenda, Andrej Grafenauer, Mensur Hodžić, dr. Milčec Komelj, dr. Blaž Lukan, Barbara Rogelj (predsednica) in Maja Vidergar

POSLOVNO POROČILO 2018	3
Zakonske in druge pravne podlage za delovanje.....	3
Organi zavoda	3
Nagovor generalne direktorice.....	4
Poudarki poslovanja v letu 2018	6
POSLOVANJE V LETU 2018	6
Strateške usmeritve in plan za leto 2018	6
Izvajalci javnega kulturnega programa v letu 2018	9
Pokrovitelji in darovalci javnega kulturnega programa.....	9
Kadrovsko poročilo	10
Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi	18
Kazalci in kazalniki uspešnosti poslovanja.....	22
Investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme	27
Finančno poslovanje in primerjave z osnovami	32
DEJAVNOSTI CD	39
KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA).....	39
1. RESNA GLASBA, OPERA.....	39
1.1 Simfonična glasba	40
1.2 Glasbeno-scenska dela	42
1.3 Vokalna glasba	43
1.4 Komorna glasba	43
1.5 Sodobna glasba.....	45
2. DRUGA GLASBA	45
2.1 Glasbe sveta.....	46
2.2 Jazz in Cankarjevi torki.....	48
2.3 Popularna glasba.....	56
3. UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE IN PLES)	58
3.1 Slovenske gledališke koprodukcije	59
3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije	63
3.3 Gledališka gostovanja iz tujine	64
3.4 Plesne koprodukcije	65
3.5 Plesna gostovanja iz Slovenije	66
3.6 Plesna gostovanja iz tujine	67
3.7 Folklor.....	70
4. FILMSKI PROGRAM	70
4.1 Filmski festivali	70
4.2 Filmski cikli	72
4.3 Filmi v distribuciji	72
4.4 Premiere slovenskih filmov	74
4.5 Izredne projekcije – sodelovanje z drugimi producenti in distributerji	74
5. KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM.....	74
5.1 Kulturna vzgoja.....	75
5.2 Ustvarjalnost mladih	79
5.3 Humanistika.....	80
5.4 Literatura	82
6. RAZSTAVNI PROGRAM	83
6.1 Razstave v galeriji CD in v dvorani Duše Počkaj.....	84
6.2 Razstave v večnamenskih prostorih CD.....	86
6.3 Fotografske razstave v Mali galeriji	88
6.4 Drugi projekti razstavnega programa.....	89
KONGRESNO-KOMERCIJALNA DEJAVNOST (DEJAVNOST CD NA TRGU)	90
PRILOGA: SEZNAM PRIREDITEV IN ŠTEVILO OBISKOVALCEV JAVNEGA KULTURNEGA PROGRAMA 2018	102

POSLOVNO POROČILO 2018

Zakonske in druge pravne podlage za delovanje

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center¹ (Uradni list RS, št. 103/13 s spremembami)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-UPB1; Uradni list RS, št. 77/07 s spremembami)
- Zakon o javnih financah (ZJF-UPB4; Uradni list RS, št. 11/11 s spremembami)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819; Uradni list RS, št. 71/17 s spremembami)
- Zakon o javnih uslužbencih (ZJU-UPB2; Uradni list RS, št. 32/06 s spremembami)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-UPB13, Uradni list RS, št. 108/09 s spremembami)
- Zakon o zavodih (ZZ; Uradni list RS, št. 12/91 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (KPJS, Uradni list RS, št. 57/08 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94 s spremembami)
- Kolektivna pogodba Cankarjevega doma, kulturnega in kongresnega centra (januar 1998 s spremembami)
- Strateški načrt Cankarjevega doma za obdobje 2015–2019²
- Neposredni poziv direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za leto 2018 (št. 6110-107/2017/1, 6. 10. 2017)
- Pogodbi med Ministrstvom za kulturo³ in Cankarjevim domom o prenosu osnovnega sredstva v uporabo in upravljanje (št. 3340-14-000030 – Park Sveta Evrope⁴ in št. 3340-17-000023 – objekt Cankarjevega doma z zemljiščem)
- Odločba MK o financiranju javne službe v letu 2018 (št. 6110-170/2017/4, 21. 12. 2018) in dopolnilne odločbe (št. 6110-170/2017/11, 16. 1. 2018, št. 6110/170/2017/22, 28. 8. 2018 in št. 6110-170/2017/30, 8. 11. 2018) – vse skupaj v nadaljevanju: odločba
- Pogodba med MK in CD (št. 3340-18-080001) o celoviti prenovi strehe Cankarjevega doma z dne 28. 5. 2018
- Sklep Vlade Republike Slovenije (št. 47603-12/2018/3, 24. 7. 2018), da se izkazani presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2017 porabi za nakup opreme
- Pogodba med MK in CD (št. C3340-18-202010, 22. 8. 2018) o sofinanciranju operacije »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev« na podlagi javnega razpisa »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«, ki se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2021, prednostne osi 8.2 Trajnostna vključitev mladih na trg dela (ESS), specifičnega cilja 8.2.1 Znižanje brezposelnosti mladih
- Pogodba med MK in CD (št. 3340-18-129076, 23. 11. 2018) o sofinanciranju evropskega projekta »29. Ljubljanski mednarodni filmski festival – 29. Liffe«.

Organi zavoda

V letu 2018 je bilo sklicanih pet sej **sveta CD**, od tega tri korespondenčno. Člani sveta so na sejah sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi.

- Svet je izdal soglasje k Letnemu poročilu Cankarjevega doma za leto 2017, ki ga sestavljata Poslovno in Računovodsko poročilo.
- Soglašal je, da se presežek prihodkov nad odhodki za leto 2017, ob upoštevanju presežka prihodkov nad odhodki, izračunanega v skladu z 71. členom ZIPRS1819, v višini 59.347,31 €

¹ Krajše CD.

² Sprejet na 6. redni seji sveta CD dne 22. 1. 2015 po predhodnem pozitivnem mnenju ustanovitelja na 17. redni seji Vlade RS dne 8. 1. 2015 (sklep Vlade RS in predhodno mnenje št. 61000-5/2014/5).

³ Krajše MK.

⁴ Krajše PSE.

prenese na povečanje obveznosti za sredstva v upravljanju kot vir za nabavo novih osnovnih sredstev.

- Soglašal je s predlogom generalne direktorice o porabi presežka prihodkov nad odhodki za leto 2017 z dne 15. 2. 2018.
- Dal je soglasje k Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2018⁵.
- Soglašal je, da se delovna uspešnost zaposlenim v letu 2018 izplačuje v skladu s sprejetim finančnim načrtom CD ter na osnovi sprotne ocen uspešnosti poslovanja in meril, ki jih sprejme generalna direktorica, vendar največ do višine, ki jo določa Pravilnik o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ter o določitvi nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu, v javnih zavodih, javnih skladih in agencijah na področju kulture ter medijev (Ur. l. RS št. 107/09). Podlage za izplačilo so razvidne iz Programa in finančnega načrta CD za leto 2018 in Letnega poročila CD za leto 2017.
- Zaradi kakovostnega uresničene programa in pozitivnih rezultatov dejavnosti CD na trgu v letu 2017, je svet soglašal, da se generalni direktorici in direktoricam sektorjev v letu 2018 iz prihodkov dejavnosti CD na trgu izplača delovna uspešnost za leto 2017.
- Izdal je soglasje k predlogu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v Cankarjevem domu, št. 013/2018 z dne 23. 1. 2018 in št. 013/2018 z dne 25. 5. 2018.
- Dal pozitivno predhodno mnenje k predčasni razrešitvi Jane Kramberger, pomočnice generalne direktorice – direktorice poslovnega sektorja, zaradi upokojitve.
- Soglašal je s predlagano oceno delovne uspešnosti za namene napredovanja zaposlenih na delovnih mestih iz plačne skupine B (generalna direktorica in direktorice sektorjev). V skladu s predpisi, ki urejajo napredovanje javnih uslužbencev v plačne razrede, je na podlagi doseženih poslovnih rezultatov v letu 2017 delo ocenil z oceno »odlično«.
- Potrdil je Investicijski program za celovito obnovo strešnih površin Cankarjevega doma.
- Soglašal je z rebalansom finančnega načrta in spremembami kadrovskega načrta CD za leto 2018 z dne 22. 6. in 24. 9. 2018⁶.
- Potrdil je Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) za zamenjavo stabilne gasilne naprave v razdelilno-transformatorski postaji Cankarjevega doma.
- Seznanil se je s poročilom neodvisnega revizorja o računovodskih izkazih CD za leto 2017.
- Potrdil je Polletno poročilo Cankarjevega doma za leto 2018.
- Izdal je sklep o razpisu volitev predstavnika delavcev CD v Svet zavoda ter predstavnike delavcev v Strokovni svet zavoda.

Strokovni svet CD se je v letu 2018 sestal enkrat.

- Potrdil je Letno poročilo Cankarjevega doma za leto 2017, ki ga sestavljata Poslovno in Računovodsko poročilo.
- Izdal je soglasje k Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2018.
- Izdal je pozitivno predhodno mnenje k predčasni razrešitvi Jane Kramberger, pomočnice generalne direktorice – direktorice poslovnega sektorja, zaradi upokojitve.

Nagovor generalne direktorice

Leto 2018 je bilo v Cankarjevem domu izjemno uspešno, saj smo uresničili vse pglavitne programske in poslovne cilje, hkrati pa se lahko pohvalimo tudi s pomembnim napredkom na področju investicij. Leto smo zaključili s presežkom prihodkov nad odhodki.

Na splošno velja, da smo tako v domačih kot mednarodnih okvirih upravičili sloves osrednjega slovenskega kulturnega in kongresnega centra, ki ga je obiskalo 496.108 ljudi, kar pomeni 9,1 odstotka več, kot smo načrtovali, in 1,7 odstotka več kot leto pred tem. Številke so glede na velikost države pravzaprav osupljive.

Leto 2018 je bilo obarvano s spominjanjem 100. obletnice smrti **Ivana Cankarja**, ki je močno odmevala po vsej Sloveniji. Ponosni smo, da smo k praznovanju pritegnili tudi druge javne kulturne

⁵ MK je soglasje k programu dela in finančnemu načrtu za leto 2018, št. 6110-170/2017/14, izdalo 10. 4. 2018.

⁶ MK je soglasje k rebalansom finančnega načrta in kadrovskega načrta izdalo 20. 7. 2018 (št. 6110-170/2017/19) in 28. 11. 2018 št. 6110-170/2017/32).

zavode, izobraževalne ustanove in nevladne organizacije. Refleksija pisateljevega življenja in dela se je prepletala skozi vsa programska področja in sklenila z znanstvenim simpozijem ravno na dan njegove smrti 10. decembra. Osrčje festivala **Cankar o Cankarju** pa je bila zagotovo komparativistično zasnovana razstava *Ivan Cankar in Evropa. Med Shakespearom in Kafka*, vsebinsko povezana z razstavo v ljubljanskem Mestnem muzeju. Ponosni smo, da smo lahko prispevali k ponovnemu, poglobljenemu razmisleku o umetniku, ki je pronicljivo razbiral posebnosti družbe svojega časa, kaže pa se, da je odmev njegove pronicljive misli pomemben tudi za naš čas.

Ocenjujemo, da so bila na področju resne glasbe izstopajoča umetniška doživetja koncert **Mlade nemške filharmonije**, izjemno doživetje sta bila oba nastopa izvrstnega kontratenorista **Franca Fagiolija**, ki se je predstavil v dveh sestavih. Programski presežek je bila tudi izvedba Händlove opere **Kserks**. Kot dirigenta sta prepričala **David Afkham** in **Esa-Pekka Salonen**. Med komornimi koncerti so izstopali **Bernarda** in **Marko Fink** z recitalom samospevov, pianist **Daniil Trifonov** in violinistka **Midori**.

Na področju drugih glasbenih zvrsti sta v ospredju vzpostavitev kakovostnega glasbeno-uprizoritvenega festivala **Bi flamenko**, ki predstavlja bienalno programsko novost, in izvedba **59. Jazz festivala Ljubljana**, ki je opravil prvi korak pri programski prenovi tega dogodka; izstopala sta nastopa islandskega glasbenika **Ólafurja Arnaldsa** in francoske pevke **Camille** kot tudi del koncertov v seriji **The Stone in Europe** pod kuratorstvom Johna Zorna.

Na področju uprizoritvenih umetnosti smo Cankarjevo leto zaznamovali z gledališko koprodukcijo **Pohujšanje v dolini šentflorjanski** v režiji Eduarda Milerja ter pospremili z nekaj uspešnih mednarodnih gostovanj Homerjeve in Lorencijeve **Iliade**. Abonma Veličastnih 7 je predstavil več izstopajočih dogodkov, med katerimi velja izpostaviti nastope izraelske skupine **LEV**, brazilske **Grupo Corpo** ter avstralskih skupin **Sydney Dance Company** in **CIRCA**. Tako na plesnem kot gledališkem področju so izstopale nekatere gledališke in plesne koprodukcije v sodelovanju z nevladnimi organizacijami iz Slovenije.

Tudi letos so na filmskem področju izstopali **20. Mednarodni festival dokumentarnega filma**, **12. Mednarodni festival goriškega filma** in **29. Ljubljanski mednarodni filmski festival Liffe**. Naštete festivale je leta 2018 obiskalo 49.810 ljubiteljev filma. Slovenske filmske ustvarjalce smo predstavili v sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom, in sicer v sklopu uspešnega cikla **Naši filmi doma**.

Na področju kulturne vzgoje so bili dosežki tako številni, da se je treba omejiti na nekaj najbolj ključnih, in sicer na performans **Cankar strip**, predstavo **Hlapec Jernej in njegova pravica** v režiji Žige Divjaka, na operi **Gospod in hruške** ter **Všeč si mi**.

Humanistični program je poglobljeno reflektiral različne teme, predvsem Cankarjevo ustvarjalnost, med predavatelji iz tujine se lahko pohvalimo s pomembnimi nastopi, kot sta denimo predavanje finskega arhitekta **dr. Juhanija Pallasme in obisk norveškega pisatelja Joeja Nesbøja**.

Razstavni program je v osrednji galeriji pripravil tri presežke, in sicer razstavo **Alma Karlin: Kolumbova hči**, **Ivan Meštrovič: Erotika v kiparstvu** ter **Ivan Cankar in Evropa: Med Shakespearom in Kafka**.

Na področju **kongresno-komercialnega programa** so se zgodili pomembni znanstveni dogodki, kot so 26. Evropski kongres torakalnih kirurgov, kongres Evropskega združenja za preventivno kardiologijo Europrevent, 15. Mednarodna konferenca DOCOMOMO, Evropska konferenca o omrežjih in komunikaciji (EuCNC) ter mednarodna konferenca Eurelectric.

Program leta 2018 smo pripravili s posebno pozornostjo do slovenskih ustvarjalcev, ki smo jih postavili v mednarodni programski kontekst, še posebno pozornost pa smo namenili uveljavljanju mladih.

Na področju investicij izstopa izjemno zahtevna in kompleksna delna prenova strehe Cankarjevega doma v skladu s smernicami ohranjanja Ravnikarjeve kulturne dediščine ter posodobitev postaje, ki Cankarjev dom napaja z električno energijo.

Zelo zanimivi so naši inovativni dosežki na področju komuniciranja z javnostmi in pri promociji programskih vsebin, ki so poskrbeli tako za večjo družbeno odmevnost dogodkov in vsebin kot tudi za povečan obisk.

Poudarki poslovanja v letu 2018

- **1062** (1131⁷) uresničenih **prireditev programa javne službe**⁸, kot je bilo načrtovano
- **219** (270) **prireditev brez vstopnine** v programu javne službe
- **564** (629) **različnih prireditev** v programu javne službe; 13.459 izvajalcev na prireditvah javne službe
- **72** (72) **gostovanj iz tujine**
- v sklopu kongresno-komercialnega programa⁹ uresničenih 170 (213) projektov, skupaj **1381** (1394) **kongresno-komercialnih prireditev/dogodkov**
- **350.194** (332.359) **obiskovalcev kulturno-umetniškega programa**, 49.164 več, kot je bilo načrtovano
- **145.914** (155.348) **udeležencev/obiskovalcev kongresov in drugih prireditev dejavnosti na trgu**
- skupaj **496.108** (487.707) **obiskovalcev** na vseh prireditvah, 45.078 več kot je bilo načrtovano in 8401 več kot 2017
- zelo dober izkoristek dvoranskih in kadrovskega zmogljivosti; uresničenih je bilo **40.818** (40.710) **ur programa** (priprav, vaj in prireditev) v prostorih CD
- organizirali in tehnično smo izvajali prireditve tudi v drugih dvoranh v Ljubljani in po Sloveniji ter na gostovanjih v tujini
- ustvarjen je bil **celoten prihodek** v višini **10.145.732 €** (9.801.806 €), kar je za 523.599 € več od načrtovanega (brez upoštevanih načrtovanih 1,94 milijona evrov iz javnih virov za celovito prenovo strehe)
- pozitivno je bilo finančno poslovanje obeh dejavnosti: prihodki presegajo odhodke v izkazih javne službe za 55.504 € in dejavnosti CD na trgu za 252.306 €; ustvarjen je bil skupni **presežek prihodkov** nad odhodki v višini **307.811 €** (59.347 €)
- **za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme** smo zagotovili **neproračunska sredstva** iz tekočega poslovanja v višini **285.664 €**. MK je za te namene zagotovilo **2.009.100 €**; za prenovo strehe in vgradnjo stabilne gasilne naprave v transformatorski postaji
- **delež neproračunskih prihodkov** (od prodanih vstopnic, pokroviteljev in darovalcev, opravljanja storitev na trgu ...) je bil **46,7 %** (42,9 %), za 455.324 € so bili večji kot smo načrtovali
- številni drugi zelo dobri vsebinski, številčni in finančni rezultati kažejo na izjemno uspešno in učinkovito poslovanje kolektiva CD, kar je razvidno iz Letnega poročila (poslovnega in računovodskega) CD za leto 2018.

POSLOVANJE V LETU 2018

Strateške usmeritve in plan za leto 2018

Strateški načrt delovanje CD umešča v slovenski in mednarodni prostor na področju kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega programa ter teži k mednarodno prepoznavni programski in poslovni odličnosti s sočasno skrbjo za infrastrukturo, v kateri izvajamo raznovrstno paleto pomembnih programov. CD je edina slovenska kulturna in kongresna ustanova, ki ima v svojem programu različne oblike klasičnih in sodobnih umetnosti, od resne glasbe in drugih glasbenih oblik, prek filma, gledališča in plesa, vizualnih umetnosti do kulturne vzgoje in humanistike, kar omogoča, da obiskovalca nagovarja kompleksno, raznovrstno in poglobljeno. Kulturno-umetniški program (javna služba) ni le sobivanje različnih umetniških vsebin, ampak v določenih programskih segmentih iskri dialog med njimi, ki v kontekstu raznovrstne umetnosti kompleksno razpira vprašanja o prostoru in času, v katerem bivamo. Za identiteto CD je osrednjega pomena lasten kulturno-umetniški program, kljub temu pa je posebnost CD tudi intenzivno sodelovanje z različnimi slovenskimi in tujimi kulturnimi zavodi, neodvisnimi producenti, kulturnimi društvi in samozaposlenimi ustvarjalci Pomembna

⁷ Podatki v oklepajih so za leto 2017, če ni drugače navedeno.

⁸ Krajše JS ali KUP.

⁹ Krajše DT ali KKP.

strokovna refleksija različnih fenomenov sodobnosti pa se dogaja tudi v kongresno- komercialnem programu (dejavnost na trgu), hkrati pa se obe dejavnosti CD utrjujeta v smislu pomembnega ljubljanskega, vseslovenskega in mednarodnega družabnega središča.

S strateškim načrtom je določeno, da bo za izvajanje kulturno-umetniškega programa v okviru javne službe MK zagotavljalo 60 % sredstev, preostala sredstva za realizacijo programa pa bo CD ustvaril z nejavnimi in drugimi prihodki javne službe. Eden od pomembnih pogojev za uspešno finančno poslovanje CD kot celote je uresničevanje ciljev dejavnosti na trgu. Ta dejavnost v finančnem smislu razbremenjuje izvajanje javnega kulturnega programa s sofinanciranjem splošnih odhodkov (predvsem stalnih stroškov) in z naložbami v investicijsko vzdrževanje in nabavo opreme, ki bi sicer v celoti bremenila ustanovitelja. S strateškim načrtom je določeno, da bo dejavnosti na trgu ustvarila 20 % celotnih prihodkov CD.

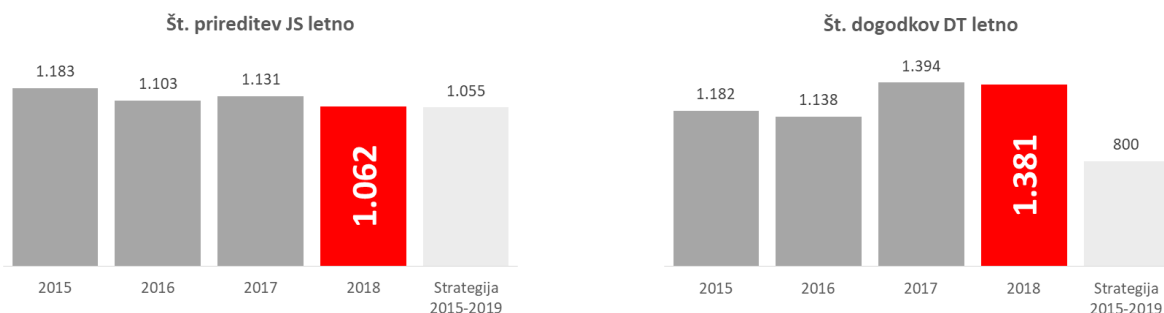
Učinkovitost in uspešnost poslovanja kažejo specifični kazalci in kazalniki (kot npr. število prireditev, število različnih prireditev, število obiskovalcev oz. udeležencev prireditev, izkoriščenost dvoran). Uresničevanje zastavljenih strateških in letnih ciljev merimo na podlagi kazalcev in kazalnikov iz tabele 1. Njihovo doseganje prikazujemo v sliki 1, podrobneje pa so opisani v nadaljevanju tega poročila.

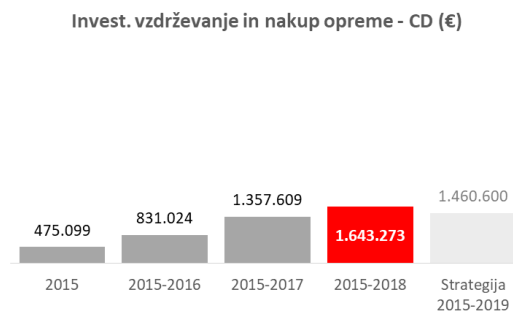
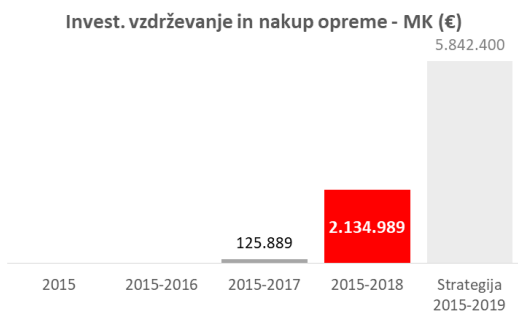
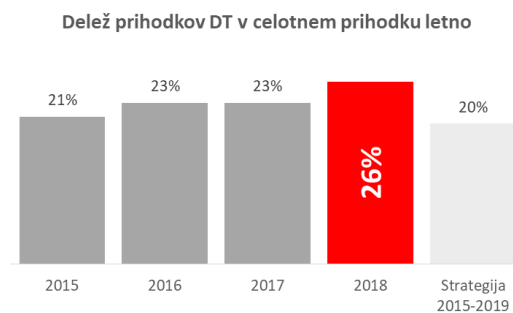
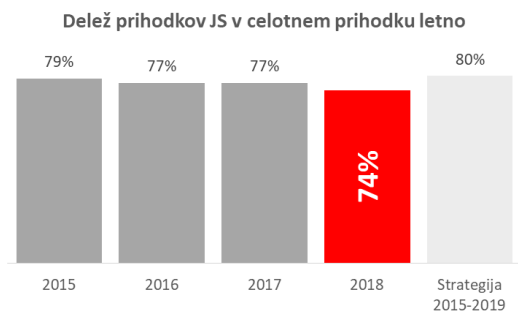
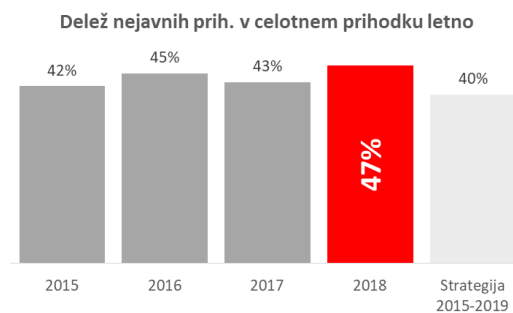
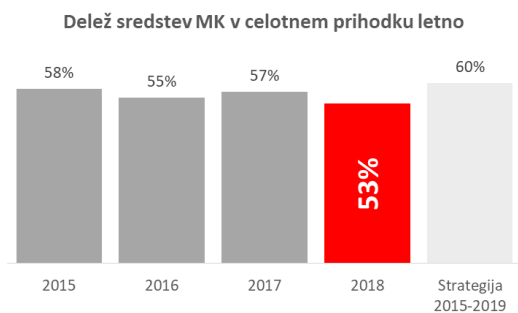
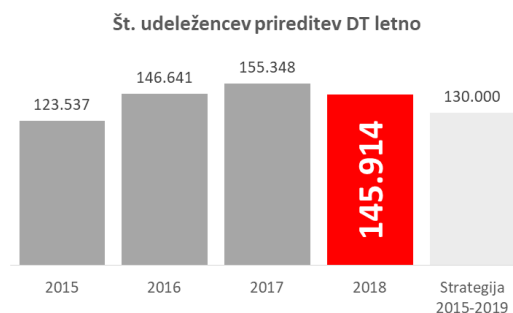
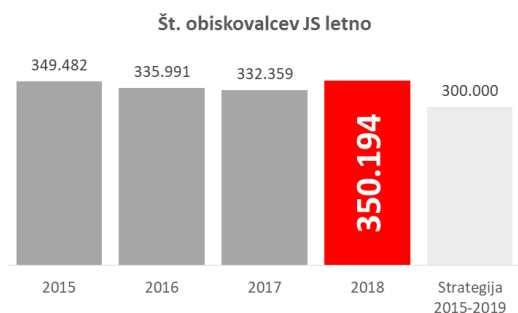
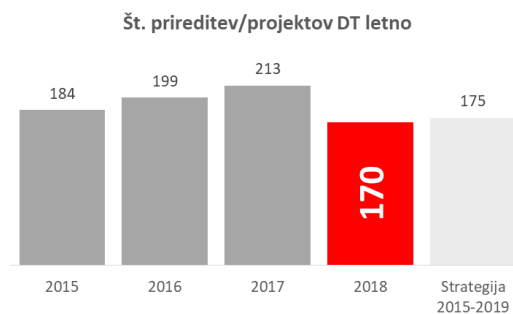
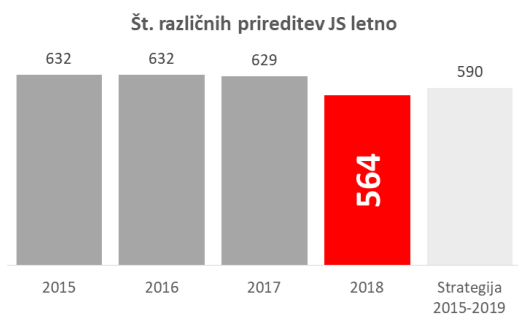
Ocenjujemo, da bodo cilji iz veljavnega strateškega načrta uresničeni ali celo preseženi. Izjema je le področje investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme. S strateškim načrtom je bilo predvideno, da bo MK oz. ustanovitelj v obdobju 2015–2019 zagotovil 5,84 mio evrov (80 % načrtovanih sredstev), CD pa 1,46 mio evrov (20 %). Zaradi omejenih proračunskih virov CD od ustanovitelja v obdobju 2014–2016 ni prejel javnega sofinanciranja za posodabljanje infrastrukture, investicijsko vzdrževanje in nakupe tehnične opreme. V letu 2017 je bilo iz proračunskih virov zagotovljenih 125.889 € in v letu 2018 še 2.009.100 €. CD je v obdobju 2015–2018 iz neproračunskih virov in presežkov prihodkov nad odhodki zagotovil 1.643.273 €.

Tabela 1 **Kazalci in kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev poslovanja**

	Strateški načrt 2015–2019	Načrtovano	Uresničeno
Število prireditev javne službe	najmanj 1055	1061	1062
Število različnih prireditev javne službe	najmanj 590	603	564
Število projektov/dogodkov dejavnosti na trgu	175/800	220/900	170/1381
Število obiskovalcev javne službe	300.000	301.030	350.194
Število udeležencev prireditev v programu dejavnosti na trgu	130.000	150.000	145.914
Število ur priprav, vaj in prireditev v dvoranah CD	33.500	35.000	40.818
Delež sredstev MK v celotnem prihodku CD	60 %	56 %	53 %
Delež nejavnih prihodkov v celotnem prihodku CD	40 %	45 %	47 %
Delež prihodkov javne službe v celotnem prihodku CD	80 %	74 %	74 %
Delež prihodkov dejavnosti na trgu v celotnem prihodku CD	20 %	26 %	26 %

Slika 1 **Uresničevanje strateških ciljev poslovanja**

Izvajalci javnega kulturnega programa v letu 2018

Pregled zavodov in društev, ki so sodelovali pri oblikovanju in izvedbi kulturnega programa

Na področju glasbe, opere in baleta:

Slovenska filharmonija, Simfonični orkester RTV Slovenija, APZ Tone Tomšič, Akademija za glasbo v Ljubljani, Konservatorij za glasbo v Ljubljani, Društvo ŠKUC, Glasbena mladina ljubljanska, Glasbena mladina Slovenije, Glasbena matica Ljubljana, Slovensko komorno glasbeno gledališče, MoTA – Muzej tranzitorne umetnosti, Društvo Neofonia, Mesto žensk, Zavod Sploh, Kulturno umetniško društvo SOLNICE, Zavod Druga godba, Zavod Morpheus

Na področju gledališča in sodobnega plesa:

DUM – društvo umetnikov, KUD Cortesia, Zavod Plesni Teater Ljubljana, Društvo Celinka, KUD Sokoli Tabor, AFS France Marolt, AGRFT, SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Mestno gledališče Ptuj, SNG Nova Gorica, Zavod Agate Schwarzkobler, Gledališče Koper, APT Novo mesto, Društvo za sodobni ples Slovenije, Drama SNG Maribor, Pocket Teater Studio, ŠKUC, Zavod Kolaž, Umetniško društvo M&N DC, PKD Flamenko, Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju, Stara mestna elektrarna Ljubljana, KUD Cortesia

Na področju filma:

Zavod za uveljavljanje vizualne kulture VIZO, Kino Šiška, Kinodvor, Slovenska Kinoteka, APT Novo Mesto, Metropol Celje, Društvo za uveljavljanje kratkega filma KRAKEN

Na področju kulturne vzgoje in humanistike:

Slovensko ljudsko gledališče Celje, Lutkovno gledališče Maribor, Prešernovo gledališče Kranj, Zavod k.g., Zavod Margareta Schwarzwald, SLOGI, Mestno gledališče Ptuj, Zavod Škratelj, Anton Podbevšek Teater, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana, Glasbena matica Ljubljana, Akademija za glasbo UL, Akademija za likovno umetnost UL, AGRFT UL, Filozofska fakulteta UL, Fakulteta za arhitekturo UL, Slovenski tolkalni projekt, Zavod Federacija, Werk 89, Kulturno društvo Adapter, Glasbena zadruga Celinka, Kinodvor, Glasbena mladina Ljubljana, Glasbena mladina Slovenija, Konservatorij, Zveza prijateljev mladine Ljubljana, Bralno društvo Slovenije, Založba Beletrina, Založba Didakta, Pokrajinski muzej Celje, Društvo slovenskih pisateljev, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, RTV Slovenija, KUD Vilenica

Na področju razstavne dejavnosti:

Akademija za likovno umetnost in oblikovanje UL, Društvo oblikovalcev Slovenije, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov, Narodna in univerzitetna knjižnica, SLOGI, Narodna galerija, Biblioteka SAZU, Galerija Ivana Meštrovića v Splitu, Ateljeje Ivan Meštrović v Zagrebu

Sklenjene avtorske pogodbe

Sklenjenih je bilo 407 avtorskih pogodb z umetniki; od tega 60 z umetniki iz tujine in 347 s slovenskimi umetniki. Pogodbe s tujci (razen dveh) so bile sklenjene za javni kulturni program. Od pogodb, sklenjenih s slovenskimi umetniki, je bilo 40 sklenjenih v okviru dejavnosti na trgu, ostale (307) pa za javni kulturni program.

Pokrovitelji in darovalci javnega kulturnega programa

Načrtovanih ciljev poslovanja CD ne bi dosegel brez pomoči in sodelovanja pokroviteljev in darovalcev javnega kulturnega programa.

Pokrovitelji kulturno-umetniškega programa leta 2018: Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto; Telekom Slovenije, d. d.; Petrol, Slovenska energetska družba, d. d., Ljubljana; Poslovni sistem Mercator, d. d.; Gorenje, gospodinjski aparati, d. d.; Porsche Slovenija, d. o. o.; Javno podjetje Energetika Ljubljana, d.o.o.; Revoz, d. d.; BTC, d. d., Zavarovalnica Triglav, d. d.; Riko, d. o. o., Nova ljubljanska banka, d. d.; Don Don d.o.o.; Pošta Slovenije, d.o.o.; Loterija Slovenija, d. d.; Automatic servis, d.o.o., NLB Vita, življenjska zavarovalnica, d. d. Ljubljana; Delo, d. o. o.; Zavod Radio Študent; Mladina časopisno podjetje, d. d.; RTV Slovenija, javni zavod, Val 202, MMC; Zavod Media Ples; RAP

– ING Računalniško-Audio video-Projektiranje-Inženiring- Trgovina-Storitve-Zastopstva-Avtomatizacija procesov, d.o.o.

Donatorji kulturno-umetniškega programa leta 2018: Javni zavod Lekarna Ljubljana; Evrosad, d. o. o.; Pernod Ricard Slovenija d.o.o.; Pivovarna Laško Union, d.o.o.; Droga Kolinska, d. d. članica Atlantic Grupe; Cvetličarna Regina Jančar s.p.; Storck, d. o. o.; TSE, d. o. o.; EIS, d.o o.; Panasonic Marketing Europe GMBH, podružnica Slovenija; Vivo, d.o.o.; Foto Beseničar, d.o.o.

Pokroviteljica leta 2018: Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto

Kulturno-umetniški program CD so v letu 2018 poleg Ministrstva za kulturo Republike Slovenije finančno podprli še programa Evropske unije Ustvarjalna Evropa – MEDIA; Veleposlaništvo Združenih držav Amerike; Goethe Institut Ljubljana, Veleposlaništvo Kraljevine Španije; Francoski inštitut Charles Nodier

Zaposlitve mladih sodelavcev sta sofinancirala Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Kadrovsko poročilo

Zaposlovanje in zaposleni

Tudi v letu 2018 so še veljali nekateri začasni varčevalni ukrepi na področju plač in drugih stroškov dela ter nekateri ukrepi v zvezi z delovnimi razmerji javnih uslužbencev. Upoštevati smo morali Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju – ZUPJS17 (Uradni list RS, št. 88/16), ki je bil uveljavljen že s 1. 1. 2017. Za izračun plač se je uporabljala plačna lestvica, ki je bila uveljavljena 1. 9. 2016. V nespremenjeni višini so se izplačevali zneski dodatkov, ki so določeni v nominalni vrednosti (npr. dodatek za akademski naziv, dodatek sindikalnemu zaupniku). Glede delovne uspešnosti so veljale enake omejitve kot v letu 2017, in sicer se redna delovna uspešnost tudi v letu 2018 ni izplačevala; pri delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela so veljale enake določbe kot v letu 2016. Glede delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ni bilo sprememb, omejitev na individualni ravni ni, za izplačilo delovne uspešnosti je bilo dovoljeno porabiti največ 50 odstotkov dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu in 15 % nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu¹⁰.

Na področju napredovanja v višji plačni razred je veljala v letu 2018 enaka ureditev kot v letu 2017. S 1. 1. 2018 je prišlo do spremembe premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, in sicer so bile s Sklepom o uskladitvi minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 80/17) uveljavljene nove, višje premije. Regres za letni dopust je bil zaposlenim izplačan v skladu z določbo Zakona o delovnih razmerjih, torej v višini minimalne plače. Naknadno, v decembru, je bila zaposlenim, ki so bili ob izplačilu regresa v juniju 2018 uvrščeni v 17. ali nižji plačni razred, na podlagi sklenjenega Dogovora o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 80/18) izplačana razlika regresa v znesku 207,21 €.

Kot vsako leto smo morali slediti politiki zaposlovanja, določeni v Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 – ZIPRS1819 (Uradni list RS, št. 71/17), po kateri je bilo treba pripraviti kadrovske načrte za leto 2018 tako, da ni bilo preseženo dovoljeno število zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, iz kadrovskega načrta za leto 2017, razen zaradi izjemnih oziroma utemeljenih razlogov in ob predpogoju zagotovljenih sredstev za stroške dela. Tako je Ministrstvo za kulturo z odločbo z letom 2018 zagotovilo 100-odstotno javna sredstva za novo dodatno zaposlitev za vodenje in organizacijo projekta Kulturni bazar ter s projektom povezanih aktivnosti. Glede na navedeno smo v kadrovskem načrtu CD predvideli 151 zaposlitev (predvideno stanje na dan

¹⁰ Pravilnik o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ter o določitvi nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu, v javnih zavodih, javnih skladih in agencijah na področju kulture ter medijev (Ur. l. RS št. 107/09).

1. 1. 2019), od katerih je iz državnega proračuna financiranih 106¹¹, viri financiranja preostalih zaposlitev pa so sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu (33) ter nejavni in drugi prihodki javne službe (12). V januarju 2018 smo s projektom »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev« kandidirali na razpisu Ministrstva za kulturo »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«. V okviru projekta načrtujemo v letih od 2018 do 2021 zaposliti 18 mladih do 30 let. V maju smo prejeli sklep o izboru, po katerem bomo za vsako zaposlitev v trajanju 12 mesecev prejeli mesečno 1.053,24 € (od tega 20 % iz državnega proračuna in 80 % iz EU sredstev). V letu 2018 smo prvotno načrtovali šest, nato sedem zaposlitev, na predlog MK pa smo, ker je bilo za leto 2018 zagotovljenih več sredstev kot za prihodnja leta, v novembru realizirali še osmo zaposlitev.

Število zaposlenih v CD na zadnji dan leta 2018 je bilo, ob upoštevanju določb Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 3/18), 154,5. Izmed teh dve osebi delata v skrajšanem (75 %) delovnem času na podlagi zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Zaposleni, ki nadomeščajo začasno odsotne ali invalide, zaposlene za krajši delovni čas, v tem številu niso vključeni.

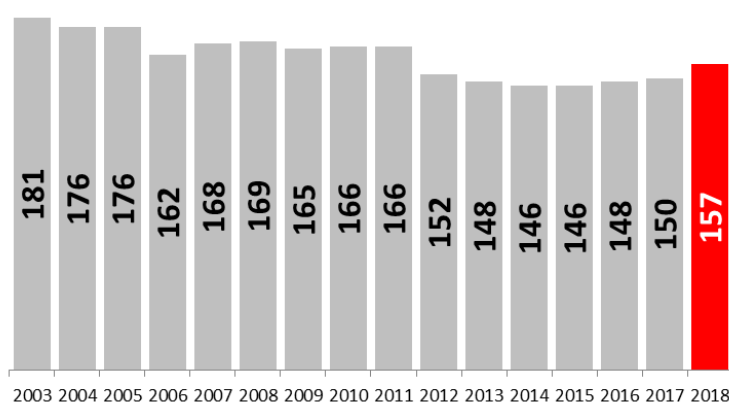
Delovno razmerje je tekom leta prenehalo petim osebam: trem zaradi upokojitve (v enem primeru zaradi invalidnosti), dve osebi sta odpovedali pogodbo o zaposlitvi. V izvedenih enaindvajsetih razpisnih postopkih za različna prosta delovna mesta smo izbrali in sklenili pogodbe o zaposlitvi s 14 novimi sodelavci, s petimi za nedoločen in devetimi za določen čas.

V letu 2018 sta bili sprejeti dve spremembi Pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v CD, ki sta se nanašali na preoblikovanje delovnih mest v Oddelku za informatiko in komunikacije ter v Službi za trženje programa in odnose z javnostmi, v prvem zaradi prilagajanja pogojev čim širšemu krogu kandidatov, v drugem pa zaradi zagotovitve ustreznega dela invalidu za polovični delovni čas.

Povprečna bruto plača na osebo, ki vključuje plače in nadomestila plač, je znašala 1873,73 €, kar je za 8,73 € več od leta prej. Znesek izplačanih plač in nadomestil plač za leto 2018 je znašal 3.412.056,94 €, to je za 92.463 € več kot v letu 2017.

Število zaposlenih na dan 31. decembra po letih od 2003 je razvidno iz slike 1. Dejansko je bilo na dan 31. 12. 2018 v delovnem razmerju v CD 157 oseb (sedem več kot leto prej), od tega 147 za nedoločen čas in deset za določen čas. V to število so vključeni tudi mladi, ki so zaposleni na projektu »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev« na podlagi javnega razpisa »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«. Povprečno število zaposlenih v letu 2018 je bilo 151,08 (3,42 več kot v letu 2017). V tem številu so zaposleni s krajšim delovnim časom od polnega upoštevani kot zaposleni s polnim delovnim časom.

Slika 2 Število zaposlenih od leta 2003 (na dan 31. 12.)

¹¹ Število zaposlenih, ki jih financira MK iz državnega proračuna, je izračunano na osnovi deleža sofinanciranja stroškov dela, ki ga zagotavlja MK. Dejansko MK sofinancira 142 zaposlenih; za njihove plače so viri sofinanciranja poleg sredstev MK še nejavni in drugi prihodki javne službe in prihodki dejavnosti CD na trgu.

Tabela 2 Število zaposlenih po spolu v ožjih organizacijskih enotah (31. 12. 2018)

Organizacijske enote	Moški	Ženske	
Kulturno-umetniški program	7	10	17
Kongresno-komercialni program	2	11	13
Tehnični sektor (ožji)	1	1	2
Področje tehnične izvedbe programa	44	2	46
Področje obratovanja in vzdrževanja	16	7	23
Področje informacijskih tehnologij in telekomunikacij	10	1	11
Poslovni sektor (ožji)	2	5	7
Služba za finančno-računovodske zadeve	1	6	7
Služba za trženje programa in odnose z javnostmi z oddelkom za informacije in prodajo vstopnic	3	16	19
Varnostna služba	8	1	9
Služba za kadrovske in splošne zadeve		3	3
	94	63	157

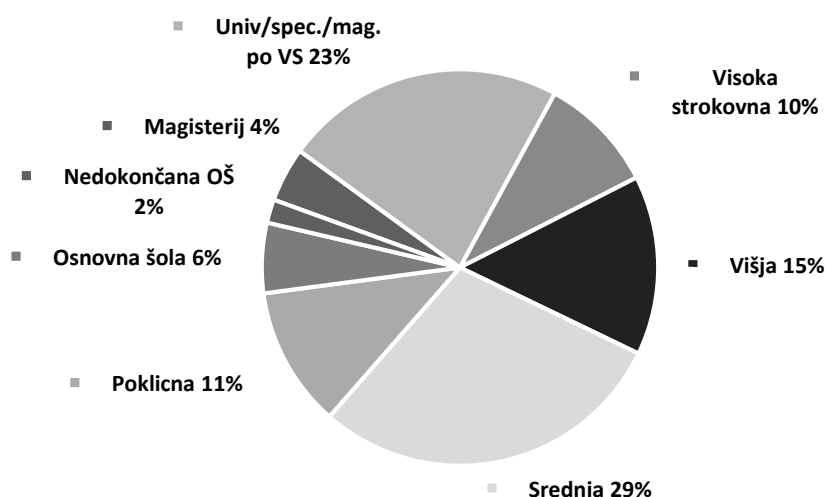
Delovna mesta v CD so uvrščena v tarifne razrede od II do VII/2. Zaposleni, ki ne dosegajo pogoja o zahtevani javno veljavni izobrazbi, zasedajo 19 delovnih mest, vendar ima od tega osem zaposlenih na delovnih mestih v VI. tarifnem razredu pridobljeno ustrezno usposobljenost z nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK). Ti so v tabeli 3 upoštevani pri vrstici z dejansko pridobljeno javno veljavno izobrazbo, zato je odstopanje navzdol posledično največje pri VI. tarifnem razredu. Število zaposlenih z neustrezno stopnjo izobrazbe za delovno mesto se je glede na konec leta 2017 zmanjšalo za enega.

Iz tabele 3 je razvidno, kakšna so ob koncu leta 2018 po posameznih tarifnih razredih delovnih mest odstopanja glede na zahtevano izobrazbo pri zaposlenih.

Tabela 3 Izobrazba zaposlenih v CD po tarifnih razredih (31. 12. 2018)

Javno veljavna stopnja dejanske izobrazbe	Tarifni razred delovnega mesta						
	II	IV	V	VI	VII/1	VII/2	
Magisterij in spec. po UN						7	7
Univ./spec./mag. po VS				2	2	32	36
Visoka strokovna			2	3	7	3	15
Višja			5	17		1	23
Srednja		1	39	6			46
Poklicna		15	1	2			18
Osnovna šola	6	3					9
Nedokončana osnovna šola	1	2					3
	7	21	47	30	9	43	157

Neizpolnjevanje pogoja izobrazbe v tarifnem razredu VII/2 je pri večini (trije primeri od štirih) posledica spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, po kateri so bila s spremembo sistemizacije v letu 2008 vsa delovna mesta iz prejšnjega VII. tarifnega razreda, za katerega so zaposleni s pridobljeno visoko strokovno izobrazbo izpolnjevali pogoje, v CD prevedena v tarifni razred VII/2, za katerega je zahtevana najmanj univerzitetna izobrazba (prejšnja). Ima pa 22 zaposlenih (štirje več kot leto prej) višjo stopnjo izobrazbe, kot je zahtevana za delovno mesto, za katero imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, od tega sedem zaposlenih v tarifnem razredu VII/2 s pridobljenim magisterijem oz. specializacijo po končanem univerzitetnem programu.

Slika 3 **Deleži zaposlenih glede na dejansko izobrazbo (31. 12. 2018)**

Starostna struktura zaposlenih v CD

Povprečna starost zaposlenih v CD na zadnji dan v letu 2018 je bila 46,7, kar je za slabo leto manj (0,9) kot konec leta 2017. Pri moških je številčno najbolj zastopana starostna skupina od 56 do 60 let, najmanj je moških v starosti od 31 do 35 ter nad 60 let. Pri ženskah je najštevilčnejša starostna skupina od 51 do 55 let. V skupini do 25 let ponovno ni nobene ženske, v skupini do 30 let starosti so v CD zaposlene tri. Smo pa konec leta zaznali povečanje števila zaposlenih moških do 30 let, z 12 konec leta 2017 na 18 zaposlenih.

Tabela 4 **Število zaposlenih po 5-letnih starostnih skupinah (31. 12. 2018)**

	Starostne skupine (v letih)									
	do 25	26–30	31–35	36–40	41–45	46–50	51–55	56–60	61 in več	
Moški	6	12	5	8	8	14	16	20	5	94
Ženske		3	4	6	8	10	16	9	7	63
	6	15	9	14	16	24	32	29	12	157
	3,8%	9,6%	5,7%	8,9%	10,2%	15,3%	20,4%	18,5%	7,6%	100,0%

Tabela 5 **Število zaposlenih po 5-letnih skupinah dosežene pokojninske dobe (31. 12. 2018)**

	Pokojninska doba (v letih)									
	do 5	6–10	11–15	16–20	21–25	26–30	31–35	36–40	41 in več	
Moški	17	3	6	12	11	11	14	18	2	94
Ženske	5	5	7	9	5	9	15	7	1	63
	22	8	13	21	16	20	29	25	3	157
	14,1%	5,1%	8,3%	13,4%	10,2%	12,7%	18,5%	15,9%	1,9%	100,0%

Invalidi

Konec leta 2018 je bilo v CD zaposlenih deset invalidov, kar pomeni 6,4 % vseh zaposlenih. Izmed teh jih sedem dela v polovičnem delovnem času. CD spada v skladu z Uredbo o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov, glede na uvrstitev v dejavnost pod šifro 90.040, v skupino drugih javnih, skupnih in storitvenih dejavnosti, za katere je od 1. 5. 2007 določen 2-odstotni delež zaposlovanja invalidov, glede na število vseh zaposlenih. Zahtevano število zaposlenih invalidov presegamo za sedem, zato nismo dolžni plačevati prispevka za spodbujanje zaposlovanja invalidov. Kot uporabniki

državnega proračuna, kljub preseganju predpisanega deleža, nismo upravičeni do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali za nagrado za preseganje kvote. V letu 2018 so se zaključili trije postopki ugotavljanja preostale delovne zmožnosti, začeti v letu 2017 na invalidski komisiji Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, in sicer v enem primeru s polovično invalidsko upokojitvijo in omejitvami pri delu ter v dveh primerih s polno invalidsko upokojitvijo.

Ocenjevanje in redno napredovanje zaposlenih v letu 2018

Za leto 2017 je od 150 zaposlenih (na dan 31. 12. 2017, vključno z generalno direktorico in tremi pomočnicami generalne direktorice) ocene letne delovne uspešnosti prejelo 140 oseb. Deset oseb skladno s predpisi ni bilo ocenjenih, ker so bili pretežni del leta 2017 odsotni zaradi bolniškega staleža ali ker so delo v CD nastopili v drugi polovici leta 2017 oz. je delovno razmerje prenehalo zaradi upokojitve. Ocene so na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, 91/08 in 113/09) sicer podlaga za napredovanje v plačne razrede na delovnem mestu s 1. 4. v letu, ko posamezniku poteče tri leta od zadnjega napredovanja in je prejel tri letne ocene, s katerimi doseže predpisano število točk, vendar se zaradi interventnih ukrepov leti 2011 in 2014 ne štejeta v napredovalno obdobje, kar še vedno vpliva na napredovanje tistih, ki v zadnjih treh letih niso zbrali zadostnega števila točk za napredovanje. Zato so na podlagi 4. člena Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 88/16) javni uslužbenci, ki so v letu 2018 napredovali v višji plačni razred, pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom pridobili s 1. 12. 2018, novo napredovalno obdobje pa jim teče od 1. 4. 2018. Pogoji za napredovanje so se preverjali za 90 zaposlenih, ki so vključno z oceno za leto 2017 prejeli tri ali več ocen, ki se lahko upoštevajo pri seštevanju točk. Pri seštevanju točk se upoštevajo tri najvišje ocene. Pogoje za napredovanje je izpolnilo 69 oseb, od tega jih je za en plačni razred napredovalo 37, za dva pa 32.

Varnost in zdravje pri delu, varstvo pred požarom in varovanje okolja

V letu 2018 smo v smislu zagotavljanja varnega dela izvajali ukrepe za zagotavljanje zdravega delovnega okolja in zdravja delavcev v zvezi z delom. Eden od teh je program preventivnih zdravstvenih pregledov, ki zajema predhodne preventivne, obdobje, usmerjene in kontrolne zdravstvene preglede ter preglede za pridobitev zdravniškega mnenja za napotitev na invalidsko komisijo. Po predpisani periodiki smo na obdobje preglede napotili 45 zaposlenih. Zaradi spremenjenega zdravstvenega stanja, novih izvidov zdravnikov-specialistov ali drugih razlogov smo 4 osebe napotili na kontrolni oz. usmerjeni zdravstveni pregled. Na predhodne preventivne preglede smo napotili 13 novih sodelavcev. Zdravniško mnenje za invalidsko komisijo ZPIZ smo potrebovali za tri osebe.

V letu 2018 so se zgodile štiri lažje delovne nezgode, ki niso neposredno povezane z delovnim procesom poškodovane osebe. Pri dveh nezgodah je bil vzrok poškodbe neroden korak/gib pri hoji, pri eni je šlo za udarec z glavo v oster predmet ter pri eni za omedlevico in padec s stola. Proti gripi se je cepilo 32 oseb. Za zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb, ki izvirajo iz nevarnosti in pogojev na delovnem mestu, smo za zaposlene v CD nabavili zaščitna in delovna sredstva (oblačila, obutev, žarnice za namizne svetilke). V letu 2018 je varnostni inženir izvedel interno teoretično usposabljanje s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva za 55 oseb (redno in začasno zaposleni, hostese in drugi študenti).

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu v CD izvajamo oz. se udeležujemo naslednjih dejavnosti: fitnes, savna, aerobika, joga, 15-minutna masaža na delovnem mestu, nordijska hoja, predavanja in vadba za zdravo hrbtenico. Masaže na delovnem mestu se všteva v delovni čas, druge aktivnosti potekajo zunaj delovnega časa zaposlenih. Enkrat letno se v sklopu prireditve Pot ob žici udeležimo Teka trojk in enkrat letno (oktobra) uživamo sezonsko sadje. CD je v letu 2018 namenil za omenjene aktivnosti 16.347 €.

V letu 2018 je bil z vidika varstva pri delu opravljen periodični pregled lučnih vlekov v Gallusovi dvorani ter s področja požarne varnosti pregled gasilnih aparatov in nakup novih (33 kosov). Organizirali smo pregled vgrajenih zidnih hidrantov, polnjenje dveh jeklenk dihalnih aparatov s kisikom in čiščenje ter

dezinfekcijo dihalnih mask za gasilce. Nabavili smo novo požarno zaščitno odejo in tri ročne števec za štetje obiskovalcev.

V letu 2018 smo zbrali in oddali 58 kg izrabljenih kartuš in 78 kg odpadnih baterijskih vložkov, na deponijo smo odpeljali stare CD-je oz. DVD-je in nekaj kosovnega materiala.

Izobraževanje

V CD skrbimo za stalno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih na različnih področjih. Vodje programov spremljajo novosti na svojih delovnih področjih na službenih poteh doma in v tujini. Poleg tega se je v letu 2018 različnih oblik izobraževanja (tečaji, seminarji, delavnice, obisk kongresov, konferenc, sejmov ipd.) udeležilo 60 zaposlenih v skupnem trajanju 1035 ur, kar je 219 ur manj kot leto pred tem. Povprečno je bilo porabljenih dobrih 7 ur na zaposlenega (v letu pred tem 8 ur). Konec leta 2018 so bile aktualne štiri pogodbe o izobraževanju ob delu, od katerih sta bili dve sklenjeni na novo v tem letu. V letu 2018 je bil skupni strošek izobraževanja zaposlenih v CD 22.923 € (stroški službene poti, če izobraževanje ni bilo v Ljubljani, niso vključeni). Povprečno smo v letu 2018 za izobraževanje porabili 152 € na zaposlenega.

Tabela 6 Število ur izobraževanja zaposlenih

Tarifni razred DM	Ure
II	10
IV	10
V	194
VI	148
VII/1	154
VII/2	519
	1.035

Izraba delovnega časa

V letu 2018 je na podlagi sklenjenih delovnih razmerij celoten letni fond ur v CD znašal 307.520 (301.006) ur. V fond ur se všttevajo vse ure, ki bi jih zaposleni opravili, če bi bili v delovnem času, določenem z veljavno pogodbo o zaposlitvi, prisotni na delu vse delovne dni, vključno s plačanimi prazniki, ki sovpadajo z delovnimi dnevi v tednu. Tako določen fond ur je izhodišče za prikaz, v kakšnih deležih je bil glede na različne namene izrabljen delovni čas v letu 2018 ter kakšni so deleži posameznih vrst prisotnosti in odsotnosti zaposlenih v tem obdobju. Podatki so povzeti iz evidence prisotnosti, ki se vodi v programu Time&Space, delno pa iz podatkov za obračun plač v Službi za finančno-računovodske zadeve (bolezni, starševski dopust).

V letu 2018 so bili zaposleni prisotni na delu 239.340 (212.441) ur, kar pomeni, da smo razpoložljivi delovni čas izrabili v 77,8 % deležu. V tej številki so poleg fizične prisotnosti na delovnem mestu, ki predstavlja največji delež (231.510 ur ali 75,3 % od celotnega fonda ur) vključene tudi službene poti, službeni izhodi, celodnevna izobraževanja, delo na domu, korekcije salda in vnosi ur.

V okviru delovnega razmerja so zaposleni lahko upravičeno odsotni iz različnih razlogov. Najpogostejša sta koriščenje rednega letnega dopusta, ki je v letu 2018 predstavljal 12,5 % celotnega letnega fonda ur, in bolniški stalež (5,8 %). Sledi kompenzacija salda oziroma prosti dnevi (3 %), kar je posledica neenakomerno razporejenega delovnega časa, ki je značilen za številna delovna mesta v CD.

Nadurno delo

V okviru fizične prisotnosti opravijo delavci določen obseg dela prek polnega delovnega časa, ki se pod določenimi pogoji (kadar ne gre za neenakomerno razporejen delovni čas) lahko izplača kot nadurno delo. V letu 2018 je bilo 56 (50) zaposlenim izplačanih 2662 nadur, kar je za 68 več kot v letu

2017, od tega večinoma delavcem v tehničnem sektorju (72,8 %). Glede na obdobje v letu jih je bilo največ izplačanih, enako kot leta prej, za delo opravljeno v novembru (586) in decembru (516).

Tabela 7 Izplačane nadure po sektorjih od leta 2008

	Kulturno-umetniški program	Kongresno-komercialni program	Tehnični sektor	Poslovni sektor	Skupaj	Na zaposlenega
2008	509	547	2.826	695	4.577	27
2009	356	304	2.426	441	3.527	21
2010	272	161	1.921	434	2.788	17
2011	227	206	1.992	396	2.821	17
2012	40		585	60	685	4
2013	153		1.020		1.173	8
2014	132	40	435	20	627	4
2015	327	244	1.153	206	1.930	13
2016	433	548	1.056	279	2.316	16
2017	405	316	1.483	458	2.662	18
2018	269	252	1.987	222	2.730	19

Bolniška odsotnost, starševski dopust

V letu 2018 je bilo 82 zaposlenim v CD obračunano nadomestilo zaradi bolniškega staleža iz različnih vzrokov, v skupnem trajanju 17.820 ur, kar je za 2329 ur več kot leto prej. Povprečno je bil vsak od njih iz tega razloga odsoten 217 ur oz. 27 delovnih dni. V letu pred tem je bilo 71 zaposlenih v povprečju odsotnih po 218 ur. V letu 2018 bolniška odsotnost predstavlja 5,8 % (5,2 %) od celotnega letnega fonda ur.

Kot običajno najvišji delež bolniške odsotnosti oz. največje število ur tudi v letu 2018 predstavlja bolezen zaposlenih (81,7 %), prejšnje leto je bil ta odstotek 79,1 %. Pri odsotnostih zaradi bolezni izredno velik delež ur (84,9 %) predstavljajo odsotnosti v starostnih skupinah nad 50 let, ki predstavljajo 46,5 % vseh zaposlenih v CD, pri katerih gre večinoma za dolgotrajne bolezni. Odstotek ur odsotnosti zaradi nege in spremstva družinskega člana (2,8 %) je nižji od lanskega, prav tako odstotek ur odsotnosti zaradi posledic poškodb izven dela, ki se je zmanjšal na 12,6 %. Za slab odstotek se je povečal delež ur bolniškega staleža zaradi poškodb pri delu, in sicer na 2,9 %.

Tabela 8 Bolniška odsotnost v urah od leta 2008 naprej

	Bolniška odsotnost	Celotni letni fond ur	Delež odsotnosti (bolniške)
2008	15.316	347.592	4,4%
2009	13.332	347.108	3,8%
2010	14.079	341.636	4,1%
2011	13.668	341.224	4,0%
2012	10.426	333.664	3,1%
2013	12.861	311.012	4,1%
2014	15.265	304.894	5,0%
2015	12.392	297.776	4,2%
2016	16.911	301.568	5,6%
2017	15.491	301.006	5,2%
2018	17.820	307.520	5,8%

Zaradi različnih oblik starševskega dopusta (starševski, očetovski, neplačani očetovski), katerega plačniki so centri za socialno delo, je bilo 2068 (2420) ur odsotnosti, od tega 568 ur očetovskega dopusta. Skupno je bilo na tej podlagi v letu 2018 odsotnih devet zaposlenih (šest moških in tri ženske).

Pogodbeno delo, delo študentov in prostovoljcev

V CD opravljajo del nalog varovanja in čiščenja zunanji izvajalci, izbrani za opravljanje teh storitev na javnem razpisu in na podlagi sklenjene pogodbe.

V minulem poslovnem letu 2018 je varnostno službo (v okviru poslovnega sektorja) sestavljalo devet redno zaposlenih v CD in deset varnostnikov podjetja Fit varovanje. Med letom so zunanjo varnostno službo zapustili trije varnostniki, ki sta jih nadomestila dva nova.

Strošek zunanjih izvajalcev je bil v letu 2018, v primerjavi z letom prej, višji za 2561 € (z vključenim DDV) in je znašal 190.693 €. Število ur rednega varovanja je bilo manjše za 540 ur, glede na leto 2017, število ur izrednega varovanja pa večje za 343. Razlogi za večji strošek so povezani s prenovo Erjavčeve ceste in strehe CD, ki se je začela konec poletja, kar je varnostno-gasilski službi prineslo nekoliko več dela kot običajno, da so bile lahko prireditve, kljub večmesečni odsotnosti enega sodelavca (vodje), normalno izpeljane. Poleg tega so se z začetkom junija zaradi pogodbeno dogovorjene revalorizacije dvignile cene storitev po pogodbi s FIT varovanjem.

Poleg sedmih redno zaposlenih v Oddelku za splošno vzdrževanje (v okviru tehničnega sektorja), izmed katerih tri osebe zaradi invalidnosti delajo v polovičnem delovnem času, dve pa sta bili celotno leto 2018 v bolniškem staležu, naloge čiščenja in vzdrževanja CD izvaja še devet zunanjih oseb pogodbenega partnerja Panhygia (šest za čiščenje dvoran in drugih prizorišč ter tehničnih prostorov, dve osebi s 6-urno delovno obveznostjo za čiščenje poslovnih prostorov ter ena za čiščenje okolice in upravljanje s komunalnimi odpadki). V letu 2018 je bilo podjetje Panhygia ponovno izbrano na javnem razpisu za čiščenje CD. Z novo pogodbo se je zvišala vrednost urne postavke za opravljeno uro, že pred tem se je dvignila cena zaradi dviga minimalne plače v letu 2018. Kljub povečanju cene in najemu dodatne (druge) delavke za čiščenje poslovnega dela smo stroške, povezane s čiščenjem CD, obdržali v okviru letnega načrta oz. smo ga samo malenkost presegli. Glede na leto 2017 je bil strošek zunanjih izvajalcev čiščenja nižji za 2788 € in je znašal 155.353 € (z DDV). Pomembno je k temu prispevalo manjše število opravljenih ur čiščenja dvoran in okolice (1366 ur manj kot v letu 2017).

V letu 2018 je v različnih časovnih obdobjih in trajanju, na podlagi študentskih napotnic, delalo 159 (138) študentov, ki so opravili 33.367 ur dela, kar je za 214 ur več kot v letu 2017. Strošek CD za opravljeno delo študentov (vključno s prispevki in z odbitnim količnikom DDV) je bil v letu 2018 240.512 €, kar je za 8644 € več kot v letu 2017. Višji strošek lahko med drugim pripišemo zvišanju najnižje bruto urne postavke za opravljeno uro začasnih in občasnih del (na podlagi odredbe ministrice, pristojne za delo), kot tudi višjim urnim postavkam za študentsko delo v CD, ki so bile z internim navodilom uveljavljene s 1. 9. 2018. Skoraj 66 % ur predstavlja hostesno delo na prireditvah, 34 % je dela študentov, ki so v organizacijskih enotah CD začasno nadomeščajo zaposlene v bolniškem staležu ali zaradi povečanega obsega dela, manj kot pol odstotka delovnih ur opravijo nastopajoči oz. sodelujoči na prireditvah kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega programa.

Praktično usposabljanje je v letu 2018 v CD opravljalo pet študentov in trije srednješolci. Skupno so opravili 1567 ur. Skupni strošek izvajanja praktičnega usposabljanja predstavljajo izplačila za povračilo stroškov (prevoz na delo in prehrano na delu), strošek pavšalnega prispevka zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, zdravstvenega zavarovanja ter izplačilo nagrad, v skupnem znesku 3646 €. Tudi v letu 2018 smo kandidirali za sredstva na razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije ter dobili povrnjen del stroškov za praktično usposabljanje, izvedeno v prejšnjih letih.

V letu 2018 je na 29. Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu sodelovalo 17 prostovoljcev, na 34. Slovenskem knjižnem sejmu 12, na 20. Festivalu dokumentarnega filma pa dva prostovoljca. Opravili so 827 ur dela. Prostovoljsko delo je zajemalo spremstvo gostov festivala in pomoč v festivalskem informacijskem središču.

Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi

»Nisi pomislil, da to zlato klasje, ki je bilo pokošeno in povezano v snope, ni umrlo, temveč da bo obrodilo tisočkratno življenje!« (I. Cankar, *Podobe iz sanj*)

Leto 2018 je bilo tudi v Službi za trženje programa in odnose z javnostmi (STPOJ) prežeto z Ivanom Cankarjem; v letu, ko smo se spominjali 100-letnice rojstva, so njegov lik, misli in dela usmerjali (tudi) poti tržnega komuniciranja v STPOJ. Naredili smo nekaj pomembnih korakov na področju marketinga, tako v razvoju ponudbe kot tudi komuniciranju.

Sicer pa smo sledili strategiji tržnega komuniciranja, v kateri so kot glavne usmeritve:

- povečanje večkratnosti obiskov (rednih) obiskovalcev;
- povečanje zadovoljstva obiskovalcev/izboljšanje uporabniške izkušnje;
- povečanje števila novih obiskovalcev;
- nadgradnje in utrjevanje korporativnega (institucionalnega) marketinga in krepitev krovne znamke Cankarjev dom;
- postopna prenova nekaterih že uveljavljenih znamk (Festival dokumentarnega filma, Jazz festival Ljubljana, Zlati in Srebrni abonma ...);
- ohranjanje zanimanja za prireditve oz. programe, katerih konkurenca se povečuje (Cankarjevi torki, Glasbe sveta ...);
- krepitev pojavljanja vseh znamk CD na socialnih omrežjih in spletnih platformah.

V Cankarjevo leto 2018 smo vstopili z odmevno in uspešno oglaševalsko kampanjo za predstavo *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* (režija: Eduard Miler, koprodukcija CD, SNG Drama Lj, MGL), s katero se je začel medijsko odmeven festival *Cankar o Cankarju*. Podoba za predstavo (zasnoval jo je

Aljoša Bagola, fotografija Peter Uhan) je bila s pričesko plesalke in igralka Maše Kagao Knez v obliki Slovenije močan vizualni element, ki je učinkovito in opazno predstavil (še) vedno aktualno sporočilo Cankarjevega

Pohujšanja. Akcija je osvojila več slovenskih oglaševalskih nagrad (veliko nagrado za celostno oglaševalsko akcijo v skupini tiskanih oglasov in plakatov, zlato priznanje za ambientalno oglaševanje na 27. Slovenskem

oglaševalskem festivalu – SOF), na mednarodnem ADCE European Creativity Festivalu pa je podoba prejela zlato nagrado v kategoriji »Print & Outdoor«. Za naslovnico jo je konec januarja uporabil tudi tednik Mladina. Predstava je imela v letu 2018 27 ponovitev in več kot dvajset tisoč obiskovalcev.

Na dobre odzive tako obiskovalcev kot kritiške javnosti je naletel tudi prvi (bienalni) festival sodobnega flamenka Bi flamenko, ki je predstavil sodobne interpretacije te glasbene in plesne zvrsti. Predstave, koncerti in pogovori v okviru festivala so v CD privabili ne le ljubitelje flamenka, temveč tudi vse, ki so se z njim šele začeli srečevati. Število obiskovalcev vseh dogodkov v okviru festivala Bi flamenko je preseglo 2200.

Obisknost razstave Ivana Meštrovića *Telesnost in erotika v kiparstvu* (od 9. 2. do 20. 5.) je presegla pričakovanja; še posebej navdihujoče je bilo veliko zanimanje šolskih skupin. Ugodno sta se v smislu obisknosti končala tako Festival gorniškega filma kot tudi jubilejni, 20. Festival dokumentarnega filma, ki je v primerjavi s prejšnjimi leti za skoraj 8 odstotkov povečal število prodanih vstopnic. Tudi oba spomladanska dogodka v okviru abonmaja Veličastnih 7, gostovanje Sydney Dance Company in večdisciplinarna predstava Piksel režiserja in koreografa Maurada Merzoukija sta napolnila Gallusovo dvorano in požela stoječe ovacije občinstva.

Pomladanski meseci so minili v znamenju priprav na veliko dvojno odprtje razstav o Ivanu Cankarju: skupaj z Mestnim muzejem smo 12. junija 2018 s sprevedom za kočijo, na kateri se je peljal Cankarjev klobuk, ter postankom pod balkonom SNG Drame (s katerega je igralec Marko Mandić odigral prizor iz Cankarjevih Hlapcev) z veliko medijsko pozornostjo odprli obe razstavi, posvečeni našemu največjemu pisatelju in dramatik: Ivan Cankar in Evropa (med Shakespearom in Kafko) v Galeriji CD ter Ivan Cankar v Mestnem muzeju.

Tudi na institucionalni ravni je bilo komuniciranje v znamenju spomina na Cankarja. Na njegov rojstni dan, 10. maja, smo že četrto leto zapored priredili manjšo slovesnost ob Tihčevem spomeniku Ivanu Cankarju na Trgu republike. Slovesnost sta z nastopi oplemenitila Marko Mandić z odlomkom iz Cankarjeve drame Hlapci, s pesmima Knez Marko (Katarina Pustinek Rakar) in Očenaš hlapca Jerneja (Karol Pahor) pa je nastopil APZ Tone Tomšič. Zvečer pa smo ponudili brezplačen ogled koncertne uprizoritve *Iz lepih časov* iz pisem Ivana Cankarja Anici Lušinovi.

V zapisu na zelo branem blogu je generalna direktorica CD med drugim omenila: »Cankar zbuja spoštovanje. Pa ne le zato ker je velik pisatelj in dramatik. Spoštovanje, ker je bil človek, ki mu nič ni bilo podarjeno, ampak je vse ustvaril sam. Spoštovanje kot človek, ki je ostal zvest sebi, svojim načelom in prepričanjem, čeprav je za to plačal visoko ceno. To je žlahtna lastnost, ki je občudovanja vredna, saj je pri ljudeh tako zelo redka. Še posebno dandanes, v dobi prevrtljivosti, zlaganosti in konformizma. Zaposleni v CD smo ponosni, da se vsak dan vračamo v hišo, ki nosi njegovo ime.«

Sezono 2017/18 je (uspešno) zaključil 59. Jazz festivala Ljubljana, ki je z novim soselektorjem Edinom Zubčevičem prinesel osveženo programsko perspektivo, v komuniciranju pa so se okrepile predvsem aktivnosti prek družbenih omrežij in v tujini. Tudi brezplačni koncerti v Parku Sveta Evrope pri CD so prinesli nekaj novega občinstva, število vseh obiskovalcev Jazz festivala Ljubljana, tudi tistih, ki so se udeležili brezplačnih dogodkov v parku, je tako preseglo tri tisoč.

Začetek nove sezone smo v začetku septembra 2018 pospremili z organizacijo že tradicionalnega Dneva odprtih vrat Cankarjevega doma. Na ta dan, 12. septembra, smo program nove sezone in delovanje CD predstavili obiskovalcem brezplačno. Več kot petsto obiskovalcev se je tako zvrstilo na ogledih CD, panjev na terasi CD, zaodrja ter na filmski projekciji animiranega dokumentarnega filma Cankar (režija: Dušan Moravec) ter na koncertni izvedbi korespondence med Ivanom Cankarjem in Štefko ter Albino Löffler z naslovom *Ne piši mi, dokler ti ne pošljem naslova ...* (dramatizacija in režija: Ivo Svetina).

Novo sezono smo napovedali pod sloganom »Živeti s Cankarjem«, ki je označil tako nadaljevanje Cankarjevega leta kot tudi drugo živahno odrsko dogajanje v CD v novi sezoni.

Na ravni korporativnega komuniciranja velja izpostaviti tudi spominski srebrnik s podobo in podpisom Ivana Cankarja, ki smo ga izdali v sodelovanju s podjetjem Elementum-AG (teža srebrnika: 15 g, čistina

999/1000, premer 37 mm, omejena serija 1876 kosov). Do novega leta je zaloga srebrnikov skoraj že pošla.

V novo sezono 2018/19 smo stopili z začetkom Cankarjevih torkov The Stone Series, ki so že napoved 60. Jazz festival Ljubljana (junija 2019). Gre za serijo koncertov, v kateri različni glasbeniki igrajo skladbe Johna Zorna, ter je pri obiskovalcih in medijih naletela na zelo dober odziv.

Rast občinstva so v novi sezoni 2018/19 dosegli skoraj vsi abonmaji Cankarjevega doma: najopazneje Glasbe sveta (za več kot 40 %) in Srebrni abonma ter abonma Cankar. Povečalo se je tudi število abonmentov abonmaja Veličastnih 7 (povprečno število prodanih vstopnic na predstavo v okviru tega abonmaja je bilo kar 899) ter število uporabnikov kartice Ivanka. Lanska odločitev o prenovi znamke t. i. *Ta hudega abonmaja*, ki je bil prej pretežno namenjen dijaški in študentski publiki, v abonma Cankar (ki poleg dijaške in študentske publike nagovarja tudi zrelo občinstvo), se je tako izkazala za dobro. Skupno število prodanih vstopnic v okviru abonmajev je bilo več kot 44.000.

Tudi številke kažejo, da je trženje kulturno-umetniškega programa v letu 2018 dobro podprlo programske vsebine: delež prodanih vstopnic za kulturno-umetniški program (javno službo) CD je dosegel 60,7 odstotka, če iz analize izvzamemo filmski program in razstave (za katere velja drugačna dinamika), doseže delež celo 66,4 odstotkov. Nadaljeval se je pozitiven trend na področju plesa, kjer je bil že v letu 2017 zaznan dvig, v 2018 pa se je število prodanih vstopnic s 65,5 odstotka dvignilo še za 6 odstotnih točk.

Povprečna cena vstopnice za kulturno-umetniški program (brez filmskih projekcij in razstav) se je v letu 2018 zvišala (z 11,77 € na 12,95 €), kar je posledica vsakoletne dinamične strukture programa. Največji delež prihodka od prodanih vstopnic sta tudi v letu 2018 tvorili resna in druga glasba: prva s 36 in druga z 18 odstotki). Ker sta obe zvrsti v letu 2018 dosegli odlične uspehe, je opazno višji prihodek od vstopnic na prireditve za kulturno-umetniški program v celoti, ki je v letu 2017 znašal 2696 €, v 2018 pa 2882 € na prireditve (brez razstav). Število prireditev z vstopnino je bilo višje kot leto prej (812 v 2017 in 835 v letu 2018).

Med projekti, ki jih velja v prodajnem smislu izpostaviti, so: dobra prodaja prireditev v okviru abonmaja Veličastnih 7 (z gledališko koprodukcijo *Pohujšanja v dolini šentflorjanski ter decembrskim Avstralskim sodobnim cirkusom Circa*) ter Zlatega abonmaja, filmskega festivala Liffe, koncertov Camille in Vlada Kreslina ter Klemna Slakonje s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, operne predstave za mlade *Gospod in hruške* ter decembrskega programa v celoti.

Pojavljanje v tiskanih medijih

CD se že več let s plačljivo vsebino mesečno in tedensko pojavlja v osrednjih dveh slovenskih tiskanih dnevnikih: Delu in Dnevniku. V Delu vsako zadnjo soboto v mesecu objavimo celostranski oglas/koledar z napovedmi vseh prireditev za prihodnji mesec ter napovedjo pomembnejših za daljše časovno obdobje. Podoba tega oglasa se je z leti delno spreminjala, namen pa ostaja enak: na enem mestu opozoriti na raznovrstnost in pestrost dogajanja v CD. T. i. koledar prireditev je uveljavljena oblika komuniciranja predvsem z našim zvestim, starejšim občinstvom, ki predstavlja del naših rednih obiskovalcev.

Koledar prireditev pa ni edina oblika pojavljanja v tiskanih medijih. Redno prek plačljivih vsebin sodelujemo tudi z Dnevnikom, s tednikom Mladina, Sobotna priloga pa je medijska pokroviteljica abonmaja Veličastnih 7 ter skozi zgodbe ustvarjalcev predstav tega abonmaja v intervjujih Patricije Maličev ponuja poglobljen pogled v sodobno plesno in gledališko umetnost.

V začetku maja 2018 smo v Delu objavili štiristransko prilogo s poudarki sezone 2018/19, napovedmi abonmajev, 59. Jazz festivala Ljubljana in drugih programskih sklopov. Tako smo vidnost in prepoznavnost projektov začeli graditi dovolj zgodaj, kar se je odražalo tudi v dobri prodaji abonmajev že v spomladanskem času.

Elektronski mediji (radijsko in televizijsko oglaševanje)

Skozi televizijsko oglaševanje izpostavljamo predvsem projekte v Gallusovi dvorani, prireditve in dogodke z več ponovitvami ter festivale. S komuniciranjem po različnih kanalih želimo doseči najširši krog občinstva, hkrati pa ohraniti ne le prodajni pristop, temveč s seštevkom vseh komunikacijskih

orodij sestavi enotno zgodbo o prireditvi/dogodku ter sporočilom, ki ga nosi. Televizijsko oglaševanje ni nosilni element komunikacijskih kampanj, temveč prodajni opomnik teden ali štirinajst dni pred dogodkom, ki nagovori občinstvo tudi zunaj ljubljanske kotline.

Zunanje oglaševanje

Javno plakiranje ostaja za vse programe CD pomembno orodje tržnega komuniciranja, saj doseže pomemben del ciljne publike (mestno prebivalstvo, predvsem Ljubljančane). Pri tem se posvečamo zlasti učinkovitosti distribucije in opaznosti kreative plakata, saj je le tako mogoče doseči sinergične učinke z drugimi kanali komuniciranja.

Direktna prodaja

Organizacija skupinskega obiska prireditev v CD temelji na sodelovanju z organizatorji obiska v kulturnih društvih, šolah, zavodih, krajevnih skupnostih in sorodnih združenjih. Odziv skupin, ki že več let obiskujejo CD, ostaja dober, nadpovprečno je bilo v letu 2018 predvsem zanimanje šolskih skupin, interesna in druga združenja pa povprašujejo predvsem po koncertih klasične glasbe (predvsem klavirskih recitalih) pa tudi po zabavnih, razvedrilnih vsebinah ali odrskih spektaklih.

Vsakoletni *Zajtrk z mentorji* konec avgusta, ki je skupno srečanje učiteljev in mentorjev z ustvarjalci kulturnovzgojnih učnih ur v CD, je pomembno orodje direktne prodaje in dolgoročne krepitev odnosov z mentorji in učitelji. Na tem dogodku je bilo lani preseženo število rezervacij šolskih skupin vseh triad OŠ ter tudi SŠ, kar je že napovedalo rekorden šolski obisk.

Predstavitveni dan programov resne glasbe, opere in baleta za ravnatelje in pedagoge glasbenih šol v začetku koncertne sezone je prav tako še eno orodje direktne prodaje programov resne glasbe, hkrati pa je možnost izmenjave mnenj med organizatorji in glasbeno pedagoško stroko. Na njem skupaj s predstavniki Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija predstavimo program nove sezone, v diskusiji pa se dotaknemo aktualnih tem v povezavi z mladimi poslušalci in mladimi glasbeniki. Predstavitveni dan smo lani organizirali že osmič.

CD na spletu

Intenzivno smo se vso leto 2018 ukvarjali s konceptom nove spletne strani, ki bo zaživela marca 2019. Bistven element novega spletnega portala bodo izboljšana uporabniška izkušnja, večja preglednost ter atraktivnejša predstavitev dogodkov in prostorov v CD.

Kljub »stari« spletni strani smo zaznali rast obiska, tako na matični strani www.cd-cc.si kot na festivalskih oz. drugih samostojnih straneh.

Uporabniki so na našo spletno stran prihajali neposredno (16 %) ali posredno prek brskalnikov (66 %), socialnih omrežij (8 %: od tega Facebook 95 %, Twitter 1,6 %, Instagram 0,6%) in prek drugih spletnih strani (9,9 %: vstopnice.cd-cc.si, Napovednik.si ...).

CD nastopa na spletu tudi s festivalskimi spletnimi stranmi, ki so samostojne, hkrati pa so del spletne strani CD. To so spletne strani za Festival dokumentarnega filma (FDF), Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe), Slovenski knjižni sejem (SKS), Jazz festival Ljubljana in Kulturni bazar.

Sicer pa so pomlad 2018 zaznamovale tudi uredba GDPR in predlog novega Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2). Priprava na to regulativo je bila tudi v CD izjemno zahtevna, a je bila uspešna predvsem zaradi plodnega sodelovanja med marketingom, IT-oddelkom in vodstvom Poslovnega sektorja. Uporaba podatkov je tako postala bolj regulirana, a hkrati tudi sistematična in personalizirana – seveda ob soglasju uporabnika.

Število naročnikov elektronskih novic CD je tudi po uvedbi GDPR ostalo skoraj nespremenjeno, kar nas je še spodbudilo, da jih tudi vsebinsko posodobimo. Enkrat do dvakrat tedensko tako uporabnikom pošiljamo zanimive informacije, zgodbe iz zakulisja ter jih opozarjamo na prihajajoče izstopajoče dogodke.

Razveseljiv je naraščajoč trend kupcev prek spleta, za skoraj 9 odstotkov letno. Različnih uporabnikov v spletni trgovini je skupaj tako več kot osemdeset tisoč. Rast smo zaznali tudi pri prodaji darilnih bonov in uporabi kartice Ivanka, ki pa bo v prihodnosti še posodobljena z bolj personalizirano ponudbo in več dogodki le za člane t. i. Kluba Ivanka.

V letu 2018 smo močno krepili prisotnost na vseh socialnih omrežjih in z ustvarjanjem zgodb iz zakulisja, kakovostnimi fotografijami in različnimi (tudi nagradnimi) akcijami dosegli, da se je število objav in interakcij na vseh navedenih platformah povečuje. Z usmerjeno dejavnostjo na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter, Instagram) smo obiskovalcem podajali sveže, vsebine in zgodbe.

Odnosi z mediji

Pri odnosih z mediji sledimo pravočasnosti, dolgoročnosti sodelovanja in oblikovanja ter soustvarjanja

zgodb z novinarji in drugimi predstavniki medijev. Tudi obiskanost novinarskih konferenc v CD ostaja dobra: v tem smislu zelo izstopata jesenska novinarska konferenca ob predstavitvi nove sezone programa CD (t. i. zajtrk z mediji, ki je bil letos zasnovan kot sprehod po dvorinah CD) in medijska konferenca Liffa.

V letu 2018 je bilo o CD skupno objavljenih 7493 objav v tiskanih, elektronskih (radio in TV) in spletnih medijih; največji porast objav je na spletni platformi, sledita tisk in televizija:

- objav v tiskanih medijih je bilo **3427**
- spletnih objav **2214**
- radijskih objav **1017**
- televizijskih objav **396**.

Če upoštevamo le številčnost objav, ne pa tudi njihove dolžine ali relevantnosti, gre za približno dvesto objav več kot leto prej. Največ objav je bilo v naslednjih medijih: Sta.si, Delo, Dnevnik, Radio Slovenija 1, TV Slovenija 1, Rtv slo.si, Delo.si, Dnevnik.si, Radio Slovenija 3, Radio Slovenija 2, Mladina. O programu CD je pisalo tisoč štiristo različnih avtorjev, njihovi prispevki so bili objavljeni v več kot dvesto različnih medijih.

Posebno pri medijski izpostavljenosti izstopa Liffe, v okviru katerega smo v letu 2018 dogovorili nekaj več kot 50 intervjujev z gosti festivala in programskim direktorjem, akreditiranih je bilo 141 novinarjev, skupaj smo zabeležili kar 441 objav.

V letu 2017 začeta raziskava v sodelovanju s Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani o obiskovalcih CD je v letu 2018 dobila končne obise, tako da bo v 2019 postregla z rezultati. Ti bodo dali poglobljeno razumevanje preferenc, nakupnih odločitev in nakupnih poti obiskovalcev CD, kar bo v prihodnosti omogočalo (še bolj) ciljno usmerjeno promocijo programa CD. Velik korak k temu bo tudi nov spletni portal CD, ki bo zaživel v marcu 2019, saj bo tudi spletno mesto ustrezno posodobljeno ter bo sledilo in komuniciralo enako kakovost izkušnje, kot jo ima obiskovalec na prireditvah in dogodkih v CD.

Kazalci in kazalniki uspešnosti poslovanja

Število prireditev in obiskovalcev

V letu 2018 (2017) je bilo v organizaciji CD izvedenih **2443** (2525) **prireditev** oziroma dogodkov, ki jih je obiskalo **496.108** (487.707) **obiskovalcev** oziroma udeležencev. Uresničeno število prireditev je bilo za 482, obiskovalcev pa za 45.078 večje od načrtovanega.

Leta 2018 (2017) je CD izvedel **1062** (1131) **prireditev kulturno-umetniškega programa** v okviru javne službe, kar je na ravni načrtovanega. V sklopu programa javne službe je bilo **219** (270) prireditev **brez vstopnine**.

V prostorih CD se je zvrstilo 818 prireditev javne službe, v drugih dvorinah po Sloveniji (Slovenska filharmonija, Kinodvor, Kino Šiška, Komuna, Maribox, APT Novo mesto ...) 234 in na gostovanjih po Sloveniji in v tujini 10 prireditev. Podobno kot prejšnja leta smo ob kulturno-umetniških prireditvah v prostorih CD organizirali več sprejemov in tiskovnih konferenc, ki niso vključeni v seštevek prireditev v naslednjih tabelah. Uresničili smo **564 različnih** kulturno-umetniških prireditev.

Izvedli smo tudi 98 vodenih ogledov Cankarjevega doma in 9 vodenih ogledov orgel.

V programu javne službe je v letu 2018 nastopilo **13.459 domačih in tujih izvajalcev**. Veliko število obiskovalcev in nastopajočih, ki se v CD vsak dan pridružijo redno zaposlenim, zahteva dobro organizacijo in logistiko ter povečuje spremenljive splošne stroške delovanja CD (kot npr. stroški klimatizacije prostorov, električna, čiščenje, komunalne storitve, vzdrževanje, sanitarni material ...).

Število obiskov(alcev) kulturno-umetniškega programa je v letu 2018 doseglo 350.194 (332.359), kar je za 49.164 več kot smo načrtovali in za 17.835 (za 5,4 %) več kot v letu 2017. Večji obisk od načrtovanega je bil na prireditvah vseh programov v okviru javne službe. Število obiskovalcev brezplačnih razstav v večnamenskih prostorih CD (Velika sprejemna dvorana, Mala galerija,

predverja) je večje od števila navedenega v tabeli 9, saj si številni obiskovalci te razstave ogledajo takrat, ko pridejo na druge prireditve v CD.

V sklopu **kongresno-komercialnega programa** je bilo organiziranih **170 (213) prireditev/projektov s 1381 (1394) dogodki ali prireditvami**, na katerih smo gostili 145.914 (155.348) domačih in tujih udeležencev oz. obiskovalcev. Podrobnejša pregled in struktura teh prireditev sta razvidna iz analize poslovanja kongresno-komercialne in druge dejavnosti CD na trgu.

Če obiskovalcem prireditev prištejemo še izvajalce vseh programov in vse tiste, ki so si ogledali CD ali se udeležili sprejemov pred/po prireditvah, tiskovnih konferenc in drugih predstavitev, skupno število obiskovalcev krepko presega pol milijona.

Tabela 9 Število prireditev in obiskovalcev CD po programskih sklopih in zvrsteh

Dejavnost/zvrst	Št. prireditev				Št. obiskovalcev			
	2016	2017	FN 2018	2018	2016	2017	FN 2018	2018
I. JAVNA SLUŽBA								
RESNA GLASBA								
Simfonična glasba	71	66	67	68	64.758	63.908	58.380	67.862
Glasbeno-scenska dela ¹²	13	5	20	38	9.016	1.475	6.600	15.524
Vokalna glasba	2	2	3	2	1.712	371	800	382
Komorna glasba	14	13	14	14	3.427	3.924	4.540	4.583
Sodobna glasba	9	9	7	5	579	1.156	940	526
	109	95	111	127	79.492	70.834	71.260	88.877
DRUGA GLASBA								
Glasbe sveta	7	8	10	8	3.644	4.127	3.680	3.258
Jazz, Cankarjevi torki	38	35	44	40	7.220	7.870	7.100	8.737
Mejne glasbene zvrsti	18	12	13	14	17.686	10.502	12.320	12.440
Evropska jazz konferenca		23				1.527		
	63	78	67	62	28.550	24.026	23.100	24.435
GLEDALIŠČE								
Slovenske koprodukcije	18	34	56	61	2.464	20.263	24.770	27.299
Gostovanja iz Slovenije	20	25	15	10	3.749	3.017	2.290	1.451
Gostovanja iz tujine	9		1	5	7.383		460	1.565
	47	59	72	76	13.596	23.280	27.520	30.315
PLES								
Slovenske plesne koprodukcije	19	22	4	5	3.550	686	850	657
Gostovanja iz Slovenije	1	1	4	5	1.009	1.275	650	450
Gostovanja iz tujine	2	9	23	22	2.540	7.394	8.700	10.782
Folklor	2	2	1	1	774	581	950	927
	25	34	32	33	7.873	9.936	11.150	12.816
FILM								
Filmski festivali	379	379	365	363	51.368	49.690	50.400	49.810
Filmski ciklusi	9		9	7	225		500	328
Izredne projekcije, drugo	40	75	64	59	1.041	4.302	3.100	5.091
	428	454	438	429	52.634	53.992	54.000	55.229
KVH¹³								
Kulturna vzgoja	191	256	175	183	43.864	46.619	24.500	35.649
Ustvarjalnost mladih	24	21	29	24	7.571	6.364	7.500	6.221
Humanistični, literarni programi	158	91	98	83	18.167	18.921	11.700	20.637
	373	368	302	290	69.602	71.904	43.700	62.507
RAZSTAVE	43	35	31	31	77.912	75.100	67.000	72.210
DRUGI PROJEKTI JS	16	8	8	14	6.332	3.287	3.300	3.805
	1.103	1.131	1.061	1.062	335.991	332.359	301.030	350.194
II. DEJAVNOST NA TRGU	1.132	1.394	900	1.381	146.351	155.348	150.000	145.914
	2.235	2.525	1.961	2.443	482.342	487.707	451.030	496.108

¹² Plan in poročilo za leto 2018 v sklopu programa kulturne vzgoje.

¹³ Kulturna vzgoja, humanistika in literatura.

Število prireditev in obiskovalcev kulturno-umetniškega programa javne službe v dvoranh CD

- **Gallusova dvorana:** 127 (122) prireditev, 122.748 (115.790) obiskovalcev, v povprečju 967 (949) na prireditev
- **Linhartova dvorana:** 152 (143) prireditev, 56.634 (50.677) obiskovalcev, v povprečju 373 (354) na prireditev
- **Kosovelova dvorana:** 208 (241) prireditev, 19.946 (20.292) obiskovalcev, v povprečju 96 (84) na prireditev
- **Štihsa dvorana:** 94 (91) prireditev, 16.142 (14.702) obiskovalcev, v povprečju 172 (162) na prireditev
- **Klub CD:** 75 (69) prireditev, 10.560 (8139) obiskovalcev, v povprečju 141 (118) na prireditev
- **Dvorana Duše Počkaj¹⁴:** 26 (37) prireditev, 1467 (1817) obiskovalcev, v povprečju 56 (49) na prireditev.

V drugih prostorih CD (Velika sprejemna dvorana, preddverja, sejne sobe, Galerija, Mala galerija ...) je bilo 136 (185) prireditev javne službe z 87.895 (84.423) obiskovalci. Zunaj CD (Slovenska filharmonija, Konodvor, Kinoteka, Komuna, Kino Šiška, Maribox, na gostovanjih ...) je bilo v (so)organizaciji CD 244 (243) prireditev programa javne službe s 34.802 (36.519) obiskovalci.

Prodaja vstopnic za kulturno-umetniški program javne službe

Za 833 prireditev kulturno-umetniškega programa (vključno s tremi razstavami) je bilo v letu 2018 **prodanih 222.303 vstopnic¹⁵**. **Povprečna cena vstopnice** (brez razstav) je bila **11,23 €** (11,54 €); v povprečju je bilo prodanih (brez razstav) 257 (235) vstopnic na prireditev.

Prihodek od prodanih vstopnic je pomemben vir sofinanciranja neposrednih stroškov, splošnih stroškov in stroškov dela javnega kulturnega programa. V letu 2018 je bruto prihodek od prodanih vstopnic za prireditve v sklopu programa javne službe znašal več kot 2,4 milijona evrov. Od tega je 37 % prihodka od vstopnic na podlagi pogodb pripadlo koproducentom oz. partnerjem CD ali se je preko obdavčitve vrnil v državni proračun (DDV za predavanja in filmske projekcije). Neto prihodek od prodanih vstopnic, ki je pripadel CD za prireditve v letu 2018, je znašal 1.547.119 € (1.509.754 €).

S strateškim načrtom smo si kot cilj zadali 60-odstotni delež prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji). Če upoštevamo vse programske sklope javne službe, razen razstav, je bilo v letu 2018 prodanih 60,7 (58) % vstopnic, ki so bile v prodaji. Če odštejemo še filmske projekcije, je delež prodanih vstopnic znašal 66,4 %.

Uresničeni deleži in povprečno število prodanih vstopnic po programskih sklopih:

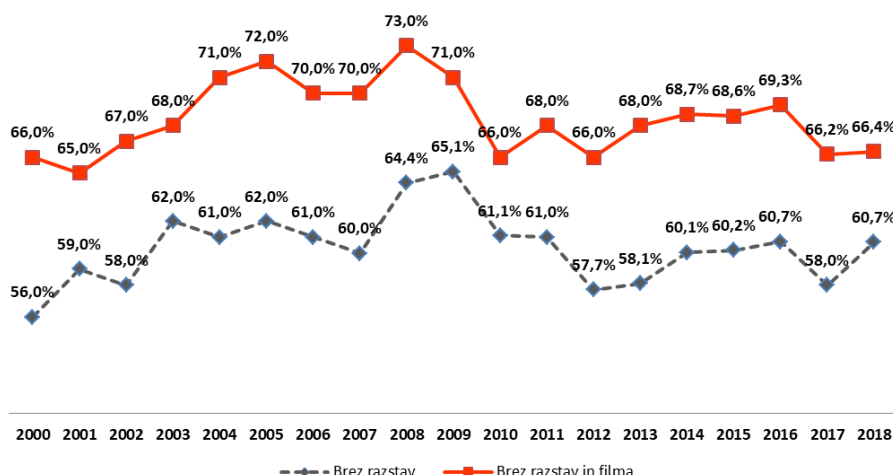
- **Resna glasba:** prodanih je bilo 65,3 (65) %, ki so bile v prodaji za 88 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 762 vstopnic.
- **Druga glasba:** prodanih je bilo 68,3 (72,5) %, ki so bile v prodaji za 54 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 369 vstopnic.
- **Gledališče:** prodanih je bilo 61 (61,9) %, ki so bile v prodaji za 66 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 369 vstopnic.
- **Ples:** prodanih je bilo 71,6 (65,5) %, ki so bile v prodaji za 20 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 538 vstopnic.
- **Film:** prodanih je bilo 47 (42,2) %, ki so bile v prodaji za 425 projekcij z vstopnino. V povprečju je bilo na projekcijo prodanih 114 vstopnic.
- **Kulturna vzgoja, humanistika in literatura:** prodanih je bilo 69,4 (67,8) %, ki so bile v prodaji za 177 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 245 vstopnic.

V številu in deležu prodanih vstopnic niso upoštevane brezplačne vstopnice, namenjene promociji programa, novinarjem, pokroviteljem, darovalcem, gostom CD iz tujine, izvajalcem in koproducentom po pogodbah ter zaposlenim, ki si morajo po službeni dolžnosti ogledati prireditve. Teh vstopnic je bilo približno 10 %.

¹⁴ Od junija 2018 je v DDP postavljen del razstave Ivan Cankar in Evropa zato v dvorani ni možno izvesti drugih prireditev.

¹⁵ Podatki vključujejo prodane abonmajske vstopnice (Slovenske filharmonije – SF, orkestra RTV Slovenija, SNG Drama Lj, MGL) za prireditve, ki so vključene c program javne službe CD.

Slika 4 Delež prodanih vstopnic (javna služba) glede na število v prodaji 2000–2018

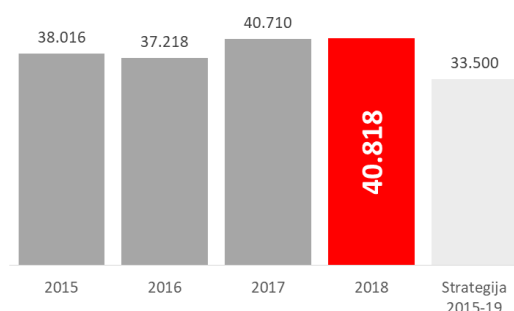
Zasedenost dvoran

Razpoložljive dvoranske zmogljivosti v CD se od leta 1981 merijo s termini. En termin predstavlja 4 do 6-urni časovni blok, ko v dvorani potekajo različne aktivnosti, povezane z izvedbo prireditev (priprave, vaje, prireditve in pospravljanje po prireditvah). Vsak dan je v osnovi tako razdeljen na tri terminske bloke – dopoldan, popoldan in zvečer. Ločeno evidentiramo še nočne termine. Izhodišče pri terminskem načrtovanju je letna načrtovana zasedenost dvoran, ki jo omejujeta razpoložljiva oprema in letni fond ur delovnega časa zaposlenih, predvsem tehnične izvedbe programa. Zaradi teh omejitev v vseh dvorinah zmogljivosti ne morejo biti polno izkoriščene.

Cilja pri terminskem načrtovanju oz. koordinaciji programa sta najboljši možen izkoristek terminov Gallusove dvorane ter hkraten potek dela v preostalih dvorinah glede na razpoložljive delavce in opremo. Negospodarno (z vidika stroškov ogrevanja, električne energije ...) je izvajanje prireditev (npr. predavanj) v manjših prostorih, sejnih sobah, če ni hkrati v CD prireditev v drugih, večjih dvorinah.

V letu 2018 so bile zmogljivosti ključnih dvoran CD zelo dobro izkoriščene. 40.818 ur je bilo namenjenih aktivnostim za izvedbo programa (poleg izvedbe prireditev še priprave, vaje in pospravljanje po prireditvah).

Slika 5 Število ur priprav, vaj in prireditev letno – vse dvorane

Stroškovno najdražja je Gallusova dvorana. V njej je bilo 3648 (3360) ur različnih aktivnosti, povezanih s prireditvami. V povprečju je bila dvorana vsak koledarski dan zasedena deset ur. Stroški delovanja te dvorane se razlikujejo po posameznih vrstah in zvrsteh programa – višji so pri izvedbi glasbeno scenskih prireditev kot npr. klavirskih recitalov, predavanj, kongresov ipd. Odvisni so tudi od števila izvajalcev.

Slika 6 Število ur priprav, vaj in prireditev letno – GD

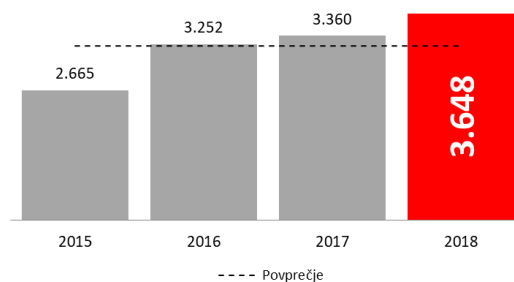

Tabela 10 Število terminov v dvoranh CD (po dejavnostih in programskih sklopih) v letu 2018

Prizorišče	Javna služba									DT	CD Skupaj	JS (%)
	Resna glasba	Druga glasba	Gledališče	Ples	Film	KVH	Razstave	Drugo	Skupaj			
GD	168	45	139	55		18		13	438	170	608	72
LD	5	21	27	33	47	182			315	169	484	65
KD	8		23	4	137	91		1	264	74	338	78
ŠD	12	5	64	5		173		2	261	73	334	78
VSD	33	4	12	4	12	31	54	9	159	197	356	45
P1	35	6	31	9	5	111	163	3	363	154	517	70
P2	2		3	3	80	38			126	180	306	41
Konf. dvorane	24	9	227	121	32	245	15	14	687	754	1441	48
MG				2		3	565		570	31	601	95
LN	10	13	5	3	12	31	2	9	85	104	189	45
KCD	26	119	32		5	61		7	250	191	441	57
DDP			61	60		28	405	1	555		555	100
G							631		631	2	633	100

Legenda:

GD (Gallusova dvorana), LD (Linhartova dvorana), KD (Kosovelova dvorana), ŠD (Štihova dvorana), VSD (Velika sprejemna dvorana), P1 (Prvo preddverje), P2 (Drugo preddverje), Konferenčne dvorane (E, M), MG (Mala galerija), LN (Klub Lili Novy), KCD (Klub CD), DDP (Dvorana Duše Počkaj), G (Galerija CD).

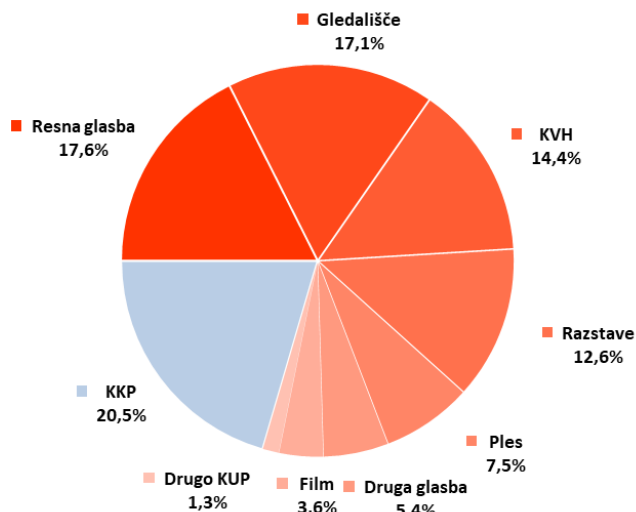
Terminsko razmerje med javno službo in dejavnostjo na trgu je v zadnjih desetih letih (in opredeljeno v strategiji) **v vseh dvoranh** do 80 % terminov za javni kulturni program. Ob upoštevanju števila zaposlenih in razpoložljive opreme v dvoranh CD je bil tudi v letu 2018 kriterij polne zasedenosti dvoran 540 terminov, to je približno 3440 ur priprav, vaj, prireditev in pospravljanj letno v posamezni dvorani.

Tabela 11 Število terminov prireditev, priprav in vaj v dvoranh CD v letu 2018

Prizorišče	Št. terminov			Program v urah (brez vzdrževanj)	Zasedenost dvorane	Delež	
	Priprave, vaje	Prireditve	Skupaj			Priprave, vaje	Prireditve
GD	404	204	608	3.648	113%	66%	34%
LD	262	222	484	2.904	90%	54%	46%
KD	98	240	338	2.028	63%	29%	71%
ŠD	195	139	334	2.004	62%	58%	42%
VSD	142	214	356	2.136	66%	40%	60%
P1	130	387	517	3.102	96%	25%	75%
P2	94	212	306	1.836	57%	31%	69%
Konf. dvorane	926	515	1.441	8.646	3%	64%	36%
MG	44	557	601	3.606	111%	7%	93%
LN	86	103	189	1.134	35%	46%	54%
KCD	265	176	441	2.646	82%	60%	40%
DDP	184	371	555	3.330	103%	33%	67%
G	106	527	633	3.798	117%	17%	83%

Uresničene termine v dvoranh CD za različne dejavnosti in zvrsti s ponderiranjem¹⁶ izenačimo in s tem dobimo primerne osnove za delitev posrednih stroškov na posamezne prireditve oz. med javno službo in dejavnost na trgu. Metodologija delitve je vključena v Pravilnik o računovodstvu CD.

Slika 7 Delitev splošnih odhodkov CD glede na ponderirane termine zasedenosti dvoran v 2018

Investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme

Cankarjev dom (kot del Trga republike) je kulturni spomenik državnega pomena in sodi v sam vrh slovenske modernistične arhitekture, ki je svetovno prepoznana ter s svojo funkcionalnostjo še po štiridesetih letih obstoja in delovanja odlično služi izvajanju dejavnosti, za katero je bil ustanovljen.

Je monumentalna stavba in edinstven primerek tovrstnega centra v državi. V naši zavesti in prizadevanjih je nenehna skrb za ohranjanje prvotne podobe in vrednosti, ki jo kulturni in kongresni center predstavlja za vse državljane Republike Slovenije. Naše zmožnosti po zagotavljanju in izvajanju vseh potrebnih aktivnosti in del pa so odvisne od razumevanja (in zmožnosti) ustanovitelja, saj so povezane z izdatnimi finančnimi sredstvi.

Po večletni odsotnosti večjih in velikih prenov in obnov (zadnja prenova avditorijev v Gallusovi in Linhartovi dvorani 2013) lahko za leto 2018, predvsem za drugo polovico, rečemo, da je bilo v znamenju obsežne investicije, saj smo v slabih treh mesecih, ki smo jih imeli na voljo za izvedbo vseh krovsko-kleparških, gradbenih in drugih del, uspeli prenoviti več kot 4000 m² strešnih površin, v vrednosti 1,9 mio evrov.

S pogodbo med Republiko Slovenijo in CD, ki je bila podpisana konec maja, smo pridobili pravno in finančno osnovo za začetek **celovite prenove strešnih površin** Cankarjevega doma. Tehnično in koordinacijsko kompleksno nalogo smo zaupali izvajalcu z najboljšimi referencami, podjetju Riko d.o.o.

Dela na najvišjih bakrenih strehah v skupni površini okrog 2700 m² so obsegala odstranitev stare bakrene kritine, preperelih desk, posedene in mokre termoizolacije. Obnovili smo strešne prečnike in folije, izboljšali termoizolacijske sloje, dodali novo bakreno kritino, izboljšali zgibe in detajle. Na vidnih delih smo streho obnovili skladno z določili spomeniškega varstva v starem bakru, dodali smo sodobne strelovodne in varovalne naprave (padec v globino).

¹⁶ Ponderji so izračunani na podlagi natančnih meritev stroškov (in njihovega razmerja) za različne zvrsti prireditev in prireditvenih prostorov (poraba elektrike, ogrevanje oz. hlajenje, čiščenje, stroški dela in drugi posredni stroški za različne vrste prireditev v vsaki dvorani) v časovni enoti (en termin). CD ima 23 (10.142 m²) prireditvenih prostorov z različnimi kapacitetami (22 do 1545 obiskovalcev) in izvaja prireditve z različno tehnično zahtevnostjo (kot npr. odsko-scenske postavitve, koncertne postavitve, filmske projekcije, predavanja, banketi ...).

Na zahodni strani objekta smo obnovili balkone v skupni površini okrog 120 m². Odstranili smo korita z rastlinjem in razpokano talno površino; dogradili smo izravnavo, hidroizolacijo, betonsko zaščito, nove bakrene žlebove in bakrena čela ter odkape. Betonska korita smo ustrezno obnovili in zaščitili z izbrano hidroizolacijsko maso. Približno tretjino rastlin smo ohranili, preostale pa nadomestili z novimi, v tesnem sodelovanju arboristke ZVKDS.

Nad Veliko sprejemno dvorano in na treh drugih mestih so strešne površine zaključene z betonskimi ploščami, v skupni površini okrog 1200 m². Odstranili smo neuspešne poliuretanske sanacije in vse plasti strehe, dodali smo nove izravnave, novo hidroizolacijo, novo in boljšo termoizolacijo, folije, pesek ter položili delno enake in delno nove betonske plošče. Obnovili smo tudi vse obrobe, atike in zaščite ter dogradili ustrezne nadstreške.

Po izvedbeno, terminsko in finančno uspešno zaključeni prenovi lahko rečemo, da je Cankarjev dom zasijal v staro/novi podobi, ki jo z urejenim Parkom Sveta Evrope predstavlja v novi luči, pri kateri dobimo občutek, da je veliko pozornosti, skrbnosti in strokovnosti namenjene ohranjanju vrednosti tega neponovljivega objekta.

V minulem letu nam je uspela tudi investicija **vgradnje aktivnega sistema gašenja s plinsko mešanico INERGEN v transformatorski postaji**. Stabilna gasilna naprava z gasilnim medijem halon 1301 je bila v Cankarjevem domu vgrajena v transformatorski postaji 10/0,4 kV na nivoju druge kleti. Že leta 1991 so pri tlačnem preizkusu stabilne protipožarne naprave nastajale precejšnje težave pri izvedbi samega tlačnega preizkusa zaradi dobave gasilnega plina, saj je bila proizvodnja drastično zmanjšana kot posledica zahtev po prenehanju uporabe. Obenem pa sta ekskluzivno pravico za testiranje in polnjenje stabilnih halonskih protipožarnih naprav zadržali tovarni proizvajalki.

Po Københavnskem amandmaju Montrealskega protokola je od 1. 1. 1994 prepovedana proizvodnja in uporaba halonov, razen v primeru nujne uporabe (predvsem v vojaške in letalske namene). Republika Slovenija je pogodbenica Montrealskega protokola, ratificirala pa je tudi vse druge amandmaje in prilagoditve ter s tem prevzela tudi stroške ukinitve oziroma zamenjave halonov na svojem teritoriju.

V CD smo leta 2000 zaradi omenjenih dejstev prenehali uporabljati halon kot gasilni medij. V skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadnimi, ozonu škodljivimi snovmi smo jeklenke z gasilnim medijem halon odstranili leta 2004. Z odstranitvijo neustrezne gasilne naprave se je požarna varnost v transformatorski postaji precej poslabšala. V obdobju od leta 2000 do 2018 smo požarno varnost zagotavljali z ročnimi gasilnimi aparati in rednimi obhodi pristojnih služb. V predlogih strateškega načrta CD smo ves čas navajali nujnost vgradnje nove stabilne gasilne naprave, tudi pristojna inšpekcijska služba nam je ob letnih pregledih odredila kazen zaradi neupoštevanja veljavnih predpisov.

Z odločbo konec avgusta so bila Cankarjevemu domu zagotovljena finančna sredstva, investicija vgradnje pa pravočasno in finančno ugodno zaključena do predvidenega roka. Opravljeni so bili vsi ustrezni pregledi in pridobljena vsa potrebna dovoljenja za delovanje naprave.

V naslednjih dveh letih pa bo treba dokončati še eno veliko in tehnološko kompleksno investicijo na področju elektroenergetskih sistemov, saj bo treba zamenjati vsa svetila splošne in delovne osvetlitve v Gallusovi in Linhartovi dvorani (skupaj 556 svetilk). Po prepovedi prodaje žarnic z žarilno nitko na evropskem trgu od 1. septembra 2018 naprej ni več mogoče kupiti halogenskih žarnic. Prepoved predstavlja šesto fazo evropske direktive EU 244/2009, s katero Bruselj že več kot devet let poskuša evropske potrošnike preusmeriti na energetsko učinkovitejšo razsvetljavo. V Gallusovi in Linhartovi dvorani se za osvetlitev dvoran v svetilkah delovne in splošne razsvetlitve uporabljajo halogenske žarnice z dvojnimi zaščitnim steklom. Sistem krmiljenja delovne in splošne razsvetlitve v obeh dvoranih je izveden na osnovi tiristorske kontrole (regulacije), ki nam omogoča različne nivoje intenzivnosti osvetlitve v celotni dvorani oziroma na posameznih, delih dvorane. Oba sistema razsvetlitve predstavljata osnovni temelj za obratovanje dvoran.

Že v poletnih mesecih pa smo začeli tudi **prenovo sistema registracije delovnega časa in nadzora pristopa**. Prenova obeh sistemov je bila nujna predvsem zaradi relativne zastarelosti. Sistem nadzora pristopa (VTZNet) je bil razvit še na platformi WindowsNT. Registracija delovnega časa pa je

uporabljala registratorja z vgrajenima čitalcema nadzora pristopa, kar je onemogočalo dvig na aktualno verzijo aplikacije za registracijo delovnega časa Time&Space.

Zaradi racionalizacije in lažjega upravljanja ter nadzorovanja smo želeli poenotiti oba sistema. Odločili smo se za sistem Time&Space podjetja Špica, ki smo ga že uporabljali do sedaj, vendar le v funkciji registracije delovnega časa. S tem smo dosedanjim uporabnikom sistema omogočili skoraj neopazen prehod.

Nov sistem predstavlja optimizacijo, saj združuje več posameznih prehodov v skupne krmilne omare (zdaj 12, prej 40) in zahteva sodobnejšo komunikacijsko omrežje (ethernet), za kar smo s pridom izkoristili naše sedanje IT omrežje, treba pa je bilo dograditi nove kabelske povezave.

Z uspešnimi zaključki vseh treh investicij se je občutno povečala vrednost samega objekta, zagotovila večja varnost pred požarom, omogočena sta tudi enostavnejše nadziranje ter upravljanje vseh prehodov in prisotnosti zaposlenih.

Med večje pridobitve (v smislu nabav tehnične opreme) minulega leta lahko zagotovo štejemo nabavo **krmilnega pulta MA3 Full Size**, na področju scenske razsvetljave.

Pred iztekom sezone 2017/18 nam je krmilni pult za osvetljavo v Gallusovi dvorani (ETC Congo) povzročal nemalo skrbi in negotovosti, saj je v določenih trenutkih, pri izvajanju specifičnih operacij, deloval popolnoma brez nadzora ter v popolnem neskladju z nastavljenimi parametri in protokoli. Glede na 12-letno, skoraj dnevno uporabo bi bilo kaj podobnega že pričakovati, saj je resnično iztrošen in je amortizacijska doba že davno potekla. Tudi po večkratnem servisnem posegu ni bilo pričakovanih rezultatov in je napaka dejansko ostala neraziskana, saj so elektronski elementi v tako veliki medsebojni povezavi, da zamenjava enega elementa ni mogoča v smislu odprave napake.

Vsakršen, pa čeprav najmanjši nenadzorovan odmik od načrtovane izvedbe lahko pomeni katastrofo pri izvedbi predstave, dogodka, v smislu svetlobne podobe in pričakovanih učinkov ter sosledja končne podobe predstave.

Skokovit porast napredka tehnologije in opreme za profesionalno osvetljevanje pomeni tudi, da se pri postavitvi svetlobnih podob dogodkov uporablja vedno več parametrov, sami pa smo omejeni le na število 4096. Sodobne naprave za krmiljenje svetlobe jih imajo osem tisoč ali več, kar pomeni dvakrat več možnosti pri oblikovanju svetlobe.

Z novim krmilnim pultom MA3 FULL SIZE bomo kos vsem produkcijskim zahtevam, predvsem pa bomo zagotovili kakovostno in popolnoma zanesljivo delovanje opreme ter s tem nove tehnološke in oblikovalske možnosti strokovnjakom na področju svetlobnega oblikovanja.

Kot smo načrtovali, smo v letu 2018 na področju ozvočenj dejansko opravili nakup mešalne mize **Yamaha CL5**, ki jo bomo lahko uporabljali namesto iztrošene digitalne mešalne mize Yamaha M7CL48 iz leta 2007. Yamaha CL5 je novejša mešalna miza, ki jo je mogoče uporabljati kot dvoransko (FOH) ali kot monitorsko mizo. Novejši konverterji RIO 1608-D2 so skladni s starimi RIO 1608-D in RIO 3224-D in ker v vseh tonskih kabinah dvoran uporabljamo mešalne mize Yamaha, jih je mogoče preprosto, več kot UTP/RJ45 instalacij in Dante protokola, povezovati med seboj. Omenjeni protokol tako omogoča povezavo 64 vhodnih in 64 izhodnih kanalov, prek Cat6 povezave, pri vzorčenju 48 kHz in 24-bitni globini.

Za potrebe vzpostavljanja LAN Dante omrežja sta bili kupljeni dve gigabitni **stikali Cisco**.

Za potrebe daljinskega brezžičnega krmiljenja mešalnih miz smo kupili Nowsonic Stage Router in Apple iPad. Tako lahko kreiramo WiFi LAN omrežja na 2,4 GHz in 5 GHz.

Zamenjani so bili brezžični mikrofoni v Klubu CD. Z novimi **mikrofoni Shure ULXD** smo zadostili zahtevi uporabe frekvenčnih pasov, saj ti delujejo v frekvenčnem pasu, ki je v Sloveniji dovoljen in omogočajo digitalno avdio povezavo prek Dante protokola.

Nadgrajen je bil tudi mobilni set **brezžičnih mikrofонов Sennheiser 2000**, ki prav tako deluje na dovoljenih frekvencah v Sloveniji.

Zaradi prevelike porabe baterij smo se, za set brezžičnih mikrofонов Sennheiser 6000, odločili za nakup set litijevih akumulatorjev za oddajnike in s tem občutno zmanjšali stroške nabave navadnih baterijskih vložkov.

Za potrebe glasbenih prireditev smo kupili par **kondenzatorskih mikrofонов** OKTAVA MK 012-02 MSP4 ter mikrofone tBone in AudioTechnica. Za potrebe govorno obarvanih prireditev pa kondenzatorske mikrofone, ki se uporabljajo za govorniške pulte in predsedniška omizja.

Potreb po menjavi tehnološko zastarele opreme nikakor ne zmanjka, na vseh področjih, saj izvedbene zahteve vedno zasledujejo tehnološke trende, ki jim seveda tudi sami želimo slediti, saj lahko le tako zagotavljamo profesionalno izvedbo prireditev in dogodkov, z uporabo najsodobnejših tehnoloških pripomočkov in naprav.

Tako smo na področju multimedije zamenjali staro **platno na podnapise**, za potrebe filmskega festivala Liffe, saj je bilo le tako mogoče zagotavljati ustrezno kakovost projiciranih podnapisov na filmskih projekcij na projekcijsko površino.

V konferenčnih dvoranh M1-4 smo prenovili **analogne v digitalne inštalacije** tako, da ustrezajo novim tehnologijam in prenosom HD signalov z ustreznimi medijskimi upravljalniki naprav. Hkrati smo zamenjali tudi stare izrabljene ter neustrezne in nezanesljive **projektorje** s sodobnimi laserskimi projektorji visoke ločljivosti in višje svetilnosti.

Dopolnili smo tudi zalogo **analogno/digitalnih mešalnih miz Roland**, ki jih potrebujemo za profesionalno izvajanje zahtevnejših projekcij, saj nam omogočajo izbiranje in projiciranje različnih analognih in digitalnih vsebin iz več različnih multimedijskih naprav (računalnikov, predvajalnikov in kamer). Hkrati pa omogočajo tudi vedno bolj zaželeno možnost kreiranja projekcije znotraj funkcije PIP (slike v sliki).

V dobi digitalizacije so vedno bolj opuščene klasične plakatne in druge površine, namenjene obveščanju publike. Tako tudi v CD poskušamo z digitalnim oglaševanjem čim bolj sodobno približati naše vsebine različnim interesnim skupinam obiskovalcev. Omenjeni segment dejavnosti imamo razmeroma dobro urejen, šibkejši pa smo pri zagotavljanju interaktivnih zaslonov za posamezne prireditve in dogodke, predvsem kadar gre za večje, kompleksnejše, kot so Kulturni bazar, Knjižni sejem, razstave v Galeriji. S pomočjo teh zaslonov je sedaj mogoče kreirati posamezne vsebine, vezane izključno na projekt. **Profesionalni večnamenski digitalni LCD-zaslони** so bili nujna zamenjava za tehnološko zastarele in iztrošene plazemske zaslone, ki niso omogočali npr. direktnega predvajanja različnih medijskih vsebin z USB spominskimi ključi. Novi zaslони omogočajo med drugim 24/7 neprekinjeno delovanje, vsebujejo USB medijski predvajalnik, so visoke kakovosti, svetilnosti in resolucije ter omogočajo programiranje vklopov in izklopov zaslona. Hkrati z nakupom zaslonov smo izvedli še nakup **stabilnih stojal** na kolesih za zaslone z dvigom na elektro pogon, ki so nadgrajena z ustreznimi priključki za povezovanje multimedijskih naprav in možnostjo različnih umestitev v prostor.

Z nakupom **kompleta optičnega pretvornika signala** (oddajnik in sprejemnik) bomo lahko v prihodnje zagotavljali kakovosten prenos digitalnega signala na večje razdalje, predvsem v Gallusovi dvorani. Oddelek za multimedijske tehnologije je bogatejši še za **monitor na dotik**, ki nam bo omogočal lažje pregledovanje prezentacij na sprejemu predavateljev, ter za kakovostnejši **4k monitor**, s katerim bosta omogočena lažje pregledovanje in sestavljanje posnetega gradiva za namen oglaševanja in arhiviranja posnetkov.

V letu 2018 smo sicer načrtovali obnovo odrske in obodrske površine Linhartove dvorane, za katero smo dalj časa iskali ustrezno izvedbeno rešitev, ki bi vsaj za obdobje dvajsetih let rešila večja vzdrževalna dela ter omogočala vse aktivnosti in obremenitve na tem odru. Rešitev je tehnično izredno domišljena, preizkušena in izvedbeno rešljiva. Težava pa je nastala pri zagotavljanju finančnih sredstev, saj je znesek dvakrat presegal načrtovana sredstva. Ocenili smo, da parcialne rešitve za tako obremenjen oder niso sprejemljive, tako da smo obnovo predstavili v naslednje, finančno ugodnejše obdobje. Že nekaj let smo si želeli posodobiti precej iztrošeno in vizualno zastarelo **fiksno in premično pohištveno in prizoriščno opremo** predverij in posameznih manjših prostorov v CD. Z letošnjimi posodobitvami in zamenjavami nam je nekako uspelo ustreči tudi željam naših zunanjih uporabnikov, s tem pa v manjšem segmentu omogočili sodobnejšo podobo dogodkov, prireditev in prostorov, kjer se zadržujejo in družijo naši cenjeni obiskovalci.

Na področju elektroenergetskih sistemov nam je precej preglavic povzročalo dvigalo (številka 5), ki je namenjeno prevozu potnikov in tovara iz nivoja prve kleti, iz Male galerije do nivoja šestega nadstropja, z vmesno postajo v petem nadstropju. Projektirana hitrost dvigala je 1,6 m/s, vendar je pri tej hitrosti dvigalo vozilo vedno bolj nemirno, kar je bila posledica obrabe reduktorja z elektromotorjem. Za zagotavljanje enakomerne vožnje smo morali hitrost dvigala zmanjšati na 1,0 m/s. Ob večjih zgostitvah obiskovalcev smo imeli kar nekaj težav, saj dvigalo z upočasnjeno hitrostjo ni moglo prepeljati vseh potnikov v zelenem času. Tako je nastajala vedno večja gneča na vstopnih mestih.

V letu 2013 smo že prenovili kabino dvigala ter dogradili novo postajo v petem nadstropju. V tistem obdobju smo zamenjali tudi krmilje dvigala. Lani pa smo zamenjali še **pogonski reduktor z elektromotorjem** in vsemi pripadajočimi deli. Tako smo lahko dvigalu vrnili prvotno hitrost potovanja in zagotovili nemoteno prevažanje potnikov na vsa ciljna mesta.

Za potrebe informacijskega središča in registracije udeležencev smo kupili **štiri čitalnike črtnih kod** ter zamenjali štiri mrežna stikala v dveh vozliščih.

Na postavki programske opreme smo z nakupom programa **WYSIWIG** omogočili pripravo vizualizacij različnih svetlobnih podob dogodkov in prireditev. Wysiwyg je vseobsegajoča programska oprema za vizualizacijo osvetlitev, s popolnoma integriranimi CAD, načrti, podatki, vizualizacijo in virtualnim nadzorom. Ta program ima največjo knjižnico CAD s tisočimi 3D-predmetov, ki jih lahko izberemo za oblikovanje celotne predstave.

Za ustrezno načrtovano oblikovanje svetlobe, s pomočjo omenjene programske opreme, je bilo treba zagotoviti tudi primerno strojno opremo, da je program uporaben z vsemi svojimi zmožnostmi.

Upravljanje s spodnjimi in zgornjimi pogoni bo za operaterje odrske tehnologije nekoliko bolj pregledno in lažje, zaradi nabave **dveh monitorjev** na upravljaljskih konzolah.

Zamenjali smo tudi 17 mobilnih telefonskih aparatov za zaposlene.

Večji sklopi opreme, predvsem pa prostori, že več let čakajo na novo podobo, ki je po toliko letih delovanja več kot potrebna. Kot smo v strateškem načrtu predvidevali in načrtovali, bi morali izvesti kar nekaj nujnih in zahtevnih investicij, saj bi le tako lahko zagotavljali najvišje standarde v smislu izvedbe prireditev in s tem ohranjali vrednost objekta kot takega. Tako še vedno čakajo svojo novo podobo in primerno funkcionalnost vsi garderobni prostori za izvajalce, centralno ozvočenje Gallusove dvorane, zgornji in spodnji pogoni Gallusove dvorane, prenova Štihove in Linhartove dvorane, dokončanje petega nadstropja, energetska obnova zahodne fasade ...

Ocenjene vrednosti nujnih investicijskih posegov so:

Centralno ozvočenje Gallusove dvorane	460.500 €
Linhartova dvorana	580.000 €
– Prenova odrske površine in zaodrja/pododrja	85.000 €
– Glavna zavesa	25.000 €
– Elektromotorni vleki	300.000 €
– Tiristorska postaja scenske razsvetljave	50.000 €
– Oprema za osvetljavo	120.000 €
Popolna obnova Štihove dvorane	477.000 €
Dokončanje 5. nadstropja	910.000 €
<i>Gradbeno-obrtniška dela, strojni del in vgradnja prezračevanja, elektroinštalacijska dela s svetili, notranja oprema, tehnična oprema</i>	
Prenova dvonamenskih prostorov/garderob	573.000 €
Energetska sanacija zahodne fasade	192.000 €
Popolna prenova Male galerije	210.000 €
Prenova sejnih sob M1-4 (vključno s sanitarijami)	370.000 €
Galerija	263.000 €
Elektroenergetski sistemi	650.000 €
<i>Menjava svetil Gallusove in Linhartove dvorane, splošne razsvetljave, vključno s tiristorji</i>	

Finančno poslovanje in primerjave z osnovami

Finančno poslovanje CD v letu 2018 podrobno razkriva Računovodsko poročilo, medtem ko poslovno poročilo vključuje le primerjave med uresničenimi in načrtovanimi odhodki in prihodki po vrstah in dejavnostih. Finančni podatki so povzeti iz računovodskih evidenc (izkazov prihodkov in odhodkov) CD za leta 2016, 2017 in 2018, iz poslovnih poročil za navedena leta in iz finančnega načrta (z rebalansi) za leto 2018.

S finančnega vidika je bilo poslovanje v letu 2018 izjemno uspešno. Rezultati odražajo prizadevanja celotnega kolektiva CD (od snovanja, promocije in izvedbe programa, uspešnega pridobivanja komercialnih prireditev in njihove izvedbe, do poostrenega nadzora nad terjatvami), odražajo pa tudi gospodarsko rast in večjo kupno moč prebivalstva. Ustvarjen je bil **celotni prihodek** v višini **10.145.732 €** (9.801.806 €). Celotni prihodek je bil načrtovan v višini 11.559.241 €, ker je vključeval tudi proračunska sredstva za celovito prenovo strehe v višini 1.937.108 €. Ker se je z realizirano prenovo povečala vrednost objekta teh prihodkov ne izkazujemo v izkazu poslovnega izida temveč v bilanci stanja. Brez upoštevanja načrtovanih sredstev za prenovo strehe so bili ustvarjeni prihodki za 523.599 € večji od načrtovanih. **Odhodki** so bili uresničeni v višini 9.837.921 € (9.742.459 €), načrtovani v enaki višini kot prihodki. Odhodki so bili večji od načrtovanih (brez upoštevanja načrtovanih stroškov prenove streha) za 215.787,86 € (za 2,2 %). Ustvarjen je bil **presežek** prihodkov nad odhodki v višini **307.811 €** (59.347 €).

Tabela 12 Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki CD 2016–2018 (v €)

	2016	2017	FN 2018 (rebalans)	2018	Indeks 18/FN	2018 vs. 2017	Struktura 2018
PRIHODKI							
MK za javno službo¹⁷	5.175.788	5.583.134	7.279.931	5.411.097	74,3	-172.037	53,3%
Drugi prorač. prihodki	12.500	16.926	5.000	9.425	188,5	-7.501	0,1%
Prih. iz držav. proračuna iz sredstev prorač. EU¹⁸			41.250	16.346	39,6	16.346	0,2%
Nep. prorač. in drugi prihodki	4.315.746	4.201.746	4.233.060	4.708.863	111,2	507.117	46,4%
- Prih. od prodaje vstopnic	2.086.307	1.874.799	1.592.859	1.831.770	115,0	-43.029	18,1%
- Pokrovitelji domači	367.040	291.732	335.050	387.579	115,7	95.847	3,8%
- Pokrovitelji tuji	47.500	43.000	35.000	79.600	227,4	36.600	0,8%
- Donatorji ¹⁹	35.381	4.501		19.027		14.526	0,2%
- Prih. od storitev JS	93.510	127.891	43.717	119.982	274,5	-7.909	1,2%
- Prih. od storitev DT	1.575.784	1.725.862	2.152.134	2.145.833	99,7	419.971	21,2%
- Obresti	300	290	300		0,0	-290	
- EU sredstva		46.000	46.000	46.000	100,0		0,5%
- Drugo	109.925	87.669	28.000	79.072	282,4	-8.597	0,8%
	9.504.034	9.801.806	11.559.241	10.145.732	87,8	343.926	100,0%
<i>FN 2018 brez strehe</i>	<i>9.504.034</i>	<i>9.801.806</i>	<i>9.622.133</i>	<i>10.145.732</i>	<i>105,4</i>	<i>343.926</i>	<i>100,0%</i>
ODHODKI							
Nep. programski stroški	3.011.429	2.980.360	2.956.839	3.014.359	101,9	33.999	30,6%
Splošni stroški (brez PSE)	1.932.736	2.065.057	1.956.074	1.981.345	101,3	-83.712	20,1%
Vzdrževanje PSE	12.000	15.000	15.000	15.000	100,0		0,2%
Investicijsko vzdrževanje	138.500	146.446	1.951.408	60.592	3,1	-85.854	0,6%
Amortizacija	207.575	250.143	243.000	285.664	117,6	35.521	2,9%
Stroški dela	4.138.405	4.285.453	4.436.920	4.480.960	101,0	195.507	45,5%
	9.440.643	9.742.459	11.559.241	9.837.921	85,1	95.462	100,0%
<i>FN 2018 brez strehe</i>	<i>9.440.643</i>	<i>9.742.459</i>	<i>9.622.133</i>	<i>9.837.921</i>	<i>102,2</i>	<i>95.462</i>	<i>100,0%</i>
Presežek prih. nad odh.	63.391	59.347		307.811			

¹⁷ Načrtovani prihodki od MK za javno službo v letu 2018 vključujejo tudi sredstva po Pogodbi št. 3340-18-080001 za celovito prenovo strehe.

¹⁸ Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021 (Pogodba št. C3340-18-202010). Prikazan podatek o realizaciji za leto 2018 je na podlagi IOP obrazca MK, 15. 1. 2019, evid. Št. 3340180004.

¹⁹ Prihodki iz leta 2016 vključujejo tudi sredstva od drugih evropskih institucij (EU sredstva).

Prihodki CD

Uresničeni **prihodki MK za javno službo** so bili v višini **5.411.097 €** (5.583.134 €), to je za 172.037 € (za 3,1 %) manj kot v letu 2017. Prejeta javna sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje v višini 2.009.100 € (103.889 €) so izkazana v bilanci stanja.

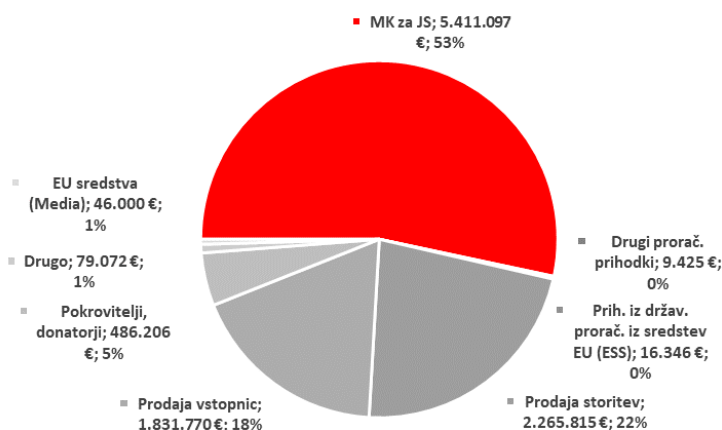
Drugi proračunski prihodki, ki so jih zagotovili Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Andragoški center Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za zdravje za Kulturni bazar 2018 in Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije za izvajanje praktičnega izobraževanja (strokovne prakse) so so bili uresničeni v višini **9425 €** in so bili od načrtovanih višji za 4425 €.

Prihodki iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije (sredstva Evropskega socialnega sklada) za sofinanciranje stroškov dela mladih, ki so zaposleni na projektu Pridobivanje znanj za malde na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev so bili uresničeni v višini **16.346 €**.

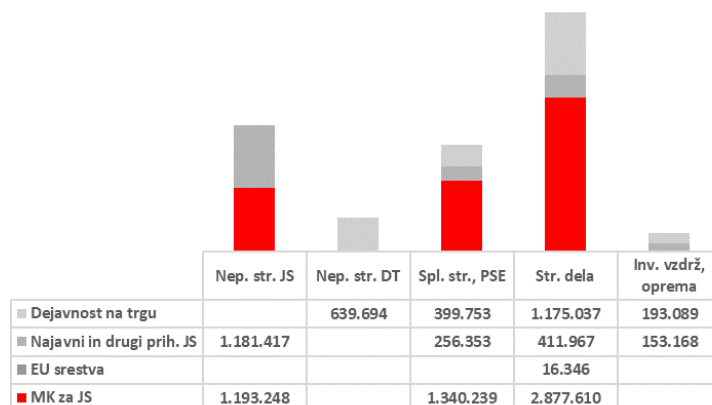
Neproračunski in drugi prihodki so bili ustvarjeni v višini **4.708.863 €** (4.201.746 €), to je za 507.117 € (za 12,1 %) več kot v letu 2017 in za 11,2 % več kot smo načrtovali. Ti prihodki vključujejo tudi sredstva na podlagi razpisa programa Evropske Unije Ustvarjalna Evropa (46.000 €) za Liffe.

Celotni prihodki v višini **10.145.732 €** so presegli načrtovane (brez upoštevanja načrtovanih sredstev za prenovo strehe) za 523.599 (za 5,4 %), uresničene v letu 2017 pa za 343.926 (za 3,5 %).

Slika 8 Prihodki CD 2018

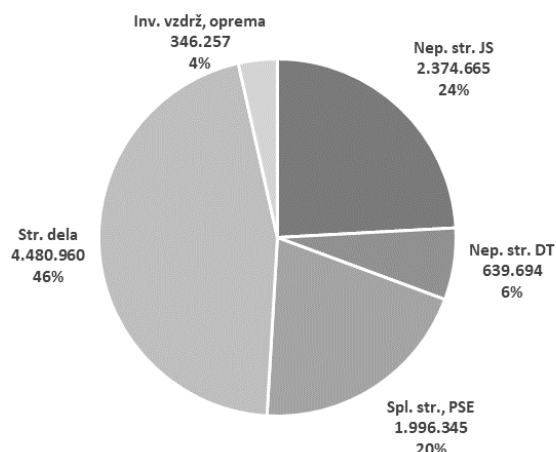
Slika 9 Viri financiranja stroškov (po vrstah), invest. vzdrževanja in nabav opreme 2018

Odhodki CD

Realizirani odhodki, ki so bili za 2,2 % višji od načrtovanih, so odvisni od obsega in strukture programa obeh dejavnosti, ki se vsako leto spreminja, ter od pogodbenih dogovorov s partnerji, izvajalci programa in naročniki storitev na trgu.

Slika 10 Odhodki CD 2018

Realizirani **neposredni stroški** obeh dejavnosti so bili od načrtovanih višji za 57.520 € (za 1,9 %) zaradi višjih neposrednih stroškov programa javne službe kot je bilo načrtovano.

Splošni stroški delovanja so bili od načrtovanih višji za 25.271 € (za 1,3 %), od realiziranih v letu 2017 pa nižji za 83.712 € (za 4,1 %) ker določenih vzdrževalnih del zaradi velikega obsega programa in hkratne izvedbe celovite prenove strehe ni bilo možno izvesti.

V letu 2018 smo v breme neproračunskih virov obračunali **amortizacijo** v višini 285.664 € (250.143 €) in zagotovili sredstva za **investicijsko vzdrževanje** v višini 60.592 € (146.446 €), ker bi brez nujnega tekočega in investicijskega vzdrževanja in nabav opreme ogrozili nemoteno izvajanje programa. Predvsem zaradi večjih neproračunskih prihodkov (prodaja vstopnic za obe dejavnosti in prodaja storitev na trgu) od načrtovanih so se povečali stroški investicijskega vzdrževanja in amortizacije, ki je bila vir za nabavo opreme iz neproračunskih virov.

Celotni **stroški dela** so bili za 44.040 € (za 1 %) višji od načrtovanih, v primerjavi z letom 2017 pa so bili višji za 195.507 € (za 4,6 %). Strošek plač, dodatkov in nadomestil je bil predvsem zaradi večjega števila daljših bolniških odsotnosti (znesek refundacij ZZZS je znašal 91.114 €, v letu 2017 61.196 €) od načrtovanih nižji za 91.602 € (za 2,9 %), v primerjavi z letom 2017 pa višji za 41.228 € (za 1,4 %). Daljše bolniške odsotnosti smo nadomeščali z lastnimi kadri, nekatere zadolžitve pa so prevzeli mladi, ki se na podlagi projekta Pridobivanje znanj za malde na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev pri nas usposablajo za pridobitev novih kompetenc. Zaradi velikega obsega programa, prizadevanj zaposlenih pri realizaciji le-tega in dobrih rezultatov smo obračunali več delovne uspešnosti. Zaradi večjega dela sproščenih varčevalnih ukrepov na področju plač v javnem sektorju iz leta 2017 in 2018 bodo stroški dela v prihodnje višji.

Za stroške dela je **MK** zagotovilo **2.877.610 €** (2.952.324 €), to je 64,2 % (68,9 %) sredstev za kritje celotnih stroškov dela. Z nejavnimi in drugimi prihodki javne službe je CD zagotovil 9,2 % sredstev, s prihodki dejavnosti na trgu je bilo zagotovljenih 26,2 % sredstev, iz EU sredstev pa je bilo financiranih 0,4 % celotnih stroškov dela. Iz neproračunskih virov in EU sredstev je CD za stroške dela zagotovil 1.603.350 € (35,8 %), to je 4,7 odstotnih točk več kot v letu 2017.

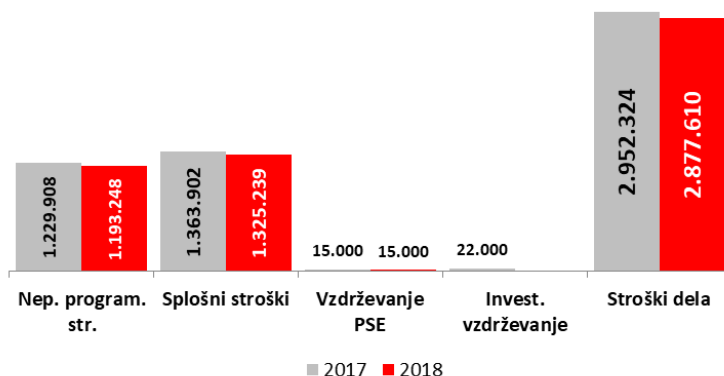
Tabela 13 **Stroški dela po dejavnostih in virih financiranja 2018 (v €)**

	Skupaj CD	Sredstva MK*	Nejav. in drugi prih. JS	JS	DT	Delež MK (%)	Delež CD (%)	EU** sredstva
a) Plače, dodatki in nadomestila	3.004.449	2.214.457	12.124	2.226.581	777.868	73,7%	26,3%	11.789
od tega dodatki za posebne pogoje dela	188.184	53.387	91.447	144.834	43.350	28,4%	71,6%	1.349
b) Regres za letni dopust	128.162	85.326	10.741	96.067	32.095	66,6%	33,4%	687
c) Povračila	245.175	180.379	6.702	187.081	58.094	73,6%	26,4%	1.526
d) Delovna uspešnost	399.321		276.664	276.664	122.657		100,0%	
e) Sredstva za nadurno delo	40.066		29.070	29.070	10.997		100,0%	
f) Plače za delo nerezidentov po pogodbi								
g) Drugi izdatki (odpravnine, solodar. pomoči, jubilej. nagrade)	29.079	20.800	1.717	22.518	6.561	71,5%	28,5%	
Skupaj (a do g)	3.846.252	2.500.963	337.018	2.837.981	1.008.271	65,0%	35,0%	14.001
Bruto plače (a+d+e+f)	3.443.836	2.214.457	317.858	2.532.315	911.521	64,3%	35,7%	11.789
Drugi osebni prejemki (b+c+g)	402.416	286.506	19.160	305.666	96.750	71,2%	28,8%	2.213
Prispevki in premije za KDPZJU	618.362	376.647	74.949	451.596	166.766	60,9%	39,1%	2.344
od tega prispevki	555.335	356.528	47.829	404.357	150.977	64,2%	35,8%	2.066
od tega premije KDPZJU	63.028	20.119	27.120	47.239	15.789	31,9%	68,1%	278
	4.464.615	2.877.610	411.967	3.289.557	1.175.037	64,5%	35,5%	16.346
				73,4%	26,2%			0,4%

Finančno poslovanje in rezultati javne službe

Uresničen je bil celotni prihodek v višini 7.485.851 €, kar je brez upoštevanja načrtovanih sredstev za prenovu strehe za 300.852 € (za 4,2 %) več kot smo načrtovali. Odhodki so bili uresničeni v višini 7.430.347 €, kar je brez uoštevanih načrtovanih stroškov prenove strehe za 245.348 € (za 3,4 %) več kot smo načrtovali.

Višji prihodki od načrtovanih so poledica naknadno odobrenih sredstev za kritje splošnih stroškov delovanja, ki jih je MK zagotovilo na podlagi dopolnilne odločbe iz novembra (61.427 €). Izredno uspešna pa je bila tudi prodaja vstopnic za prireditve programa javne službe (za 114.260 €; za 8 % več kot smo načrtovali) in storitev javne službe (za 76.265 €; oza 74,5 % več kot smo načrtovali). Upeli smo pridobiti tudi donacije iz tujine (15.527 €), ki jih nismo načrtovali, uspešni pa smo bili tudi pri izterjavi odpisanih terjatev.

Slika 11 **Sredstva MK za javno službo 2017 in 2018**

Namenska proračunska sredstva v višini 2.009.100 €, ki jih je MK zagotovilo za prenovo strehe in stabilne gasilne naprave v transformatorski postaji in jih izkazujemo v bilanici stanja, niso prikazana v sliki 11.

MK je za program javne službe zagotovilo proračunska sredstva v višini **5.411.097 €** (5.583.134 €) za sofinanciranje neposrednih stroškov programa, splošnih stroškov delovanja in vzdrževanja PSE ter stroškov dela. MK je za program javne službe zagotovilo za 172.037 € (za 3,1 %) manj proračunskih sredstev kot v letu 2017 (samo za stroške dela za 74.714 € manj), kljub temu, da so se stroški dela zaradi deloma sproščenih varčevalnih ukrepov na področju plač v javnem sektorju že od januarja 2018 povečali, še bolj pa se bodo stroški dela povečali v letih 2019 in 2020. Tudi zagotovljena proračunska sredstva za neposredne stroške programa in splošne stroške delovanja (kljub naknadni dopolnilni odločbi iz novembra) so bila nižja kot v letu 2017.

Tabela 14 **Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki javne službe 2016–2018 (v €)**

	2016	2017	FN 2018 (rebalans)	2018	Indeks 18/FN	2018 vs. 2017	Struktura 2018
PRIHODKI							
MK za javno službo	5.175.788	5.583.134	7.279.931	5.411.097	74,3	-172.037	72,3%
- Nep. programski str.	1.142.253	1.142.253	1.118.265	1.118.265	100,0	-23.988	14,9%
- Nep. str. projektov ²⁰	57.655	87.655	72.155	74.983	103,9	-12.672	1,0%
- Splošni stroški	1.158.581	1.363.902	1.267.526	1.325.239	104,6	-38.663	17,7%
- Vzdrževanje PSE	12.000	15.000	15.000	15.000	100,0		0,2%
- Invest. vzdrževanje		22.000	1.937.108			-22.000	
- Stroški dela	2.805.299	2.952.324	2.869.877	2.877.610	100,3	-74.714	38,4%
Drugi prorač. prihodki	12.500	16.926	5.000	9.425	188,5	-7.501	0,1%
Prih iz držav. proračuna iz sredstev prorač. EU			41.250	16.346	39,6	16.346	0,2%
Nejavni prihodki za JS	2.125.811	1.964.929	1.795.926	2.048.983	114,1	84.054	27,4%
- Prih. od prodaje vstopnic	1.710.881	1.509.754	1.432.859	1.547.119	108,0	37.365	20,7%
- Prodaja katalogov, artiklov	14.951	12.852	8.000	9.913	123,9	-2.939	0,1%
- Pokrovitelji	249.101	239.208	265.050	265.365	100,1	26.157	3,5%
- Donatorji domači				3.000		3.000	0,04%
- Donatorji tuji ²¹	32.567	2.601		15.527		12.926	0,2%
- Prih. od storitev	93.510	127.891	43.717	119.982	274,5	-7.909	1,6%
- Obresti	300	290	300			-290	
- EU sredstva		46.000	46.000	46.000	100,0		0,6%
- Drugo	24.501	26.333		42.077		15.744	0,6%
	7.314.099	7.564.989	9.122.107	7.485.851	82,1	-79.138	100,0%
<i>FN 2018 brez strehe</i>	7.314.099	7.564.989	7.184.999	7.485.851	104,2	-79.138	100,0%
ODHODKI							
Nep. programski stroški	2.469.053	2.486.015	2.312.839	2.374.665	102,7	-111.350	32,0%
Splošni stroški (brez PSE)	1.493.878	1.574.393	1.460.560	1.581.592	108,3	7.199	21,3%
Vzdrževanje PSE	12.000	15.000	15.000	15.000	100,0		0,2%
Investicijsko vzdrževanje	112.530	113.495	1.937.108	48.171	2,5	-65.324	0,6%
Amortizacija	26.630	47.044	30.000	104.997	350,0	57.953	1,4%
Stroški dela JS	3.187.972	3.328.660	3.366.600	3.289.577	97,7	-39.083	44,3%
Stroški dela ESS				16.346		16.346	0,2%
	7.302.063	7.564.607	9.122.107	7.430.347	81,5	-134.260	100,0%
<i>FN 2018 brez strehe</i>	7.302.063	7.564.607	7.184.999	7.430.347	103,4	-134.260	100,0%
Presežek prih. nad odh.	12.036	383		55.504			

²⁰ Kulturni bazar (2016: 53.155 €, 2017: 53.155 €, 2018: 42.155 €); Evropska jazz konferenca (2016: 4500 €, 2017: 30.000 €); razstava Ivan Cankar in Evropa (2018: 30.000 €) in Liffe (2017: 4500 €, 2018: 2828 €).

²¹ Prihodki iz leta 2016 vključujejo tudi sredstva od drugih evropskih institucij (EU sredstva).

Delež proračunskih sredstev, ki jih je MK zagotovilo za javni kulturni program je v letu 2018 znašal 72,3 (73,8) %; nejavnih prihodkov za javno službo 27,4 (26) %, drugih proračunskih sredstev 0,1 (0,1) % in EU sredstev 0,2 %.

Z nejavnimi in drugimi prihodki javne službe v višini 2.048.983 € (1.964.929 €), drugimi proračunskimi sredstvi v višini 9.425 € (16.926 €) in EU sredstvi v višini 16.346 € smo zagotovili prispevek za sofinanciranje:

- neposrednih stroškov programa javne službe 1.181.417 € (1.256.107 €)
- splošnih stroškov javne službe 256.353 € (210.491 €)
- stroškov dela za javno službo 411.967 € (376.336 €)
- investicijskega vzdrževanja in amortizacije 153.168 € (138.539 €).

Tabela 15 Viri sredstev za neposredne stroške programa JS 2018 (v €)

	NS	MK za NS			CD	
		Sredstva	Struktura	Delež MK	Sredstva	Delež
Glasba	1.081.838	553.361	46,4%	51,2%	528.477	48,8%
<i>Resna glasba</i>	601.429	295.449	24,8%	49,1%	305.980	50,9%
<i>Druga glasba</i>	480.409	257.912	21,6%	53,7%	222.497	46,3%
Gledališče	168.073	69.600	5,8%	41,4%	98.473	58,6%
Ples	313.462	143.839	12,1%	45,9%	169.623	54,1%
Film	308.195	100.488	8,4%	32,6%	207.707	67,4%
KVH	207.622	135.771	11,4%	65,4%	71.851	34,6%
Razstave	239.407	139.575	11,7%	58,3%	99.832	41,7%
Drugi projekti	56.068	50.614	4,2%	90,3	5.454	9,7%
	2.374.665	1.193.248	100,0%	50,2%	1.181.417	49,8%

Splošni odhodki, prikazani v tabeli 16, ki vključujejo vse odhodke in prihodke javne službe po dejavnostih, so na posamezne dejavnosti javne službe razdeljeni v skladu z metodologijo za delitev splošnih odhodkov. Osnova je zasedenost dvoran v letu 2018 in s tem povezanimi stroški.

Če izvedba javnega kulturnega programa v letu 2018 ne bi bila sofinancirana iz javnih sredstev, bi morala biti povprečna cena vstopnice 21,22 € (1,58 € manj kot v letu 2017), da bi pokrili vse stroške realiziranega programa.

Tabela 16 Odhodki JS po dejavnostih in virih financiranja 2018 (v €)

	Odhodki JS			Viri financiranja				Odhodki/obisk.	
	NS	SODH ²²		MK		CD		NS	Vsi str. ²³
Glasba	1.081.838	1.459.082	2.540.920	1.770.642	65,7%	770.278	30,3%	9,55	22,42
<i>Resna glasba</i>	601.429	1.117.154	1.718.583	1.227.467	67,6%	491.116	28,6%	6,77	19,34
<i>Druga glasba</i>	480.409	341.928	822.337	543.175	61,7%	279.162	33,9%	19,66	33,65
Gledališče	168.073	1.085.844	1.253.917	975.497	84,2%	278.420	22,2%	5,54	41,36
Ples	313.462	475.673	789.135	540.683	65,4%	248.452	31,5%	24,46	61,57
Film	308.195	231.590	539.785	293.699	51,1%	246.086	45,6%	5,58	9,77
KVH	207.622	914.165	1.121.787	898.440	80,3%	223.347	19,9%	3,32	17,95
Razstave	239.407	803.827	1.043.234	810.191	88,4%	233.043	22,3%	3,32	14,45
Drugi projekti	56.068	85.501	141.569	121.945	63,0%	19.624	13,9%	14,74	37,21
	2.374.665	5.055.682	7.430.347	5.411.097	72,3%	2.019.250	27,2%	6,78	21,22
+/- glede 2017	-111.350	-22.910	-134.260	-172.037	-1,5 o.t.	37.777	+1 o.t.	-0,72	-1,58

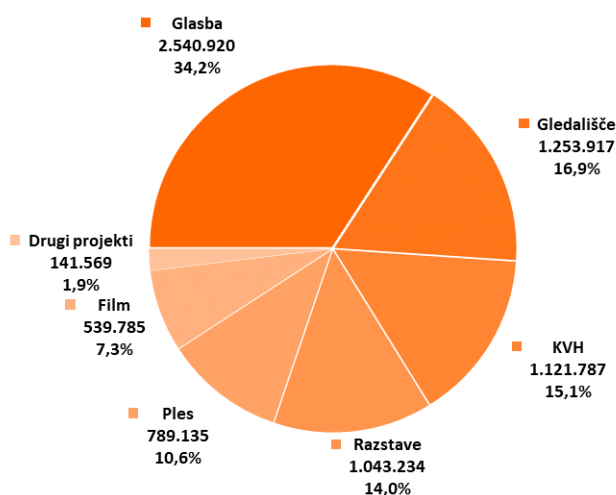
Vrednost javnega kulturnega programa po dejavnostih se vsako leto spreminja, ker so stroški posamezne dejavnosti odvisni od obsega in strukture programa in od izkoristka zmogljivosti. Odhodki

²² Splošni odhodki (splošni stroški delovanja, stroški dela, investicijsko vzdrževanje in amortizacija).

²³ Vsi odhodki javne službe.

(neposredni in posredni) gledališkega programa so imeli npr. v letu 2018 16,9 (14,8) %, saj je bila v januarju 2018 (enako kot v letu 2017) premiera velike koprodukcije gledališke uprizoritve Pohujšanje v dolini šentflorjanski v GD, ki ji je sledilo še 26 ponovitev, poleg tega pa je bilo izvedenih še 49 drugih gledaliških predstav, vsega skupaj 76 (59). V letih 2017 in 2018 je manjši delež glasbene dejavnosti, ker v obeh letih niso bile na programu operne koprodukcije v GD, in ker je bilo izvedenih manj simfoničnih koncertov kot v preteklih letih.

Slika 12 Odhodki (vrednost programa) JS 2018

Finančno poslovanje in rezultati dejavnosti CD na trgu

Kongresno-komercialni program in druga dejavnost CD na trgu je v celoti financirana iz ustvarjenih prihodkov na trgu. V letu 2018 je bil uresničen **prihodek** v višini 2.659.880 € (2.236.817 €), ki je bil od načrtovanega večji za 222.746 € (za 9,1 %). Neposredni stroški kongresno-komercialnih prireditev v višini 639.694 € (494.345 €) so bili na ravni načrtovanih. Z izvedbo dejavnosti na trgu smo v letu 2018 ustvarili prihodek v višini 2.397.770 € (1.995.984 €), s trženjem tehničnih storitev, z najemninami in drugimi prihodki dejavnosti na trgu pa 262.111 € (240.832 €).

V letu 2018 je bil z dejavnostjo na trgu ustvarjen prispevek za kritje splošnih odhodkov v višini 1.991.148 € (1.742.472 €), ki je bil od previdno načrtovanega večji za 184.011 €. Ta prispevek je bil v letu 2018 vir za sofinanciranje splošnih stroškov 399.753 € (490.664 €), stroškov dela 1.175.037 € (956.793 €), amortizacije in investicijskega vzdrževanja 193.089 € (236.049 €), presežka prihodkov nad odhodki v višini 252.306 € (58.964 €), ki bo pomemben vir sofinanciranja razvoja dejavnosti, nabav opreme in investicijskega vzdrževanja.

Slika 13 Prispevek DT za sofinanciranje splošnih odhodkov od 2009

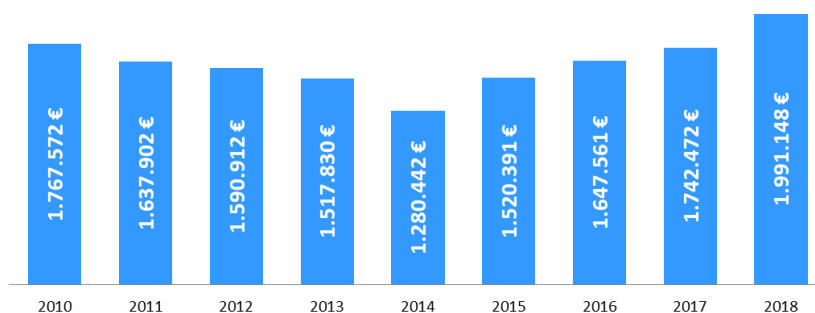

Tabela 17 **Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki dejavnosti CD na trgu 2016–2018 (v €)**

	2016	2017	FN 2018 (rebalans)	2018	Indeks 18/FN	2018 vs. 2017	Struktura 2018
PRIHODKI							
Prih. od prodaje vstopnic	375.426	365.045	160.000	284.652	177,9	-80.393	10,7%
Pokrovitelji domači	117.939	52.524	70.000	122.214	174,6	69.690	4,6%
Pokrovitelji tudi	47.500	43.000	35.000	79.600	227,4	36.600	3,0%
Donatorji domači	1.499	150		500		350	
Donatorji tuji	1.314	1.750				-1.750	
Prih. od storitev	1.575.784	1.725.862	2.152.134	2.145.833	99,7	419.971	80,7%
Drugo	70.473	48.485	20.000	27.083	135,4	-21.402	1,0%
	2.189.935	2.236.817	2.437.134	2.659.880	109,1	423.063	100,0%
ODHODKI							
Neposredni stroški	542.375	494.345	644.000	639.694	99,3	145.349	26,6%
Splošni stroški	438.858	490.664	495.514	399.753	80,7	-90.911	16,6%
Investicijsko vzdrževanje	25.970	32.950	14.300	12.421	86,9	-20.529	0,5%
Amortizacija	180.945	203.099	213.000	180.668	84,8	-22.431	7,5%
Stroški dela	950.433	956.793	1.070.320	1.175.037	109,8	218.244	48,8%
	2.138.581	2.177.852	2.437.134	2.407.574	99,8	229.722	100,1%
Presežek prih. nad odh.	51.355	58.964		252.306			

Z ustvarjenimi poslovnimi rezultati smo uresnili pomembne ppsredne cilje, ki v računovodskih izkazih niso neposredni vidni:

- zmanjšali smo splošne stroške poslovanja za javno službo in stroške dela javne službe,
- zagotovili smo boljši izkoristek prostorskih in kadrovskih zmogljivosti.
- ustvarili smo sredstva za amortizacijo in investicijsko vzdrževanje in s tem prispevali pomemben vir sredstev za prenovu CD in posodabljanje negove tehnologije,
- zaradi odbitnega deleža davka na dodano vrednost²⁴ smo zmanjšali stroške javne službe.

DEJAVNOSTI CD

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA)

1. RESNA GLASBA, OPERA

Realizacija programa na področju programa resne glasbe je v celoti udeležena terminsko shemo z napovedanimi programi in izvajalci. Zaradi ukinitve dotacij nismo mogli realizirati projekta z zborom Carmina Slovenica.

Koncertna sezona obeh domačih orkestrrov je sledila napovedanemu programu, prav tako program simfoničnih matinej za otroke in mladino. Razmahnjeno simfonično ponudbo obeh rezidenčnih orkestrrov in partnerske projekte nevladnih organizacij sta bogatila program opernih del za mladino ter niz dogodkov sodobnih glasbenih snovanj v sodelovanju z domačimi producenti.

Mednarodni program, ki ga oblikujemo samostojno, je dosegel odlično zanimanje poslušalcev in pozitivne medijske odzive. Koncert Mlade nemške filharmonije je potrdil sloves vizionarskega orkestra, poslušalce je zelo zanimal ponoven nastop Viktorie Mullove, doživeli smo globino nadarjenosti in interpretativnega uvida violončelista Stephena Isserlisa, največ ovacij pa je v minulem letu požel kontratenorist Franco Fagioli. Nastopil je namreč kar dvakrat, kot solist z Beneškim baročnim orkestrom in jeseni kot operni protagonist z ansamblom Il Pomo d'Oro. Prav njihovo koncertno izvedbo Händlove opere *Kserks* ocenjujemo kot dodano vrednost gostovalnega programa, predvsem zaradi vrhunske solistične zasedbe. Kot dirigenta sta nas očarala David Afkham, s tehničnim obvladovanjem velikega simfoničnega zvoka in sposobnostjo izvajanja neobičajnih orkestrskih barv v klasičnih

²⁴ Odbitni delež DDV za leto 2018 je bil 24 %.

repertoarnih delih. Ter seveda Esa-Pekka Salonen, izstopajoča glasbena osebnost prodorne idejne projekcije.

Ponudbo različnih komornih dogodkov so oblikovali tako uveljavljeni kot uveljavljajoči se mladi umetniki. Med komornimi koncerti mednarodnega cikla velja izpostaviti recital samospevov Bernarde in Marka Finka, prvo srečanje z Daniilom Trifonovom, upom pianizma, ter ponovno doživetje violinistke Midori in njene visoko izostrene, a rahločutne violinske igre.

1.1 Simfonična glasba

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije – Modri abonma I in II, Oranžni abonma I in II

Orkester Slovenske filharmonije je v prvi polovici leta izpeljal napovedano število koncertov z napovedanimi programi, skupaj 28 koncertov. Poročilo o delu in realizaciji vsebinskih poudarkov pripravlja orkester samostojno.

V sezoni 2018/19 je štiri abonmajske cikle Modrega in Oranžnega abonmaja s ponovitvama vpisalo 2411 abonentov; v predhodni sezoni 2017/18 so imeli vpisanih 2368 abonentov.

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija – Kromatika

Tudi Simfonični orkester RTV Slovenija je devet koncertov cikla izvedel skladno z načrtom. Februarja je predstavil zaokrožen spored z Mahlerjevo *Prvo simfonijo* pod taktirko Pabla Gonzalesa, z izjemno pianistko Yeul Eum Son v manj znanem Mendelssohnovem koncertu. Marca se je pod taktirko dirigentke Giedre Šlekyte prvič na velikem odru Cankarjevega doma predstavil pianist Aleksander Gadžijev. Prepričal je s samozavestno in mladostno vzneseno interpretacijo *Koncerta št. 3* Prokofjeva. Lep dosežek je bil tudi majski koncert z vedno toplo sprejetim solistom Stefanom Milenkovićem. Nastopil je pod taktirko glavnega dirigenta En Shaa, slišali smo dela Kreka, Glazunova in Rimski-Korsakova.

Veliko pozornosti občinstva in medijev je pritegnil zaključni koncert pomladnega dela, ki je predstavil skladbo francoskega skladatelja *Geek Bagatelles* za orkester in pametne telefone Bernarda Cavanne. Ta je nastala pod vplivom novih pristopov in sledi trendom koncertov z vodenim sodelovanjem občinstva. Uvodoma je zazvenela skladba *Baba Žige* Staniča, katere glasbeno izhodišče je glasbilo tildibab, oblikovano po rekonstrukciji znamenite najstarejše piščali iz jame Divje babe. Projekt je nastal v okviru orkestrske mreže ONE, zato bo skladba predstavljena pri petih evropskih članskih orkestrih, povsod s solistom Boštjanom Gombačem. Pred koncertom smo pripravili javno delavnico za uporabo aplikacije za pametne telefone, glasbena produkcija RTV pa je spodbudila tudi podrobnejšo predstavitev muzejskega eksponata v sodelovanju z Narodnim muzejem Slovenije.

Jesenski del sezone je zaznamovalo slovo od dolgoletnega glavnega dirigenta En Shaa, ki se je prvič predstavil tudi kot skladatelj s kompozicijo *Vtisi o Hanih*. Skladbo bogate inštrumentacije in izrazitega glasbenega občutka je začel pisati ob koncu študijskega obdobja. Odličen violinist Dan Zhu je predstavil pri nas manj znano *Serenado po Platonovem Simpoziju* za violino in orkester jubilaranta Leonarda Bernsteina, spored so zaokrožali Lajovčeva *Pesem jeseni* in Bartókovi *Dve sliki*.

Oktobrski abonmajski koncert je vodil Rossen Milanov, novi orkestrski glavni dirigent, solist je bil Iztok Hrastnik, spored pa je bil italijansko obarvan, s koncertantnim delom Bottesinija, Respighijevim *Triptihom* in Straussovo simfonično fantazijo *Iz Italije*.

Novembra je abonmajski koncert vodil Fabrice Bollon, solistka je bila Michala Petri na kljunastih flavtah, ki je blestela v Vivaldijevem koncertu. Dirigent je predstavil lastno skladbo, napisano prav za Petrijevo, in tolkala *Your Voice Out of the Lamb*, ki pa ni prepričala, predvsem zaradi neenotnega zvočnega loka in eklektičnih potez. Ob uvodnem Pärtovem *Fratres* za godala in tolkala je koncert zaokrožil Bartókov *Koncert za orkester*.

Tudi decembrski koncert je vodil Rossen Milanov, solistka v *Drugem klavirskem koncertu* Rahmaninova je bila Natasha Paremsky. Ob tem smo doživeli tudi prvo izvedbo dela *Prana* Petre Strahovnik in Šostakovičeve *Simfonije št. 15*. Kritika je (ob podobni programski zasnovi koncerta Slovenske filharmonije) izpostavila predvsem neustreznost postavljanja priljubljenih klasičnih uspešnic ob dela nove glasbene izraznosti, ki so tako predstavljena zunaj ustreznega estetskega konteksta.

Zlati abonma

Gostovanja mednarodnih zasedb v Gallusovi dvorani smo izpeljali skladno z napovedanimi sporedi. Izbor je ponudil zaokrožen uvid v mednarodno dogajanje in pokazal ključen pomen močnih glasbenih osebnosti za vsebinsko opolnomočeno podajo klasičnih del repertoarja.

Izjemno oblikovanje sporeda in sveža interpretacija sta označevala gostovanje **Mlade nemške filharmonije**. Zavezani so svežim programskim pristopom in tako so na tokratni turneji pod vodstvom Davida Afkhama predstavili simfonične meditacije *Pozabljeni žrtveni darovi* Olivierja Messiaena, ki se je s smiselnim osredotočanjem na glasbeno sporočilnost lahko polno približala sprejemanju občinstva. Steven Isserlis je bil solist v eni najpomembnejših skladb za violončelo in orkester 20. stoletja. Dutilleuxev koncert *Povsem oddaljen svet* so poustvarili v zlitosti vseh glasbenih elementov. Orkester je zablestel v *Fantastični simfoniji* H. Berlioz, ki je ob premišljenem Afkhamovem vodenju izstopala v mladostni moči in zaokrožila muzikalno zgoščen in dramaturško celovit večer.

Spored koncerta **Bergenskega filharmoničnega orkestra** je doživel spremembo glede na napovedanega, saj so se drugi producenti na turneji odločili za preverjeno različico nordijskega sporeda, z uverturo *Romeo in Julija* P. I. Čajkovskega, Sibeliusovim priljubljenim *Violinskim koncertom* in njegovo *Drugo simfonijo*. Mullova je koncert odigrala z ustvarjalno suverenostjo violinistke, ki skladbo res dobro pozna, saj je z njo zmagala na Sibeliusovem tekmovanju v Helsinkih in jo nešteto igrala z različnimi orkestri. Z zanimanjem smo sledili poustvarjalni Edwarda Gardnerja, ki velja za enega najbolj nadarjenih dirigentov svoje generacije. Njegovo vodenje je bilo natančno in premišljeno, pokazal je vse zvočne odlike bergenskih gostov, vendar smo pogrešali jasnejšo poustvarjalno izreko.

Veliko zanimanja je poželo gostovanje **Kraljevega škotskega nacionalnega orkestra**. Nastopil je na poslovilni turneji s svojim večletnim glasbenim vodjem Petrom Oundjianom, odlika koncerta pa je bila izpostavljena solistična trojica v mojstrsko odigranem Beethovnovem *Trojnem koncertu* (Martin Stadtfeld, klavir; Nicola Benedetti, violina; Jan Vogler, violončelo). Zelo plastično in zvočno pestro so bili podani *Štirje morski interludiji* Benjamina Brittna, priljubljena Brahmsova *Četrta simfonija* pa je bila podana sicer tekoče in zanimivo, vendar brez prave zvočne lepote in bivanjske tragičnosti, ki idejno prepleta njeno izpeljavo. Oundjian je potrdil sloves izjemnega glasbenega dramaturga in v zaključku večera segel izza večernega sporeda v smiselno izbranih dodatkih.

Muzikalno velikopotezen je bil zaključek sezone z **Beneškim baročnim orkestrom** in gostom **Francom Fagiolijem**. Danes je eden najbolj iskanih kontratenoristov, saj doživlja v zadnjih letih naravnost zvezdniški razmah. Tudi ljubljansko publiko je osvojil s sporedom žlahtnih Vivaldijevih in Händlovih arij in kantat. Strokovna javnost je občudovala izjemen glasovni razpon, popolno obvladovanje vokalnega aparata in pevsko samozavesten nastop v okviru spodbud različnih vsebinskih iztočnic. Beneški baročni orkester je pod vodstvom koncertnega mojstra Gianpiera Zanocca odlično dopolnjeval glasbenodramatske izraznosti solista, samostojno pa se je izkazal v visoki zvočni zlitosti in slogovno enoviti tehniki igre.

Novo sezono je septembra odprl **Orkester Philharmonia** iz Londona pod taktirko izjemnega Esa-Pekke Salonena. Na sporedu sta bili Schönbergova *Ožarjena noč* in Brucknerjeva *Simfonija št. 7*. Koncert je izstopal kot srečanje z umetniki in interpretativnimi izrekami, ki podajajo bistvo glasbene komunikacije in premišljeno izbirajo skladbe aktualne sporočnosti. Podaja *Ožarjene noči* je bila samosvoja in sveža; Bruckner pa je zazvenel v preglednem branju. Velika odlika večera je bilo dirigentovo razpiranje zvočno bogatih inštrumentalnih kombinacij, predvsem pri Brucknerju. Izkušnjo barvnega bogastva in zvočno uravnoteženost orkestra štejemo kot veliko dodano vrednost tokratnega gostovanja. Kritika je prepoznala brezkompromisnost dirigentove estetike in nenadomestljivo umetniško vrednost visoko artikulirane glasbene osebnosti.

Oktobra je pri nas začel svojo evropsko turnejo specializirani ansambel **Il Pomo d'Oro**, s koncertno izvedbo antiheroične opere *Kserks* Georga F. Händla. Pod vodstvom Maksima Jemeljaničeva, ki je dirigiral izza čembala, so vrhunski mednarodni solisti, specializirani za baročni vokalni žanr, oblikovali izjemno doživetje. Naslovni junak je bil kontratenor Franco Fagioli, z izjemnim značajskim in vokalnim razponom bravuroznih arij; sopranistka Inga Kalna je izstopala po bogati paleti vokalnih odtenkov. Suvereno ekipo so zaokrožali Vivica Genaux, Francesca Aspromonte, Andreas Wolf, Delphine Galou in Biagio Pizzuti. Po oceni interpretov je bila ljubljanska izvedba celostno najboljši dogodek v okviru turneje, tudi zaradi toplega sprejema publike in navdihujočih akustičnih pogojev Gallusove dvorane.

Simfonični koncerti za mladino

Simfonične matinee Orkestra Slovenska filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije

Matinee Glasbene mladine Slovenije v izvedbi Orkestra Slovenska filharmonije so v sezoni 2017/18 sledile valu priljubljenosti, saj so bili vsi štirje vsebinski sklopi polno zasedeni že takoj ob začetku šolskega leta. Tudi letos smo nadaljevali s ponudbo omejenega števila vstopnic v prosti prodaji, namenjenih predvsem starejšim občanom, ki se večernih simfoničnih koncertov morda ne morejo udeležiti.

Sporedi so bili izvedeni skladno z napovedanimi, tako smo marca pripravili program **Od opere do muzikala** z izborom arij in inštrumentalnih del iz znanih oper, operet in muzikalov. Orkestru Slovenske

filharmonije je dirigiral Simon Dvoršak, solisti so bili Željka Predojević, Nuška Drašček Rojko, Matjaž Stopinšek in Domen Križaj. Program je zaobjel učence od 6. do 9. razreda osnovne šole in dijakke.

Aprila je bila na sporedu uspešnica za predšolske otroke in učence do 4. razreda osnovne šole **Glasbeno kraljestvo živali**, pri kateri je sodelovalo tudi društvo za umetnost plesa Harlekin pod vodstvom Ane Vovk Pezdir. Orkestru Slovenske filharmonije je dirigiral Mitja Dragolič.

Oktobra sta potekala dva matinejska sklopa. Orkester je s Slovenskim tolkalnim projektom StoP, z moderatorjem Francijem Krevhom in pod vodstvom Simona Dvoršaka izpeljal edukativno uspešnico **Tolkala v orkestru**. Namenjena je osnovnošolcem od 6. razreda naprej in srednješolcem ter humorno ilustrira različne možnosti uporabe tolkal.

Slaven Kulenović je vodil matinejo **Filmsko-glasbena fantazija**, ki je namenjena učencem II. triade osnovne šole. Ob uporabi video gradiva iz Disneyjevega animiranega filma *Fantazija* so izvajalci ilustrirali preplet zvočnega in vizualnega elementa ob izvedbi skladb avtorjev od Bacha, Beethovna do Elgarja. Strokovni sodelavec za izbor programa je bil Mitja Reichenberg.

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija je tradicionalni koncertni sklop, ki ga že vrsto let oblikuje radijski orkester – tokrat ob sodelovanju z Otroškimi pevskim zborom RTV Slovenija.

Matineja **Slovenska filmska glasba** sodi med uspešnice, saj obuja dediščino kakovostne slovenske filmske glasbe, ki danes sodi v klasiko tega žanra – z deli Marjana Kozine, Bojana Adamiča, Urbana Kodra, Jožeta Privška, Janeza Gregorca, Deča Žgurja, Marijana Vodopivca. Dirigiral je Aljoša Škorja, povezoval pa je Jure Sešek. Kot solista sta nastopila Tomaž Plahutnik na citrah (*Cvetje v jeseni*) in Vili Korošec na harmoniki.

Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije je programski segment dveh matinej, ki ga izvaja Orkester Slovenske filharmonije. Tokrat so ga namenili glasbi **Častnih članov Slovenske filharmonije**. Dirigirala je Mojca Lavrenčič, kot solist v Pagninijevem delu je nastopil violinist Nikola Pajanović. Slišali smo skladbe J. Haydna, L. van Beethovna, J. Brahmsa, P. Ramovša, U. Kreka, ki so mlajše generacije poslušalcev seznanile s častitljivo zgodovino naše osrednje glasbene inštitucije.

Drugi simfonični koncerti

Orkester Slovenske filharmonije je po enoletnem premoru ponovno pripravil tradicionalni **Novoletni koncert**, ki ga je dirigent Philipp von Steinaecker oblikoval v zaobjemu ruske glasbe. Solist v *Rokoko variacijah* Čajkovskega je bil lani napovedani violončelist Sebastian Bertoncelj. Slišali smo dela elegantne plesne melodike in čarobne pravljичne miniature Čajkovskega, Glinke, Rahmaninova, Musorgskega, Prokofjeva in drugih.

Simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani je aprila pripravil svoj redni letni koncert pod taktirko francoskega dirigenta mlajše generacije Quentina Hindleyja. Solist je bil izjemni Urban Stanič, ki je poustvaril Schumannov *Klavirski koncert v a-molu*; prvič smo slišali spretno napisano in orkestrirano noviteto *Simfonični valček* Leona Firšta (mentor je izr. prof. Dušan Bavdek), v drugem delu pa je akademski orkester študiously poustvaril učinkovito tonsko pesnitev *Tako je govoril Zaratustra* Richarda Straussa.

Novost ponudbe je prva predstavitev **Otvoritvenega koncerta sezone Slovenske filharmonije**, ki je bil obenem eden zaključnih dogodkov Festivala Ljubljana. Koncert je po več letih odsotnosti dirigiral nekdanji programski direktor Marko Letonja, ki je izbral zahteven in zvočno velikopotezen spored del R. Straussa, Ligetija in Berlioza. Dogodek je sicer požel veliko pozornost medijev, sama izvedba je vzbudila nekaj pomislov, zagotovo pa je večer vzpostavil spodbuden odnos do prihodnjega dela orkestra.

Simfonični orkester in Big Band RTV Slovenija sta v velikem slogu speljala **Božični koncert** pod vodstvom dirigenta Patrika Grebla z New Swing Quartetom. Ob 50-letnici delovanja tega legendarnega vokalnega ansambla, ki je pri nas postavil visoka kakovostna merila moškega *a cappella* petja, smo slišali najlepše spirituale in božične skladbe v razkošnih orkestracijah. Zaradi velikega zanimanja smo pripravili popoldansko ponovitev koncerta.

1.2 Glasbeno-scenska dela

Izvedba glasbeno-scenskih del je orisana v sklopu kulturno-vzgojnega programa.

1.3 Vokalna glasba

Januarja smo sodelovali z Akademskim pevskim zborom Tone Tomšič Univerze v Ljubljani pri izvedbi projekta **Skladateljice**. Zborovodja Jerica Gregorc Bukovec je pripravila spored del v znamenju ženske ustvarjalne poetike. Slišali smo dela Hildegarde iz Bingna, Sulpitije Cesis, Fanny Hensel, Clare Wieck Schumann, Libby Larsen, Hyo-Won Woo, Tadeje Vulc, Nikolett Burzyske, Undine Smith Moore, Modeste Bor in Rebecca Clarke. Program je bil dragocena dopolnitev naših sporedov, saj si je zadal nalogo predstavljanja zamolčanih ali odrinjenih avtorskih pisav. Obogatil je naše sporede tudi s prvimi predstavitvami še neznanih ustvarjalcev, od katerih so številne izstopale po samosvoje inventivnih zvočnih zamislih.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič je maja pripravil svoj letni koncert v Slovenski filharmoniji in pod naslovom **1918–1928–2018** zapisal tri obletnice: častnega člana Jakoba Ježa, Ivan Cankarja in konca druge svetovne vojne. Koncert pod vodstvom Jerice Gregorc Bukovec je tako predstavil niz Ježevih pesmi, noviteti Alda Kumarja in Mateja Kastelica, pretresljiv Očenaš hlapca Jerneja Karola Pahorja ter Fauréjev Rekvijem s solistoma Aneo Mercedes Anžlovar in Jako Mihelačem ter organistom Tomažem Sevškom.

Napovedanega koncerta s **Carmino Slovenico** nismo izvedli zaradi zmanjšanja dotacij mariborskega zbora in posledično okrnjenega programa produkcij, pa tudi odsotnosti umetniške vodje zaradi akademskega povabila v tujino.

1.4 Komorna glasba

Razmahnjen simfonični spored pomembno dopolnjuje ponudba komornih koncertov. Letos smo ob odobravanju glasbene javnosti namenili velik delež intimnejših zvočnih dogodkov prav domačim, a mednarodno dejavnim koncertantom. Del programa, ki je redno v naših sporedih, pa daje tudi podporo mladim, še uveljavljajočim se glasbenikom. Med vidnimi dogodki naj izpostavim razprodani pevski večer Bernarde in Marcosa Finka ob kulturnem prazniku, odmevna vrnitev Kvarteta saksofonov Signum ter seveda recitala Daniila Trifonova in Midori v Srebrnem abonmaju.

Srebrni abonma

Januarski koncert, ki smo ga koproducentsko zasnovali in izvedli z Narodnim domom Maribor, Zavodom Celeia Celje in s Kulturnim domom Nova Gorica, je uresničil pričakovanja izbranega muziciranja. Naklonjeno sta ga sprejeli tako medijska kot pri strokovna javnost, predvsem zaradi vključenosti prodornih slovenskih inštrumentalistov: violinistke **Tanje Sonc**, kontrabasista **Iztoka Hrastnika** in hornista **Boštjana Lipovška**. V sporedu Schubertovega in Francaixovega Okteta so gostili klarinetista Maximiliana Martína, fagotista Žarka Perišiča violinista Alexandra Janiczeka, violista Ettora Cause in violončelista Tima Veikka Valva. Vrednost koncerta je bila tudi v poustvaritvi redkeje izvajanega oktetnega dela, koncert pa je posnel Radio Slovenija.

Odmeven je bil recital **Bernarde** in **Marka Finka** s stalnim glasbenim partnerjem, pianistom **Anthonyjem Spirijem**. Ob kulturnem prazniku so udeleženi program v prepletanju ljubezni do pevskega izraza, domovine in slovenske besede. Večer smo pripravili v sodelovanju z Glasbeno matico Ljubljana in s skupno promocijo dosegli razprodano dvorano ter na pomembnost gostovanja uspešnih pevcev vzbudili pozornost širše javnosti in medijev. Spored je vključeval samospeve, duete in ljudske pesmi Roberta Schumanna, Huga Wolfa, Carlosa Guastavina, Stanka Premrla, Mojce Prus, Davorina Jenka, Zvonimirja Cigliča, Lojzeta Lebiča, Antona Nageleta, Danila Švare. Koncert je posnela Televizija Slovenija.

Zmagovito koncertno vrnitev je pripravil **Kvartet saksofonov Signum**, ki v zadnjih nekaj letih niza izjemne mednarodne uspehe, vse do nastopa v osrednjem večernem terminu otvoritvenega komornega dogodka Labske filharmonije. Za naš glasbeni prostor je bilo gostovanje pomembno doživetje, saj kvartet sestavlja tudi dva Slovence, Blaž Kemperle in Alan Lužar. Pri tovrstnem (mono)inštrumentalnem ansamblu je velikokrat na mestu pomislek zaradi zvočno preveč enovite barve, pa tudi slogovno zožanega repertoarja tega inštrumenta. Zaokroženo oblikovanje sporeda tako velikokrat vsebuje priredbe, ki sprožajo niz vprašanj o smiselnosti zvočne preobleke. Signum se trudi za muzikalno logične in dramaturško zanimive programe in prav to potezo je opazila tudi kritika, poleg inteligence in muzikalnega zanosa prodorne skupine. Koncert je posnel Radio Slovenija.

Zaključni koncert pomladnega cikla je pripadel violinistki **Nadeždi Tokarevi**. Vrsto let ustvarja in živi v Ljubljani ter je zaradi glasbenih odlik pogosto gostja na naših odrih. Za recital v Srebrnem abonmaju je želela pripraviti še posebej tehten in pomenljiv spored, kar ji je tudi uspelo, ob odličnem partnerstvu pianista **Jevgenija Sinajskega**. Ob miniatarki *Cantique* Janeza Matičiča in Bartókovi *Rapsodiji* je spored vključeval manj igrani sonati Leoša Janáčka in Richarda Straussa. Še posebej slednja je

vzneseno zaokrožila spored, ki je pokazal vse izvajalske odlike in moč poustvarjalne napetosti obeh koncertantov. Koncert je neposredno prenašal spored Radia Ars.

Daniil Trifonov je lavreat prestižnih glasbenih naslovov, ekskluziven diskografski umetnik in po mnenju številnih svetovnih kritikov najboljši pianist našega časa. Njegov ljubljanski recital je potrdil izstopajočo pozicijo na svetovnem prizorišču. Predvsem je bilo srečanje za domačo publiko pomembno zaradi živega doživetja umetnikovega samosvoje interpretacijske vizije in značilnega simfoničnega klavirskega zvoka. Prvi del koncerta je oblikoval z Beethovnovimi in Schumannovih skladbami, drugi del recitala pa je namenil Prokofjevi *Sonati št. 8 v B-duru, op. 84*. Strokovna mnenja so izpostavila predvsem osmišljenost glasbene izreke in pregledno zvočno oblikovanje harmonske vertikale.

Novembra smo gostili **Midori**, eno vodilnih glasbenih osebnosti našega časa, ki se udejanja kot spoštovana koncertantka, vizionarska pedagoginja in vodja človekoljubnih programov. Stalni komorni partner, s katerim je nastopila na tej turneji, je turško-ameriški pianist **Özgür Aydin**, med drugim nagrajenec tekmovanja ARD v Münchnu. Izvedla sta dognan spored del J. S. Bacha, C. Francka, F. Schuberta in O. Respighija, razpet med starejša dela in barvite, kontrapunktsko razdelane skladbe 19. stoletja. Podala sta rahločuten, strukturno napet večer ter do publike vzpostavila izjemno intelektualno in estetsko projekcijo.

Mladi mladim

Komorni cikel, ki ga že vrsto let namenjamo predstavitev mladim glasbenikom, pevcev in skladateljev, smo v minuli sezoni prvič nadgradili s koncerti **Izbrancev avdicij** v Klubu CD. Namenjeni so bili celovečernim predstavitev mladim poklicnih glasbenikov, v katerih smo prepoznali karierni potencial.

Januarja je bil to **Duo Novum** v sestavi saksofonista Jana Gričarja in harmonikarja Nejca Grma. Po z odliko končani akademiji v Ljubljani in študentski Prešernovi nagradi sta oba pot nadaljevala v tujini – prvi v Parizu, drugi pa v Baslu in Freiburgu. Program je vključeval dela Marina Maraisa, Ligetija ter Bartóka, pa tudi sodobnikov Nine Šenk in Christiana Laubeja.

Marca smo pripravili skladateljski večer, ki je predstavil **Nives Šebjan** in **Tilna Lebna**. Oba sta pokazala visoko glasbeno zrelost, jasnost glasbene misli in večino inštrumentiranja različnih kombinacij. Izrazno in družbeno angažirano je izstopala finalna Lebnova kantata *Samogovor prekletega* za sopran in šest inštrumentov.

Pomladni del cikla je zaokrožil aprilski recital pozavnista **Žana Tkalca**, ki je nastopil s pianistko Niko Tkalec. Pozavnist je opozoril nase kot zmagovalec tekmovanja Felixa Mendelssohn-Bartholdyja v Berlinu leta 2016, ki je namenjen izstopajočim študentom nemških visokih šol. Odlično je izvedel zelo zahteven, virtuozen spored izvirnih del ter priredb skladb Rahmaninova in Bizeta.

Oktobra so v Klubu CD nastopili harmonikar **Vili Korošec** ter trobilci Kvinteta **Schaka** v zasedbi Matej Kravcar, trobenta; Lenart Zih, trobenta; Tine Plahutnik, pozavna; Blaž Ogrič, rog; Rok Grubelnik, tuba. So študenti Akademije za glasbo v Ljubljani in deluje pod mentorstvom doc. Franca Kosma.

Novembrski koncert Izbranci avdicij je predstavil **Duo Astratto**, ki ga sestavljata flavtist Blaž Snoj in harfistka Tea Plesničar. Sodelujeta od leta 2015, med drugim sta se že predstavila na koncertih v Belgiji in na Nizozemskem, kjer sta bila med štirimi finalisti tekmovanja festivala Storioni za komorne zasedbe. Izkazala sta se s privlačnim in suvereno izvedenim sporedom del francoskih skladateljev pozne romantike, Vitje Avseca in H. Hamiltona Hartyja.

Decembrski pevski večer pripravljamo tradicionalno v Dvorani Slavka Osterca Slovenske filharmonije. Iz močne generacije nadarjenih mladih vokalistov sta se predstavili **Anea Mercedes Anžlovar** in **Nadia Ternifi**, ki se izvrstno razvijata v različnih izraznih slogih in odrski sugestivnosti. Na klavirju sta spremljala Tim Jančar in Tanja Šterman.

Vse koncerte cikla je posnel Radio Slovenija, ki jih predvaja v svojih rednih tedenskih oddajah, namenjenih predstavitev mladim glasbenikom.

Drugi komorni koncerti

Javni nastop študentov orgelskega razreda Akademije za glasbo je predstavil Teodora Žalika, Marušo Mavrič in Dušana Ješelnika. V Purcellovi fanfarno zastavljeni skladbi sta se slednjemu pridružila še trobentača Ištvan Tadian in Josip Kurilovčan; mentor je bil Egon Mihajlović. Zahteven spored, ki so ga študentje orgel pripravili pod mentorstvom izredne profesorice Renate Bauer, je odlikovala suverena izvedba in muzikalna zaokroženost. Tradicionalno srečanje z mlado orglavsko generacijo na orglah Gallusove dvorane je bilo glede na pretekle sezone zelo dobro obiskano.

Veliko pozornosti je po večletni odsotnosti s slovenskih koncertnih prizorišč pritegnil majski recital pianista **Ivana Skrta**. Odločil se je za zahteven spored ključnih del svetovne literature, predstavil pa je tudi slovensko pianistično ustvarjalnost v intimnih miniatürkah Marija Kogoja. Njegov svojstven pristop

do glasbene materije je prišel do izraza predvsem v jedrnatih interpretaciji *Slik z razstave* Musorgskega in dramaturško jasno postavljenem Ravelovem *La Valse*. Doživel je odličen odziv občinstva.

1.5 Sodobna glasba

V sodelovanju med cikloma *Predihano* in *Zvokotok*, ki ga pripravlja Zavod Sploh, smo predstavili večer z ansamblom **The Third Guy**, ki ga sestavljata tolkalist Ruben Martinez Orio in kitarist Primož Sukič. V oblikovanju žive elektronike se jima je na odru Štirove dvorane pridružil Matej Bonin. Spored eksperimentalnih potez je gradil na elementih žive elektronike, gibne koreografije, preizpraševanju, vlogi improvizacije, uporabi video igrice, delih z odprtim zaključkom. V kompozicijah Marka Applebauma, Michaela Maierhafa, dua *The Third Guy* in Marka Cicilianija smo spoznali nekatere nove zamisli, katerih izpeljava je odprla različna vprašanja o izzivih sodobne glasbene performativnosti in elektronskih intervencij.

V številnih elementih je bil presežen koncert ansambla **Neofonía** v Klubu CD, na katerem je ansambel prvič igral z gostujočim dirigentom; Szymon Bywalec je izkušen poljski interpret sodobne literature in vodja različnih ansamblov za novo glasbo. Izjemno zanimiv program je sestavil umetniški vodja Steven Loy, ki je sledil navdihu Cankarjevih *Podob iz sanj* in poiskal vezne prehode, ki vzajemno prepletajo predstavljene skladatelje, Cankarja in odmeve njegovih idealov danes. Slišali smo dela Martina Matalona, Clare Iannotte (letošnje nagrajenke skladateljske nagrade Ernesta von Siemens), Ramona Lazkana, Anne Thorvaldsdottir in Michela van der Aa. Solistične deleže sta oblikovala izvrstna Tadej Kenig na klarinetu in harmonikar Klemen Leben.

V okviru Festivala Sonica v produkciji MoTA – Muzeja tranzitornih umetnosti, sta uvodni dogodek oblikovala **Yair Elazar Glotman** in **Mats Erlandsson** v projektu *Negative Chambers*. Črpata iz raznovrstnega glasbenega ozadja in soustvarjata samooklicani novi žanr »imaginarne, dislocirane ljudske glasbe za sedanje težke čase«. Posebej za festival sta izvedla različico z razširjenim inštrumentarijem ob sodelovanju domačih glasbenikov: pozavnista Žiga Murka, violončelistko Katarino Kozjek in violistko Anastazijo Krenn.

Festival Sonica je v CD predstavil tudi dogodek ob 10. obletnici festivala s trojnim koncertom. Iranski avtor **Sote**, audiovizualni umetnik **Tarik Barri** ter performerja Arash Bolouri na santurju in Behrouz Pashaei na sitarju so pripravili projekt *Sacred Horror in Design*. **Jason Sharp** in **Adam Basanta** sta vidni imeni montrealške sodobne zvočne scene, v svoje kompozicije vpletata dihanje ter raziskovanje telesa in tehnologije. Rezultat je bil subtilen in razpreden organski zvok. Prisluhnili smo tudi domači jazz avdiovizualni zasedbi **Container Doxa**, ki združuje nekaj naših najprodnornejših glasbenikov. Njihova samosvoja govorica se premika prek številnih glasbenih prostorov z osvežujočim zagonom mlade generacije.

V okviru Festivala Topografije zvoka smo v Klubu CD predstavili celovečerno performativno delo pionirke francoske elektronske glasbe **Éliane Radigue**. Skladbo *Transmorem – Transmortem* je za potrebe koncertne izvedbe oblikoval režiser zvoka Emmanuel Holterbach. Dogodek smo pripravili v sodelovanju z društvom ŠKUC. Načrtovali smo tudi gostovanje skladateljice v Ljubljani, vendar ji zdravje tega žal ni dopuščalo.

Med **spremljevalnimi dogodki** smo izvedli delavnico za obiskovalce ob izvedbi participatorne skladbe *Geek Bagatelles*; na njej so se obiskovalci naučili uporabljati posebej v ta namen razvito aplikacijo za pametne telefone. Ob junijskem koncertu s solističnim inštrumentom tididibab smo za našo publiko pripravili potujočo modularno razstavo orkestrske mreže ONE o najstarejši piščali iz jame Divje babe in eksponat replike piščali v sodelovanju z Narodnim muzejem Slovenije. Konec avgusta smo omogočili izvedbo mojstrskega tečaja s štiriurno delavnico na orglah Gallusove dvorane pod vodstvom Renate Bauer. Med spremljevalnimi dogodki naj omenimo tudi podelitev posthumne častne listine Vaclavu Talichu v Klubu Lili Novy, ki jo je organizirala Slovenska filharmonija.

2. DRUGA GLASBA

V programu Druge glasbe smo izvedli veliko število koncertov v skladu z načrtovanjem; in sicer v naslednjih sklopih: Glasbe sveta, ki jih je tokrat nadgradil prvi bienalni festival Bi flamenko, Jazz in mejne zvrsti s poudarkom na Cankarjevih torkih in 59. Jazz festivala Ljubljana ter v sklopu Popularna glasba. Vrhunec programa Glasb sveta je bil koncert islandskega glasbenika Ólafurja Arnaldsa, v programu Cankarjevih torkov nastopa skupin Sons of Kemet in Brian Marsella Trio, ki smo ga izvedli tudi v sklopu koncertov The Stone in Europe, ki jih je kuriral John Zorn, v sklopu programa popularne

glasbe pa moramo izpostaviti izjemen koncert francoske umetnice Camille in tri razprodane koncerte domačega »matadorja« Vlada Kreslina.

2.1 Glasbe sveta

Abonma Glasbe sveta

Qasida: Rosario La Tremendita in Mohammad Motamedi

Ko flamenko sreča perzijsko klasično glasbo

(v okviru festivala Bi flamenko)

Španski pesnik Federico García Lorca je opisal *canto jondo* – globoko flamenko pesem – kot »redke primer primitivne pesmi, katere zapiski vsebujejo gola in surova čustva prvih orientalskih civilizacij«. Ta Lorcova oporoka je lahko projekt *Qasida*, izjemna glasbena povezava med mlado sevilsko kantaoro Rosario »La Tremendita« in njenim iranskim kolegom Mohammadom Motamedijem. »Več flamenka kot La Tremendita je nemogoče«, je ob izidu njenega prvega albuma *A Tiempo* zapisal francoski *Le Monde*. V *Qasidi* pevka preučuje korenine flamenka v bogatih, raznovrstnih poetičnih pesmih in improvizacijah Motamedija, vzhajajoče zvezde perzijske klasične glasbe in sijajnega utelešenja obnovljene tradicionalne glasbe. V rahločutnih, gibljivih baladah spaja subtilne novosti in stoletno tradicijo. Ko se španska ljudska poezija in perzijska umetnost združita v glasbeni svet, se zdi, kot bi na kratko oživila nekdanja Al Andalus. Koncert je popolnoma očaral občinstvo. Prav neverjetno se je zdelo, kako lahko tako različni kulturi najdeta umetniški stik. Bil je zelo čustven koncert ob izjemnih glasbenikih, dogodek, ki ga zelo redko doživimo na koncertnih odrih. Presunljivo in nepozabno.

12. februarja 2018, Linhartova dvorana

Melingo / Več kot tango

Velika vrnitev argentinskega maga na svetovne odre z novim albumom *Anda*, ga je drugič pripeljala tudi v Ljubljano. Melingo je prvovrstni performer, ki zna nagovoriti občinstvo, da ga ves čas spremlja, tudi s petjem, kadar je to potrebno. Odlična spremljevalna zasedba mu omogoči, da občinstvo ponese s sabo, se mu razdaja in ga zapeljuje, da mu ves čas sledi in izpolnjuje njegove želje. To je bila lepa programska popestritev v dokaj skromni mednarodni ponudbi dobrih argentinskih umetnikov.

29. marca 2018, Linhartova dvorana

Ólafur Arnalds

Prvič je prišel k nam ob Björk in Sigur Ros najpopularnejši islandski glasbenik in eden najvplivnejših avtorjev popularne glasbe zadnjega desetletja. Po projektih *Island Songs*, glasbi za televizijski seriji *Broadchurch* in *Philip K. Dick's Electric Dreams* ter svetovnem gostovanju z elektronsko zasedbo Kiasmos je s svojo ekipo umetnikov in glasbenikov pripravil popolnoma novo odrsko atrakcijo. Na gostovanju v Ljubljani, ki jo je izbral med številnimi koncertnimi postajami v Evropi in po svetu, se je predstavil s posebno zbirko klavirjev in sintetizatorjev ter edinstveno ožičenim godalnim kvartetom in bobnarjem oz. tolkalcem, znanim glasbenikom iz Avstrije Manujem Delago, ki je tudi redni sodelavec Björk in Anoushke Shankar, s katero je v Ljubljani nastopil lani. V središču predstave sta bila mehanična klavirja s po meri narejeno programsko opremo, ki je generirala svojstveno zvočno podobo. Inštrumenta, ki sta ju Ólafur in njegova ekipa razvijala več kot dve leti, sta bila obenem kompozicijsko orodje in inovativna popestritev živega koncertnega nastopa, ki je bilo močno vpeto v sijajno lučno oblikovanje producentske ekipe iz Nemčije. Koncert je popolnoma očaral pretežno mlajše občinstvo v skoraj razprodani dvorani. Čeprav gre za glasbeno minimalistični pristop, je celoten koncert deloval spektakularno in bo še dolgo odmeval v našem prostoru. To je bil zagotovo koncert jeseni v Ljubljani.

13. oktobra 2018, Gallusova dvorana

Park Jiha

(tudi v sklopu Cankarjevih torkov)

Park Jiha je na čelu nove korejske glasbe. Združuje klasični minimalizem s koreninami v korejskih ljudskih motivih ter obdan z dinamiko postrockovega in sodobnega jazza. Parkova se je predstavila na različnih tradicionalnih inštrumentih, še posebno je navdušila na piščali piri. Glasba je močno presegala korejsko tradicijo in jo bila popolnoma vpeta v sodoben mednarodni avtorski koncept, a po drugi strani prav zaradi neobičajnih inštrumentov zvočno izjemno posebno in enkratna za obiskovalce koncerta, ki so skoraj popolnoma napolnili Klub CD. Pri animaciji občinstva se je zelo poznalo, da

založba Glitterbeat, ki je izdala zadnji album Parkove, deluje v Ljubljani in tudi po svojih komunikacijskih kanalih pripomore, da je obiskanost koncertov boljša.

30. oktobra 2018, Klub CD

Saz'iso

Tradicionalne glasbe iz Albanije nismo slišali v Sloveniji vse od leta 1992, ko je na Drugi godbi nastopila družina Lela. Saz'iso je zasedba virtuoznih glasbenikov, ki sicer živijo na različnih delih Evrope, da bi se občasno zbrali in predstavljali svoje »veščine« obiskovalcem koncertov. Po izidu albuma *At Least Wave Your Handkerchief At Me*, ki je izšel pri založbi Glitterbeat in v produkciji legendarnega Joeja Boyda (producent Pink Floyd, Nicka Draka ...) ter snemalca Jerryja Boysa (Buena Vista Social Club, Ali Farka Toure) je zasedba naletela na odličen sprejem po vsej Evropi. Koncert se je pravzaprav začel s predavanjem Joeja Boyda v prostorih Sigic, ki ga je vodil vodja založbe Glitterbeat Chris Eckman. Izvedeli smo vse skrivnosti rojstva zasedbe in njenega sodelovanja z Boydom in založbo kot tudi marsikatero druge, nam neznane informacije iz zakulisja produkcije posnetkov nekaterih najpopularnejših svetovnih glasbenikov, s katerimi je sodeloval Boyd. Sam koncert je potekal zelo organizirano, odlični solisti, tako vokalisti kot tudi na inštrumentih, so navduševali občinstvo, med katerim je bilo tudi veliko albanskih priseljencev. Koncert je doživel vrhunec ob samem koncu s pohodom glasbenikov skozi dvorano in med sedeži vse do Prvega preddverja, kjer se je igranje glasbenikov nadaljevalo še dvajset minut. To je bil koncert, ki je vsekakor presenetil občinstvo in presegel vsa pričakovanja.

19. novembra 2018, Linhartova dvorana

Festival Bi flamenko

Glasbeni del festivala Bi flamenko je vseboval tri koncerte, od tega sta bila dva uvrščena v program Glasb sveta, eden pa v Cankarjeve torke. Poročilo o koncertu Qasida je že predstavljeno v uvodu. Skupaj s preostalima koncertoma je glasbeni del festivala predstavil vrhunec ponudbe flamenka od njegove tradicije, globoko zakoreninjene v starih ulicah Jereza, do koketiranja z jazzom in celo do povezovanja različnih tradicionalnih kultur (Qasida). Glasbeni del festivala je bil zelo toplo sprejet in nas zavezuje, da za prihodnjo izdajo pripravimo enako odmeven program. Glasbeni del festivala sta pripravila vodja programa Druge glasbe CD v sodelovanju z Ernestino Van De Noord, direktorico Flamenko bienala v Amsterdamu.

Qasida: Rosario La Tremendita in Mohammad Motamedi

(tudi v sklopu abonmaja Glasbe sveta)

50 let družine: Diego Carrasco

El cante bueno duele (Dobro petje boli)

Diego Carrasco je legenda flamenka in veliki mojster ritma iz Jereza de la Frontera. Kar pomeni Israel Galvan za ples flamenka, je Carrasco za petje. Pod njegovim vodstvom je cela generacija umetnikov flamenko pripeljala v jazz, pop in rock, ne da bi pri tem trpela tradicija. Izkazalo se je, da je bil ta koncert izjemno primeren za uvodni dogodek festivala, saj se je še najbolj dotikal flamenko tradicije. Carrasco je koncert izvedel zelo očarljivo, z značilnimi potezami starega flamenko mojstra. Občinstvo mu je sledilo in je bilo zaslužno, da smo bili priče odličnemu klubskemu flamenku ozračju, skoraj tako kot če bi bili v Andaluziji.

9. februarja 2018, Klub CD (tudi v sklopu Cankarjevih torkov)

Alfonso Aroca Quintet: Orilla del Mundo

Izjemen dar, pianist, skladatelj, aranžer in učitelj Alfonso Aroca je flamenko popeljal v globine jazz. Prihaja iz Jaena, vzgojen je bil v Kordovi. Tradicionalno flamenko kitaro je preskribiral v klavir in postal eden najmočnejših interpretov klavirja v flamenku. Ob tem je sestavil odličen kvintet mladih glasbenikov in ko se je na odru pojavil še plesalec Abel Herana, je občinstvo skoraj ponorelo. Do konca koncerta ni bilo več mogoče razbrati, ali je bilo bolj navdušeno nad Arocom ali Heranom. Odličen obisk za sijajen zaključni koncert festivala.

13. februarja 2018, Klub CD (tudi v sklopu Cankarjevih torkov)

34. mednarodni festival Druga godba

Vodstvo festivala se je odločilo, da bo dva izmed treh napovedanih koncertov namesto v Cankarjevem domu izvedlo na zunanjih prizoriščih, tako da je v Cankarjevem domu potekal pogovor z zasedbo The Brother Moves On, ki sicer ni bil načrtovan v CD, in koncert egiptovske glasbenice Nadah El Shazly, ki je privabil veliko število obiskovalcev v Štihovo dvorano.

Koprodukcija med Zavodom Druga godba in Cankarjevim domom
25. maja 2018, Štišova dvorana

2.2 Jazz in Cankarjevi torki

Cankarjevi torki

V jesenskem delu smo v sklop Cankarjevih torkov vključili tudi cikel *The Stone in Europe*, ki ga kurira John Zorn. Leta 2005 je John Zorn v New Yorku odprl klub *The Stone* z enim in edinim ciljem: predstavljati avantgardno in eksperimentalno glasbo vseh generacij, slogov in zvrsti. Ves izkupiček od prodaje vstopnic je namenjen glasbenikom. Po trinajstih letih, 2018, se je klub preselil na novo prizorišče v New School, zdaj pa se seli tudi po različnih koncertnih prizoriščih v Evropi. Ob začetku cikla *The Stone* je Zorn praznoval 65. rojstni dan, in sicer z izborom nepozabne glasbe iz svojega obsežnega opusa v izvedbi priznanih izvajalcev, v nadaljevanju pa bo k sodelovanju povabil tudi odlične glasbenike z lastnim avtorskim repertoarjem. Cikel *The Stone* v Evropi nastaja v sodelovanju z Independent Touring Network, mrežo evropskih koncertnih organizatorjev. V jesenskem delu cikla so se predstavili štirje izvajalci.

Ana Pupedan & Jani Kovačič

Simon Avsec, glas, violina, mandolina, orglice; Boštjan Požar, električna kitara, glas; Peter Žnidaršič, bas kitara, glas; Marko Doles, bobni, glas; Jani Kovačič, glas

Tradicionalno je prvi koncert Cankarjevih torkov v novem letu pripadel slovenskemu projektu. Tokrat sta se predstavila kantavtor Jani Kovačič iz Ljubljane in skupina Ana Pupedan iz Pivke, in sicer v skupnem projektu *Besne pesmi*, ki je združil besedila Janija Kovačiča in specifično rock glasbo Ane Pupedan. Koncert je obogatil njihovo večletno sodelovanje, ki je posneto tudi na nosilcu zvoka. Nastop je bil pričakovano energičen in na visoki kakovostni ravni. Več kot sto obiskovalcev, večinoma zvestih ljubiteljev glasbe Ane Pupedan, je navdušeno pozdravilo koncert.

16. januarja 2018, Klub CD

All Strings Detached + Lyenn (Dans Dans, Mark Lanegan Band)

Jana Beltran, kitare; Vesna Godler, bas, bobni + Frederic Lyenn Jacques, glas, bas, kitara

Koncert je potekal v dveh delih. V prvem sta se predstavili All Strings Detached, dvočlanska slovenska glasbena zasedba iz Ljubljane, ki ustvarja alternativno rock glasbo. Dekleti sta predstavili album *There's Something Painful About the Pearls*, ki je bil v Delu aprila 2017 predstavljen kot album tedna. Njuno glasbo zaznamujeta minimalistična inštrumentacija in čustveno ekspresivna besedila, ki najpogosteje izražajo jezo ali žalost. Koncert je popolnoma upravičil pričakovanja in nakazal možnosti njenega nadaljnjega glasbenega razvoja.

V drugem delu večera se je predstavil basist in skladatelj Lyenn, sicer nepogrešljiv član zasedbe Dans Dans in skupine Marka Lanegana. Z obema je že večkrat nastopil v Ljubljani. Njegova solistična pot se je začela že leta 2009 s prodornim prvcem *The Jollity of My Boon Companion*, na katerem sodeluje tudi Marc Ribot, tokrat pa je večinoma predstavil pesmi z zadnjega albuma, ki je izšel leta 2016, pa tudi nekaj novih pesmi. V njegovi glasbi se lucidni toni prelivajo z minimalistično uporabo glasbil, Lyennov presunljivi vokal pa se razpenja od angelskega šepetanja do ostro zarezanih demonskih krikov. Prodira v globoke plasti čustev in ustvari intenzivno doživetje za občinstvo, ki je zbrano in očarano doživelo koncert.

Čeprav je bil to eden redkih napovedanih koncertov, za katerega je strokovna komisija za glasbo pri Ministrstvu za kulturo izrazila dvom v upravičenost uvrstitve v program, se je izkazalo, da je bil to eden najbolj izvirnih in izpovednih koncertov v sklopu Cankarjevih torkov v prvi polovici leta. Tudi število obiskovalcev je bilo več kot solidno in koncert bo številnim ostal v trajnem spominu.

23. januarja 2018, Klub CD

Grad gori!

Brina Vogeltnik, glas; Barja Drnovšek, violina; Matija Solce, harmonika, glas; Blaž Celarec, tolkala

Med značilnostmi Cankarjevih torkov so tudi premierne predstavitve novih del slovenskih glasbenikov. Grad gori! združuje odlične slovenske glasbenike, ki so predstavili svoj prvenec, ki je izšel pri založbi Klopotec. Grad gori! obuja slovenske in evropske ljudske zgodbe v sveži luči. Povezuje ljudsko, tradicionalno glasbo s tradicionalnimi folk motivi. Koncert je bil prežet s humorjem, igrivim poigravanjem in kabaretnim pridihom. Brinin zvonki glas se je prepletal z energično harmoniko, nasičeno s strastjo, ki se v divjem plesu suče z markantno violino. Več kot sto obiskovalcev je bilo navdušenih, kar so izkazali tudi z rekordnim nakupom albumov po koncertu. Koncert je bil lepo

ocenjen na Radiu Študent in je bil odskočna deska za nadaljnje nastope v Sloveniji in tujini, vključno s povabilom na EBU festival v Moskvi v maju.

30. januarja 2018, Klub CD

Diego Carrasco – 50 let družine

Predstavljeno v programu festivala Bi flamenko.

9. februarja 2018, Klub CD

Alfonso Aroca Quintet: Orilla del Mundo

Predstavljeno v programu festivala Bi flamenko.

13. februarja 2018, Klub CD

Fred Frith

To je bila velika vrnitev enega najpomembnejših glasbenikov zadnjih štiridesetih let, ki smo ga pri nas lahko videli v različnih zasedbah, od Skeleton Crew do Cosa Brave, vmes pa še v Zornovem Naked City, njegovem kitarskem kvartetu, vsekakor pa premalokrat, da bi lahko zares dojeli njegov neverjetni glasbeni opus, ki se začne z ikona bandom Henry Cow, ki ga je soustanovil leta 1968 in se od takrat niti za trenutek ni ustavil. Koncert je tokrat potekal popolnoma v duhu improvizacije in je spominjal na Frithova najbolj avantgardna solo dela. Čeprav je ob igranju na kitaro uporabil celo vrsto pripomočkov in orodij, se glasbeno ni odpiral, ampak je ostal zvest minimalističnemu konceptu, kjer so odsevali trenutki, ki so izstopali iz celotne glasbene slike. Prav ti so bili tako prepričljivi, po frithovsko nežni in hkrati zabavni, da so odtehtali dokaj monoton občutek, ki je nastajal skozi koncert. Nedvomno pa smo bili priče enkratnemu mojstru, ki ga je ne glede na izvajano glasbo preprosto užitek gledati. V Ljubljani je nastopil tri dni po svojem 69. rojstnem dnevu in zagotovo ga nismo videli zadnjič; tako si najverjetneje želi tudi več kot sto obiskovalcev koncerta.

20. februarja 2018, Klub CD

Zvončki in trobentice, 4. enodnevni festival slovenske jazzovske ustvarjalnosti

Punkt.Vrt.Plastik feat: Kaja Draksler, klavir; Petter Eldh, kontrabas; Christian Lillinger, bobni

Precept.concept.percept feat: Rok Zalokar, klavir; Pia Podgornik, saksofon; Dré Hočevnar, bobni;

Mihael Hrustelj solo kitara

Boštjan Simon There Be Monsters feat: Boštjan Simon, tenorski in sopranski saksofon; Luigi Vitale, vibrafon; Goran Krmac, tuba; Bojan Krhlanko, bobni

Ecliptic feat: Jani Moder, kitara, efekti; Igor Matkovič, trobenta, elektronika; Jani Hace, bas, efekt; Murat, beatbox; Žiga Kožar, bobni

Mirne vesti lahko zatrdimo, da je bila to najbolj kakovostna izvedba Zvončkov in trobentic. Program je bil neverjetno pester, poln različnih pristopov in idej ter prav vsi nastopajoči so predstavili bodisi svoja nova dela bodisi nove projekte. Festival je odprla zasedba Boštjana Simona, ki še najbolj od vseh neguje tradicionalistični jazzovski pristop, sledili pa so nastopi, polni novih prijemov in glasbenih snovanj.

Trio Precept.concept.percept je občinstvo držal v šahu nepredvidljivosti in pričakovanj, ki jih je zasedba presenetljivo vedno odvrčala v minimalističnem duhu, polnih iskrivih glasbenih posredovanj. Trio Punkt.Vrt.Plastik se je gibal med virtuosnim igranjem, enkratnim dopolnjevanjem glasbenih struktur in kompozicijsko smelostjo Kaje Draksler na klavirju. Mihael Hrustelj je novi veliki glasbeni up, z bleščečo kitarsko igro, ki se spogleduje po novodobnih pianističnih herojih, kot je Nils Frahm. Ecliptic pa so ponudili velik sveženj sodobne godbe, ki je nakazala smer, po kateri bi lahko domači izvajalci enakovredno nastopali na tujih jazzovskih festivalih in koncertnih odrih. Manjkal je samo malo večji odziv občinstva, čeprav je bil obisk povsem soliden. Odziv strokovne javnosti je bil zelo dober in potrdilo se je dejstvo, da takšen festival na prehodu iz zime v pomlad nujno potrebujemo, kot vmesni člen med dvema Jazz festivaloma Ljubljana. Festival smo izvedli v sodelovanju z Botaničnim vrtom Univerze v Ljubljani.

27. februarja 2018, Klub CD

Duo Ponte

Alja Petric, glas; Damjan Stanišič, kitara; posebni gosti: Sausan Hussein, violina; Jernej Hanc, kitara; Marko Horvat, kontrabas; Milada Kalezić (interpretacija besedil)

To je bil še eden izmed večerov, ki so premierno predstavili slovensko glasbeno ustvarjalnost. Duo Ponte sestavljata pevka Alja Petric in kitarist Damjan Stanišič. V duet ju je povezalo raziskovanje zvočnih pokrajin ljudstev z daljnih ruskih step, panonske kotline, Balkana, južne Evrope in Novega sveta. Duo se je v zadnjem letu povezal z nekaterimi slovenskimi pesniki in pisatelji. Izpostaviti velja

sodelovanje pri zgoščenki *Veter in odmev*, ki je izšla kot del istoimenskega romana pisatelja Štefana Kardoša, v katerem umetnika ustvarjata glasbeno podobo poezije iz zbirke *Vrvohodci* (Magdalena Svetina Terčon, Simona Solina, Albert Halasz), ki je izšla na cedeju pri založbi Klopotec in je bila tako premierno predstavljena v sklopu Cankarjevih torkov. Glasbenika sta koncert izvedla z gosti, kar pa ni bilo dovolj, da bi pritegnila načrtovano število obiskovalcev, tako da je bil to edini koncert cikla, ki ni dosegel pričakovanj, čeprav je bil koncert nadgradnja tega, kar je mogoče slišati na albumu, in sta glasbenika imela podporo nacionalnega radia pri nagovarjanju občinstva za koncert. Manjše število obiskovalcev je kljub temu toplo pozdravilo nastop in angažma sodelujočih.

6. marca 2018, Klub CD

Mary Halvorson's Code Girl

Mary Halvorson, kitara; Amirtha Kidambi, glas; Ambrose Akinmusire, trobenta; Michael Formanek, bas; Tomas Fujiwara, bobni

Cenjena newyorška kitaristka Mary Halvorson je s *Kodirno deklico* postavila visok cilj. To je prvič, da ustvarja skupaj z vokalistko, pa tudi kot avtorica besedil. Skupina je razkrila nekatere značilnosti njenih ansamblov, tesnih povezav med člani, kjer vsak glasbenik razvija svoj glas, se neposredno in samozavestno avtonomno razvija, hkrati pa povezuje z drugimi člani. Zanimivo je izpostaviti, da se je prav ob ljubljanskem nastopu in na turneji avtorica projekta pojavila na naslovnih najpomembnejših glasbenih revij kot ena najpomembnejših glasbenic današnjega časa. Čeravno tega dejstva še nismo mogli izkoristiti pri promociji, je bilo občinstvo odzivno in je izpolnilo pričakovanja, kot tudi koncert sam, ki posega v samo jedro glasbenega dogajanja v New Yorku. Veselimo se lahko novega srečanja s Halvorsonovo, ki bo z drugo zasedbo in programom odprla nov cikel The Stone Series kuratorja Johna Zorna v začetku septembra.

13. marca 2018, Klub CD

Maarja Nuut »Une meele«

Maarja Nuut, glas, violina

Estonska violinistka in pevka Maarja Nuut v prepletu tradicionalnih plesnih melodij, pesmi in zgodb z živo elektroniko oblikuje kompleksno razplasteno glasbeno krajino – svet, v katerem se minimalizem in eksperimentalna glasba srečata z ljudskim glasbenim izročilom predvojne Evrope. V glasbenem nastopu se Maarja usmerja k prožnemu, gibkemu stanju – kot mačka pred skokom. Njen koncert je unikat, prepričljiv, poln doživetij. Je ena od tistih umetnic, ki ji vedno uspe vzpostaviti skrito vez s poslušalci, ki lahko globoko vdihnejo šele po koncu koncerta. In ni presenečenje, da jih nikoli ne pusti ravnodušnih. Še več, prav vznikli so po koncertu. Nedvomno eden od koncertov pomladi pred več kot stotimi obiskovalci. Koncert je bil uvrščen tudi v sklop pripovedovalskega festivala Pravljice danes v Cankarjevem domu.

21. marca 2018, Klub CD

Lačni Franz

Zoran Predin, glas; Tine Čas, kitara; Anek Kočevar, bas; Anej Artiček, klavir, klaviature; Luka Čadež, bobni

Zoran Predin in njegova skupina so prvič nastopili v Klubu Cankarjevega doma in že takoj jim je uspelo zapolniti vsa razpoložljiva sedišča. Predstavili so nov album *Nova nebesa*. Gre za izbor skladb, ki je začel nastajati za radijske oddaje Izštekani na Valu 202, potem pa je prerasel v akustični koncertni program, ki skupino Lačni Franz predstavi v novem, akustičnem zvoku in v »blues'n'jazzy« aranžmajih, ki so primerni za sedečo klubska publiko. Desetim izbranim skladbam iz različnih obdobj so dodali še deset priljubljenih uspešnic, po katerih jih pozna najširše občinstvo.

27. marec 2018, Klub CD

Enzo Fabiani Quartet + Boris Kovač New Ritual Quartet

Maja Naveršnik, Srečko Meh, violina; Sonja Vuković, viola; Pavel Rakar, violončelo

Boris Kovač, sopranski, altovski saksofon, bas klarinet, melodion; Slobodanka Stević, klavir, klaviature; Siniša Mazalica, kontrabas; Lav Kovač, bobni, tolkala

Obuditev godalnega kvarteta Enzo Fabiani je sovpadal z obletnico plesne skupine En Knap (v aprilu) in njene produkcije, za katero je glasbo napisal vojvodinski glasbenik in skladatelj Boris Kovač, ki je svojčas deloval in živel v Sloveniji. Program koncerta je bil sestavljen tako, da je v prvem delu Enzo Fabiani zaigral delo *Play on String (Music for Last Dinner)*, ki ga je skupina En Knap uporabila v svoji predstavi, nato pa je Kovač s svojo zasedbo predstavil najnovejše skladbe, zbrane na dveh albumih za založbo ReR. Lahko rečemo, da je bil to čudovit umetniški večer, ki so ga ob nastopu Enza Fabiani popestrili plesalci skupine En Knap s spontanimi plesnimi intervencijami, ki so glasbi dodale posebno

dimenzijo. Številno občinstvo je bilo navdušeno in čeprav je bil dogodek v zasnovi obarvan nostalgичno, je izzvenel sodobno in prav očarljivo v vseh svojih odtenkih.

3. aprila 2018, Klub CD

Sons of Kemet

Shabaka Hutchings, saksofon; Theon Cross, tuba; Eddie Hick, bobni; Tom Skinner, bobni

Sons of Kemet so britanska jazzovska skupina, ki je bila ustanovljena leta 2011. Ustvarja energičen *groove*, ki spaja elemente jazza, rocka, glasb karibskega ljudstva in afriške glasbe. Že leta 2013 so bili razglašeni za jazz skupino leta, od takrat pa so hit evropskih klubskih prizorišč in festivalov. Na svojem drugem nastopu v Ljubljani so predstavili najnovejši album in pričakovano se je pred koncertom v Ljubljani ustvaril »hajp«, da je Sons of Kemet preprosto treba znova videti. To se je tudi zgodilo. Bil je eden najbolj obiskanih jazzovskih koncertov v zgodovini Cankarjevih tokov. Pripravili smo tudi novost v spremljanju koncerta, saj smo zaradi narave koncerta umaknili stole, tako da smo vsi navzoči uživali na plesnem jazzovskem večeru, ki je spominjal na kakšne soul koncerte Jamesa Browna ali na big bandovske koncerte s plesočim občinstvom. Kot je bilo pričakovati, so bili tudi odzivi strokovne javnosti odlični. Še eden od vrhuncev spomladanske glasbene ponudbe v Ljubljani.

10. aprila 2017, Klub CD

EX EYE / Stetson – Fox – Ismaily – Summerfield

Colin Stetson, saksofoni; Toby Summerfield, kitara; Shahzad Ismaily, kitara; bas, elektronika; Greg Fox, bobni

Neutrudni Colin Stetson se je po solo nastopu in duu s Sarah Neufeld tokrat predstavil v kvartetu in znova navdušil vse navzoče, ki jih ni bilo malo. Tokrat smo bili priče najbolj glasnemu koncertu v klubu sploh, kljub temu se je slišala prav vsaka zaigrana nota vsakega posameznika. Briljanca glasbenikov je kar vrela z odra, skupina pa je bila do potankosti uigrana in ni prepustila nobene možnosti, da bi se v izvedbo prikradla kakšna nepredvidljiva okoliščina. Heavy metal jazz bi bila še najboljša oznaka za ta vrelec sodobne glasbe in popolne glasbene dognanosti. Colin Stetson je glasbenik, ki bi si ga vsak koncertni organizator želel za rezidenčnega umetnika.

17. aprila 2018, Klub CD

Silence

Boris Benko, glas; Primož Hladnik, klavir in posebni gosti

Zaključek prvega dela Cankarjevih torkov je bil zadetek v polno. Ne samo da je duo z gosti pripravil poseben nov program, tudi zanimanje za koncert je bilo tolikšno, da smo se skupaj z izvajalcema odločili za dvojni koncert. Prvega smo izvedli ob osmih in drugega ob desetih in oba sta bila razprodana. Prvi, za fenovsko bazo skupine, ki je mirno spremljala koncert, je izzvenel značilno za koncerte Silence, medtem ko je bil drugi bolj barvit, občinstvo je bilo živahnije in je pospremlilo koncert še z večjim navdušenjem. Klub CD se je izkazal kot eden izmed najboljših mogočih prostorov za glasbo zasedbe, ki doživi vrhunec šele v intimnem ozračju, v neposrednem stiku izvajalcev in občinstva. Še eden od vrhuncev izjemnih koncertov cikla Cankarjevi torki, ki so aprila eksplodirali po vsebini in zanimanju obiskovalcev.

24. aprila 2018, Klub CD

Mary Halvorson Quartet

Mary Halvorson, Miles Okazaki, kitari; Drew Gress, bas; Tomas Fujiwara, bobni

Program: Masada (The Book of Angels)

Cikel The Stone in Europe, kurator John Zorn

Po trinajstih letih in dvaintridesetih izdanih albumih se je Zornov ekspanzivni projekt *Book of Angels* končal. Ta zadnji obrok predstavlja zadnjih deset zapisanih skladb iz *Masada Book Two*; pestrost, drama in liričnost pa so enako močne kot pri prvi izdaji. Mary Halvorson, dolgoletna občudovalka *Masade* in ena najbolj cenjenih kitaristk njene generacije, ki jo najdemo na letošnjih naslovnicaх najpomembnejših glasbenih revij na svetu, kot so *The Wire*, *Down Beat* in druge, vodi dinamičen kvartet, v katerem je tudi odličen kitarist Miles Okazaki, ki je med drugim posnel in odigral celotno zapuščino Theloniousa Monka. Glasba na albumu *Paimon* je intenzivna, divja in neverjetno raznovrstna in vse to smo doživeli tudi na odličnem koncertu, pravzaprav se je prvič zgodilo, da so glasbeniki na enem koncertu lahko odigrali celotno gradivo iz albuma. Slaba stran koncerta je bila samo v tem, da se je zgodil prezgodaj po poletnem času, zato je bil obisk za odtenek slabši od pričakovanega.

4. septembra 2018, Klub CD

Livio Minafra solo klavir

Po dolgih letih se v Ljubljano vrnil eden najimpresivnejših pianistov iz sredozemskega okolja. Livio Minafra je med drugim prejemnik pomembne italijanske nagrade Top Jazz v letih 2005, 2008 in 2011. V glavnem izvaja solistične recitale, do sedaj je izdal klavirske solistične albume *La Dolcezza del Grido* (Leo Records), *La Fiamma e il Cristallo* (Enja Records), *Sole Luna* (Incipit Records - It) in kot vodja Livio Minafra 4et Surprise!!! (Enja Records). Tokratni koncert je bil zelo prijeten, prisrčen, igriv, lirčen, tudi z Minafrovim sodelovanjem z občinstvom, ko jih je animiral, da so prispevali k izvedbi ene od njegovih skladb z igranjem na ključke od avtomobilov in stanovanj. Minafra izvedbeno ostaja zavezan Mediteranu in Balkanu, ki ju spretno umešča v svoj zelo specifičen glasbeni izraz, ki je hkrati mladosten in zrel ter precej daleč od običajnih pristopov sodobnih pianistov.

Koncert smo izvedli s podporo italijanskega Ministrstva za kulturno dediščino in turizem (MiBACT) in italijanske družbe avtorjev in založnikov SIAE, v okviru projekta »Sillumina – Nadomestilo za zasebno kopiranje za mlade, za kulturo«.

11. septembra 2018, Klub CD

Branko Završan: Brel 40

Branko Završan, glas; Uroš Rakovec, kitara; Žiga Golob, kontrabas; Kruno Levačič, bobni

9. oktobra 2018 bo minilo štirideset let, odkar je ugasnilo življenje belgijsko-francoskega šansonjerja Jacquesa Brela. Ob njegovih pesmih je Branko Završan s svojim kvartetom ponovno obudil spomin na delo in življenje tega snovalca, ki je močno zaznamoval glasbeni svet minulega stoletja. Poleg znanega repertoarja projekta *Senca tvoja psa* je Završan uglasbil še štiri Brelove pesmi in jih obiskovalcem ponudil pod novim naslovom Brel 40. Občinstvo je tako lahko uživalo v razširjenem programu. Završanu je uspelo obdržati visoko raven prejšnjega projekta ter je z odličnim performansom in nadvse uigrano spremljevalno zasedbo navdušil občinstvo v polnem Klubu CD. Gre za projekt, ki ima pred sabo še dolgo življenjsko pot in številne ponovitve.

9. oktobra 2018, Klub CD

Brian Marsella Trio

Brian Marsella, klavir; Trevor Dunn, bas; Kenny Wollesen, bobni

Program: *The Book of Angels*

Cikel *The Stone in Europe*, kurator John Zorm

To je bil res veličasten dvojni koncert novega jazzza, ko smo lahko primerjali najboljše glasbenike iz New Yorka kot tudi novo avtorsko snovanje domačega, a v svetu vedno bolj priznanega kitarista Sama Šalamona.

Šestnajst *Masadinih skladb*, ki jih je izvedel dinamični klavirski trio na čelu z Brianom Marsello, presenetljivim in strastnim pianistom ter vedno odličnima Trevorjem Dunnom in Kennyjem Wollesenom, ni samo presenetil več kot stotih obiskovalcev, ampak jih je pustil zaprtih ust. Videlo se je, da so koncertu tako zelo uživali, da niti s ploskanjem niso zmogli sproti nagrajevati izjemne interpretacije Zornovih skladb, z bravuroznimi soli vseh treh glasbenikov. Navdušenje na koncu koncerta je bilo popolno in znova se je izkazalo, da mojstrsko igranje lahko ponudijo tudi glasbeniki, ki niso medijsko razvpiti. Njihove zmogljivosti so bile močne, osredotočene in neverjetno različne. To je bil osupljiv nastop jazzovskega komba.

Samo Šalamon Bassless feat. Howard Levy & Nino Mureškič

Samo Šalamon, kitara; Howard Levy, ustna harmonika; Nino Mureškič, tolkala

Tokratna različica *Bassless Tria* Sama Šalamona je bila še posebej zanimiva, saj se je kot solist predstavil eden najbolj inovativnih ustnih harmonikarjev v zgodovini jazzovske glasbe, Howard Levy. Gre za večkratnega grammyjevega nagrajenca, ustanovnega člana legendarne zasedbe Bela Fleck & The Flecktones ter glasbenika, ki redno sodeluje z velikani glasbe, kot so Paul Simon, Bobby McFerrin, Chick Corea in drugi. Zasedbi se je pridružil še priznani slovenski tolkalist Nino Mureškič. Trio je predstavil novo ploščo *Peaks of Light* in čeprav je intenzivnost večera v nadaljevanju nekoliko splahnela, pa je Samo Šalamon ponovno izkazal svoj veliki dar tako v igranju kitare kot vodenju zasedbe in nenazadnje kot izurjen skladatelj novega jazzza, ki nič ne zaostaja za najboljšimi evropskimi stvaritvami.

To je bil jazzovski večer, ki bo še dolgo ostal zapisan kot eden najkakovostnejših v ponudbi Cankarjevih torkov.

16. oktobra 2018, Klub CD

Nana Milčinski: Nanine pesmi

Nana Milčinski, glas; Joži Šalej, klaviature; Nino de Gleria, bas; Sergej Randjelović, tolkala
Čudovita zbirka pesmi, ki jih je legendarni slovenski pesnik, pisatelj in humorist Frane Milčinski - Ježek napisal za svojo vnukinjo Nano, priznana dramaturginjo, pevko in igralko, in o njej je najlepše darilo ljubečega dedka svoji vnukinji. Nanine pesmi je tretja plošča v sklopu uglasbene Ježkove poezije v Nanini interpretaciji, ki jih je tudi tokrat predstavila z nekaterimi gosti, med katerimi je z vmesnimi nastopi izstopal Nanin brat Juš. Žal je tokratna premiera izzvenela v nekoliko slabši atmosferi, saj se je občinstvo odzvalo v premajhnem številu za takšen dogodek.

23. oktobra 2018, Klub CD

Park Jiha

(tudi v sklopu Glasb sveta)

Park Jiha, piri, saenghwang, yanggeum, glas, skladbe; KimOki, tenorski saksofon, basovski klarinet; Jeon Jekon, kontrabas; Chris Varga, vibrafon

30. oktobra 2018, Klub CD

Secret Chiefs 3

Trey Spruance, Jason Schimmel, kitari; Matt Lebofsky, klaviature; Eyvind Kang, violina, viola; Shanir Blumenkranz, bas; Ches Smith, tolkala; Kenny Grohowski, bobni

Program: *The Book of Angels*, *The Book Beriah*

Cikel The Stone in Europe, kurator John Zorn

Med organizatorji koncertov cikla The Stone in strokovno javnostjo zasedba Secret Chiefs 3 velja za najbolj spektakularno, ko gre za izvajanje Zornovih del. To se je potrdilo tudi ob tej turneji in morda še najbolj prav pri ljubljanskem nastopu zasedbe, ki jo vodi kalifornijski kitarist Trey Spruance. Bleščeč nabor glasbenikov iz Kalifornije in New Yorka je predstavil bleščeč nabor Zornovih skladb iz dveh albumov, ki se prelivajo iz žanra v žanr, od eksotike prek surfa do etiopskega funka in celo gypsy swinga. Koncert je tako izzvenel popolnoma transžanrsko, čeprav je bil še najbolj podoben kakšnemu koncertu nove resne glasbe, ki jo glasbeniki igrajo striktno po navodilih odsotnega skladatelja, a brez not, z menjavami na različnih inštrumentih. Vsaka skladba je bila zaokrožena celota. Ker je bilo vse odigrano brežhibno in z energijo najboljših koncertnih rock predstav, je bilo občinstvo »zadeto« od glasbene širine in mogočih interpretacij, ki jih narekujejo Zornove skladbe, izključno napisane za to sedemčlansko skupino. Skoraj razprodani Klub CD je tako doživel še eno jesensko glasbeno poslastico v prestolnici.

6. novembra 2018, Klub CD

Teo Collori in Momento Cigano

Teo Collori, vodilna kitara, skladbe; Metod Banko, kitara; Matija Krečič, violina; Matej Kužel, klarinet; Jan Gregorka, kontrabas

Še ena prelepa premiera novega albuma slovenske skupine. V projektu, kjer se nostalgija prepleta z novimi zgodbami in ki nas popelje v obdobje salonov, cigar, čarlstona in lakastih čevljev, prihaja do vzajemnega občudovanja med glasbeniki in občinstvom. Prvi šarmer večera je zagotovo kitarist Teo Collori, ki z vrhunsko tehniko vodi svojo zasedbo skozi sola in skupno igranje ter tu in tam spretno in navihano motivira občinstvo k spremljanju koncerta in tudi k sodelovanju. Kamerata Muzikante je izzvenela prešerno, v glasbenem kontekstu, kjer slovenska glasbe postane svetovljanska. Skupina morda še ne dosega baze, ki jo imajo najpopularnejši slovenski trubadurji, a je glede na odzive na dobri poti. Ker je zasedba igrala tako v programu Zvončkov in trobentic kot Evropske jazz konference, se lahko z novim programom nadeja tudi mednarodnega uspeha. Izvrsten večer v skoraj razprodanem Klubu CD.

13. novembra 2018, Klub CD

AutoRyno

David Konopnicki, kitara; Bertrand Delorme, bas; Cyril Grimaud, bobni

Program: *The Book of Angels*

Cikel The Stone in Europe, kurator John Zorn

John Zorn je zaključil opuse dela *The Book of Angels* prav za pariški trio AutoRyno. Napisal ga je za energičen rockovski trio, ki zna improvizirati. To se je pokazalo tudi na odličnem ljubljanskem koncertu, kjer je izstopal kitarist David Konopnicki s kitarsko bravuroznostjo. Izpostaviti je treba tudi odličen zvok, ki ga je oblikoval tonski mojster Boštjan Repanšek in je tako pomagal ustvariti odlično ozračje. Skupini, ki v osnovi igra glasno in hrupno glasbo, mu je uspelo pričarati jasen in prijeten zvok, ki je ob odličnem igranju občinstvo prikovalo na sedeže in pozorno spremljanje glasbe, kar je nenavadno za tako vrst glasbe. Čeprav je bilo občinstva manj kot na prejšnjih koncertih iz cikla The

Stone, to je bilo ob dokaj neznani zasedbi v evropskem merilu pričakovano, pa smo bili vsi skupaj uživali ob udarnem zaključku jesenskega dela cikla.

4. decembra 2018, Klub CD

Moonlight Sky

Miha Petric, kitara; Jan Sever, klavir, klaviature; Janez Moder, bas kitara; Žiga Kožar, bobni
Slovenska fusion zasedba je na glasbeni sceni že šestnajst let in je izdala štiri albume. Ima zvesto občinstvo, kar se je z odličnim obiskom potrdilo tudi na koncertu v Klubu CD, kjer so ustvarjalci svojo fan bazo in drugo občinstvom zabavali s svojo avtorsko vizijo fusion glasbe, ki pa se ni spogledovala z osemdesetimi in devetdesetimi leti, ampak se je uspešno kosala z novimi glasbenimi pristopi in izzivi sedanjosti. Prijeten zaključek najboljše sezone Cankarjevih torkov od začetka cikla v letu 2008.

11. december 2018, Klub CD

Koncerta Big Band RTV Slovenija:

Big Band RTV Slovenija in jazz cimbalist Miklós Lukács

Big Band RTV Slovenija je v sodelovanju z Balassijevim inštitutom Ljubljana je prvič v zgodovini gostila odličnega jazz cimbalista Miklósa Lukácsa z Madžarske. Izvedli so suito za jazz cimbele in big band z naslovom *Elements* priznanega Madžarskega skladatelja in aranžerja Kornéla Fekete-Kovácsa. Slišali smo tudi nekaj izvirnih skladb Miklósa Lukácsa. Vsekakor je bil koncert ob dnevu madžarske kulture zaradi neobičajnega inštrumenta prava popestritev za jazzovsko ponudbo v Ljubljani.

22. januarja 2018, Klub CD

Big Band RTV Slovenija in Marko Črnčec

Marko Črnčec je eden najbolj prepoznavnih pianistov in skladateljev, ki se je v zadnjem času prebil v ospredje tudi v zelo konkurenčnem newyorškem okolju. Big Band ga je spremljal v novih skladbah, prirejenih za večjo zasedbo. Glede na jazzovsko vsebino je koncert obiskalo zelo veliko obiskovalcev.

31. marca 2018, Linhartova dvorana

59. Jazz festival Ljubljana

Od 27. do 30. junija 2018

Poročilo o letošnjem že 59. Jazz festivalu začnemo z uvodnim nagovorom obeh programskih vodij, Edina Zubčeviča in Bogdana Benigarja, ki izraža namen in pričakovanje ob novi konceptualni zasnovi festivala:

»Pred nami je 59. Jazz festival Ljubljana. Letošnji program še posebej odraža bogastvo slovenske glasbene scene, ob tem pa ponuja vznemirljiv izbor mednarodnih umetnikov. Festival je ogledalo značilnosti časa in trenutka, v katerem živimo, pa tudi raznovrstnosti domačega godbenega prizorišča v vseh njegovih odtenkih, tako generacijsko kot po načinu glasbenega izražanja. Lahko zatrdimo, da še nikoli doslej nismo bili priče tako močno razvejanemu glasbenemu dogajanju v Sloveniji s številnimi avtorji in glasbeniki, ki delujejo v širokem polju jazza. Pogumni pristopi in odlične izvedbe so naju prepričali, da mora biti festival prav tako pogumen. Poslanstvo Jazz festivala Ljubljana je zagotoviti prostor novim snovanjem. Želiva, da bi vsi delovali v smeri, da bosta tako letošnja kot jubilejna izvedba festivala prihodnje leto najlepši praznik glasbe za domačo in mednarodno glasbeno skupnost ter številne obiskovalce. Prvi veliki korak v tej smeri je letošnja ponudba desetih brezplačnih koncertov v Parku Cankarjevega doma. Poudarek je na predstavitev domačih zasedb in slovenskih glasbenikov kot vodij ali delov mednarodnih zasedb. Poleg tega bo Park prostor še za novi Oder pri starem drevesu, kjer bo z godbenimi vložki posegala mlada, nadobudna generacija glasbenikov, ki v svojem ustvarjanju razmišljajo kreativno. V Parku bo potekalo celodnevno dogajanje, namenjeno tako posameznikom kot družinam. Kot je že običaj, bomo pripravili tudi poseben program za najmlajše. Prenovljeni koncept festivala je lahko uspešen samo s podporo občinstva. Od samega začetka oblikovanja letošnjega programa sva imela v mislih vaše zadovoljstvo in sloves programsko najbolj drznega festivala v Evropi. Meniva, da se drznost ne izkazuje samo z imeni uveljavljenih izvajalcev, ampak tudi s spodbujanjem domače ustvarjalnosti, ki lahko zaživi najbolje, kot je mogoče, samo z vašo podporo. Dobrodošli v neomejeni kozmos kreativnosti in glasbenih užitkov!«

Program:

Sre / 27. 6. 2018

19.00 DrummingCellist (Slovenija)

20.00 Dave Holland, Zakir Hussain and Chris Potter Trio

Dvojni koncert, Gallusova dvorana

21.30 MTF feat. Sub-Lime (Slovenija)
Park pri CD
Čet / 28. 6. 2018
18.00 Aleš Rendlja Sextet (Slovenija)
19.30 December Soul (Italija/Slovenija)
21.00 Lovro Ravbar & Get On Board Collective (Slovenija)
Vsi koncerti v Parku pri CD
22.00 Portico Quartet (Velika Britanija)
Klub CD
Pet / 29. 6. 2018
18.30 Lore (Italija/Slovenija/Francija)
20.00 Rohey (Norveška) Pred koncertom podelitev nagrade Evropske jazz mreže (EJC) Jazz festivalu Ljubljana
21.30 Hermia / Ceccaldi / Darrifourcq Trio (Belgija/Francija) /koncert je bil zaradi poznega prihoda čelista prestavljen v Klub CD z začetkom ob 24.00/
Vsi koncerti v Parku pri CD
23.00 Goran Kajfeš Subtropic Arkestra (Švedska)
Klub CD
Sob / 30. 6. 2018
10.00 Program za otroke (4+)
11.00 Abeceda (Slovenija)
Park pri CD
15.00 Clean Feed predstavlja: Lisbon Underground Music Ensemble L.U.M.E. (Portugalska). Po koncertu kulinarčno srečanje Bosne in Portugalske
Klub CD
17.00 Rok Zalokar – Port Songs (Slovenija/Italija/Nizozemska)
18.15 Elifantree (Finska) /koncert je bil zaradi napovedi slabega vremena prestavljen v Štihovo dvorano/
Oba koncerta v Parku pri CD
19.30 Dhafer Youssef 4tet (Tunizija/ZDA)
Linhartova dvorana /koncert je bil zaradi večjega zanimanja prestavljen v Gallusovo dvorano/
21.00 Bowrain (Slovenija, Nemčija)
Park pri CD
22.00 Shake Stew (Avstrija)
23.30 Vasko Atanasovski Melem feat. Bojan Z (Slovenija/Francija)
Dvojni koncert, Klub CD
Spremljevalni program:
Fotografski razstavi:
Od 13. 6. (odprtje ob 12. uri) do 9. 9. 2018
Zlatko Kaučič: 40 let ustvarjalnosti
NLB Galerija Avla (Trg republike 2)
Od 26. 6. (odprtje ob 20. uri) do 24. 8. 2018
Petra Cvelbar: V ženskih rokah
Mala galerija
Koncerti:
Zasedbe mladih glasbenikov Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana
Različna prizorišča v središču Ljubljane
Vsak dan med festivalom:
Oder pri starem drevesu
Intervencije mladih ustvarjalcev kreativne glasbe Abeceda (32)
Park pri CD
Jazz bazar in Knjižnica v parku
Sre / 27. 6. do sob /30. 6. 2018
Cankarjeva knjižnica v parku
Park pri CD,
Sob /30. 6. 2018
Jazz bazar
10.00: Delavnica za otroke Izdelaj svoje glasbilo (4 +)
10.00–18.00: Stojnice s ponudbo glasbenih založb in jazz brunch
Park pri CD

Vsi načrtovani dogodki festivala so bili uresničeni. Koncerti so potekali brez večjih težav in sta jih z veliko profesionalnosti izvedli tehnični ekipi Cankarjevega doma (v dvoranah) in Festivala Novo mesto (v Parku Sveta Evrope), ob pomoči tehničnega osebja CD (video, logistika). Večina koncertov je popolnoma upravičila visoka pričakovanja. Še posebno odprte festivala v Gallusovi dvorani in številni koncerti v Parku Sveta Evrope. Presežek festivala je bila nedvomno udeležba več kot tridesetih mladih glasbenikov t. i. Abecede, ki so ves čas festivala vadili v Linhartovi dvorani, da bi s spontanimi glasbenimi intervencijami na Odru pri starem drevesu kreativno zapolnjevali čas med tonskimi vajami in koncerti v parku, pripravili pa so tudi skupni koncert v parku v soboto dopoldan. Ta del programa je vodil Dre Hočevar. Lahko rečemo, da je bila Abeceda (ob odličnem obisku na koncertih v parku) največja pridobitev festivala za prihodnost in odlična umetniška »investicija«. Nasploh je bil festival deležen odličnega odziva tako obiskovalcev kot strokovne javnosti prav zaradi rekordne udeležbe slovenskih glasbenikov. S tem so bila pglavitna pričakovanja Cankarjevega doma uresničena, programski cilj je bil izpolnjen in glede na to, da je bil tovrsten koncept festivala izveden prvič, vidiva, kje ga je mogoče še izpolniti in dodelati, da bi ob 60-letnici postal takšen, da bi deloval kot platforma za naslednjih pet let. Bistveno povečanje obiska glede na prejšnja leta (več kot štiri tisoč obiskovalcev) daje upanje, da bo festival, kljub izjemni konkurenci v Ljubljani, ponovno postal osrednji slovenski glasbeni dogodek.

2.3 Popularna glasba

Nuša Derenda

Koncert ene izmed najpopularnejših pevk v Sloveniji je izpolnil vsa pričakovanja. Ob spremljavi orkestra smo doživeli odličen koncert popularne glasbe v skoraj razprodani dvorani.

17. marca 2018, Gallusova dvorana

Prismojeni profesorji bluesa

Prvi veliki koncert te mlade zasedbe v Cankarjevem domu je na veliki oder postavil tudi številne goste. Skupina, ki je še vedno v vzponu, ima vedno več privržencev. Dokaz temu je dodobra polna dvorana. Veseli dejstvo, da ima tudi blues, kot ga igrajo Prismojeni profesorji, veliko oboževalcev. Dober koncert, ki nakazuje, da bo skupina v prihodnosti širila svojo prepoznavnost.

24. marca 2018, Gallusova dvorana

Camille

Camille je povzetek najboljšega, kar se je zgodilo v francoskem šansonu in popularni glasbi. Ena najboljših performerov tega stoletja na tem glasbenem področju in več. V to smo se lahko prepričali na izjemnem koncertu, ki je bil nenavaden za naše koncertno okolje tako po vsebini kot sami koncertni izvedbi. Nastop je imel močno zgodbo, ki je ni pripovedovala samo glavna pevka, ki je hkrati tudi plesalka, temveč celotna ekipa, tako na odru kot v zaodrju. Pravzaprav je koncert Camille prvovrstna glasbena pravljica za odrasle, ki odstopa od običajnega v vseh odtenkih glasbene predstave. Čeprav je zamišljena, da zadovolji čim večje število obiskovalcev, gre za umetniški dogodek *par excellence*. Ne čudijo navdušujoče besede Branka Gradišnika pred koncertom in po njem, ki je bil zanj tako navdihujoč, da je o svoji izkušnji napisal celostransko besedilo za Dnevnikov Objektiv. Ker je bila umetnica pred nastopom v Ljubljani znana samo ožjemu krogu oboževalcev v Sloveniji, nam je s pomočjo sodelovanja z mediji, ki je bilo za ta dogodek vzorno, kot tudi zaradi odličnega sodelovanja s pokroviteljem, uspelo privabiti dovolj obiskovalcev, da smo imeli občutek, da nas v dvorani sedi več kot tisoč. Tako kot Camille vsakič znova na odru predstavi več svojih karakteristik, tako se je tudi občinstvo v dvorani navidezno podvojilo in prispevalo, da smo doživeli enega najbolj posebnih koncertnih dogodkov v Cankarjevem domu in Ljubljani v zadnjih letih.

18. aprila 2018, Gallusova dvorana

Nude

Koncert ob obletnici popularne skupine Nude je bil zelo dobro izveden, ni pa pritegnil večjega števila obiskovalcev, kar bi glede na popularnost skupine pričakovali.

10. maja, Linhartova dvorana

Carmen manet

Prvi koncert zmagovalcev zborovske Evrovizije 2017 v Cankarjevem domu je navdušil skoraj razprodano dvorano.

19. junija 2018, Gallusova dvorana

Goran Bojčevski in Vlatko Stefanovski: Dva virtuoza

Goran Bojčevski, klarinet; Vlatko Stefanovski, kitara; Borut Mori, harmonika; Jan Sever, klavir; Jošt Lampret, kontrabas; Žiga Kožar, bobni

Po odmevnem razprodanem koncertu na Celjskem gradu v poletnem času sta Goran Bojčevski in Vlatko Stefanovski ponovno združila glasbeni energiji – tokrat v izjemni fusion izvedbi. Še posebno dobro se je za to priložnost pripravila zasedba Gorana Bojčevskega, ki je igrala zelo suvereno, kot da bi bil to njihov tradicionalni koncert v Gallusovi dvorani. Tradicionalne skladbe iz Makedonije in originalne skladbe Bojčevskega so bile odigrane tudi s ščepcem virtuoznosti, tako da kitarskemu magu Vlatku Stefanovskemu ni bilo težko vstopiti v drugi del koncerta in skupaj z glasbeniki spraviti občinstvo na noge. Stoječe ovacije niso pogoste pri koncertih v Cankarjevem domu, a tokrat občinstvo, kot da ni imelo druge možnosti. Vse čestitke gredo Goranu Bojčevskemu, ki se je pogumno lotil projekta in ga je s precejšnjo mero samozavesti tudi izvrstno izpeljal na velikem odru. Vlatko Stefanovski je po koncu dodal, da je bil to najboljši koncert, pri katerem je imel čast sodelovati v Sloveniji v zadnjih letih.

21. oktobra 2018, Gallusova dvorana

Crvena jabuka Akustično

Crvena jabuka, ena najbolj priljubljenih pop-rock skupin v prostoru nekdanje Jugoslavije, si je ta status prislužila v več kot tridesetih letih glasbenega delovanja. Zasedba, ki je bila ustanovljena leta 1985 v Sarajevu, je prvič nastopila v Cankarjevem domu. To je bil koncert za nostalgike in bosansko diasporo, ki je lahko uživala v triurnem profesionalnem nastopu Crvene jabuke in njihovih številnih uspešnicah.

30. oktobra 2018, Gallusova dvorana

Klemen Slakonja in Big Band RTV Slovenija

Dirigent: Lojze Krajncan

Gost presenečenja: Jurij Zrnec

Izkazalo se je, da sta Klemen Slakonja in Big Band RTV Slovenija enačba za nepozaben glasbeni večer, prepojen s Klemnovim glasbenim, igralskim in humornim darom. Rodila se je odrska uspešnica, ki je vseslovensko občinstvo navduševala od začetka do konca glasbene predstave. Razprodana dvorana pa je bila zgovorno dejstvo, da se bo projekt uspešno nadaljeval tudi v letu 2019.

5. novembra 2018, Gallusova dvorana

Vlado Kreslin

Poj mi pesem

Mali bogovi, Beltinška banda

Gostja Mary Coughlan

Že sedemindvajseto leto je Vlado Kreslin s svojimi muzikanti – Malimi bogovi in Beltinško bando – na tradicionalnem decembrskem koncertu zablestel z glasbenimi biseri, ki so se v štiridesetih letih nanizali na ogrlici njegove avtorske glasbe in izbranih priredb ljudskih pesmi. Kot je bilo v zadnjih letih običaj, smo tudi tokrat doživeli odlično scenografijo in odrsko produkcijo, ki je lahko vzor pa tudi navdih vsem slovenskim glasbenikom, ki želijo nastopati v Gallusovi dvorani CD. Trije razprodani koncerti so dokazali, da je Vlado Kreslin še vedno na vrhuncu svoje glasbene poti.

4., 5. in 6. decembra 2018, Gallusova dvorana

Prednovoletni koncerti:

Branko Završan: Brel 40

Ponovitev oktobrskega koncerta iz sklopa Cankarjevih torkov je popolnoma uspela. Tokrat so se koncerta udeležili tudi številni starejši obiskovalci iz različnih delov Slovenije.

28. decembra 2018, Klub CD

Rudi Bučar in Istrabend

Rudi Bučar je ob Vladu Kreslinu zagotovo najbolj kakovosten slovenski kantavtor. S svojo primorsko karizmo vedno znova navdušuje zvesto občinstvo, ki ga tudi tokrat ni pustilo na cedilu. Prepoln Klub CD je lahko užival v odlični glasbi tria Rudi Bučar, Janez Dovč in Goran Krmac ter ob številnih »štosisih«, ki jih je Bučar perfektно vključeval med skladbe. Dveurni koncert se je končal tako, da so glasbeniki igrali akustično med občinstvom.

29. decembra 2018, Klub CD

Damir Imamović

Mojster novega sevdaha iz Sarajeva je tokrat nastopil v spremstvu violinistke Ivane Djurić. Kljub dražjim vstopnicam je bil koncert razprodan, Imamović pa je za ta koncert pripravil repertoar tako klasičnih sevdah uspešnic kot tistih, ki jih je sam uspešno preobrazil v samosvoj avtorski izraz, v katerem si igranje na tambur in izvrstno petje podajata roko. Tudi Imamović ima karizmo odličnega performerja, ki zna žalostno vsebino, izhajajočo iz skladb, ublažiti z navihanimi komentarji, ki vedno znova nasmejijo občinstvo različnih generacij. Koncert, na katerem so solze tekle od sevdaha do bosanskih vicev. Globoko in veselo, ravno prav za skok v novo leto.

31. decembra 2018, Klub CD

3. UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE IN PLES)

Leto 2018 je bilo tako na gledališkem kot sodobnoplesnem področju izredno pestro in razgibano, za vse uprizoritve je mogoče trditi, da so bile na visoki vsebinski in izvedbeni ravni. Program je bil kombinacija vrhunskih mednarodnih gostovanj, koprodukcijskih sodelovanj s t. im. neodvisnimi ustvarjalci, osrednje domače gledališke koprodukcije ter gostovanj slovenskih gledaliških institucij s sedežem zunaj Ljubljane.

V letu 2018 je bilo v gledališkem in sodobno plesnem programu načrtovanih 72 gledaliških in 32 plesnih predstav (vsega skupaj 104). Od načrtovanega je bilo uresničenih 76 gledaliških in 33 plesnih predstav, skupno število je preseglo načrtovano (vsega skupaj 109). Zgodile so se nekatere programske spremembe oziroma odpovedi določenih projektov, ki pa so bili nadomeščeni z izredno uspešnimi gostovanji domačih in tujih gledaliških projektov. Namesto načrtovanega gostovanja Gledališča Koper s projektom *Zadnje lune* smo se dogovorili za gostovanje SSG Trst s projektom *Lepi dnevi v Aranjuezu*. Načrtovano je bilo enkratno gostovanje (maja), ki smo ga zaradi velikega povpraševanja decembra ponovili. Zaradi tehničnih razlogov odpovedano gostovanje dunajskega gledališča Theater in der Josefstadt s projektom *Divja račka* (v režiji Mateje Kolečnik) je bilo nadomeščeno z gostovanjem dveh odličnih predstav Jugoslovanskega dramskega gledališča, *Einsteinove sanje* in *Naključna smrt nekega anarhista*. Dogovorjeno gostovanje projekta *Predsednice* je bilo zaradi neustrezne kakovosti odpovedano. Novoletno gostovanje domačih gledališč je bilo razširjeno z dodatnim projektom, *Barufe*, SNG Nova Gorica. Za premišljeno in uspešno se je izkazala tudi programska odločitev, da namesto plesne skupine Iceland Dance Company kot uvodno predstavo mednarodnega gledališko-plesnega programa uvrstimo projekt *Ljubezen*, poglavje 2 izraelske skupine L-E-V.

Osrednji dogodek iz uprizoritvenih umetnosti je bila koprodukcija Cankarjevega doma, SNG Drama Ljubljana in Mestnega gledališča ljubljanskega *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, ki je nastala v režiji Eduarda Milerja. Projekt je bil hkrati tudi glavni dogodek Festivala Cankar o Cankarju, hkrati pa tudi del plesno-gledališkega cikla Veličastnih 7. Produkcija je bila izbrana v spremljevalni program 53. Festivala Borštnikovo srečanje 2018, na katerem je gostovala kot otvoritvena predstava festivala.

V ciklu Veličastnih 7 velja še posebej izpostaviti gostovanje Izraelske skupine LEV s projektom *Ljubezen*, poglavje dve. Šlo je za trenutno eno najbolj iskanih skupin, ki svojo prepoznavnost in popularnost utemeljuje na izvrstni koreografiji kreativnega dvojca Sharon Eyal in Gai Behar ter perfektni ekipi plesalcev.

Vrhunec je bilo tudi decembrsko gostovanje avstralske skupine Circa s projektom *Ta čudovita bitja*, s katerim so odprli vpogled ne zgolj v aktualne tokove sodobnega cirkusa pač pa tudi v izrazito bogat ustvarjalni svet skupine, ki jo že od začetka vodi koreograf Yaron Lifschitz.

Posebej ponosni smo na po dveh desetletjih obnovljene vezi z Jugoslovanskim dramskim gledališčem iz Srbije (Beograda). Odlično sta bili sprejeti produkciji *Einsteinove sanje* ter *Naključna smrt nekega anarhista*.

Februarja smo gostili prvo izvedbo mednarodnega festivala Bi flamenko, s katerim smo domači javnosti predstavili vrhunske plesne in glasbene projekte, ki se sodobno, inovativno in izredno kakovostno ukvarjajo z bogato zgodovino flamenka in jo po svoje tudi re/interpretirajo. Gostili smo trenutno največjo zvezdo sodobnega flamenka Rocio Molina (bila je tudi del programa Veličastnih 7) s

predstavo *Padec z lune*, dve mladi plesalki Ano Morales in Saro Cano, imeli premiero domačega flamenko projekta plesalke Ane Pandur *Firebird*.

Serijo izredno uspešnih gostovanj programa Veličastnih 7 je nadaljevalo gostovanje skupine Sydney Dance Company s projektom *Gnu/Polna luna/Temna svetloba*, zaokrožilo pa ga je gostovanje francoske skupine Compagnie Käfig s projektom *Pixel*.

Novo sezono Veličastnih 7 je oktobra odprla izraelska plesna senzacija, skupina LEV s projektom *Ljubezen, poglavje 2*, novembra nadaljevala brazilska skupina Grupo Corpo z diptihom *Plesna simfonija/Vrtenje*, zaključilo pa silvestrsko gostovanje skupine Circa s projektom *Ta čudovita bitja*.

Prav tako je bila v okviru Festivala Cankar o Cankarju premierno uprizorjena koprodukcija *iCankar*, nastala v sodelovanju z Zavodom Margareta Schwarzwald.

Gostili smo Slovensko stalno gledališče Trst, ki je v Kosovelovi dvorani gostovalo z odlično predstavo *Lepi dnevi v Aranjuezu* v režiji Igorja Pisona in odlični igralski interpretaciji Iva Bana ter Nataše Barbare Gračner. Zaradi velikega zanimanja je bilo gostovanje ponovljeno tudi v začetku decembra. *Improvizacija*, parodija na vsakoletno evrovizijsko tekmovanje, je bila tako kot vedno ob koncu maja uspešno izvedena tudi tokrat, obisk je bil bistveno boljši kot lani.

Prav tako maja smo v Linhartovi dvorani gostili goriško plesno skupino MN Dance s projektom ON/A, nastalim v koprodukciji s SNG Nova Gorica.

Maja smo organizirali *Mali gledališki simpozij*, na katerem smo tokrat predstavljali in analizirali bogat ustvarjalni opus plesalke Magdalene Reiter. Drugi Mali gledališki simpozij je bil organiziran oktobra, hkrati s premiero projekta Milana Tomášika, *Fight Bright*.

Izpeljali smo dve gledališki koprodukciji, projekt *La Musica II* je bil novembra realiziran v manjšem prostoru Kluba Cankarjevega doma, projekt *Rožnati trikotnik* pa decembra v Kosovelovi dvorani.

Izvedeni sta bili tudi dve plesni koprodukciji, *Las Muchisimas* v začetku oktobra, v istem mesecu je bila prav tako v Linhartovi dvorani premiera projekta Milana Tomášika, *Fight Bright*.

Gledališka gostovanja iz Slovenije so bila izpeljana v sodelovanju z APT Novo mesto, SNG Gorica in SNG Drama Maribor, s projekti *Kons:o:vel*, *Barufe* ter *Drugibutalci*.

Gostili smo tudi produkcijo V. semestra dramske igre in umetniške besede Akademije za gledališče, radio, film in televizijo *Zimska pravljica* v režiji Maše Pelko. Zaradi izredne uspešnosti je bila produkcija dodatno še dodatno uvrščena na spored.

CD je v okviru Drama festivala 2018, ki ga organizira SNG Drama Ljubljana, zaradi specifičnosti projekta v Štihovi dvorani gostil drugi del gostujoče predstave *Nebeško kraljestvo*, nastale v režiji Jerneja Lorencija ter v produkciji Narodnega pozorišta u Beogradu ter Bitef Teatra.

Predstava *Iliada* je gostovala na festivalu MITEM v Budimpešti (Madžarska), 58. Festivalu Ohridsko poletje (Makedonija) ter 26. Mednarodnem gledališkem festivalu Plzen (Češka).

3.1 Slovenske gledališke koprodukcije

iCankar

Ljubljanska premiera: Štihova dvorana, 16. januar 2018

Režija: Maruša Kink; igrajo: Nataša Keser, Jure Kopušar/Vid Klemenc in Domen Valič; kostumografija in scenografija: Tina Bonča; avtor glasbe: Kristijan Krajncan; oblikovanje svetlobe: Jaka Varmuž; lektura: Simon Šerbinek.

Produkcija: Zavod Margareta Schwarzwald, Cankarjev dom in Mestno gledališče Ptuj

V predstavi za šolarje druge in tretje triade ter dijake iCankar so gledalci podrobneje spoznali lik in delo Ivana Cankarja, enega največjih mojstrov slovenske besede in prvega slovenskega poklicnega pisatelja ter prelomne dogodke iz njegovega življenja. Kreativna ekipa, zbrana okoli režiserke Maruše Kink, nam je Ivana Cankarja predstavila kot »upornika z razlogom«, kot eminentno figuro slovenskega

kulturnega in političnega prostora, ki s svojimi idejami daleč presega zgolj čas, v katerem je živel in ustvarjal. Ti dogodki so bili v maniri montaže prizorov z izseki iz njegovega življenja prepleteni z ikoničnimi literarnimi zgodbami in resničnimi dogodki iz njegovega življenja in učinkovito zaokroženi v gledališko celoto. Močne, skorajda filmske podobe, ki jih je v svojih delih ustvaril z besedami, so skozi žanr kriminalke, v kateri nastopajoči raziskujejo »primer«, kdo sploh Ivan Cankar je in sestavljajo mozaik življenja pisatelja, o katerem se bodo učili v šolah še leta po njegovi smrti.

Delo in življenje Ivana Cankarja je ustvarjalcem prepričljivo uspelo približati obiskovalcem, ki se z njegovim opusom šele seznanjajo. Komunikativna, duhovita in odlično odigrana enodejanka je nadaljevanje prejšnjih projektov Zavoda Margarete Schwarzwald, nastalih v sodelovanju s Cankarjevim domom, in potrditev, da je mogoče zahtevne teme na priljudno in kratkočasno približati tisti publiki, ki se z zahtevno literarno zapuščino Cankarja šele seznanja.

William Shakespeare: Zimska pravljica

Produkcija V. semestra AGRFT (dramska igra in gledališka režija), Dvorana Duše Počkaj, premiera 14. januar 2018

Prevod: Oton Župančič; adaptacija besedila: Jernej Potočan, Maša Pelko, Nina Kuclar Stiković; režija: Maša Pelko; dramaturgija: Jernej Potočan, Nina Kuclar Stiković; scenografija: Aleksander Vujović; kostumografija: Nina Čehovin; glasba: Jernej Potočan, Beti Strgar; igrajo: Gregor Podričnik, Lucija Harum, Blaž Popovski, Anuša Kodolja, Timotej Novaković, Ana Penca.

Produkcija V. semestra študentov dramske igre in umetniške besede AGRFT, v kateri je celotna ekipa sodelujočih reinterpretirala Shakespearjevo klasiko Zimska pravljica, je bila del rednega sodelovanja med AGRFT in Cankarjevim domom. Projekt je bil predvsem po zaslugi idejnega in uprizoritvenega koncepta mlade ustvarjalke Maše Pelko izredno uspešen, zato smo se odločili predstavo ponoviti tudi izven dogovorjenih terminov.

Ključni razlog te odločitve je ta, da se tako uspešni ekipi oziroma projektu omogoči dodatno »življenje«, s čimer mladi ustvarjalci pridejo do nujno potrebnih igralskih in organizacijskih izkušenj, hkrati pa do možnosti nadaljnjega razvoja znotraj pedagoškega programa opravljenega dela. Uvrstitev na redni program Cankarjevega doma se je izkazala za popolnoma upravičeno, ponovitvi sta bili namreč izredno toplo sprejeti s strani publike, obe sta bili tudi razprodani.

Ivan Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Abonma Veličastnih 7 in izven, Gallusova dvorana, premiera 26. januar 2018

Režiser: Eduard Miler; avtorica priredbe in dramaturginja: Žanina Mirčevska; scenograf: Branko Hojnik; kostumografinja: Jelena Proković; avtor glasbe: Janez Dovč; oblikovalec svetlobe: Andrej Hajdinjak; avtor videa: Atej Tutta; lektorica: Maja Cerar; oblikovalka maske: Tina Prpar; asistentki kostumografije: Neli Štrukelj in Nina Prelovšek. Igrajo: Uroš Smolej, Maša Kagao Knez, Primož Pirnat,

Iva Krajnc Bagola, Lotos Vincenc Šparovec, Maša Derganc, Jana Zupančič, Igor Samobor, Nina Valič, Gašper Jarni, Rosana Hribar, Gregor Čušin, Nik Škrlec; glasbeniki: Janez Dovč, Kristijan Krajncan, Goran Krmac.

Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Cankarjev dom

Cankarjeva farsa Pohujšanje v dolini šentflorjanski je v letu, ko obeležujemo 100-letnico avtorjeve smrti, na Gallusovem odru kot velika koprodukcijska uprizoritev Cankarjevega doma, SNG Drama Ljubljana ter Mestnega gledališča ljubljanskega zaživela v režiji Eduarda Milerja. Čeprav je aktualnost dramskih besedil Ivana Cankarja že skorajda pregovorna, jo je režiser s pomočjo dramaturginje Žanine Mirčevske zavestno in namerno prignal do skrajnega roba.

Njegovo Pohujšanje v dolini šentflorjanski je zasnovano izredno aktualno, na odru formira življenje skupnosti, ki se v strahu pred tujim in drugačnim ogradi z visokim žičnatim zidom ter tovrstno zaščito plača s tancem sredi zatohlega ozračja močvirnate zemlje. Sporočilnost predstave je tako izrazito politična, pri čemer pa se ne odreče igrivosti, vgrajeni v kod samega besedila in njegovega poetičnega naboja.

Pripravo uprizoritve je zaznamovala tragična smrt Jerneja Šugmana, zato sta bili naknadna odločitvi za združitev Petra, umetnika in razbojnika, ter Zlodeja v eni osebi ter predelava besedila glede na končno celostno interpretacijo nujni, kot je pokazala uprizoritev, tudi povsem utemeljeni.

Projekt je naletel na izredno dobre odzive publike, do konca sezone 2017/18 je bilo izpeljanih več kot trideset ponovitev, načrtovane so tudi v oktobru 2018, predstava je povabljena tudi na Borštnikovo srečanje kot otvoritvena uprizoritev srečanja. Enako dobri odzivi so bili tudi s strani kritiške javnosti. Tako novinarka Staša Grahek zapiše, da je Milerjevo Pohujšanje bolj mračna, težka igra, kot jo beremo pri Cankarju. Dolina je postavljena ob široko verjetno mejno reko, obdana je z ograjo, za katero se skrivajo Šentflorjanci. Ti se bojijo tujcev, prišlekov, zdaj na sploh, ne toliko zaradi minulih

grehov (Radio Slovenija, 27.1.2018). Andraž Gombač v Primorskih novicah pravi, da »tako tesnobo domačinov kakor strast prišlekov poudarja izvrstna glasba, ki jo avtorju Janezu Dovču med odrom in občinstvom v živo pomagata izvajati Kristijan Kranjčan in Goran Krmac«, opazi pa tudi izvrstno igro nastopajočih, predvsem naslovno vlogo, v kateri je »Uroš Smolej umetnik razcepljen, že kmalu sit vladanja pohlevni drhali, medtem ko Jacinte temna tujka - plesalka in koreografinja Maša Kagao Knez - ne upodobi toliko z besedami kakor z gibom. Slovito poljubljanje njene noge je v celoti izpeljano brez dialogov, kot orgazmičen ples« (Primorske novice 28.1.2018). Melita Forstnerič Hajnšek zapiše, da »gigantski oder Gallusove v prvem prizoru sijajno deluje (scenografija Branko Hojnik), obdan z izjemno video projekcijo (Atej Tutta), tudi oblikovanje svetlobe (Andrej Hajdinjak) inventivno napolnjuje prostor« (Večer, 29.1.2018).

Dnevnikova kritičarka Nika Leskovšek zapazi, da »Eduard Miler spretno razreši dilemo odrske postavitve simptomatskega in večno modnega in teksta Pohujšanje v dolini šentflorjanski: kako združiti zaprto zatohlost lepe doline šentflorjanske, njeno mentalno zakotnost, predvsem pa skrivaštvo in potlačene (politične) hibe, ki so pod stalnim drobnogledom, z veličino in odprtostjo Gallusove dvorane«, ter zaključi z ugotovitvijo: »Gre za pregledno demonstracijo raznovrstnih političnih mahinacij, od slovenske zastave, ki jo veter odnaša v napačno smer, do pokornosti prefinjeni umetelni sprenevedavosti zlodejevskega prišleka, Petra.« (Dnevnik, 29.1.2018)

Improvizacija (improvizacijska parodija Evrovizije)

Linhartova dvorana, 23. maj 2018

Voditelja: Juš Milčinski in Vid Sodnik; nastopajoči: Blaž Celarec, Goran Završnik, Igor Bračič, Liza Marija Grašič, Luka Seliškar, Maja Trampuš, Peter Frankl, Rok Šinkovec, Sara Gorše in Tim Kern; poročevalka z rdeče preproge: Sara Šoukal; scenografija in vizualna podoba predstave: Boštjan Štorman; kostumografija: Janeta Čoh; lučni mojster: David Andrej Francky; organizacijska in tehnična pomoč: Uroš Žuraj; odnosi z javnostmi: Maja Fister in Hana Radovan; producent: Juš Milčinski; umetniški vodja: Peter Frankl; produkcija: KUD Sokoli Tabor in Cankarjev dom

V Ljubljano se je ponovno vrnila Improvizacija, gledališko-glasbena parodija blišča in bede, kot jo pooseblja Evrovizija. V večeru, ki se je odkrito spogledoval z ironičnim pristopom do materiala, vsakoletne »parade kiča«, Evrovizije, so se stilsko povsem različne zasedbe potegovala za naslov zmagovalne impro popevke večera. Besedilo in glasba sta bila tudi tokrat prepuščena spontanemu navdihu odlične ekipe gledaliških improvizatorjev, ki jih vodi Juš Milčinski. Naslove popevk je določilo občinstvo, improvizatorji so se morali spopasti tudi z različnimi gledališkimi izzivi, bujnimi kostumi in scenografijo, zmagovalno pesem Improvizacije pa so s pomočjo glasovanja prek družabnih medijev izbrali tudi sicer aktivno udeleženi obiskovalci.

Letošnja Improvizacija je doživela že svojo 16. izvedbo. Začetki projekta segajo v daljine leto 2002, ko je predstava potekala še v prostorih KUD France Prešeren. Spektakel je kmalu postal prevelik za tesno trnovsko dvorano, zato najbolj zabavno popevkarsko tekmovanje pri nas od leta 2008 poteka v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. Tudi letos je bila izredno dobro sprejeta, odlično odigrana, prodanih je bilo tudi bistveno več vstopnic kot lansko leto.

Marguerite Duras

La musica II

Premiera: 10. november 2018, Klub Cankarjevega doma

Avtorica predstave/režiserka: Petra Govc; igrata: Petra Govc in Joseph Nzobandora; prevajalka: Suzana Koncut; svetovalka za dramaturgijo: Mojca Medvedšek; scenograf: Iztok Vadnjali; kostumografinja: Sara Šmrajc Žnidarčič; oblikovalec zvoka: Tomaž Tomljanović; klavir: Nejc Kovač; lektorica: Tatjana Stanič; producentka: Petra Hazabent

Koprodukcija: Cankarjev dom in Pocket Teater Studio

Gledališka uprizoritev *La musica II* je minimalistična, intimna drama o odstiranju ljubezenskih odnosov in stalnih sencah nemožnosti novih začetkov. Gre za zgodbo o paru, ki se ločuje, a se še zadnjič sreča po sodnem procesu, zgolj zato da bi se pogovoril. Protagonista dajeta vtis, kot da govorita ure in ure, vendar brez enega samega poljuba ali nežnosti. Z zlomljenimi glasovi utrujenosti in neprespanosti se vračata v preteklost in se sprašujeta o resničnosti povedanega. Ona je bolj neobremenjena kot on, pozabila je več podrobnosti njunega trpljenja, napak in skupnega pekla. On na trpljenje še vedno gleda z naivnostjo, želi si ga iztrgati iz življenja, verjetno še vedno verjame v srečo. Par se ves čas vrača v labirint vseobsegajoče ljubezni, ki pa nima več upanja.

Predstava je nastala pod režijskim vodstvom Petre Govc, ki je skupaj z Josephom Nzobandoro v projektu tudi nastopila. Uprizorjena je bila v predprostoru Kluba Cankarjevega doma. Gre za izvirno in prvič uporabljeno prostorsko rešitev, vezano na gledališki dogodek. Specifika prostora, minimalne

tehnične predispozicije – umeščenost v prostor, v katerem je ves čas prisotna dnevna (večerna) svetloba – je določala tudi scenografske rešitve.

Odločitev za takšen prostor se je v predstavi izkazala za popolnoma pravilno. Besedilu in dogajanju je pomagala vzpostaviti močno intimno atmosfero, hkrati pa ustvariti ozračje, prežeto z občutki dogajanja »in situ«. Odlična igra obeh protagonistov je bila grajena na minucioznih detajlih, ki sta jih oba perfektno obvladala. Takšen igralsko-scenografski minimalizem je bil prava konceptualna odločitev, ki je skrajno intimno besedilo uspelo dinamično razgibati, notranje razplastiti in tako ustvariti čustveno nabito uprizoritev.

Nika Žunič na spletnem portalu Koridor v besedilu, objavljenem 21. novembra 2018, zapiše, da »besede zajemajo vse razsežnosti čustev, v nobenem trenutku pa ne zaidejo na polje patetičnega, kar glede na tematiko predstave ni nekaj lahko dosegljivega. Način igre torej sloni na ustvarjanju pogovora, ki poteka povsem naravno in se več kot uspešno izogiba vsakršnim klišejem. Igralca bi svojo igro lahko zaigrala v resnični kavarni, kjer zaradi prepričljivosti njunega nastopa verjetno nihče ne bi ugotovil, da gre zgolj za igro.« Prepozna tudi kvaliteto uprizoritvenega prostora, predprostora Kluba Cankarjevega doma, ki je bil za tovrstno produkcijo in na takšen način uporabljen prvič: »Predstava svoje mesto zasede v Klubu Cankarjevega doma, kar je nenavaden izbor za uprizoritev gledališke predstave. Prostor je izredno majhen in nima dvignjenega odra, gledalcev je izredno malo, dogajanje pa poteka v naši neposredni bližini. Skozi predstavo se nam izbor lokacije razkrije kot premišljena poteza. Scenograf Iztok Vadrjal je s tem v ospredje potisnil ključno lastnost igre – njeno intimnost, ki je velikem dvignjenem odru gledalci zagotovo ne bi tako močno začutili.«

Martin Sherman

Rožnati trikotnik (Bent)

Premiera: 8. december 2018, Kosovelova dvorana

Prevajalec: Lado Kralj; režiser: Alen Jelen; dramaturginja: Saška Rakef; scenografa: Alen Jelen, Urša Loboda; kostumografinja: Tina Kolenik; glasbena oblikovalka in avtorica glasbe: Bojana Šaljić Podešva; videastka: Valerie Wolf Gang; svetovanje za video: Pila Rusjan; koreograf: Ivan Peternej; lektorica: Klasja Zala Kovačič; oblikovalec maske: Emperatriz; asistent režiserja in dramaturginje: Sandi Jesenik

Izvajalci glasbe: David Trebižan, klavir; Bojana Šaljić P., klavir; Sergej Randelović, bobni; igrajo: Jurij Drevenšek, Aleš Kranjec, Anže Zevnik, Rok Kravanja, Danijel Malalan in Anđa Rupić, Luca Skadi, Virginia Immaculata

Koprodukcija: ŠKUC, Cankarjev dom, Zavod Kolaž

Ganljiva ljubezenska zgodba je postavljena v središče predvojne Nemčije, ko so oblast prevzeli nacionalsocialisti. Izpostavljena je zgodovina holokavsta, v katerem je bilo tisoče LGBT oseb označenih z rožnatim trikotnikom in poslano v taborišča smrti. Rožnati trikotnik je brezčasna igra o ljubezni, o človečnosti, o nemoči in upanju. Pa tudi o tem, da se predsodki, nestrpnost in pogromi iz najtemnejšega časa 20. stoletja lahko kaj hitro ponovijo.

Režiser uprizoritve Alen Jelen je besedilo prepričljivo uspel aktualizirati (vpeljava queer plesalcev, sodobne video vsebine) in ga izdatno okrajšanega uspel osredotočiti na bistveno – na latentne konflikte med različnimi spolnimi identitetami, hkrati pa izpostaviti izrazit problem sodobnega časa – brutalni individualizem, egomanijo in brezkompromisni boj za preživetje, ki v svojem izhodišču nosi nepripravljenost na vsakršen kompromis, empatijo in sožitje.

Igralska ekipa (mlajša in srednja generacija igralcev) je bila izredno prepričljiva. Uspelo ji je ustvariti enotno igralsko prezenco, posledično tudi močno atmosfero. Poleg sugestivnih video vsebin velja izpostaviti tudi izvirno glasbeno oziroma zvočno partituro Bojane Šaljić Podešva.

Kritičarka Dnevnika Zala Dobovšek (12 december, *Nekatere ljubezni še vedno ubijajo*) projektu podeli oceno štirih zvezdic od petih možnih. Izpostavi subtilnost režije: »Prav ta spekter 'potencialnosti' vnovič možnega je tisto, kar ostri uprizoritev teksta Rožnati trikotnik (Bent) Martina Shermana v režiji Alena Jelena, četudi ta tendenca opominjanja na aktualno družbeno represijo, ni podčrtano vsiljena in odrsko radikalna, prej nasprotno: leži v krhki subtilnosti scenske pripovedi, ki k (moralnemu) spoznanju pripelje skozi tekočo samoumevnost vsakdana, v kateri je – tudi tukaj in zdaj – še vedno velika sovražnost do istospolnih ljudi.« Istočasno pa jo prepriča tudi igralski del uprizoritve: »Temeljna angažiranost uprizoritve ni v krik ali navidezni revoluciji, temveč v tankočutni in psihološko izjemno intenzivni igralski interpretaciji Jurija Drevenška, Anžeta Zevnika in Aleša Kranjca, prek katerih boleče polnokrvno vstopimo v dejanskost predvojne in medvojne Nemčije.«

3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije

Kons: o: vel

24. oktober 2018, Linhartova dvorana

Režija: Matjaž Berger; nastopajo: Pavle Ravnohrib, Petra Govc, Barbara Ribnikar, Aleš Valič, Janez Hočvar, Jana Menger, Lana Voljč, Gal Žižek; glasba: Peter Penko; koreografija: Jana Menger

Koprodukcija: Anton Podbevšek Teater, Studia humanitatis

Predstava na novo osvetljuje pesniškega genija Srečka Kosovela in vizualizira njegovo umetnost, ki jo je pesnik dojemal kot sintezo »konsov«. »Konsi so bili od vsega začetka namenjeni tudi gledanju in ne le branju. (...) Z uporabo inženirskih skic, geometrijskega materiala, vizualnega poudarjanja ter prostorskega in pomenskega prenašanja teže pesmi zdaj v spodnji del, zdaj na desno stran pesmi, zdaj v njeno sredino, in ob pogostem potujevanju njenih delov sem v poeziji uveljavljal temeljno, organsko in prostorsko zahtevo literarnega konstruktivizma, ki je pesnika izenačeval z inženirjem, umetnost pa z življenjem, kar sem povedal na več mestih.«

Poezija in filozofija sta dva elementa, na katerih režiser Matjaž Berger vedno znova učinkovito in stilno zelo prepoznavno gradi lastno uprizoritveno poetiko. Tokratna se je osredotočala na besedilu, ki je nastalo po raziskavi Janeza Vrečka v zvezi z nastankom *Konsov*. Ta se od predhodnih oziroma aktualnih močno razlikuje ter vnaša precej novih informacij in interpretaciji glede *Konsov* in njihovega avtorja Srečka Kosovela.

Veliko zanimanje predstav, predvsem srednješolske in gledališko zahtevnejše publike, je upravičilo odločitev od dveh ponovitvah, hkrati pa dokazalo, da je delo Matjaža Bergerja tudi v Ljubljani izredno cenjeno in spoštovano.

Carlo Goldoni – Predrag Lucić: Barufe (Istarske barufe)

29. december 2018, Linhartova dvorana

Režiser: Vito Taufer; prevajalci: Daniel Malalan, Petra B. Blašković, Patrizia Jurinčič Finžgar, Nataša Tič Ralijan; avtorja songov: Predrag Lucić, Iztok Mlakar

Koprodukcija: SNG Nova Gorica, Gledališče Koper, Slovensko stalno gledališče Trst, Istarsko narodno kazališče – Gradsko kazališče Pula

Na izmed Goldonijevih najlepših in najbolj popularnih komedij, ki se je že davno udomačila na naši strani Jadrana, je s predstavitvijo iz beneške lagune v Istro spodbudila koprodukcijsko uprizoritev, ki povezuje štiri primorska profesionalna gledališča iz treh držav. Uprizoritev zgodbe o barufah, v katerih odseva zdajšnji prepirljivi čas, lahko zaradi svoje večjezične razigranosti doseže nove ravni razumevanja.

Tako doma kot v tujini nagrajevana uprizoritev Vita Tauferja je popolnoma upravičila povabilo gostovanja. Še enkrat je potrdila, da je publika željna tovrstnih, lucidnih, neposrednih, izredno duhovitih komedij, hkrati pa Vita Tauferja ponovno izpostavila kot enega ključnih slovenskih komediografov. Istočasno pa goriško gledališče, predvsem njegov igralski ansambel, po lanskem izredno uspešnem gostovanju Petra Kuštra dokončno potrdilo kot ekipo, ki se z lahkoto znajde v vsakem komičnem žanru. Zaradi česar so brez dvoma vodilni komediografski ustvarjalci še kako vredni vnovičnega vabila.

Igor Pison: Drugibutalci

31. december 2018, Linhartova dvorana

Režija, priredba: Igor Pison; dramaturg: Vili Ravnjak; scenografka: Petra Veber; kostumografa: Petra Veber, Igor Pison; oblikovalka svetlobe: Petra Veber; korepetitorka: Dada Kladenik; lektorici: Metka Damjan, Mojca Marič; inspicient: Jernej Jerovšek; šepetalka: Polonca Rajšp; igrajo: Minca Lorenci, Ksenija Mišič, Mateja Pucko, Mirjana Šajinović, Ivica Knez, Viktor Hrvatini Meglič, Matija Stipančič

Drugibutalci je novonastalo besedilo tržaškega režiserja Igorja Pisona. *Drugibutalci* so po avtorjevih besedah nastali »na podlagi zapiskov, citatov in izbruhov. Ne dogajajo se v Butalah, ampak tukaj in zdaj. Butalost se je z leti stopnjevala in razvijala, mi smo le njene priče«.

Igor Pison je ustvaril predstavo, ki odseva duh današnje družbe. *Drugibutalci* so nam namreč intelektualno-humorno in od običajnih komedij bistveno zahtevnejše prikazali družbo, polno nesmisla in monologov, kjer govorimo, a se ne slišimo in tudi nimamo kaj dosti povedati, kjer iščemo zgodbo, a je več ne najdemo, kjer se sprašujemo, kdo smo, pa ne vemo natančno.

3.3 Gledališka gostovanja iz tujine

Peter Handke: Lepi dnevi v Aranjuezu

Kosovelova dvorana 17. maj 2018

Režiser: Igor Pison; prevod: Štefan Vevar; scenografija: Igor Pison; kostumografija: Belinda Radulović; asistentka režiserja: Gioia Battista; lektor: Jože Faganel. Igrata: Nataša Barbara Gračner, Ivo Ban; produkcija: Slovensko stalno gledališče Trst

Veliko je predstav, a le redke med njimi najbolj neposredno soočijo velikana aktualne slovenske igralske srenje. Nataša Barbara Gračner je sedemkratna prejemnica Boršnikove nagrade ter, med drugimi, tudi Prešernove in Severjeve nagrade za igralske stvaritve. Ivo Ban je bil ves čas zaposlitve v osrednji slovenski gledališki ustanovi, od leta 1975 njen prvak, je dobitnik osmih Boršnikovih nagrad za igro, Boršnikovega prstana.

Igralca v zgodbi nimata imen, sta zgolj moški in ženska, ki sedita in se pogovarjata. O njiju vemo le, da se že dolgo poznata, da je njuno razmerje prijateljsko in dovolj intimno, da ženska lahko pripoveduje o podrobnostih svojih avantur.

Pogovor je potekal v vrhunskem prevodu Štefana Vevarja ter pod filigranskim, rahločutnim in hkrati skrajno asketskim vodenjem režiserja Igorja Pisona, ki je nase pred nekaj sezonami opozoril z odlično interpretacijo besedila *Angel pozabe* Maje Haderlap. Katerikoli oder z veseljem gosti velike igralce. Nataša Barbara Gračner in Ivo Ban to sta. Kar pomeni, da smo bili priče čistemu gledališkemu užitku. V razprodani dvorani.

Alan Lightman: Einsteinove sanje

13. december, Linhartova dvorana

Režija: Slobodan Unkovski; dramatisacija: Rusomir Bogdanovski; dramaturgija: Jelena Mijović; scenografija: NUMEN/FOR USE; skladatelj: Zlatko Oriđanski; gib: Dimitris Sotiriou; govor: Ljiljana Mrkić Popović; slovenski prevod: Nina Košir; igrajo: Dragan Mićanović, Radovan Vujović, Anita Mančić, Branko Cvejić, Nataša Tapušević, Branka Petrić, Marija Vicković, Milena Živanović, Vučić Perović, Marko Grabež, Milica Gojković, Filip Đurić, Joakim Tasić

Roman ameriškega fizika in pisatelja Alana Lightmana je izšel leta 1993 in je bil do danes preveden v več kot štirideset jezikov. V tem jezikovno odlično izpisanem romanesknem delu s pregledno strukturo in bogatim domišljijским svetom nam pisatelj razkriva Einsteinove sanje ob nastajanju slavne relativnostne teorije. Predstava v dramatisaciji Bogdanovskega in režiji Unkovskega je učinkovala kot poezija na odru. Šlo je za dvournu pravljico potovanje po času, po katerem nas, vsak z več vlogami, vodijo člani vrhunske ekipe igralskega ansambla Jugoslovanskega dramskega gledališča. Ob odlični dramatisaciji in celotnem igralskem ansamblu velja izpostaviti predvsem režijo tudi pri nas legendarnega Slobodanega Unkovskega, s katero je prefinjeno uspel stkati ter v eno poenotiti mrežo različnih časov in prostorov, hkrati pa pred nas razgrniti številne usode protagonistov, ki skoraj vse življenje tavajo med spomini, sedanjostjo in prihodnostjo.

Naključna smrt nekega anarhista

14. december, Linhartova dvorana

Prevod: Ivo Juriša; režija: Maja Maletković; adaptacija besedila in dramaturgija: Sara Radojković; scenografija: Vera Stanišić; kostumografija: Vladislava Joldžić

Skladatelj, oblikovalec zvoka: Danica Vujošević; odrski govor: Ljiljana Mrkić Popović; slovenski prevod: Nina Košir; igrajo: Nikola Đuričko, Bojan Dimitrijević, Nikola Rakočević, Miloš Samolov, Joakim Tasić, Marta Bjelica

Mlada, odlična igralska ekipa, vodil jo je enkratni Nikola Đuričko, nam je v debeli (a kratki) uri razkrila vse nelogičnosti v zvezi s smrtjo nekega anarhista. Omogočila nam je vpogled izza maske komedije, za katero se skriva svet organiziranega kriminala, državne korupcije, političnih likvidacij, verskega sovraštva ... Zveni znano, čeprav je bilo besedilo nobelovca Daria Foja napisano že davnega leta 1971, za izhodišče mu je služila zgodba iz šestdesetih let prejšnjega stoletja.

Ne glede na aktualnost je mlada srbska režiserka Maja Maletković ohranila ključne elemente Fojeve komedije – satiro, grotesko, parodijo, ki nas v teh norih časih pomagajo ohraniti pri zdravi pameti.

3.4 Plesne koprodukcije

Firebird

Mednarodni bienalni festival Bi flamenko, Dvorana Duše Počkaj, 13. februar 2018

Zamisel: Ana Pandur, Andrej Predin; koreografija, ples: Ana Pandur; glasba, kitara: Giani Poposki; oblikovanje kostumov: Zarja Predin; oblikovanje svetlobe: Mitja Novak; video: Hana Vodeb, Katarina Morano; foto: Drago Videmšek, Zarja Predin

Produkcija: Ana Pandur, Pkd Flamenko; koprodukcija: Cankarjev dom

Ko se flamenko spoji z eno najglasnejših in najradikalnejših glasbenih zvrsti, nastane Firebird, prvi skupini projekt ustvarjalnega tandema plesalke in performerke Ane Predin Pandur ter glasbenika Gianija Poposkega, pevcu mednarodno najuspešnejše metal skupine Noctiferia.

Firebird je križanec metalskega koncerta, flamenko koreografije, začinjen s performativnimi vložki. Takšen projekt je iskal in uspešno našel krhko ravnovesje med močjo sodobnega flamenka ter zakonitostmi radikalnega glasbenega žanra, metala. Nastala je predstava nasprotij, glasne glasbe ter lirične telesnosti, neukrotljivega ritma in hipnotičnih kitarskih rifov.

Projekt je kot edini domači festivalski projekt premiero doživel na mednarodnem bienalnem festivalu flamenka Bi flamenko. Dokazal je, da imamo tudi v Sloveniji ustvarjalce s področja sodobnega flamenka, ki se lahko enakovredno kosajo z mednarodno uveljavljenimi plesalci sodobnega flamenka. Uspeh projekta je potrdilo tudi več - zaradi velikega povpraševanja publike - na program Cankarjevega doma uvrščenih ponovitev.

Las muchísimas (izjemne dame)

Zaključek 18. Festivala za tretje življenjsko obdobje, 3. oktobra 2018, Linhartova dvorana

Režija in koreografija: Mariantònia Oliver; asistentka režije: Gràcia Moragues; asistentka koreografije: Montse Colomé; glasba: Joana Gomila; oblikovanje svetlobe: Conrado Parodi; tonski tehnik: Jaume Manresa; asistentka za Majorko: Mona Belizán; asistentka za Slovenijo: Ana Pandur Predin; vizualna podoba: Mariantònia Oliver; izvršni producentki: Marine Budin (Elclimamola), Katja Somrak (PTL); video: Elena Rotger; vizualije: Angela Nicolau; Katalonske izvajalke: Maria Iluïsa Cerezo, Dolores Vives, Maria Àngels Cunill, Teresa Barceló, Estrella Freixas, Rosa Capdevila, Margarita Nicuesa Tejedor, Margarita Oferil; majorške izvajalke: Antònia Garau, Mona Belizán, Pilar Moreno, Catalina Rodagut, Elisa Santos; Slovenske izvajalke: Maja Čučnik, Barbara Gortnar, Metoda Pavlič, Maja Mušević.

Produkcija gledališča Teatre Principal de Palma v koprodukciji z EiMA Creació in Plesnim Teatrom Ljubljana

Koprodukcija: Cankarjev dom in v sodelovanju z Proevent d.o.o – Teden za tretje življenjsko obdobje
Plesna organizacija Mariantònia Oliver je bila ustanovljena leta 1989 v Barceloni, od leta 2000 pa ima sedež na Majorki. Potem ko so ustvarile petnajst predstav, je leta 2012 premiero doživela tudi predstava *Las Muchas* – projekt, ki se je lotil raziskovanja dela s telesi, ki niso prihajala iz sveta plesa. Predstava, v kateri so imele glavo vloge ženske med 70. in 87. letom starosti iz majorške vasi Maria de la Salut, se je podala na dolgo gostovanje, v okviru katerega so obiskali številna mesta, kot so Bristol, Ljubljana, Madrid, La Coruña, Seul, Barcelona, Valladolid in Bilbao. Pomemben del ustvarjalnega procesa je bila izmenjava med ženskami. Na podlagi te izkušnje je želelo majorško gledališče Teatre Principal v sodelovanju s podjetjem Mariantònia Oliver ustvariti predstavo, posvečeno vsem skupaj – poimenovali so jo *Las Muchísimas*. Sedemnajst žensk različnih narodnosti, starih med 75 in 87 let, se je drzno in predano lotilo tega projekta, ki temelji na sodelovanju.

Gre za gledališki eksperiment, šok, drzno raziskovanje njihovih lastnih teles, njihovih navad, radosti in bridkosti, pregreh, ljubkovanj, ljubezni in sreče. Projekt je ljubljansko premiero doživel na zaključnem dnevu Festivala za tretje življenjsko obdobje. Tako zaradi tematike kot zaradi nastopajočih je požel izredno veliko zanimanja. Hkrati pa je odprl pri nas izredno slabo »kultiviran« prostor projektov, ki se ne zgolj ukvarjajo s starostniki, pač pa ti tudi v njih nastopajo.

Še posebej velja to dejstvo izpostaviti, ker je projekt gradil na plesni, gibalni izraznosti, v žanru, ki je v razmerju do starosti prav tako stigmatiziran. Potrdil je, da je starost še vedno življenjsko obdobje, ki je popolnoma neupravičeno stigmatizirano, hkrati pa nakazal, da so ravno izkušnje tisto, kar nastopajoče dela izredno zanimive in enkratne, istočasno pa nadomešča pomanjkanje profesionalnega gledališkega znanja. Gre za tip ustvarjanja, ki je še kako aktualno, dinamično, ima ogromno za povedati, kar je potrdila tudi aktualna uprizoritev.

Fight Bright

Premiera: 8. oktobra 2018, Linhartova dvorana

Zamisel in koreografija: Milan Tomášik; asistentka koreografa: Špela Vodeb; ustvarjalci in izvajalci: Diego Alvarez Sanóu, Alessandro Sollima, Špela Vodeb, Tina Valentan, Milan Tomášik; avtorska glasba: Simon Thierree; oblikovanje svetlobe: Janko Čief, Aljaž Zaletel; scenografija in kostumografija: Jasna Vastl (Slovenija)

Produkcija: KUD Cortesia

Koprodukcija: Scenari Pubblico – Centro nazionale di produzione della danza, Cankarjev dom Ljubljana, Plesni teater Ljubljana, Stanica Žilina-Záriečie, Stara mestna elektrarna – Elektro Ljubljana, Mediteranski plesni center Svetvinčenat

Izhodišče predstave *Fight Bright* je zavzemanje za pristno zaznavo, prepoznavanje, sočutje in dialog. Prepletanje koreografije, scenografije in avtorske glasbe je ponudilo prefinjeno estetsko izkušnjo, ki je prestopila meje materialnega ter osvetlila polje energije, misli in idej.

Šlo je za zadnji del triptiha slovaškega koreografa in plesalca Milana Tomašika, ki je v zadnjih dveh sezonah postal stalnica plesnega ustvarjanja v Cankarjevem domu. Leta 2016 je koreografiral solo, v katerem tudi sam pleše, *SOLO 2016*, leto pozneje nastopil v projektu Magdalene Reiter, *Solo za dva glasova*. Z vstopom v Linhartovo dvorano se je soočil z do sedaj največjim prizoriščem, ki ga je popolnoma suvereno in avtorsko prepoznavno tudi osvojil in obvladal.

Kritičarka Pia Brezavšček v Dnevniku (17 oktober, *Stroj za proizvodnjo vedrine*) produkcijo oceni s štirimi od petih zvezdic. Med drugim zapiše tudi, da je »velika odlika dela gotovo določena mera počasnosti, ki si jo privoščijo koreograf, a ne počasnosti samega giba, temveč vkomponiranega časa – tu za pogled, tam za počitek, spet drugje za razvoj odnosa, ki poganja vse plesne situacije. Zdi se, da je oder v tem delu nekakšen stroj za proizvodnjo vedrine, kjer ni prisile, ampak se sila oziroma moč ustvarja prek igre. A to ni prosta igra, ampak v gibih, kompozicijah in premenah včasih skoraj geometrično natančna igra mnogih pravil, ki pa jih vsi dovolj obvladajo, da si lahko privoščijo polet, in da delo precej svobodno diha.«

Prepozna tudi emocionalni element pazljivo in čvrsto zgrajene strukture: »Prav prisrčen je konec, ko Tina Valentan, sedeča v skledi kot na nekakšni kahli, svoj solo zgolj nakaže, potem pa se ponovno sesede v skledo. Njen 'raje bi, da ne' se zdi popolnoma upravičen, podkrepi ga tekom predstave zgrajena sprejemajoča, vključujoča in vedra, nikamor drveča atmosfera brez pritiskov, kjer se ni treba stalno dokazovati. To je glavna kvaliteta dela, ki sicer, tudi zaradi klasične glasbene kompozicije, ki je nismo vajeni ob takšnem tipu sodobnega plesnega dela, deluje nekoliko nenavadno, celo arhaično.«

3.5 Plesna gostovanja iz Slovenije

MNDance: ON/A

Linhartova dvorana, 17 april 2018

Avtorji koncepta in izbora besedil: Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia, Ana Kržišnik Blažica, Maja Nemec; avtorji besedil za parafrazo in navdih: Bertolt Brecht, Franz Kafka, John O'Donohue, Platon, Rumi, Visoka pesem, Dane Zajc; dramaturginja: Ana Kržišnik Blažica; lektor: Srečko Fišer; scenografi in kostumografi: Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia, Ana Špacapan; avtorji glasbe: Diaphane, Viperstone; oblikovalec svetlobe: Samo Oblokar; oblikovalec zvoka: Matej Čelik; plesalci: Nastja Bremec Rynia, Tjaša Bucik, Siniša Bukinac, Hanna Röckner, Michal Rynia, Maria Pia Taggio, Lia Zuljan, Jan Valentinčič; igralca: Jure Kopušar, Urška Taufer; glasbeniki: Viperstone; koprodukcija: MN Dance, SNG Gorica

Michal Rynia in Nastja Bremec Rynia, ustanovitelja MN Dance Company, ki deluje na področju popularizacije plesa med vsemi generacijami in razvija navdihujoč ter prepoznaven plesni stil, sta v koprodukciji z SNG Nova Gorica ustvarila že dve odmevni celovečerni uprizoritvi, plesno Urbane zgodbe – Soba z razgledom in Kravata (2014) ter plesno-dramsko Zarota tišine (2016).

Tokrat so se mednarodni zasedbi plesalcev in igralcema iz novogoriškega ansambla pridružili še glasbeniki, ki z živo glasbo spremljajo pare v strastnem iskanju formule ljubezni in osebne izpolnitve. Nastal je projekt ON/A, ki na odru spretno združuje plesalce, »klasične« igralce ter glasbeno skupino v živo.

Poleg prepričljive izvedbe in avtorsko prepoznavne poetike, ki jo že desetletje razvijata Rynia in Bremec, je razlog povabila na gostovanje dejstvo, da je MN Dance ena redkih tovrstnih skupin, ki se s sodobnim plesom ukvarja izven Ljubljane. Vezani na primorski kulturni prostor, redko gostujejo v Ljubljani, vedno pa naletijo na dober odziv. Tako je bilo tudi tokrat, kar dokazuje, da za tovrstno plesno senzibilnost, ki se naslanja na »urbane« plesne izraze in lastno, avtorsko plesno kreativnost, obstaja močan interes. Hkrati pa njihovi projekti tudi na odličan način z elementi sodobnega plesa seznanjajo tudi mlajšo, manj izkušeno publiko.

3.6 Plesna gostovanja iz tujine

Rocío Molina: Padec iz raja

Abonma Veličastnih 7 in za izven; Mednarodni bienalni festival Bi flamenko, Gallusova dvorana, 10. februar 2018

Koreografija, zasnova, ples: Rocío Molina; kitare: Eduardo Trassierra; glas in električni bas: José Ángel Carmona; ploskanje, ritem: José Manuel Ramos »Oruco«; bobni, tolkala, elektronika: Pablo Martín Jones

Produkcija: Danza Molina S.L. / Narodno plesno gledališče Chaillot, Pariz

Izhodišče projekta, ki je Rocío Molina izstrelil med zvezde sodobnega flamenka, na prvi pogled ni značilno za omenjeno zvrst. Teme preizpraševanja razmerja spolnih vlog, problematike ženskosti in načrtnega spodkopavanja stereotipov se v flamenku redko pojavljajo. A ko se, zvenijo toliko bolj udarno, predvsem pa angažirano. Takšna je bila tudi Rocío, ko se je pojavila na velikem odru Gallusove dvorane. Estetsko radikalna, disciplinirana, lahkotno se je gibala med žanri in jih povezovala s karizmo najmočnejših odrskih ustvarjalcev.

Čeprav je Rocío Molina mlajša predstavnica generacije izredno prodornih ustvarjalcev sodobnega flamenka, je že prava ikona vitalne flamenko scene. Atributov, zaradi katerih je to dosegla že v obdobju, ko se večina ustvarjalcev šele uveljavlja, je več, a svoboda in lahkotnost v povezovanju različnih elementov sta ključni potezi, ki skupaj s tehnično perfektnostjo, umetniškim tveganjem in angažiranim pristopom ustvarjajo edinstven umetniški lik. Molina je s Padcem iz raja izredno sugestivno in plesno suvereno iskala točke prelitja in srečevanj med seboj na videz izključujočih si dejavnosti, jemala iz različnih kulturnih prostorov, tisto, kar pa se »znašlo« v njenih projektih, je bilo vedno znova samo njeno.

Njen nastop na festivalu Bi flamenko je zgolj potrdil njene kvalitete, hkrati pa glede na odličen obisk tako njene predstave kot celotnega festivala, dokazal, da zanimanje za tovrstno ustvarjanje, torej sodobni flamenko, obstaja tudi pri nas, kar pomeni, da je bila odločitev za bienalni festival popolnoma upravičena.

Mednarodni bienalni festival Bi flamenko

Ana Morales in Enrique Tomás: Bagatela

Dvorana Duša Počkaj, 10. februar 2018

Idejna zasnova: Ana Morales in Enrique Tomás

Serijske improvizacije eksperimentalnega flamenka se je močno navezovala na glasbene elektronske umetniške prakse. Oder je bil napolnjen s številnimi mehanskimi interaktivnimi objekti, ki so čakali na pravi impulz, da je sprožil njihovo animacijo – roboti, aktivna in ozvočena talna podlaga, digitalni inštrumenti so ustvarili posebno, tehnološko razsežnost znotraj poetične strukture flamenka, saj tako na plesalko kot gledalce učinkujejo nepričakovano in po lastni logiki. S tem so ustvarili ne samo posebno odrsko dinamiko, ampak tudi posebna sonična oz. zvočna okolja, zvok pa je bil s pomočjo posebnih elektronskih pripomočkov Enriqueja Tomása še dodatno obdelan.

Šlo je za zlitje elektronske glasbe in sodobnega flamenka, v katerem so tradicionalne inštrumente zamenjale računalniško programirane zvočne krajine, koreografijo lakastega parketa pa peščena podlaga. Ker je bilo vse skupaj ozvočeno, zvok pa trenutku in navdihu Enriqueja primeren, je šlo za enkratno stvaritev, ki je ni mogoče videti dvakrat v isti obliki.

Gibi Ane Morales so nas vodili skozi nepričakovane in nikoli ponovljive odrske koreografije ter hkrati do posebne komunikacije s tehnologijo. Flamenko v njeni interpretaciji je postal zvrst, ki raste sama iz sebe, se odreka vseh tradicionalnih form in se tako povsem približa oblikam sodobnega plesa z močno improvizatorsko noto. Predstava je bila razprodana.

Sara Cano: Naravnost ven (A Palo Seco)

Mednarodni bienalni festival Bi flamenko

Kosovelova dvorana, 11. februarja 2018

Koreografija, zasnova, ples: Sara Cano; petje: Alberto Funes.

A Palo Seco (Naravnost ven!) je prvenec Sare Cano po predhodniku A Palo Seco Redux, ki smo ga videli na uvodnem večeru festivala Bi flamenko v Klubu Cankarjevega doma. Za razliko od okrajšane različice, odplesane v športnih copatih, je bolj tradicionalen, toda precej manj predvidljiv. V duetu sta se plesalka in pevec podajata na neizčrpno potovanje po različnih plesnih tradicijah, od Azije do Južne Amerike, vse skupaj pa zgostila v edinstven in redko ponovljiv odrski utrip.

A Palo Seco sestavljajo trije enakovredni prizori: Kai (sprememba), Sintempo (brezčasje) in A Palo Seco (naravnost ven), povezani s petjem Alberta Funésa. Sara Cano ob prehajanju med prizori in

različnimi slogi z lahkoto spreminja registre ter pleše z neodvisno eleganco in ritmično skladnostjo. V zadnjem delu, pomenljivo, svojo svobodo najde v sodobnem plesu. Predstava je bila razprodana.

Sydney Dance Company: Gnu/Polna luna/Temna svetloba

Abonma Veličastnih 7 in za izven, Gallusova dvorana, 7. april 2018

Gnu

Koreografija: Gabrielle Nankivell

Polna luna

Koreografija: Cheng Tsung-Lung

Temna svetloba

Koreografija: Rafael Bonachela

V Ljubljano je avstralska skupina Sydney Dance Company, od leta 2009 jo vodi koreograf Rafael Bonachela, prišla s triptihom Gnu/ Polna luna/ Temna svetloba, s katerim je odlično predstavila svoje delo v zadnjem ustvarjalnem obdobju.

Polna luna v koreografiji Cheng Tsung-Lunga se je predajala raziskovanju tistega, kar najmočnejše zaposluje plesalčev in gledalčev zbranost – nikoli povsem ne pojasnjene meje, na kateri je človek izstopil iz živalskega sistema oziroma točke, skozi katero se vanj vedno znova (nehote) vrača.

Etuda Gnu koreografije Gabrielle Nankivell se je začela s solom plesalca, katerega gibi so enako močno človeški kot živalski. Primarni, skorajda mitski, kot podoba gnuja, ki se je izrisala na ozadju odra. Solu so sledili dueti, trii, kvarteti, znotraj katerih so se vzpostavljala razmerja in razvijala skupinska dinamika. Vse seveda skozi gibanje in izmuzljivo zvočno krajino, ki daje etudi značaj časovne in prostorske neulovljivosti.

Temna svetloba koreografa Rafaela Bonachele je bilo potovanje po svetu svetlobe in teme, iskanje pravega razmerja med skritim in vidnim, med fizičnim in zvočnim. Šlo je za etudo, ki zavestno krši pravila klasičnega baletnega slovarja in zato uspešno prestopa meje med različnimi stilnimi obdobji.

Gostovanje Sydney Dance Company je bilo tehnično odlično izpeljano. Skupina se je potrdila kot »organizem«, ki prisega na izredno visoke plesne standarde, hkrati pa na istočasno raziskovanje sodobnih plesnih prijemov. Vrhunska koreografija vseh treh delov, odlično lučno oblikovanje in izredno disciplinirani in navdahnjeni plesalci so zagotovili enega od vrhuncev elitnega programa Veličastnih 7.

Compagnie Käfig: Piksel

Abonma Veličastnih 7 in za izven, Gallusova dvorana, 22. maj 2018

Umetniško vodenje in koreografija: Mourad Merzouki; digitalna produkcija: Adrien Mondot, Claire Bardainne; glasba: Armand Amar

Produkcija: Centre Chorégraphique National de Créteil et du Val-de-Marne / Compagnie Käfig

Koprodukcija: Maison des Arts de Créteil, Espace Albert Camus – Bron

Režiser in koreograf Mourad Merzouki, ki je bil v devetdesetih ena ključnih osebnosti francoskega in mednarodnega plesnega hiphoperskega dogajanja, danes deluje na križišču različnih ustvarjalnih področij. Praviloma njegova dela bogatijo elementi sodobnega cirkusa, borilnih veščin, plesa, upodablajočih umetnosti, predvsem pa sodobne tehnološke rešitve. Večdisciplinarni pristop mu omogoča raziskovanje obzorij tako plesne kot drugih ustvarjalnosti.

Compagnie Käfig je z željo po razširitvi svojega umetniškega polja delovanja ustanovil leta 1996. Beseda Käfig v arabskem jeziku pomeni kletka, kar jasno nakazuje, da ne pristaja na žanrske omejitve in išče stične točke različnih zvrsti. Leta 2009 je postal vodja Narodnega koreografskega centra iz Créteila in Val-de-Marna, v katerem poleg plesne produkcije skrbi za izobraževanje mlajših plesnih generacij ter zagotavlja tehnično in izobrazbeno pomoč neodvisnim ustvarjalcem.

Projekt Piksel je mejna točka združitve sodobne tehnologije in igralčevega telesa, v kateri oba ohranjata svojo primarnost, hkrati pa delujeta kot eno. Kot organizem, sestavljen iz dveh različnih danosti, združen v novo, tretjo.

Tehnologija ni bila zgolj odrski učinek, temveč gradivo, ki je plesalce prestavilo v novo razsežnost, ki prevzame tako z »digitalizirano« natančnostjo kot lirizmom, ki ga znotraj nje ustvarjajo telesa. Piksel je bil paša za vsa čutila, hkrati pa izredno pomenljiva pripoved o tem, kam ob visokem tehnološkem ritmu pravzaprav korakamo. Oziroma plešemo. Predstava je bila razprodana.

L-E-V: Ljubezen, poglavje 2

Abonma Veličastnih 7 in izven, 16. oktober 2018, Gallusova dvorana

Kreacija: Sharon Eyal; sokreacija: Gai Behar; glasba: Ori Lichtik

Produkcija: L - E - V

Avtorski dvojec Sharon Eyal in Gai Behar je po izstopu iz plesne skupine Batsheva Dance Company pred dobrimi desetimi leti ustanovil lastno skupino L-E-V. Skupina izhaja iz bogate tradicije Batsheva Dance Company in jo hkrati tudi nadgrajuje z lastnimi estetskimi prijemi.

V desetletnem sodelovanju znotraj skupine L-E-V sta Sharon Eyal in Gai Behar skupaj s stalnim sodelavcem, skladateljem Orijem Lichtikom, izoblikovala lasten slog, natančno formulo poglobljenega ustvarjanja: samosvoj koreografski, kombinacijo majhnih, prepoznavnih gibov s čudovitim občutkom za prehajanje med gibi, ki oblikujejo klasično plesno izobraženo in usposobljena telesa v gibanje »vedno budne živali«.

V *Ljubezni, poglavje 2* so tisti, ki jih poznajo od prej, prepoznali fizični jezik, kombinacijo oblikovanja svetlobe, elektronske glasbe in nejasnega občutka strukture, ki vabi k potovanju. Šest plesalcev, v svoji abstraktni, vendar tako človeški poti je gledalce popeljalo skozi vizualne podobe, ki se nejasno nanašajo na samoto in žalost.

In čeprav so vsi ti elementi in način dela lahko skupni ter jih delijo številni koreografi, je Ljubezen, poglavje 2 še enkrat potrdila nekaj, kar je značilno samo za njih. Njihov individualni odnos do materije, s katero se ukvarjajo, predvsem pa način dela kot središčna točka izpostavlja osamljenost kot nekaj povsod prisotnega in v sodobni družbi neuničljivega.

Tehnično perfektni, avtorsko prepoznavni plesalci so uro trajajoči »tour de force« zdržali brez težav in tudi na velikem odru Gallusove dvorane potrdili, da gre v tem trenutku za eno prodornejših in inovativnih skupin sodobne plesne scene.

Grupo Corpo: Plesna simfonija, Vrtenje

Abonma Veličastnih 7 in izven, 14. november 2018, Gallusova dvorana

Plesna simfonija

Koreografija: Rodrigo Pederneiras; glasba: Marco Antônio Guimarães; scenografija: Paulo Pederneiras; kostumografija: Freusa Zechmeister; lučno blikovanje: Paulo Pederneiras, Gabriel Pederneiras

Vrtenje

Koreografija: Rodrigo Pederneiras; glasba: Metá Metá; scenografija: Paulo Pederneiras

kostumografija: Freusa Zechmeister; lučno oblikovanje: Paulo Pederneiras, Gabriel Pederneiras

Produkcija: Grupo Corpo

Leta 2015 je legendarna brazilska plesna skupina slavila 40-letnico delovanja. Aktualni umetniški vodja skupine Paulo Pederneiras je za slavnostni dogodek zasnoval projekt Plesna simfonija. V njem je prepletel glasbo različnih koreografij, napisanih posebej za projekte Grupo Corpo, s številnimi koreografskimi elementi, ki so v štirih desetletjih postali zaščitni znak skupine. Nastala je sinteza bogate, prodorne in samosvoje ustvarjalne poti brazilske skupine, ki iz je iz »elementov zgodovine« ustvarila svežo, inovativno in prodorno predstavo, pravo pašo za uči in ušesa, ki je učinkovito potešila lakoto po južnoameriških kulturnih dobrinah.

Pravo poslastico je predstavljala povsem sveža, zadnja produkcija Grupo Corpo. *Vrtenje* je prineslo plesno in glasbeno pestrost prostora, v katerem je nastalo. Plesno-gibalne elemente so ustvarjalci našli v ritualu Umbanda, enem najbolj razširjenih oblik verovanja, kombinaciji Candomble ter katolicizma in kardecizma. Videti *Vrtenje* je bila prava mala šola brazilske popularne glasbe, učbenik osnovnih južnoameriških plesnih korakov, ki jih danes plešejo po vsem svetu.

Circa: Ta čudovita bitja

Abonma Veličastnih 7 in izven, od 28. do 31. decembra 2018, Gallusova dvorana

Kreacija: Yaron Lifschitz in Circa Ensemble; režija: Yaron Lifschitz; tehnični direktor: Jason Organ; kostumografija: Libby McDonnell; nastopajoči: Caroline Baillon, Nathan Boyle, Piri Lee Goodman, Keaton Hentoff-Killian, Bridie Hooper, Theo Legros, Cecilia Martin, David Mupanda, Daniel William O'Brien, Kimberley O'Brien

Produkcija: CIRCA Contemporary Circus

CIRCA sodi v sam vrh skupin, ki jih prištevamo v t. i. sodobni cirkus, v katerem namesto številnih rekvizitov, bleščeče scenografije in živali glavno in edino vlogo igrata ljudje, njihova vrhunska pripravljena in šolana telesa, prignana do točke, na kateri se združujeta tako ples, akrobacija kot, ja, cirkuski elementi. Kombinacija vrhunske telesne pripravljenosti, akrobacije in plesne koreografije nas je v projektu *Ta čudovita bitja* popeljala na pot, na kateri smo se soočili s svojim telesom, njegovimi mejami, lepoto in minljivostjo. Ponovno nas je prepričalo, da je telo eden najlepših, najzmogljivejših in hkrati najbolj ranljivih organizmov na svetu. Šlo je za enkratni spektakel, v katerem kraljujejo človeška domišljija, telo in njegovo obvladovanje, za spektakel surove moči v službi domišljije in umetnosti.

3.7 Folklor

Akadska folklorna skupina Franceta Marolta Univerze v Ljubljani je navdih za svoj 70. Majski letni koncert v Gallusovi dvorani črpala iz dedišine starovercev na slovenskih tleh. Pod naslovom Nikrmama, ki predstavlja prasilo v razliini poavnih oblikah, je predstava razgrnila elemente ritualov, preko katerih so tajne staroverske družbe stopale v stik s prapočelom.

Okvir predstave so bili elementi svetlobe, ognja, kamna, železa in roga izobilja, kot izhodišče koreografij avtorjev Anžeta Kerča, Saša Žepuharja, Mojce Kostanjevec, Anje Cizel in Tomaža Simetingerja; avtorsko glasbo je prispeval Klemen Bojanovič. Predstava je pokazala potencial živega odnosa do dedišine in pronicljivega razbiranja folklornih plasti zastrtega izročila. Pri izvedbi so sodelovali tudi pevci APZ Tone Tomšič, predstavo pa je posnel Radio Slovenija.

4. FILMSKI PROGRAM

Filmski program smo v letu 2018 z izjemo ene prireditve izpeljali po načrtih. Najbolj opazni filmski dogodki so bili kot običajno festivali: 29. Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe, od 7. do 18. novembra) je znova potrdil veliko zanimanje javnost in medijev; Festival dokumentarnega filma (FDF – od 14. do 21. marca), ki smo ga na stalnih prizoriščih (Kosovelova dvorana CD; Kinodvor, Slovenska kinoteka) organizirali dvajsetič. Znova smo soorganizirali Mednarodni festival gorniškega filma (od 26. februarja do 2. marca), pregled gorniških in avanturističnih filmov, ki ga organiziramo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo.

Žal smo morali odpovedati sodelovanje z društvom Vizo in festivalom »Film na oko«, namenjenim otrokom in mladini, ki naj bi potekal junija. Zavod Vizo je bil prisiljen zaradi finančne podhranjenosti v celoti odpovedati 4. izdajo.

Zelo odmevni so bili tudi dogodki v okviru Cankarjevega leta, še posebej premieri dveh domačih filmov, ki sta se Cankarja lotila s presečišč dokumentarnega, igranega in animiranega filma.

V segmentu filmske distribucije smo prikazali pet filmov iz ponudbe lokalnih distributerjev; za najbolj uspešnega se je izkazala irsko-angleška zgodovinska drama *Najljubša*, ki je bila deležna največjega obiska.

4.1 Filmski festivali

20. mednarodni Festival dokumentarnega filma (FDF)

Na festivalu smo predvajali 33 celovečernih ali srednjemetražnih filmov, od tega pet v tekmovalnem sklopu na temo človekovih pravic, ki ga organiziramo v sodelovanju z Amnesty International Slovenije. Festivalsko retrospektivo smo letos posvetili latvijski cineastki Laili Pakalnini, ki je med festivalom tudi obiskala Ljubljano.

Pripravili smo še eno uspešno izdajo FDF, saj smo našli več kot tri tisoč obiskovalcev, s čimer smo ponovili obisk iz zadnjih let. FDF večji uspeh pri gledalcih lahko pripiše tudi vse bolj zanimivemu obfestivalnemu dogajanju, rahlo povečanemu številu gostov, ustvarjalcev in predvsem pogovorov po filmih, ki smo jih izvedli v sodelovanju z domačimi področnimi strokovnjaki. Zadnja leta postaja očitno, da povprečen obiskovalec kina od filmske predstave zahteva nekaj več, ne zgolj projekcije filma, temveč tudi kontekstualizacijo in interakcijo.

Ponudbo spremljevalnih dogodkov so dopolnjevala predavanja in filmske delavnice za mlade. Še posebej izrazito smo okrepili mednarodni spremljevalni program; zasnovali smo ga s Centrom Ustvarjalna Evropa (zavod Motovila). Hanka Kastelicová in Kristiina Pervilä Andersson, priznani gostji, evropski strokovnjakinji z dolgoletnimi izkušnjami in številnimi mednarodnimi dosežki v dokumentaristiki, sta vsaka iz svojega zornega kota spregovorili o skrivnostih ustvarjanja uspešnega dokumentarnega filma; prva je govorila o odločevalskem, druga o producentnem vidiku. V sodelovanju s Filmskim centrom RS smo organizirali tudi odmevno okroglo mizo na temo Ženske v filmskem sektorju: vprašanje spola.

Programski sklopi so bili tradicionalni: Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic; Intimni in globalni portreti; Aktualni, družbenokritični dokumentarci; Retrospektiva/Fokus. 20. FDF je desetič organiziral tekmovalni sklop, v katerem tekmujejo filmi na temo človekovih pravic. Tričlanska mednarodna žirija je prvo nagrado podelila švedskemu filmu *O očetih in sinovih* sirskega režiserja Talala Derkija. O

festivalu so poročali vsi vidnejši slovenski mediji, še posebej obširno pa Delo, Pogledi, Dnevnik, Mladina, Radio Slovenija in RTV Slovenija.
Od 14. do 21. marca 2018

12. Mednarodni festival gorniškega filma

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha dokumentaristike na tem področju pred leti v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških filmov v novem okviru. Festival je letos doživel rekorden obisk, filme si je ogledalo več kot pet tisoč obiskovalcev.

Glavno festivalsko nagrado je letos prejel film *Zadnji ledeni lovci* avtorjev Rožleta Bregarja in pokojnega režiserja Jureta Brecljnika. Poleg glavne nagrade mesta Domžale je festivalska žirija med štiridesetimi filmi v tekmovalnem programu nagradila tudi najboljše v kategorijah alpinizem, plezanje, gore, šport in avantura ter gorska narava in kultura. Lovorika za najboljši alpinistični film je postal ameriški *Klatež: Legenda Freda Beckeyja* v režiji Dava O'Leskeja.

Na petdnevem festivalu so si obiskovalci lahko ogledali več kot petdeset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov vseh dolžin, filmski program so dopolnjevala predavanja vrhunskih alpinistov (npr. Nives Meroi in Roman Benet, prvi zakonski par, ki se je skupaj povzpел na vseh štirinajst osematisočakov, pa Ines Papert ter slovenska alpinistična legenda in direktor festivala Silvo Karo), predstavitve novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize. Predstavljeni filmi so se potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film na temo okolja in gorskih športov ter najboljši film po izbiri občinstva. Program festivala je v celoti zasnovalo Društvo za gorsko kulturo.

Od 26. februarja do 2. marca 2018

29. Ljubljanski mednarodni filmski festival / Liffe

Najbolj ambiciozen projekt filmskega programa CD je tudi v letu 2018 predstavil prerez najsodobnejše svetovne filmske produkcije. Premierno smo v Sloveniji prikazali 112 filmov (od tega 15 kratkih), med njimi več kot 65 celovečernih filmov, ki niso imeli zagotovljene distribucije za Slovenijo in jih po vsej verjetnosti pri nas ne bo mogoče več videti.

Na 29. Liffu smo nadaljevali z delno predstavitvijo programa v Mariboru, kjer smo zavrteli 24 filmov, nadaljevali smo tudi nedavno novost, vzpostavitev dveh novih lokacij izven Ljubljane, s katerima smo obogatili program izven prestolnice, in sicer v Novem mestu (Anton Podbevšek teater) in Celju (Mestni kino Metropol).

Program, ki smo ga predstavili, je v celoti izpolnil pričakovanja javnosti in tudi medijev, ki so v namenjanju medijskega prostora festivalu zopet presegli pričakovano. 112 filmov smo strnili v deset programskih sklopov. Festival je prvič odprl dokumentarec, portret slovenske glasbene ikone Vlada Kreslina z naslovom *Poj mi pesem*. Vodomca za najboljši mladi film smo podelili triindvajsetič, desetič je bil tekmovalnega značaja tudi izbor kratkometražnih filmov. Festival je Fokus z naslovom *Vzhod-severovzhod* usmeril v republike nekdanje Sovjetske zveze, predstavili smo novo produkcijo držav od Baltika in preko Belorusije ter Ukrajine do republik ob Kaspijskem jezeru. Ob petdeseti obletnici sovjetske okupacije smo dodali zgodovinsko retrospektivo češkega novega vala šestdesetih let. Sekcija Posvečeno smo namenili znamenitemu sodobnemu nemškemu cineastu Christianu Petzoldu, ki je ob tem obiskal Ljubljano.

O Liffu smo našteali približno 380 medijskih objav, o festivalu se je obširno poročalo tudi na spletnih straneh in v različnih ter priljubljenih blogih. Festival je leta 2018 spremljalo več kot sto petdeset domačih in tujih akreditiranih novinarjev. Filmi so bili prikazani na 295 projekcijah. Obisk festivala je bil v skladu s pričakovanji, filme si je ogledalo več kot 43.000 gledalcev.

Kar se tiče programske zasnove festivala, smo prebirali v glavnem pozitivne kritike. V dnevnem časopisu Delo, ki je bil tudi medijski pokrovitelj 29. Liffa, so med festivalom vsak dan pol strani ali celo stran v celoti posvetili festivalu, kar je za Liffe pomemben podatek. Enako pomemben je vložek spletnega portala MMC RTV Slovenija, ki zelo aktivno deluje tudi pred festivalom, ko že poteka predprodaja vstopnic in opozarja na prihajajoče presežke festivala.

Pripravili smo vrsto dogodkov, povezanih s festivalskimi gosti, saj festival niso samo projekcije filmov, temveč tudi vse, kar ta uradni program spremlja. Lani smo jih v Ljubljani gostili več kot petdeset in z njimi pripravili več kot 80 dogodkov (predstavitve pred projekcijami, pogovori, predavanja, novinarske konference). Obenem smo poskrbeli za številne izobraževalne dejavnosti, okrepili smo predvsem izobraževalni program za mlade. V sodelovanju s Pionirskim domom smo znova organizirali dve delavnici, prvo za starost od šestega leta, drugo od devetega leta naprej. Zavod Vizo je v okviru programa Nori na evropski film pripravil izobraževalni program za srednješolce. Na vseh delavnicah

so se udeleženci spoznavali tako s praktičnimi (snemanje, pisanje scenarijev, montaža ...) kot teoretskimi (pisanje o filmu) vidiki filma.

Programsko realizacijo festivala je omogočila tudi pridobitev finančnih sredstev zunaj javnih razpisov. Glavni pokrovitelj Telekom Slovenije je znova finančno podprl festival. Medijska pokroviteljica sta bila znova časopisna hiša Delo in Multimedijski center RTV Slovenija, kot običajno smo uspešno pridobili dragocena sredstva evropskega sklada MEDIA, ki pod vse bolj ostrimi pogoji (Liffe je od mogočih 100 točk prejel 84) podpira najbolj inovativne filmske festivale, ki gredo v tok s časom, npr. z multimedijskimi pristopi, ki vsebujejo povezovanje z drugimi dogodki preko »živih« spletnih povezav (Liffe je npr. preko linka organiziral pogovor s filmskimi ustvarjalci v Bruslju), ali z nagovarjanjem občinstva prek drugih platform (video-na-zahtevo, in VR film, ki ju v Liffovem medijskem kotičku predstavlja Telekom).

Liffe ostaja t. i. pregledni festival, ki ponuja množico filmov, ki so bili tako ali drugače deležni pozornosti na svetovnih filmskih platnih, njegovo osrednje programsko načelo pa ostaja predstavljanje novih avtorjev, katerih prvence in druge filme predstavljamo v tekmovalni sekciji Perspektive. Zmagovalnemu filmu podarja nagrado vodomec glavni pokrovitelj festivala, Telekom Slovenije.

Festival je podelil pet uradnih nagrad; tradicionalnega vodomca za najboljši film iz sekcije Perspektiv je prejel islandski film *Bojevnica*, nagrado združenja mednarodnih filmskih kritikov FIPRESCI nemški film *Stiks*, mladinska žirija »Kinotrip« je kot najboljšega prepoznala ameriški neodvisni film *Jezdec*. Nagrado za najboljši kratkometražec je prejel španski film *Matria*, nagrado občinstva pa so gledalci z glasovanjem dodelili bolgarski drami *Aga*.

Od 7. do 18. novembra 2018

4.2 Filmski cikli

Filmska Fabula

Literarni festival Fabula 2018 je za nosilno temo izbral motiv upanja, ki smo ga v Cankarjevem domu pospremili z ustreznim filmskim programom. Festivala so se udeležila nekatera velika imena sodobne evropske literature, med njimi Maylis De Kerangal (Francija), Slavenka Drakulić (Hrvaška) in Lukas Baerfuss (Švica), po katerih delih so bile posnete filmske adaptacije. Na spored smo uvrstili filme *Pokrpajmo žive* (2016, po romanu M. De Kerangal), *Kot da me ni tam* (2010, po romanu S. Drakulić) in *Dora ali spolne nevroze naših staršev* (po istoimenski drami L. Baerfussa). Filmske predstave so bile dobro obiskane, tudi po zaslugi skupnih vstopnic, ki so veljate tako za film kot za predavanja z avtorji.

Od 6. do 11. marca 2018

Filmi po Cankarju

Cankarjev dom se je v letu 2018 spominjal stoletnice smrti Ivana Cankarja; filmski program je kljub razmeroma pičlemu številu adaptacij skušal primerno obogatiti dogodek. Oba celovečerna igrana filma *Na klanecu* (1972, Vojko Duletič) in *Idealist* (1976, Igor Pretnar) sta šele v pripravi na digitalizacijo, zato smo lahko prikazali kopije slabše kakovosti, ki so pri Slovenskem filmskem centru sploh na voljo. Ob projekciji filma *Na klanecu* je bilo organizirano predavanje Zdenka Vrdlovca o razmerju filmskih ustvarjalcev s Cankarjem. Cikel filmov o Cankarju smo septembra sklenili s premierama (deloma igranih in animiranih) dokumentarcev o Ivanu Cankarju; enega je podpisal režiser Amir Muratović (*Cankar*), drugega Dušan Moravec (*Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja*).

23. in 24. maja – september 2018

4.3 Filmi v distribuciji

Premierno so bili v redni distribuciji predstavljeni štirje sodobni umetniški filmi, ki so predpremiero doživeli na lanskem Liffu.

Mlada ženska (Jeune femme), francoska komedija, ki je režiserki Léonor Serraille prinesla nagrado za najboljši prvenec na festivalu v Cannesu, je zgodba o raztreseni mladenki, ki se po daljšem bivanju v tujini vrne v Pariz. Brez denarja, načrtov in z ničimer drugim kot z mačko v naročju mora znova začeti iz nič. Režiserka se je želela posvetiti ljudem, ki se odprejo, upodobiti je želela popolnoma čudaški lik, katerega odzivi pa bi bili trezni, popolnoma normalni v okoliščinah, kot je npr. prihod v mesto s peščico denarja. Radio Slovenija je film pospremil z besedami, da »nam film z odmerjenim

ritmom, humorjem in stilom predstavlja odnose protagonistke z drugimi ljudmi, s katerih ne stopa le v odnose, ampak je od njih odvisno njeno vsakdanje preživetje».

Od 1. do 10. januarja 2018

Projekt Florida (The Florida Project). Režiser Sean Baker je na platno prinesel zgodbo o ljudeh s socialnega roba, ki prebivajo v zaniknem motelu sredi s soncem obsijane Floride. Pisane barve, otroška igrivost in družinske zdrahe prekrivajo manj barvito stvarnost. Baker, izjemno iznajdljivi znanilec novih možnosti v filmski produkciji, je še vedno uporabljal nekatere od gverilskih tehnik filmskega ustvarjanja (kot pri filmu *Tangerine*), vendar je imel tokrat na voljo več možnosti, kar je bil eden od razlogov za odločitev za bolj nadzorovani, klasični vtis 35mm filma. Portal MMC RTV Slovenija je *Projekt Florida* primerjal s filmom *Ameriška ljubica* režiserke Andree Arnold, »najbolj izpopolnjenem prikazu prave Amerike – tiste Amerike, skrite za bleščečimi fasadami, ki nam jih mainstream ameriški filmi tako radi prodajajo, Amerike 'belih izmečkov' (white trash) iz prikoličarskih parkov in socialnih stanovanj, katerih obstoj bi številni radi izbrisali«.

Od 11. do 22. januarja

Manifest (Manifesto) je avtorsko posvetilo različnim umetniškim manifestom 19. in 20. stoletja, od komunizma, dadaizma in nadrealizma do dogme, v katerem v trinajstih različnih vlogah blesti Cate Blanchett. Režiser Julian Rosefeldt v nenavadnem avdiovizualnem doživetju ponuja dvanajst zgodb oziroma umetniških manifestov iz različnih obdobj, ob tem se je igralka Blanchettova kameleonsko prelevila v različne osebe: brezdomca, tovarniško delavko, izvršno direktorico, lutkarico, koreografinjo, televizijsko napovedovalko, režiserko, pankerico, učiteljico, znanstvenico, vdovo. Duhovit filmski eksperiment, ki dokazuje, da so vizionarske ideje brezčasne, je nastal po Rosefeldtovi istoimenski večmedijski instalaciji iz leta 2015. Mladina je ob filmu zapisala, »da nas vsak manifest, ki ga zrecitira Cate Blanchett, spomni, da je revolucija spodletela, obenem pa nam tudi namigne, zakaj je spodletela: morda zato, ker so poklicne revolucionarje, potemtako ljudje, ki so se posvečali le izključno revoluciji (kot nekoč Lenin, Trocki, Castro, Tito ipd.), zamenjali ljudje, ki jim je revolucija le eden izmed hobijev in ki se revolucijo gredo le tedaj, ko imajo čas«.

Od 26. januarja do 1. februarja

O telesu in duši (Testről és lélekről). S tem filmom se je madžarska režiserka Ildiko Enyedi po skoraj dvajsetih letih vrnila v svet filma in z njim osvojila berlinskega zlatega medveda. V klavnico govedi postavljena ljubezenska zgodba z izrazitim vizualnim pečatom raziskuje povezavo med telesno in čustveno odtujenostjo. Režiserka je mnenja, da obstaja veliko znakov, da si moramo življenje spremeniti v ožjem in širšem pogledu: »Zasebno življenje je zelo povezano z družbenim ustrojem, kot da bi bila medsebojno odvisna. Ko razmišljamo o zasebnem življenju, moramo pomisliti tudi na družbeno organiziranost. Če živiš v okoliščinah, ki ne dopuščajo polnega življenja, nekako zbolíš. Moja protagonista se v svoji koži ne počutita dobro, zato se zapreta vase.« Dnevnik je prepoznal, da *O telesu in duši* napoveduje novo uspešno obdobje madžarskega filma. »Zasanjana in nekoliko čudaška pripoved o Endreju, zadržanem in samotarskem finančnem upravniku klavnice, in Márii, strogi inšpektorici za kakovost mesnin, ki se drug za drugega spuščata v nemogoče absurdnosti, ljubezensko zgodbo in poetiko najde tam, kjer bi ju najmanj pričakovali in tako hkrati dekonstruira in potrdi žanrske konvencije romantične drame.«

Od 16. do 25. februarja

Najljubša (The Favourite), zgodovinska drama o spletkah na angleškem kraljevem dvoru s podpisom drznega grškega režiserja Yorgosa Lanthimos, je navdušila že gledalce v Benetkah, kjer je prejela veliko nagrado žirije in nagrado za najboljšo žensko vlogo. Zgodba je postavljena na začetek 18. stoletja, ko je Anglija v vojni s Francijo, kljub temu pa sta lov na race in uživanje ananasa v polnem razcvetu. Slabotna kraljica Ana zaseda angleški prestol, vendar mora njena tesna prijateljica lady Sarah vse pogostejše prevzemati vladavino. Ko se na dvoru pojavi nova služkinja Abigail, se hitro prikupe Sarah, zato jo sprejme za svojo. Klasična zgodba o boju na naklonjenost (in oblast) je začinjena s črnim humorjem, kar je v svoji kritiki poudaril tudi MMC RTV Slo: »Najljubša je duhovit pristop k pogosto zatohlemu žanru zgodovinske drame, pri kateri je najbolj presenetljivo to, da večni cinik Yorgos Lanthimos prvič nakaže, da morda vendarle ima srce. A to ne pomeni, da se je odpovedal svoji zajedljivosti.«

Od 19. do 30. decembra

4.4 Premiere slovenskih filmov

V sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom smo nadaljevali uspešno in zelo odmevno serijo slavnostnih premier domačih filmov, ki jih umeščamo v okolje Linhartove dvorane. S tem domačemu filmu podelimo prestižnejši značaj, saj so filmi domače produkcije do sedaj premiere doživljali v multipleksih. Inicijativa, ki smo jo s Slovenskim filmskim centrom poimenovali »Naši filmi doma«, se je izkazala za zelo uspešno, predstave so bile odmevne tako med občinstvom kot v medijih. V samostojnih terminih so bili premierno prikazani filmi *To so gadi* (Jože Bevc), *Vztrajanje* (Miha Knific), *Gajin svet* (Peter Bratuša) in *Posledice* (Marko Štante), med Liffom pa trije filmi: *Poj mi pesem* (Miran Zupanič), *Zgodovina ljubezni* (Sonja Prosenc) in *Ne bom več luzerka* (Urša Menart).

4.5 Izredne projekcije – sodelovanje z drugimi producenti in distributerji

Projekcija dokumentarnega filma *La Chana* (v okviru Flamenko festivala)

S projekcijo dokumentarnega filma *La Chana*, zgodbo o znameniti flamenko plesalki Antonie Santiago Amado, smo februarja napovedali prvi flamenko festival, ki bo v Cankarjevem domu v prihodnje bienalni.

11. februarja 2018

Projekcija dokumentarnega filma *Več kot med (More Than Honey)* ob svetovnem dnevu čebel

Na pogovoru pred projekcijo so sodelovali: mag. Tanja Strniša, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; dr. Peter Kozmus, predsednik Sveta za čebelarstvo na Ministrstvu za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano in podpredsednikom mednarodne čebelarske organizacije APIMONDIA; Franc Petrovčič, začetnik in pobudnik urbanega čebelarstva v Ljubljani, Gorazd Trušnovec, predsednik društva Urbani čebelar; Maruška Markovčič, Oddelek za varstvo okolja, Odsek za razvoj podeželja MOL.

21. maj 2018

Neskončni začetek

Premiera dokumentarnega filma o bioterapevtu in športnem trenerju Marjanu Ogorevcu, ki ga je režirala Jasna Hribnik. Projekciji filma je sledil pogovor z ustvarjalko in protagonistom filma.

18. oktobra 2018

Silvestrska premiera: *Bojevnica* (Woman at War), celovečerni film Benedikta Erlingssona, islandskega režiserja, ki je s svojim drugim filmom ustvaril enega najbolj kritiško hvaljenih in nagrajevanih filmov leta. Po nagradah na festivalu v Cannesu je film prejel tudi vodomca na 29. Liffu.

31. decembra 2018

5. KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

V letu 2018 je bil Kulturno-vzgojni in humanistični program kakovosten, pester in zanimiv. Uresničen je bil skladno s terminskim načrtom ter je po kazalnikih in dosežkih presegal naša pričakovanja. Obiskanost predstav in koncertov za otroke in mladino je bila visoko nad načrtovanim, predvsem po zaslugi produkcij *Gospod in hruške* ter *Všeč si mi*, ki sta bili zanimivi tako za šolski kot družinski obisk. Tudi na prireditvah v okviru humanističnega in literarnega programa je obisk presegal načrtovanega.

Pri pregledu seznama kulturno-vzgojnih projektov leta 2018 ugotovimo bogat nabor različnih prireditev, nekatere izmed njih ponavljamo že vrsto let in vzdržujemo raven zanimanja zanje. Poleg utečenih projektov in programov, ki so tudi v letu 2018 privabljali starostno različno mlado občinstvo, je februarja program kulturne vzgoje obogatil zanimiv projekt *Cankar strip*, zvrstna novost, saj ga ustvarjalci opredeljujejo kot gledališko-stripovski performans. Ocenjujemo, da je realizacija projekta potrdila usmeritev, da je *Cankar strip* kampanja za spodbujanje branja Cankarja in knjig nasploh ter poskus, kako predrugačiti odnos Slovencev do pisatelja.

Kot osrednje umetniške dogodke tega programa je treba izpostaviti tri premiere. Kreativna ekipa, zbrana okoli režiserja Žige Divjaka, je s predstavo *Hlapec Jernej in njegova pravica* ustvarila sugestivne podobe sodobnih hlapcev Jernejev – pomemben dokument časa, ki ga živimo. Premieri oper za otroke oziroma mladino smo realizirali s koproducenti, ki s svojimi odličnimi referencami

pridobivajo programska sredstva za tovrstno produkcijo. Opera *Gospod in hruške*, za katero je libreto in glasbo napisal Dušan Bavdek, je zaživela pod režijskim vodstvom Eve Hribnik in navduševala mlado občinstvo. Vnovično sodelovanje z Glasbeno matico Ljubljana pri realizaciji opere *Všeč si mi* (najprej mišljene kot scenske kantate, ki je v procesu ustvarjanja postala opera) se je izkazalo kot zelo dobra odločitev – nastala je umetniško relevantna glasbena predstava z izrazitim sporočilom, ki ga prinaša libreto s svojim poetičnim nabojem. Vsi trije projekti so pomembni tudi zato, ker mladim umetnikom omogočajo nujno potrebno odrsko izkušnjo, hkrati pa se jim odpirajo možnosti nadaljnjega razvoja.

V marcu smo z novim programskim vodstvom dobili prenovljen pripovedovalski festival; pogumne in ambiciozne nove zamisli so v marsičem nadgradile prejšnji koncept, tako po tej izvedbi utemeljeno pričakujemo, da bi z razvijanjem tega festivala v prihodnje lahko postali eno od osrednjih pripovedovalskih prizorišč v Evropi.

Kulturni bazar je doživel programsko prenovalo, in sicer se je fokus te tradicionalne nacionalne prireditve izostril na strokovnem usposabljanju strokovnih delavcev z različnih področij (vzgoje in izobraževanja, kmetijstva in prehrane, zdravstva, sociale, okolja in prostora); po evalvaciji sodeč je nova usmeritev prava in bo programski odbor nadaljeval s tovrstnimi programi tudi v prihodnje.

Veseli nas, da nam je po zavzetem delu in ciljni promociji, zlasti prek družbenih omrežij, uspelo pridobiti zares številno občinstvo Transgeneracij, ki je znova postal osrednji festival dijaške ustvarjalnosti v Sloveniji.

Humanistični program je večinoma sledil ciljem medprogramskega mreženja in dosegal dobre rezultate; tako smo z dobro izvedenimi pogovornimi večeri Marcel z gosti reflektirali Cankarjevo *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, dr. Svetlana Slapšak je pripravila odmeven cikel ob razstavi Ivana Meštroviča, skupaj s Petrom Kolškom pa sta na predavanjih ob uprizoritvi *Iz lepih časov* razgrinjala tančine Cankarjevega odnosa do ljubezni in erotike. V jesenskem delu smo na treh predavanjih ter znanstvenem simpoziju slišali nova dognanja o velikanu slovenskega slovstva Ivanu Cankarju ter novo recepcijo nekaterih njegovih del. V primerjavi s kulturno-vzgojnimi vsebinami je ta del programa veliko bolj medijsko odmeven, kar je pripomoglo k doseganju večinoma dobre zasedenosti dvoran, v katerih so potekali dogodki. Kot drzna poteza in dobra odločitev se je izkazala pobuda Cankarjevega doma, da organizira Fabulo pred Fabulo – skupaj z založbo Beletrina smo povabili dva mednarodno priznana gosta, Terryja Eagletona in Chantal Mouffe, ki sta na predavanjih in v pogovorih razčlenjevala osnovno temo letošnjega festivala Fabula – Upanje. Izmed posameznih prireditev lahko tako po vsebini kot glede na odličen odziv občinstva izpostavimo prav omenjeni predavanji in predavanje dr. Juhanija Pallasme.

V okviru literarnega programa smo realizirali književni festival Fabula, pri katerem sodelujemo kot koproducenti, ter pripravili premieri koncertnih uprizoritev dramatizacij Cankarjevih pisem, *Iz lepih časov* ter *Ne piši mi, dokler ti ne pošljem naslova*. Znova smo tudi gostili umetnike v fokusu festivala Vilenica. Največje zanimanje javnosti pa je zanesljivo zbudil norveški literarni zvezdnik Jo Nesbø, ki smo ga v okviru svetovne turnee gostili v nabito polni Linhartovi dvorani.

Cikli predavanj so tudi v letu 2018 pospremili oba filmska festivala, dneve gorniškega filma in Jazz festival.

V letu 2018 je bil žal – brez navedenega razloga – odpovedan obisk Nobelovca Orhana Pamuka; zaradi terminske neusklajenosti s koproducentom pa nista bila realizirana dva večera iz cikla Dialogi Nemčija : Slovenija.

5.1 Kulturna vzgoja

Abonmaji za otroke in mladino

Abonmaji (Moj prvi abonma, Abonma Ivan, Abonma Cankar ter Liffe po Liffu) so sledili načrtovani dinamiki. Programe smo oblikovali z izborom lastnih produkcij, gledaliških produkcij slovenskih gledaliških hiš ter v sodelovanju z nevladnimi organizacijami. Po odzivih so se abonenti zdeli pestri, domišljeni, kar jih je verjetno napotilo k vnovičnemu vpisu, saj smo v novi sezoni dosegli izjemno dobre rezultate. Abonma Cankar smo dopolnili s pogovori z ustvarjalci, kar se je izkazalo za izredno

dobrodošlo nadgradnjo, ponudili pa smo ga tudi študentom Univerze za tretje življenjsko obdobje ter tako pridobili nekaj novih abonementov.

Manjši upad abonementov smo zaznali samo pri filmskem abonmaju, ki so ga sestavljali izbrani filmi festivala Liffe 2017, tudi sproten obisk je bil slabši od načrtovanega, tako da smo se snovalci in promotorji dogovorili o novih smernicah in vpis začeli šele jeseni, sam abonma pa se začne januarja 2019. Izkoristili smo promocijske kanale, ki jih ponuja festival Liffe, zato je vpis bistveno boljši.

Z vodstvi treh ljubljanskih vrtecev smo se dogovorili za sestavo posebnega abonmaja Vrtec, ki vključuje del programa Mojega prvega abonmaja ter dve otroški predstavi z našega stalnega repertoarja.

Skupaj s promocijsko ekipo smo v letu 2018 nadgradili možnosti ter z vedno znova zastavljenim vprašanjem, kako navdušiti mlade za umetnosti in jih pritegniti na kulturne dogodke, razvijali nove oblike trženja in promocije.

Nove produkcije in koprodukcije Kulturno-vzgojnega programa

Cankar strip – v okviru festivala Cankar o Cankarju

Gledališko-stripovski performans

Nastopajo: Boštjan Gorenc - Pižama, Andrej Rozman Roza, Žiga X Gombač; produkcija: Zavod Škratelj v sodelovanju s CD

V novembru 2017 smo pripravili predstavitev knjižnega projekta treh vrhunskih slovenskih avtorjev in treh ilustratorjev; zaradi izjemno dobrega odziva mladega občinstva smo se z avtorji – Andrej Rozman Roza, Boštjan Gorenc – Pižama in Žiga X Gombač – odločili za kreativno nadgradnjo v gledališko-stripovski performans, ki je v Linhartovi dvorani zaživel v dneh pred kulturnim praznikom.

Glavna odlika projekta je različnost treh pisav in hkrati treh performansov, saj se je vsak avtor Cankarja lotil po svoje prepoznavno. Projekt je ambiciozen in studiozen hkrati, večplastne priredbe Cankarjevih besedil vizualno dopolnjujejo risbe iz stripa. Nastopom so sledili pogovor in vprašanja občinstva, na podlagi katerih so se razvile zanimive debate. Kritičnih odzivov na projekt žal ni bilo, je pa doživel izjemno naklonjeno medijsko podporo z napovedmi in intervjuji.

Hlapec Jernej in njegova pravica

Gledališka predstava

Režija: Žiga Divjak; glasba: Damir Avdić; scenografija: Tina Mohorović; kostumografija: Slavica Janoušević; nastopajo: Minca Lorenci, gregor Zorc in Iztok Drabik Jug; produkcija: CD v sodelovanju z AGRFT UL

Socialna povest in malodane biblična zgodba o spopadu med pravico lastnine in pravico do dela je dobrih sto let po nastanku nagovorila mlade gledališke ustvarjalce. Predstava je nastala na podlagi razstave *Ivan Cankar ... in njegova pravica*, s katero smo uvedli festival Cankar o Cankarju. Režiser Žiga Divjak je na podlagi dokumentarnega gradiva (zbral ga je v sodelovanju z različnimi združenji, ki se borijo za pravice delavcev, Delavsko svetovalnico in sindikati) preizpraševal stroj svetovne in slovenske družbe, zlasti v tistih razsežnostih, ki določajo misel in življenje posameznikov – izkoriščanih in izčrpanih prekarnih delavcev. Njihove zgodbe, dramatizirane, a skoraj v celoti avtentične, so igralci Minca Lorenci, Gregor Zorc in Iztok Drabik Jug interpretirali ob sočasnem »sizifovskem« vrtenju ročajev velikega valja, postavljenega na sredi odra Štihove dvorane: »Žiga Divjak s soustvarjalci te zgodbe mojstrsko vplete ritmično organizirano hojo v krogu. Dinamika luči, vpeta v ne le psihološko motivirano, temveč tudi glasbeno organizirano igro pospeševanja, upočasnjevanja, ponikanja v tišini in glasbenega izbruha v nemoči, pred nami razgrinja sliko stanja stvari. In ko se igralci na odru izčrpavajo z besedami in hojo v krogu, mi, občinstvo zgodbo dopisujemo. Z zgodbami, ki jih poznamo, ki odsevajo v našem ritmu tipkanja, našem zdravstvenem kartonu, v otrocih, ki jih z vročino vozimo v vrtec, kajti delo mora biti opravljeno, kajti na tisoče je teh, ki bi umrli za naše delovno mesto. In, ko pade zavesa in potihne aplavz, se zgodba konča?« (Saška Rakef, Radio Slovenija 1, 27. 9. 2018)

Predstava je doživela izjemno medijsko odmevnost in naklonjenost tako kritične kot druge javnosti, poudariti pa je treba, da se je – kljub približno petdesetim akreditiranim kulturnim koordinatorjem s slovenskih srednjih šol, ki so si predstavo ogledali – za ogled predstave za zdaj odločila samo Gimnazija Brežice.

Gospod in hruške

Opera za otroke

Glasba in libreto: Dušan Bavdek; režija: Eva Hribernik; glasbeno vodenje: Mojca Lavrenčič; scenografija: Jaro Ješe; nastopajo: Irena Yebuah Tiran, Jaka Mihelač, Sara Bavdek, baletni plesalci

DBUS in Komorni zbor SKGG; koprodukcija med CD in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem v sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije

Vsebina glasbene pravljice temelji na istoimenski ljudski pesmi, povzeti iz knjige *Pesmi in šege moje dežele* avtoric Dušice Kunaver, Zmage Kumer in Helene Ložar – Podlogar. Skladatelj Dušan Bavdek je skupaj s Simonom Drenikom Bavdek sam napisal libreto in vanj vključil tudi pesmi Poeta Cirila Zlobca ter Kritična metoda Janeza Menarta. Tudi glasbeno izhaja iz njenega napeva, ki kot rdeča nit povezuje pesmi posameznih likov – zvočni svet je predvsem tonalen in modalen.

Muzikologinja Anamarija Štukelj Kuzma je za Radio Slovenija med drugim zapisala: »Ljudsko zgodbo sta skladatelj in njegova žena Simona Drenik Bavdek, soavtorica libreta, izvirno nadgradila. Glavna junakinja postane deklica, ki pooseblja radovednost, pogum in pripravljenost pomagati drugemu. Prav ona, v tej vlogi se je izkazala sedemletna Sara Bavdek, nazadnje gospodu prinese hruške. Glasbeno vodenje komornega orkestra je odlično opravila dirigentka Mojca Lavrenčič, režijo pa operna režiserka Eva Hribnik, ki je skupaj s scenografijo Jara Ješeta, kostumografijo Jane Pavlič in koreografijo Vesne Cestnik Tihovnik pripravila predstavo, ki v današnjem hitrem tempu življenja prinaša sporočilo o pomembnosti sodelovanja in spoštljivih odnosov med vsemi živimi bitji.«

Število načrtovanih ponovitev smo kar štirikrat presegli in na 12 izvedbah našli 5635 mladih obiskovalcev!

Všeč si mi (delovni naslov Sledilci svetlobe)

Opera za mlade

Glasba: Damijan Močnik; libreto: Milan Dekleva; režija: Nana Milčinski; zborovodkinja: Irma Močnik; nastopajo: Mladinski pevski zbor Glasbene matice Ljubljana, STOP, študenti Akademije za glasbo UL, dijaki Srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije Ljubljana; koprodukcija med CD in Glasbeno matico Ljubljana

Milan Dekleva je po naročilu napisal poetično besedilo na begunsko problematiko: v ospredju zgodbe sta Vesna in Tarik, predstavnika dveh kultur; ko se med prebivalci pojavijo nesoglasja zaradi navzočnosti beguncev v njihovem kraju, se Vesna za svojega prijatelja odločno zavzame – to je zgodba o prijateljstvu, strahu in pogumu, ki zbujajo sočutje. Na nobeno od kompleksnih družbenih tem ne ponuja ozkih odgovorov, temveč kot umetniško delo spodbuja k razmišljanju in poskuša mlado občinstvo senzibilizirati za vprašanja kulturne različnosti, lastne kulturne in jezikovne identitete ter spoštovanje človeškega dostojanstva.

Skladatelj je opero zasnoval tako, da ima glavno vlogo zbor; pri uglasbitvi je izhajal iz baroka – začetka opere, hkrati pa je združil glasbene motive Afrike, Orienta in Evrope. Noviteto je na oder postavila Nana Milčinski, pri izvedbi pa je sodelovala zares številčna ekipa izvajalcev: od mladih pevcev solistov, prek Mladinskega pevskega zbora GML, Slovenskega tolkalnega projekta in instrumentalistov do plesalcev Srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije Ljubljana.

Ocenjujemo, da gre po vseh merilih za presežno produkcijo; o tem zgovorno pričajo tudi odzivi občinstva (na ponovitvah v letu 2018 je bilo kar 4403 obiskovalcev), kritiškega zapisa pa v medijih ni bilo.

Ponovitev produkcij Kulturno-vzgojnega programa in kulturno-vzgojnih učnih ur ter projektov drugih producentov

Otroška opera *Hobit*, ki je premiero doživela decembra 2017, je navduševala tudi v letu 2018: na desetih ponovitvah si jo je ogledalo 5411 obiskovalcev. Dobro zasedenost dvoran lahko pripišemo tako odmevni premieri, za katero smo med drugim akreditirali več kot petdeset kulturnih koordinatorjev na slovenskih osnovnih šolah, kot tudi priljubljenosti romana *Hobit* med mladimi. Opero *Nežni velikan* smo ponovili samo za abonente abonmaja Vrtec.

Po številu ponovitev izstopata tudi uspešnica kulturno-vzgojnega programa *Prosto po Prešernu* (10 ponovitev, 1535 obiskovalcev) ter *Romeo in Julija* (7 ponovitev, 1669 obiskovalcev); obe predstavi sta nastali v koprodukciji s Cankarjevim domom, slednja pa je bila tudi del programa Pod drobnogledom Slovenskega gledališkega inštituta, ki je po gledališkem dogodku za učence pripravljala delavnice oz. pogovor. Tudi za predstavo Janeza Dovča *Tesla* na šolah še vedno vlada veliko zanimanje, v CD pa mlade obiskovalce pripeljejo v glavnem profesorji fizike – v letu 2018 smo na 6 ponovitvah gostili 1003 obiskovalcev, z željo po gostovanju pa smo vzpostavili tudi nekaj stikov s tujimi gledališkimi hišami in festivali.

Uspešen odrski prispevek je nastal kot magistrska uprizoritev *Naj gre vse v pi ali kako sem se naučil 3141 decimal* Nika Škrleca. Na sedmih ponovitvah smo imeli 1396 obiskovalcev; tako smo med drugim dvorano napolnili do zadnjega sedeža, ko smo projekt ponovili na svetovni dan števila pi, ter na silvestrovo. Dolgoletna uspešnica *Igralec* je bila v tradicionalnem januarskem terminu za šole

prodana štirikrat, kar sta dve ponovitvi manj kot običajno, predstava **Martin in Gregor ali od junaka do bedaka** pa petkrat, kar je tudi manj kot minula leta.

Med kulturnimi koordinatorji prve triade je bilo tudi letos veliko navdušenje nad predstavama **Svet je kot ringaraja** in **Džumbus** (obe s po 5 ponovitvami in več kot 2500 obiskovalci). Prav tako že leta najmlajše uspešno nagovarjajo člani skupine Slovenskega tolkalnega projekta z učnima urama **Tolkala za radovedneže** in **Tolkala od blizu**, zasedba Katalena pa s projektom **Enci benci katalenci**.

Priljubljene matineeje, ki jih pripravljamo skupaj z Glasbeno mladino ljubljansko in Glasbeno mladino Slovenije, so bile izpeljane skladno z objavljenimi sporedi in tudi v letu 2018 so bile odlično obiskane.

21. pripovedovalski festival

21. pripovedovalski festival, ki je potekal med 16. in 24. marcem 2018, je dobil novo programsko vodjo (ustanoviteljica in dolgoletna programska vodja pripovedovalka Anja Štefan je program predala pripovedovalki Špeli Frlic). Vsebinsko se je program s pravljič razširil na vse pripovedovane žanre (s poudarkom na resničnih zgodbah), zaradi česar se je preimenoval v zgolj Pripovedovalski festival.

Program je dobil več novih programskih sklopov. O svojih ustvarjalnih pristopih do tradicionalnega gradiva so v dogodku Rokovanje s tradicijo predavali krajinska arhitektka Ana Kučan, filozof Boštjan Narat, režiser Jernej Lorenci in pesnik Janez Ramoveš. Dogodek je bil izredno dobro sprejet.

Na večeru resničnih zgodb **Želo** so resnične zgodbe iz svojega življenja pripovedovali igralka Tamara Avguštin, basist Žiga Golob, plesalka in koreografinja Leja Jurišič, novinarka Meta Krese, pediater Marko Pokorn, gonilna sila najpopularnejšega slovenskega podkasta Apparatus Anže Tomič. Večer je povezoval pripovedovalec Rok Kušlan.

Na koncertu z zgodbami **Večer nesrečnih zgodb**, ki povezuje glasbo, pripoved in animacijo, so nastopili: glasbenika Samo Kutin in Ana Kravanja, pripovedovalke Tjaša Koprivec, Anja Novak, Ana Duša.

Vsi sveži dogodki so bili odlično obiskani (nekateri že teden pred festivalom razprodani) in so privabili tudi novo občinstvo. Enako odlični in razprodani so bili večer **Kralj Matjaž** (zgodbe o Kralju Matjažu so pripovedovali pripovedovalci Anja Štefan, Jiří Bezla, Ciril Horjak, z glasbo sta jih spremljala Janez Dovč in Boštjan Gombač) in pripovedovalski predstavi obeh tujih gostov. Na festivalu sta s predstavo gostovala amsterdamski pripovedovalec iranskega rodu Sahand Sahebdivani (Balkanska Odiseja) in nemško-norveška pripovedovalka Ragnhild A. Mørch (*Horizont*). Gre za pripovedovalca srednje generacije, ki se močno razlikujeta po izbiri vsebin, pristopu k zgodbi in pripovedovalskemu stilu. S svojima nastopoma sta prinesla v naš prostor širše zavedanje o različnosti žanrov znotraj pripovedovalske umetnosti. Ragnhild A. Mørch je izvedla tudi razprodano delavnico pripovedovanja resničnih zgodb, ki smo jo izvedli v sodelovanju s Pripovedovalskim varietejem.

Odlično sprejeta sta bila tudi dogodka za otroke **Zgodovina spalnih navad Kralja Matjaža** in koncert **Svet je kakor ringaraja**.

Tudi sicer se je Pripovedovalski festival pri oblikovanju programa povezal z novimi programskimi partnerji (poleg Kinodvora in SEM še festival Animateka in Kinoteka, Vodnikova domačija Šiška, Lutkovno gledališče Maribor, Mariborska knjižnica). V spremljevalni program pa smo vključili aktualno pripovedovalsko produkcijo drugih producentov (med drugim Visoško kroniko SNG Drama in Čaj za pet Neje Tomšič v gledališču Glej).

Medijska pokritost festivala je bila odlična, presegli pa smo tudi cilje, zadane v finančnem načrtu.

Kulturni bazar

Kulturni bazar, tradicionalna nacionalna prireditve, je 5. aprila 2018 desetič potekal v Cankarjevem domu. Organizatorji dogodka so Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvom za zdravje ter Ministrstvom za okolje in prostor pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO. Izvršni producent prireditve je Cankarjev dom v Ljubljani.

Ob jubileju smo pripravili bogat in zanimiv program strokovnega usposabljanja, katerega osrednja tema je bilo Evropsko leto kulturne dediščine 2018. Gost v okviru Evropskega leta kulturne dediščine je bil Gerfried Stocker, umetniški direktor festivala Ars Electronica v Linzu. Spregovoril je o izzivih, s katerimi se kulturno-umetnostna vzgoja sooča v digitalni dobi.

Posebno pozornost pa smo namenili tudi Cankarjevemu letu 2018 in medgeneracijskemu povezovanju na področju kulture. Udeležba na Kulturnem bazarju je za vse obiskovalce brezplačna.

Bazarja se je udeležilo 996 strokovnih delavcev z različnih področij (vzgoje in izobraževanja, kulture, kmetijstva in prehrane, zdravstva, sociale, okolja in prostora, športa ...) ter študentov različnih študijskih smeri. Program za organizirane skupine otrok in mladih iz vzgojno-izobraževalnih zavodov je po presoji programskega odbora letos potekal v omejenem obsegu, v spremljevalni program pa so

se s svojo ponudbo vključile tudi druge kulturne ustanove v Ljubljani. Poleg bogatega programa, ki je potekal v vseh dvoranah in predavalnicah (skoraj petdeset dogodkov), se je na razstavnih prostorih v Veliki sprejemni dvorani in Prvem preddverju Cankarjevega doma predstavilo skoraj tristo kulturnih ustanov iz vse Slovenije (vsa slovenska gledališča, vsi muzeji in galerije, filmske in glasbene ustanove ...) ter partnerji Kulturnega bazarja iz drugih resorjev.

Eden od ciljev bazarja je vzpostavitev nacionalne mreže na področju kulturno-umetnostne vzgoje (KUV), ki bo povezala vzgojno-izobraževalne zavode, kulturne ustanove in lokalne skupnosti z namenom izvajanja kakovostnih programov in projektov KUV ter spodbujanja razvoja ustvarjalnosti pri otrocih in mladih. Po vzoru različnih tujih praks je mreža ena od možnosti, s katero lahko KUV prispeva k ustvarjalnemu in inovativnemu izobraževanju 21. stoletja. Naslednji korak v tem procesu je strokovno usposabljanje, ki ga namenjamo ciljno registriranim koordinatorjem kulturno-umetnostne vzgoje in je potekalo v Cankarjevem domu 23. avgusta 2018.

5.2 Ustvarjalnost mladih

Transgeneracije

Januarja smo z razpisom, ki smo ga razposlali po vseh slovenskih srednjih šolah (tudi v zamejstvu), povabili k sodelovanju gledališke, plesne, likovne, filmske, stripovske ustvarjalce in mlade fotografe. Selektorske ekipe so ostale nespremenjene.

Do končnega razpisnega roka smo prejeli 127 prijav; na likovnem področju je bilo prijav malce več, na plesnem enako kot v prejšnjih letih, pri video in gledališkem področju enako kot lani. Nekaj manj prijav kot prejšnje leto je bilo na področju fotografije – verjetno zaradi predpisane teme, to je bila reportaža. Na stripovskem področju smo prejeli izjemno kakovostna dela, zato se je odločitev, da uvedemo novo področje, izkazala za smiselno in uspešno. Selektorji so v tekmovalni program uvrstili 45 likovnih del, 9 gledaliških, 8 videodel, 5 plesnih, 4 fotografska in 13 stripovskih del.

Tudi v letu 2018 so jedro festivala – zaradi svoje tradicije – predstavljale uprizoritvene umetnosti. Med njimi so bile izstopajoče predstave umetniških srednjih šol, dve zastavljeni tudi kot megaprodukciji, kar je za mlade ustvarjalce hkrati priložnost in izziv z več pastmi. V skupinskih prizorih se namreč utopijo sposobnosti vsakega nastopajočega, hkrati pa jim ponujajo izkušnjo kolektivne igre. Umetniške gimnazije so ponudile tudi mizanscenske presežke, veliko kreativnost so izkazali tudi video ustvarjalci »Neumetniške« šole imajo veliko siromašnejše pogoje za uprizoritvene umetnosti, z njimi delajo požrtvovalni mentorji, ki pa so letos skupaj z zanesenjaškima ekipama ustvarili dva presežna dogodka: predstavo *Kralj Ojdip* Teatra klasikov Gimnazije Poljane in *Pasji dnevnik* Mladinske gledališke skupine SDP Bilka.

Letošnja celostna podoba festivala se je izkazala za nadvse primerno in učinkovito; znak T s značilnimi cankarjanskimi brčicami je bil zelo prepoznaven ... Festival je terminsko potekal le nekaj dni po Kulturnem bazarju, kar pomeni, da smo imeli malce manj oglaševalskega in organizacijskega prostora, a smo uspešno izpeljali vse načrtovane aktivnosti. Dogodke smo oglaševali na naši spletni strani in socialnih omrežjih ter obveščevalnih seznamih, predvsem pa smo sodelovali s sodelujočimi mentorji in nastopajočimi, da so tudi sami obveščali o svojih predstavah oziroma razstavi.

Transgeneracije 2018 so imele izjemno dober obisk. Razstavo si je po ocenah ogledalo približno tisoč petsto ljudi, predstave pa dva tisoč, skupaj torej tri tisoč petsto obiskovalcev. Vsaka izmed predstav je imela dovolj gledalcev, odzivi po predstavah pa zelo pozitivni (dolgi aplavzi in stoječe ovacije za nastopajoče). Uvedli smo tudi knjigo vtisov – zapisi so zelo pohvalni.

Druge produkcije

V januarju je v Linhartovi dvorani znova gostovala II. Gimnazija Maribor, gledališke skupine English Student Theatre, tokrat z muzikalom *Sen kresne noči*. Glasbena predelava priljubljene Shakespeareove komedije o ljubezni in zmešnjavah, ki jih lahko povzroča, ohranja razpetost med iluzijo in resničnostjo, mlada kreativna ekipa v simbiozi s profesionalci pa je pripravila dve uri in pol dolgo izvedbeno dovršeno predstavo, ki bi jo lahko uvrstili na program slovenskih poklicnih gledališč. Zasluga kakovostnega mentorskega dela in izjemnih razmer, ki jih za gledališko ustvarjanje zagotavlja ravnatelj Ivan Lovrenčič. Muzikalu smo omogočili šest ponovitev v Linhartovi dvorani, ki je bila 72-odstotno zasedena.

Med t. i. drugimi produkcijami bi izpostavili še letne javne nastope dijakov Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana. Nastopilo je 298 mladih plesalcev v koreografijah, ki so jih pripravili Jana Kovač Valdes in Tanja Pavlič. Opazna sta bila tehtna programska dramaturgija ter inovativen in raznovrsten spored.

5.3 Humanistika

Cikel pogovornih večerov ob uprizoritvi Pohujšanje v dolini šentflorjanski – v okviru festivala Cankar o Cankarju

»Pri Cankarjevih dramah navdušuje, da so prav vse še vedno aktualne,« je snovalec cikla, ki smo ga poimenovali **Marcel z gosti**, začel prvi večer, na katerem se mu je kot sogovornik pridružil dr. Janko Kos, s katerim sta debatirala tako o literarnozgodovinskih vprašanjih kot o politični zdajšnjosti. Na večeru z Dušanom Jovanovićem in Matejem Bogatajem se je več govorilo o uprizoritvah Cankarjevih del na odrih in filmu, zadnja gostja, Milena Zupančič, pa je v pogovoru s Štefancičem odstirala, kako se je vlog iz Cankarjevih dram lotevala kot interpretka.

Pogovori so potekali v polnih dvoranah; večer z Mileno Zupančič je neposredno prenašal MMC RTV SLO.

Predavanja in simpozij ob razstavi Ivan Cankar – v okviru festivala Cankar o Cankarju

Razstavo v Galeriji CD je pospremil niz predavanj za različne javnosti, na dan pisateljeve smrti pa je cikel sklenil celodnevni znanstveni simpozij o Cankarjem življenju in delu.

Cikel smo začeli s predavanjem akademika dr. Janka Kosa, avtorja razstave, ki je v svojem predavanju pojasnil in nadgradil izhodiščno misel razstave, da je Cankarjevo delo, čeprav izhaja iz specifičnega slovenskega okolja, povsem primerljivo s takratnim evropskim literarnim ustvarjanjem. Zgodovinar dr. Blaž Vurnik, avtor razstave v Mestnem muzeju, je v svojem predavanju predstavil interpretacijo Cankarjevega odnosa do svojega okolja, ki je pomembna identifikacijska osnova različnih idejnih in političnih tokov. Kulturni zgodovinar dr. Jacques Le Rider je uokviril obe predavanji s predstavitvijo paradig umetnosti 20. stoletja, ki določajo kulturni obraz Evrope, ter kontekstualiziral sočasne evropske tokove z našo moderno.

Mednarodni simpozij o Cankarju s 17 razpravljavci (Janko Kos, Vanesa Matajč, Vid Snoj, Nike Kocijančič Pokorn, Primož Vitez, Dejan Kos, Irena Avsenik Nabergoj, Alen Širca, Matic Kocijančič, Erwin Koestler, Istvan Lukacs, Anna Bodrova, Tatjana Čepelevska, Andrej Leben, Zvonko Kovač, Ivana Latković, Peter Scherber) je po mnenju strokovne javnosti eden najpomembnejših dogodkov v Cankarjevem letu, izbrane teme in nova dognanja bodo v 2019 izšli tudi v posebnem zborniku, ki ga bo založila Filozofska fakulteta, s katero smo sodelovali pri pripravi simpozija. Na simpozij je med drugim prišlo veliko slavistov, saj so jim vodstva šol po posredovanju Cankarjevega doma udeležbo štela kot izobraževanje, ter študentov Filozofske fakultete, tudi odziv laične javnosti ni nezanemarljiv; medijska odmevnost je bila izjemna.

Predavanja ob koncertni uprizoritvi Iz lepih časov – v okviru festivala Cankar o Cankarju

Da bi razumeli Cankarjev odnos do žensk, ljubezni in erotike, smo kot predavatelja povabili publicista, pisatelja in pesnika Petra Kolška ter kulturno antropologinjo dr. Svetlano Slapšak. Prvi se je teme – s pomočjo analiziranja Cankarjeve osebne korespondence – lotil na način razbijanja tabujev o Cankarjem nepopolnem doživljanju ljubezni, njegovi spolni neobogljnosti ter kultu njegove matere, ko naj bi etični, napol božanski princip zatiral pisateljevo telesnost.

Dr. Slapšakova je pripravila rahločutno analizo Cankarjeve pesniške zbirke Erotika ter skozi to perspektivo odstrla njegov intimni svet in odnos do družbe.

Predavanja ocenjujemo kot presežni, pritegnili pa sta 142 obiskovalcev.

Cikel predavanj dr. Svetlane Slapšak ob razstavi Ivana Meštrovića

Dr. Svetlano Slapšak smo k snovanju tega cikla pritegnili predvsem zaradi kontekstualiziranja Meštrovićevega ustvarjanja v luči dunajske psihoanalitične šole, razmišljanj o utopiji in odnosa do telesa. Ker je po njenem mnenju umetnika navdihovalo življenje samo, je utemeljevala presežnost njegove umetnosti prav v tem, da pokaže drugo podobo tega sveta: izmišljeno, nevidno: »V tem je bilo njegovo opažanje idealno in dela umetnika genialnega.« Predavateljica je poudarila tudi pomen osebnosti Ivana Meštrovića in intelektualne skupine, ki jo je ustvaril na Dunaju, in katere ideje so pomembno vplivale na nastanek prve jugoslovanske države.

Predavanja so bila zelo dobro obiskana (skupaj 365 obiskovalcev), povzeta pa so v oddaji NaGlas! RTV Slovenija.

Kvadratura presevanja

Fotograf in slikar Marko Modic ter filozof in pisatelj dr. Marko Uršič, prijatelja, ki sta po načinu in jeziku dela precej različna ustvarjalca, sta se miselno in domišljijsko srečala na štirih večerih ob tematiki štirih elementov, štirih osnovnih prvinah našega bivanja, štirih »esencah«, nad katerimi preseva »peti

element«, presežno eterična in obenem alkimistično zemeljska quinta essentia, ki je s svojo skrivnostno odsotnostjo vselej v kozmosu in nas samih.

V uvodu je dr. Uršič podal nekaj svojih filozofskih dognanj o prvini večera, v glavnem delu pa je Marko Modic ob spremljavi svoje avtorske glasbe prikazal izbor fotografij iz dolgoletnega in bogatega opusa. Žal obisk ni dosegel pričakovanega, tudi medijsko so bili dogodki prezrti. Domnevamo, da so bile napovedi, ki so nastajale ob sodelovanju obeh umetnikov, za javnost manj privlačne.

Fabula pred Fabulo

Ob petnajsti izvedbi enega osrednjih literarnih festivalov je Cankarjev dom dosednji koncept nadgradil s Fabulo pred Fabulo, in sicer smo za uvod v festival povabili irskega intelektualca Terryja Eagletona, ki se je v predavanju o »upanju brez optimizma« navezal na osrednjo festivalsko temo. V pogovoru z Gregom Repovžem pa je spregovoril tudi o neoliberalnem konceptu družbe, ki ga zaznamuje strah pred prihodnostjo in občutenjem izgube.

V programskem načrtu smo napovedali, da bo drugi gost Hartmut Rosa, nemški sociolog in politolog, a se je opravičil zaradi bolezni. Nadomestila ga je suverena in v odgovorih zelo natančna belgijska politična teoretičarka in filozofinja Chantal Mouffe, s katero se je kot sogovornik uspešno kosal Dražen Dragojevič. Pogovor se je v glavnem vrtel okoli vprašanj, ki jih razpira v svoji zadnji knjigi s povednim naslovom V bran levemu populizmu.

Oba dogodka sta napolnila Klub Cankarjevega doma, medijska odmevnost je bila izjemna, tako da smo se odločili, da bo Cankarjev dom ta programski segment še razvijal.

Delavnica Marka Pogačnika

Letos se je kipar Marko Pogačnik v svoji delavnici posvetil razmerju med človekom in vzporednimi, na ravni zavesti enakovrednimi evolucijami. Tudi tokrat se mu zvesto občinstvo ni izneverilo; na obeh izvedbah smo našli 169 obiskovalcev.

Pozitivna psihologija

V ciklu predavanj, ki je potekal od januarja do junija, smo želeli zajeti čim bolj različne tematike; predavatelji (mag. Marjeta Novak, mag. Sanja Kranjc, dr. Miran Možina, mag. Peter Babarović, Jasna Murgel, Katja Krasko Štebljaj) so razmišljali o samosočutju, odnosih, različnih pogledih na depresijo, izgorelosti ...

Predavanja v okviru tega cikla so dobro uveljavljena in večkrat razprodana; kar dvakrat smo se zaradi povpraševanja iz Kosovelove dvorane preselili v Linhartovo. Cikel je letos dosegel rekorden obisk, in sicer smo na šestih predavanjih našli nekaj manj kot tisoč dvesto obiskovalcev. Tudi letos smo vsa predavanja posneli za Videlectures (posnetke vseh dosedanjih predavanj si je ogledalo že več kot 32 tisoč ljudi); z namenom, da bi bolje spremljali odzive udeležencev, pa je bila na Facebooku ustanovljena skupina, ki ima dvanajst tisoč sledilcev.

Predavanje dr. Patricka Boucherona: Kaj zmore zgodovina?

Žal predavanje najbolj znanega francoskega zgodovinarja dr. Patricka Boucherona ni pritegnilo toliko zanimanja, kot smo predvidevali. Na vprašanje iz naslova, ki je poantiralo njegovo predavanje, bi lahko odgovorili z Boucheronovim sklepnim stavkom: »Zgodovina govori o tistem, kar nam iz preteklosti omogoča sedanost.« Sicer pa je bil – glede na zapise v medijih in odziv občinstva – najzanimivejši del ekspozicije tisti, ko je predavatelj govoril o nalogah intelektualcev, kadar pridejo temni časi.

Predavanje dr. Juhanija Pallasme: Umetnost in arhitektura kot izkušnja – mentalna resničnost umetnosti

Na pobudo Cankarjevega doma je Ljubljano obiskal finski arhitekt, esejist in profesor Juhani Pallasmaa. V nabito polni Linhartovi dvorani se je v enournem predavanju dotaknil vprašanj umetnosti, krize arhitekture, domišljije in pomena poetike. Glede na odzive se je predavanja večinoma udeležila strokovna javnost, imelo je tudi velik odmev v medijih.

Himalajska sopotnika

Ob 50-letnici ukvarjanja z alpinizmom in 45-letnici skupnih podvigov sta se zaradi izjemnega zanimanja (zlasti) ljubiteljev gora v Linhartovi dvorani kar dvakrat predstavila vrhunska alpinista in himalajca Viki Grošelj in Stipe Božič. Njuno predavanje je bila pripoved o zmagoslavju in tragedijah, uspehih in trpljenju.

Predavanje dr. Ivana Šprajca: Po sledih Majev

Zaradi izjemnega zanimanja smo v januarju ponovili predavanje dr. Ivana Šprajca, ki je na zadnjem terenskem delu v osrčju Jukatana uporabil eno najučinkovitejših tehnik daljinskega zaznavanja in jo – ob izsledkih raziskovanja – predstavil zainteresiranemu občinstvu.

Predavanje Barbare Trnovec: Neznana Alma

Avtorica je zadnji dan razstave najprej vodila po njej, zatem pa pripravila predavanje o svojih zadnjih, neobjavljenih izsledkih o življenju in delu Alme M. Karlin; prisluhnilo ji je 83 obiskovalcev.

Mala plesna simpozija

Male plesne simpozije v Cankarjevem domu pripravljamo z namenom, da bi razvili tudi kakšno drugačno misel, ki se skriva za plesno umetnostjo. In zato poskrbimo, da se na teh srečanjih pogovarjamo o posameznikih, ki so svoje okolje že opozorili, ker je njihova plesna govorica prepoznavna in razpoznavna.

Maja je bila osrednja osebnost poljska umetnica, ki že vrsto let deluje pri nas – plesalka in koreografinja **Magdalena Reiter**. Na simpoziju so se predstavile njene sodelavke in sopotnice: dramaturginja, teoretičarka in publicistka dr. **Andreja Kopač**, balerina, performerka in igralka **Mateja Rebolj**, plesalka in koreografinja **Mojca Kasjak**, igralka **Maruša Majer** in režiserka **Barbara Zemljič**; povezovala ga je dramaturginja **Staša Mihelčič**. Vseh pet govork je poudarilo izredno osredotočenost in ustvarjalno moč Magdalene Reiter, ki deluje tukaj in zdaj, tudi njeno vztrajnost, ki jo uspešno vodi do predstav z umetniškim sporočilom. V oktobru pa smo večer posvetili znanemu in priznanemu plesalcu in koreografu **Milanu Tomašiku**; o njegovem delu so spregovorili: **Živa Breclj, dr. Andreja Kopač, Samo Oleami, Magdalena Reiter**, povezovala je **Staša Mihelčič**.

5.4 Literatura

Fabula 2018

Letošnji festival literatur sveta, ki ga Cankarjev dom soorganizira z založbo Beletrina, je v središče pozornosti postavil upanje, s tem smo se spomnili tudi na leto 1968, ko je bilo prav upanje gonilo političnih sprememb. Skozi upanje se je festivalsko dogajanje osredotočalo tako na sodobno literarno produkcijo kot na temeljne humanistične teme.

Na pogovorno-literarnih večerih v Cankarjevem domu so se predstavili: ena najuspešnejših in najbolj prevajanih hrvaških avtoric Slavenka Drakulić, ukrajinski avtor Serhij Židan, znana sodobna francoska pisateljica Maylis de Keangal, avtorica gansko-nigerijskih korenin Taiye Selasi in švicarski pisatelj Lukas Barfuss. Festival je dosegel izjemno pokritost tako v osrednjih kot drugih medijih in naklonjenost strokovne javnosti, dvorane so bile večinoma povsem zasedene. Program in izvedba tega sta bila zavzeto pripravljena, tako da letošnjo izvedbo festivala, oplemeniten s Fabulo pred Fabulo, lahko štejemo kot najboljšo doslej.

Vilenica 2018

Društvo slovenskih pisateljev in Kulturno društvo Vilenica sta tudi v letu 2018 pripravila »ljubljsko izdajo« 33. mednarodnega festivala: na predvečerju v Klubu Cankarjevega doma sta slovaška pisateljica Uršula Kovalyk ter Simona Semenič debatirali, kaj pomeni biti oziroma delovati kot avtorica na začetku 21. stoletja. Zanimiva tema (z bridkimi izkušnjami obeh avtoric) je pritegnila 80 obiskovalcev, slabše zasedena je bila dvorana na dogodku Malta na Vilenici, ko so se našemu literarnemu občinstvu predstavili prejkone neznani avtorji: Clare Azzopardi, Norbert Bugeja, Immanuel Mifsud in Lorraine Vella.

Iz lepih časov (1898–1907) in Ne piši mi, dokler ti ne pošljem naslova ...

V okviru festivala Cankar o Cankarju je bila na Cankarjev rojstni dan na sporedu koncertna uprizoritev, ki temelji na dramatizaciji Cankarjevih pisem Anici Lušinovi. Izbor, dramatizacijo in režijo je podpisal Ivo Svetina.

V teh pismih se je razodela najbolj intimna plast Cankarjeve osebnosti. V Svetinovi dramatizaciji in interpretaciji Daše Doberšek, Jane Zupančič, Uroša Fuersta in Jerneja Gašperina so z odra Štihove dvorane zazvenela kot literarne mojstrovine in kot glasba zaljubljenega srca.

Z Ivom Svetino pa smo se po uspešnem majskem večeru naknadno dogovorili še za dramatizacijo in režijo pisem Štefki in Albin Loeffler, ki so jo igralci Barbara Cerar, Sabina Kogovšek, Jernej Gašperin in Saša Tabaković izvedli ob dnevu odprtih vrat. Ta korespondenca nam je velika slovenske

literature pokazala v drugi luči – kot moškega, ki, kot bi rekel Ivo Svetina, »damam z virtuoznim sukanjem peresa vzbuja intimno upanje«.

Oba dogodka ocenjujemo kot dobro programsko potezo, saj predstavljata nekakšen dopolnjujoč se uvid v pisateljev odnos do erotike, ljubezni in žensk; bila sta tudi dobro obiskana in pomenita pomembno dodano vrednost tako Cankarjevega dne kot dneva odprtih vrat.

Goncourtova nagrada/Slovenska izbira

V sodelovanju z Goncourtovo akademijo, Univerzo v Ljubljani in Francoskim kulturnim inštitutom smo v Cankarjevem domu priredili podelitev Goncourtove nagrade (po izboru študentov in članov Akademije Goncourt) francoski avtorici Catherine Cusset, ki je ob tej priložnosti tudi nastopila in brala iz svojih del.

Kritikovo oko

V rubriki Kritikovo oko (pano s kritiko ima stalno mesto v Prvem preddverju) rezidenčni kritik Matej Bogataj obravnava književna dela, katerih kakovost, prodornost in perspektivnost je prepoznal, v letu 2018 so se zvrstili: Drago Jančar: In ljubezen tudi; Andrej Skubic: Permafrost; Vlado Žabot: Sveti boj; Vinko Moederndorfer: Druga preteklost; Agata Tomažič: tik pod nebom; Milan Kleč: Knjige; Vesna Lemaic: Dobrodošli; Nataša Kramberger: Primerljivi hektarji; Mirt Komel: Medsočje; Milan Dekleva: Inštitut doktorja Faulstaffa. Ker je Kritikovo oko krajša rubrika, kritik poskuša biti razumljiv, tudi zato, ker se zdi, da lahko prevelika zapletenost, za katero se včasih skriva »strokovnost«, lahko odvrne naključnega bralca.

Pred izidom in ob njem

V okviru svetovne turnee in ob izidu romana Macbeth je Slovenijo obiskal norveški pisec kriminalk Jo Nesbø. Nespornega kralja skandinavske kriminalke smo skupaj z založbo Didakta gostili v Cankarjevem domu. V enournem pogovoru s Ksenijo Horvat po odzivih številnega navdušenega občinstva ni nikogar razočaral, njegovi odgovori so bili tehtni, obenem pa iskri in domiselni.

Skupaj s hrvaško založbo smo pripravili predstavitev najnovejše knjige dr. Svetlane Slapšak z naslovom Rod in Balkan, ki je doživela izjemno dobre kritike, z založbo Beletrina pa smo med bralce pospremili roman *Neverend* Aleša Štegra.

Priredili smo tudi literarno-pogovorni večer ob angleški izdaji aforizmov Draška Veselinovića (izšla je pri Amazonu) ter se s tem »oddolžili« žanru, ki na slovenskem literarnem prizorišču ostaja nekako prezrt.

Mlada umetniška beseda

Literarni večer Mlada umetniška beseda je uspešna, večletna skupna zgodba Akademije za gledališče, radio in televizijo ter Uredništva za kulturo 3. programa Radia Slovenija – ARS, že drugo sezono pa je tudi odrski javni dogodek v Cankarjevem domu, v neposrednem radijskem in video prenosu na Radiu Ars. Štirje študentje igre – Urban Kuntarič, Eva Stražar, Dominik Vodopivec in Matej Zemljč – so interpretirali besedila pisateljev mlajše in srednje generacije: Suzane Tratnik, Andreja Hočevarja in Nejca Gazvode. Avtor dogodka je bil Klemen Markovčič, pogovor s pisatelji je vodila Tina Kozin. Za študente in pisatelje je to pomembna izkušnja, ki poudari pomembnost kulture govora ter svojevrstne izvedbene discipline in izreke.

6. RAZSTAVNI PROGRAM

Razstavni program sledi programski strategiji in uresničuje kakovostne in izzivne razstave z različnih področij vizualnih umetnosti in kulturne zgodovine, leto 2018 pa sta zaznamovali dve zahtevnejši razstavi s klasično tematiko, a povsem novimi, inovativnimi razstavnimi prijemi in izvirnimi postavitvama.

Osrednji likovni dogodek v Galeriji CD je konec februarja pomenila razstava znamenitega hrvaškega kiparja Ivana Meštrovića, ki ga v Ljubljani nismo videli že 35 let, in si jo je ogledalo več kot pet tisoč obiskovalcev. Tiskovne konference ob projektu in odmevne otvoritve se je udeležil tudi umetnikov sin, dr. Mate Meštrović s soprogo, ki je izrazil veliko zadovoljstvo, da so dela njegovega očeta po toliko letih spet na ogled v Sloveniji, pohvalil je tudi izjemno postavitve v našem galerijskem prostoru, kjer je zlasti znameniti *Vodnjak življenja* doživel najboljšo postavitve doslej.

K ambiciozno zasnovanemu festivalu *Cankar o Cankarju*, s katerim je naša ustanova zaznamovala stoletnico smrti velikega pisatelja ter ki je prelomno prispeval k premisleku dela našega najpomembnejšega pisatelja in dramatika, je razstavni program prispeval kar tri projekte: koprodukcijsko razstavo *Ivan Cankar in ... njegova pravica* v sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani v Prvem preddverju, razstavo *Ivan Cankar in Evropa: Med Shakespearom in Kafka*, v Galeriji CD in manjšo vizualno predstavitev *Cankar v podobah študentov ilustracije UL ALUO*.

Ivanu Cankarju, njegovemu življenju in delu, smo se ob tej pomembni obletnici posvetili skupaj z Muzeji in galerijami mesta Ljubljana ter tik pred poletjem slavnostno odprli dve vsebinsko komplementarni razstavi v CD in Mestnem muzeju Ljubljana, z vmesno postajo pri stavbi SNG Drama Ljubljana ter nastopom igralca Marka Mandića z odlomkom iz *Hlapcev*. Razstava v Galeriji CD je v celoti specialistična, književno-primerjalna, njena postavitev pa nedvomno pomeni izvirno, pionirsko delo v naši, domnevno pa tudi v mednarodni muzejsko-razstavni praksi. Uspešnost vizualne izpeljave potrjujejo med drugim tudi odlični odzivi obiskovalcev.

Medijska odmevnost razstavnega programa je bila zadovoljiva, zlasti pri večjih projektih, ki pobudijo večje zanimanje ter obsežnejše in bolj temeljite predstavitve. V zadnjih letih pogrešamo kritiško ocenjevanje razstav, tako večjih kot manjših, kar pa ne velja le za našo ustanovo, marveč je (še posebej na likovnem področju) preraslo v širši družbeni problem. Fotografske razstave z dobro obiskanimi otvoritvami odmevajo predvsem na družbenih omrežjih.

Pri uresničevanju programa smo – kot napovedano – tesno sodelovali s številnimi ustanovami in združenji z različnih področij vizualne umetnosti: z Društvom oblikovalcev Slovenije Ljubljana, Slovenskim društvom likovnih kritikov, Muzeji in galerijami mesta Ljubljana, Narodno in univerzitetno knjižnico, Slovenskim gledališkim inštitutom, Narodno galerijo, Biblioteko SAZU, Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje UL, v tujini pa z Galerijo Ivana Meštrovića v Splitu in Ateljejem Ivan Meštrović v Zagrebu. S svojim delom in znanjem so k razstavnemu programu prispevali tudi številni domači in tuji strokovnjaki različnih generacij: Sandra Grčić Budimir, Barbara Vujanović, Zorana Jurić Šabić, Filip Beusan, dr. Janko Kos, Ženja Leiler, Silvan Omerzu, Katarina Štok Pretnar, Marijan Rupert, Boštjan Botas Kenda, dr. Primož Vitez, Jurij Dobrila, dr. Petra Bole, Danijela Grgić, Mateja Panter, Andrej Hrausky, Iztok Premrov, dr. Petra Grafenauer, Meta Krese, Brane Kovič, dr. Boris Gorupić, in številni drugi.

6.1 Razstave v galeriji CD in v dvorani Duše Počkaj

Alma Karlin

Kolumbova hči

Čeprav smo o kakovostno izvedeni razstavi naše največje svetovne popotnice Alme Karlin poročali že v sklepnem dokumentu za leto 2017, naj poudarimo, da je ta pomembni kulturnozgodovinski in antropološki projekt zaznamoval še prve tri tedne v januarju 2018. Zanimanje za razstavo se je po novoletnih praznikih celo stopnjevalo vse do njenega zaključka, prav tako so bila v januarju organizirana dodatna redna in izredna vodstva, ki jih je navdihujoče vodila avtorica razstave Barbara Trnovec. Izvrstno sodelovanje s Pokrajinskim muzejem v Celju se je torej uspešno izteklo v obojestransko zadovoljstvo ustanov.

Ivan Meštrović

Telesnost in erotika v kiparstvu

Organizacijsko in logistično zahtevno kiparsko razstavo smo organizirali v sodelovanju z muzeji Ivana Meštrovića s sedežem v Splitu in Ateljejem Meštrović v Zagrebu. Obsegala je 51 del, kipov in risb iz zbirk naslednikov Ivana Meštrovića ter poleg omenjenih ustanov še iz fondusov Gliptoteke HAZU (Zagreb), Kabineta grafike HAZU (Zagreb) in Galerije umetnin »Branislav Dešković« (Bol, Brač).

Pod naslovom *Telesnost in erotika v skulpturi* so trije kustosi mlajših generacij strnili nove poglede na tematiko akta v Meštrovićevem orjaškem kiparskem opusu. Izbrali so dela, ki so nastajala v daljšem časovnem razponu, od študentske faze na Dunaju do povojnega obdobja (od leta 1903 do leta 1946) in nedvomno pomenijo Meštrovićeve največje kiparske dosežke iz najpomembnejših ustvarjalnih obdobj. To potrjuje tudi dejstvo, da so bile kar štiri večje skulpture iz tega nabora (med njimi sloviti *Vodnjak življenja*) uvrščene na pomembno razstavo *Izziv moderne: Zagreb-Dunaj okoli 1900*, ki so jo lani spomladi pripravili v Klovičevih dvorih, od jeseni do februarja pa je bila postavljena še v ugledni

dunajski galeriji Belvedere. V okviru te razstave se je Ivan Meštrovič z večjim številom del vrnil na Dunaj, kjer je v mladosti doživel svoje prve uspehe.

Meštrovičev korpus aktov so torej kustosi raziskali s treh vidikov, ki so v katalogu predstavljeni v tehtnih in kritično dobro ocenjenih esejih, v razstavni naraciji pa se ti prepletajo. Dalibor Prančević je spregovoril o *Nelagodnosti telesa* (napetosti v prikazu: starost, erotizirani pathos, drugačna spolnost, neposredna spolna strast, Barbara Vujanović se posveča klasičnemu dožemanju telesnosti (*Med dvema erosoma in dvema afroditama*) v njegovih delih, v katerih je mogoče razbrati sorodnost z antičnim dožemanjem telesa, vendar skladno s sodobnimi tendencami evropskega neoklasicizma in ostalimi stilskimi tendencami. Zorana Jurić Šabić pa se pod naslovom *Požar čutov* bavi z avtobiografskimi elementi, ki jih najdemo v ženskih aktih (skulpturah in risbah) iz dvajsetih let ter v številnih delih, ki obravnavajo mitološke teme.

Premierna (sicer postavitveno povsem drugačna) razstava je lani v zagrebški Gliptoteki požela velik uspeh, še posebej zato ker so v Meštrovičevem opusu doslej le redko obravnavali pomen golega telesa, pa tudi zaradi drugačne in izzivne postavitve Filipa Beusana z diskretnimi menjavami osvetlitve kiparskih del. Ta posebna osvetlitev je tudi v Ljubljani v glavnem navdušila obiskovalce, nekateri med njimi pa so negodovali, saj se je prostor na trenutke potopil v temo, nato pa se je sprožila igra svetlobe na šestih najpomembnejših razstavljenih kipih. Kljub nasprotnim mnenjem smo prepričani, da gre za kakovosten, inovativen poskus ali celo premik v načinih predstavitve umetniških del.

Ob projektu smo izdali slovensko različico obsežnega, uredniško zahtevnega kataloga z dodanim uvodom in kratko kiparjevo biografijo (179 str.).

Razstavo so popestrili spremljevalni dogodki, v glavnem zasnovani v okviru humanističnega programa, neposredno na Meštroviča pa sta se navezovali predavanji obeh kustosin razstav. Zorana Jurić Šabić, ki se tudi sicer ukvarja z avtobiografskimi elementi v kiparjevem opusu, je spregovorila na temo Dekodiranje Meštroviča, njegova nedokončana vizija ob primeru okrasitve kupole družinske grobnice v Otavicih. Drugo, mednarodno naravnano predavanje Barbare Vujanović pa je bilo posvečeno odnosu Ivana Meštroviča in Augusta Rodina oziroma obravnava francoske naveze v modernem hrvaškem kiparstvu. Skozi njeno podrobno raziskavo se Ivan Meštrovič potrjuje kot eden najodličnejših predstavnikov francoske šole v Srednji Evropi.

Spodbujeni z odlično lansko izkušnjo ob projektu legendarnega Roberta Cape, ko so obiskovalce po razstavi vodili fotografi, smo tokrat k sodelovanju povabili vrsto umetnostnih zgodovinarjev in kiparjev. Redna vodenja ob četrtkih popoldne so s svojimi komentarji popestrili: dr. Andrej Smrekar, dr. Robert Simonišek, dr. Sarival Sosić, dr. Asta Vrečko, Brane Kovič ter kiparji mag. Roman Makše, Matjaž Počivavšek in mag. Boštjan Drinovec.

Ivan Cankar in Evropa / Med Shakespeareom in Kafka

razstava ob 100. obletnici pisateljeve smrti

V Cankarjevem letu smo torej skupaj z Mestnim muzejem Ljubljana (MML) pripravili razstavi, posvečeni življenju in delu pisatelja Ivana Cankarja, zamišljeni tudi kot jedro spominjanja Cankarjevega jubileja na Slovenskem. Vsekakor gre za razstavi, v dveh razstaviščih, različno zasnovani in oblikovani, pa vendar komplementarni z jasnimi skupnim sporočilom o pomenu in vlogi največjega mojstra slovenske besede. Obe razstavi bosta postavljeni vse do februarja 2019, saj sta poleg širše (kulturne) javnosti namenjeni zlasti starejšim osnovnošolskim in srednješolskim skupinam. Razstava v CD je obsežnejša kot običajno, saj je postavljena v prostorih Galerije in sosednje dvorane Duše Počkaj, kar se je doslej zgodilo le dvakrat, v primeru razstav staroegipčanske umetnosti Faraonska renesansa in francoskega umetnika Henrija de Toulouse-Lautreca. Za razliko od postavitve v MML, ki obravnava pisateljevo življenje in svet, v katerem je živel, je razstava v CD posvečena pisateljevemu literarnemu delu. Ni le spoštljivo spominska, ampak pomeni predvsem pogled na njegov opus z evropskim ozadjem – kako je ustvarjal iz izhodišč in spodbud velikih evropskih mislecev in umetnikov od Platona do Marxa in Nietzscheja, od Shakespeara in Cervantesa do Ibsena in Zolaja ter zlasti v primerjavi z evropskimi sodobniki od Thomasa Manna do Franza Kafke. V tem kontekstu se namreč kaže posebna izvirnost Cankarjeve literature, pripete na slovensko moralno in socialno tradicijo.

Avtor tega teoretičnega, komparativističnega dela razstave je akademik dr. Janko Kos v sodelovanju z novinarko in publicistko Ženjo Leiler, vizualno podobo razstave pa sta zasnovala vsestranski likovni umetnik Silvan Omerzu in arhitektka Katarina Štok Pretnar.

Razstavna pripoved obsega 16 izbranih Cankarjevih del poleg pesniške zbirke *Erotika*, drame *Za narodov blagor*, *Kralj na Betajnovi*, *Hlapci*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* in *Lepa Vida* ter izbor pomembnejših proznih del *Hiša Marije pomočnice*, *Na klancu*, *Hlapec Jernej in njegova pravica*, *Martin Kačur*, *Gospa Judit*, *Nina*, *Podobe iz sanj*, *Grešnik Lenart*, *Kurent*, ter jih primerja s sočasnimi, tematsko in slogovno primerljivimi deli znanih književnikov v evropskem literarnem prostoru. Vsako

poglavje je ilustrirano z vizualnim gradivom, ki je v primeru dram seveda bogatejše, saj so tu na voljo stari lepaki in fotografije gledaliških predstav ter video in avdio posnetki. Poglavja spremljajo prve izdaje Cankarjevih knjig, udarni citati iz posameznih del ter posnetki njegovih rokopisov.

Avtorja postavitve in vizualizacije razstave sta se znašla pred izjemno težko nalogo, kako literarno vsebino v najožjem pomenu besede, torej brez njenega zgodovinskega, geografskega oziroma biografskega konteksta, oblikovati z najrazličnejšimi arhitekturnimi in vizualnimi prijemi v mentalni prostor, ki ponuja nove razsežnosti doživljanja in miselnih asociacij.

Domišljena arhitekturna in grafična podoba razstave, podprta z avdiovizualnimi mediji in animacijo, predvsem pa z umetniškimi (tudi zvočnimi) instalacijami ter različnimi likovnimi in svetlobnimi poudarki, izvrstno podpira tudi pripoved o Cankarjevi odličnosti, njegovi vsestransko vrhunski estetiki in vizionarstvu. Postavitev te razstave v celoti pomeni nedvomno izvirno, pionirsko delo v naši, morda celo v mednarodni muzejsko-razstavni praksi. To potrjujejo tudi zapisi obiskovalcev v knjigi vtisov, ki so razstavo (razen res redkih izjem) dojemali in označili v superlativih, v paleti pridevnikov od odlična, vrhunska, imenitna, prepričljiva, bogata do domiselna, estetsko dovršena, fenomenalna, impresivna, in ne nazadnje kot razstavo na svetovni ravni.

Vsa besedila na razstavi so dvojezična, v slovenskem in angleškem jeziku, tudi vodnik po razstavi je izšel v slovenski in angleški različici (76 str.). Knjižici je oblikoval Edin Alibešter iz CD.

Pri uresničevanju razstave v Cankarjevem domu smo tesno sodelovali z Narodno in univerzitetno knjižnico ter Slovenskim gledališkim inštitutom, ki sta prispevala muzejsko in arhivsko gradivo. Drugo gradivo in eksponate za razstavo pa so prispevali še Antikvariat Glavan, Narodna galerija, Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter Slovenski filmski center.

Ob razstavi smo od oktobra do decembra pripravljali izredna vodenja s posebnimi gosti, ki so s svojimi komentarji ob razstavi navduševali obiskovalce. Strokovnjaki, ki smo jih povabili k sodelovanju, so se s Cankarjevimi deli tako ali drugače srečevali na svoji življenjski in poklicni poti. To so bili: mag. Marijan Rupert, vodja rokopisne zbirke NUK, mag. Marcel Štefančič jr., publicist in urednik, Rok Glavan, antikvar – Antikvariat Glavan, Matej Bogataj, literarni in gledališki kritik, mag. Amir Muratović, filmski režiser, avtor dokumenatnega filma Ivan Cankar, Janez Pipan, gledališki režiser in dramaturg, dr. Robert Simonišek, umetnostni zgodovinar in književnik in dr. Srečo Dragoš, sociolog, profesor na Fakulteti za socialno delo.

Do konca razstave načrtujemo še dva komentirana ogleda, ki sta bila v jeseni odpovedana (Ivo Svetina, pesnik in dramatik in dr. Primož Vitez, romanist, prevajalec in dramaturg), ponovili pa bomo zelo odmevna nastopa Marcela Štefančiča in Janeza Pipana.

6.2 Razstave v večnamenskih prostorih CD

Ivan Cankar ... in njegova pravica

Razstava študentov oblikovanja na UL ALUO

Cankarjevo leto smo kot uvodoma povedano v osrednjem slovenskem kulturnem hramu zaznamovali s festivalom *Cankar o Cankarju*, slavnostno smo ga odprli z razstavo, ki smo jo pripravili v odličnem sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje ter Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani. V jeseni je namreč sledila še istoimenska gledališka predstava.

Razstavljena oblikovalska dela (plakati) so vizualizirala vsa ključna izhodišča Cankarjevega besedila *Hlapec Jernej in njegova pravica*, ki jih je pri vsebinski zasnovi razstave in poznejše dramske uprizoritve izpostavil prof. dr. Primož Vitez. Oblikovni koncept je zastavil prof. Boštjan Botas Kenda, poleg njega je bil mentor študentov še prof. Radovan Jenko, strokovni sodelavec pa Emil Kozole. Pri projektu je sodelovalo 19 študentov, ki so v neobičajni, domiselni razstavni postavitvi predstavili svoja vizualna razmišljanja ob Cankarjevem tekstu v razponu od izrazito angažiranih do doživeto poetičnih, od ilustrativnih do tipografskih, ki pa so vsekakor v likovnem izrazu prečiščena in udarno sporočilna. Mladi oblikovalci so ob izvirnih vizualnih interpretacijah misli Ivana Cankarja pokazali veliko zrelosti, poglobljenosti in nenazadnje izvirnosti.

Prvo preddverje

O ... oblikovanje! Med vizijo in realnostjo

Bienalna selekcionirana razstava Društva oblikovalcev Slovenije

Velika sprejemna dvorana

Kot doslej, vendar v izvedbeno zelo asketski konceptualni obliki so člani DOS pripravili aktualen vpogled v trenutno stanje oblikovanja, predvsem v pripovedovanju misli in zgodb, ki jih oblikovalci kot posamezniki ali kot stroka doživljajo v današnjem času – med posameznikom in oblikovalsko politiko, ali drugače, nekje na razpotju med vizijo in realnostjo. Z razstavo so vodja projekta dr. Petra Bole ter

sodelavki Danijela Grgić in Mateja Panter želele spodbuditi premislek o prihodnjih mogočih modelih in vlogi oblikovanja v našem prostoru.

V sklopu razstave je bilo organizirano omizje z naslovom *Med vizijo in realnostjo*, na katerem so pogled in mnenja na »zeitgeist« slovenskega oblikovanja v danih razmerah predstavili vidni posamezniki in poznavalci stroke – oblikovalci, podjetniki in odločevalci: Matej Feguš, dr. Petra Černe Oven, Katjuša Kranjc, Natalija Medica, Gregor Žakelj in Mateja Panter. Omizje je povezovala Danijela Grgić. Z razstavo in omizjem je DOS znova želel opozoriti javnost, da oblikovanje ni le obrobno področje kulture, temveč večplasten pobudnik razvoja posameznika in družbe ter da je prepoznavanje oblikovanja kot orodja za inovacijo, rast in konkurenčnost podjetij, vodilnih v vladnih strukturah in družbe v celoti nujen cilj za izboljšanje medsebojnega sodelovanja in kulture bivanja.

Likovni kritiki izbirajo

Prvo preddverje

V ciklu vizualnih postavitev, ki jih pripravljamo v sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov, smo predstavili naslednje pare: umetnostna zgodovinarka in likovna kritičarka Nataša Smolič iz Maribora je predstavila sublimna platna izjemne slikarke Zdenke Žido, letošnje nominirane za nagrado Prešernovega sklada, sledila je postavitev mlade grafičarke, trenutno na štipendiji v tujini, Helene Tahir v izboru doajena slovenske likovne kritike Aleksandra Bassina, Nuša Pogornik je predstavila izbor iz najnovejšega cikla fotografa Lade Jakše z naslovom *Prezrti pogledi, prezrti ljudje*; odlično, v tujini večkrat nagrajeno umetnico Anko Krašno je z angažiranim in provokativnim diptihom izbrala slovenjegraška kustosinja Milena Zlatar, pred poletjem, v času predvidenega meseca fotografije (ki pa letos zaradi izpada sofinanciranja ni bil izveden) je Meta Kordiš pripravila konceptualno postavitev fotografskih del kreativnega para oziroma performativnega tandema Katje Goljat in Andreja Firma, ki nastopata pod imenom Photonic Wall. V jeseni je Mario Codella predstavil reliefe Marjana Mirta, Meta Gabršek Prosenc se je odločila za izjemne, senzibilne risbe Mihaela Rudla, v času Slovenskega knjižnega sejma je Petra Vencelj postavila izvirna keramična dela ilustratorke Maje Šubic, leto pa smo končali z odločitvijo Maje Škrbot, da predstavi nekaj najnovejših intrigantnih slik Natalije Šeruga.

Izbor predstavitenih parov je torej kot običajno vključeval različne generacije kritikov in umetnikov in upošteval tudi regionalno različnost. Predstavljene so bile številne avtorske poetike, v tehničnem pogledu pa zelo različni likovni prijem.

V dvorani Lili Novy smo jeseni že petič organizirali slavnostno podelitev društvenih nagrad *kritiško pero*. Žirija v sestavi Goran Milovanović, Mateja Podlesnik in Petra Vencelj je nagrado za likovno kritiko in kuratorstvo dodelila Barbari Borčič in Mariu Berdiču Codelli, nagrado za življenjsko delo pa je prejel dr. Lev Menaše. Priznanje za obetavnega mladega likovnega kritika tokrat ni bilo podeljeno.

Oblikovalska identiteta CD

Prvo preddverje

Na prostoru, kjer so se vrsto let predstavljali člani Društva oblikovalcev Slovenije, smo v prvem polletju postavili tri zanimive prezentacije.

V novo leto smo vstopili s fotografsko in oblikovno bogato predstavitev festivala *Cankar o Cankarju* s koprodukcijsko gledališko predstavo *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* v ospredju. Odlične fotografije so bile delo Petra Uhana, oblikovno zasnovo pa je prispeval Aljoša Bagola.

Sledila je izčrpna vsebinska dopolnitev razstave kiparja Ivana Meštrovića na temo *Meštrović – Plečnik: Kipar in arhitekt – velika umetnika svojega časa in velika prijatelja*. Avtor predstavitve, arhitekt Andrej Hrausky je v času postavitve pripravil tudi obsežno predavanje, v katerem je lahko obširneje predstavil nova spoznanja. Ivan Meštrović (1883–1962) je bil najpomembnejši hrvaški kipar, Jože Plečnik (1872–1957) pa velja za najpomembnejšega slovenskega arhitekta. Živela sta v istem obdobju, oba sta izhajala iz skromnih razmer nekdanje monarhije, študirala na akademiji upodablajočih umetnosti na Dunaju in bila člana umetniškega združenja Secesija. Zelo hitro sta dokazala svoj dar ter bila cenjena v domovini in tujini. Osebo sta se poznala, se medsebojno cenila, sodelovala in prijateljevala. Zato je Hrausky poskrbel, da o njunem odnosu zvemo kaj več. Postavitev je oblikoval Edin Alibešter, oblikovalec CD.

Pred poletjem smo v kontekst festivala *Cankar o Cankarju* uvrstili še predstavitev *Cankar v podobah študentov ilustracije UL ALUO*, ki ni bila vnaprej načrtovana. Dvanajst študentov podiplomskega študija na smeri Ilustracija Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani (UL ALUO) je v okviru študijskega programa po lastni presoji izbralo Cankarjevo delo ter ga interpretiralo v obliki serije ilustracij, s katerimi so zasnovali knjižni projekt, ga predstavili v obliki stripa ali pa so

ilustracije umestili v umetniško prostorsko postavitve. Na razstavi se pod mentorstvom doc. Suzi Bricelj z izbrano ilustracijo predstavljajo Peter Ferlan, Dora Kaštrun, Sofiya Kruglikova, Lara Mastnak, Teresa Neppi, Tereza Prepadnik, Lara Kobe Priganica, Anja Rupar, Nuša Štiglic, Ana Vičič, Radovan Vukasović in Sanja Zamuda.

Druge predstavitve ob festivalu Cankar o Cankarju s spomeniško tematiko zaradi najrazličnejših težav nismo izvedli.

Novembra smo v Prvem preddverju Cankarjevega doma že enajstič podelili priznanja oblikovalski presežek v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije. Žirija za oblikovalski presežek DOS za leto 2018 je zasedala v sestavi: Irena Gubanc, Mateja Panter, Nataša Vuga, Huberto Široka, Jurij Dobrila in Peter Jamšek. Priznanja oblikovalski dosežek so prejeli: projekt **Teresa's Choice**, avtoric **Nine Hercog in Mateje Martini**; projekt **Airpod**, avtorjev Roberta Kluna in Tomaža Gorjupa, projekt **Kolekcije nakita 2018, 2019**, avtorjev **Olge Košica in Roka Marinška**, projekt **Jubilejna revija Glasilo SVS**, avtorice **Mateje Škofič** ter projekt **Znak in podoba Cankar v stripu**, avtorice **Petre Černe Oven**.

Posebno priznanje za prispevek k utrjevanju podobe slovenskega oblikovanja je prejel **Peter Jamšek**, priznanje častno članstvo projekt **Rex Kralj d.o.o.**, najpomembnejše priznanje DOS za življenjsko delo pa **Jani Bavčer**.

6.3 Fotografske razstave v Mali galeriji

V okviru fotografskega programa smo v letu 2018 pripravili sedem avtorsko zelo različno naravnanih razstav, šest samostojnih in eno skupinsko, med samostojnimi je bila ena iz tujine (Velika Britanija). Zadnjo, decembrsko razstavo smo zaradi osebnih in finančnih težav premaknili na začetek leta 2019 (Bojan Velikonja). Fotografske razstave se praviloma odpirajo z družabno odmevnimi otvoritvami, a so tudi v nadaljevanju v glavnem dobro obiskane.

Od 31. januarja do 11. marca 2018

Mike Crawford: Nokturni

Londonski fotograf Mike Crawford, ki se posveča predvsem urbani krajini in portretiranju, je kot dolgoletni vodja enega vodilnih britanskih fotografskih laboratorijev, razvil izjemno občutljivost za prefinjene svetlobne odtenke, od jutranje zore prek somraka do nočnih, umetno osvetljenih prizorov. Hkrati z iskanjem svetlobnih učinkov v predstavljenem ciklu črno-belih fotografij raziskuje tudi skrite kotičke urbanih središč. Podobe nokturnov so večplastne, z uporabo odsevov in senc umetnik nekje izriše zgodbo v zgodbi, drugje pa jih pušča namenoma zabrisane – skratka razstava za fotografske sladokusce. Crawford je sicer v Sloveniji že stari znanec, z razstavama portretov slovenskih umetnikov – londonskih rezidentov, je pred časom gostoval v Ljubljani in Mariboru. Besedilo ob razstavi je delo njegove prijateljice, umetnostne zgodovinarke dr. Petje Grafenauer.

Od 14. marca do 6. maja 2018

To, kar so videli

Razstava fotografov časnika Dnevnik

Po uspešnih predstavitev fotografov revije Mladina in časnika Delo, smo tokrat pripravili izbor fotografij, velikokrat v Sloveniji in v tujini nagrajenih fotografov časnika Dnevnik: Luke Cjuhe, Jake Gasarja, Matjaža Rušta in Bojana Velikonje. Kuratorica projekta in piska besedila za razstavno zgibanko publicistka Meta Krese, tudi sama izvrstna fotografinja, je z avtorji pripravljala koncept razstave in premišljen izbor fotografij, med katerimi so bile nekatere že objavljene, veliko smo jih videli prvič. Fotografije potrjujejo, da je sreča v fotoreporterstvu pomembna, ampak tudi izmuzljiva, če fotograf ne ve, kaj želi povedati, štirje razstavljalci pa so spretni v izbiranju trenutkov. Razstava je bila sicer skupinska, a vsak avtor izstopa z lastnim *sui generis* fotografskim jezikom, ki presega dokumentarnost. Projekt je bil torej skupen, zgodbe pa so individualne. Ob fotografijah so skupaj s kuratorico pripravili zanimive tekstualne komentarje ob predstavljenih domačih in tujih posnetih dogodkih.

Od 9. maja do 24. junija 2018

Igor Andjelić: Ljubljena

Andjelić po svojem sodelovanju z galerijo Fotografijo leta 2010 v Ljubljani ni razstavljal. Zato je njegova postavitve v Mali galeriji tem bolj odmevala med poznavalci fotografije. Z izvrstno postavitvijo je tudi pokazal, da ni le fotograf, ampak tudi vsestransko vizualno in prostorsko občutljiv oblikovalec.

Na ogled je postavil 25 črno-belih fotografij večjih dimenzij (100 x 70) in v premišljenih kombinacijah žive in nežive narave (arhitekture in ljudi). Profesionalne fotografe je navdušila kakovost povečav glede na to, da so vsi posnetki narejeni s fotoaparatom. Izbor je posvetil svoji ljubljani Ljubljani, njenemu urbanemu utripu, s katerim je vse življenje tako tesno povezan. Besedilo za razstavno publikacijo je prispeval njegov prijatelj, pisatelj Jurij Hudolin.

Od 27. junija do 24. avgusta 2018

Petra Cvelbar: V ženskih rokah

Dan pred uradnim odprtjem 59. Jazz festivala Ljubljana je uspešna fotografinja Petra Cvelbar postavila razstavo prepričljivih črno-belih fotografij različnih dimenzij, posvečeno ženskim glasbenicam. Fotografinja, ki se je strokovno razvijala najprej pod taktirko slovitega Dušana Piriha Hupa, potem pa pod mentorstvom enega najboljših slovenskih glasbenih fotografov Žige Koritnika, je s svojim delom zasluženo vredna pozornosti. Odlični razstavljeni posnetki, ki so nastajali na koncertih doma in v tujini, odražajo izjemen občutek za glasbeni trenutek ženskih interpretk. Doživeto besedilo o predstavljenih fotografijah je napisala Sonja Porle, ki je razstavo tudi odprla.

Od 28. avgusta do 30. septembra

Janez Kališnik: Svet vmes

Razstavo doajena slovenske arhitekturne fotografije je ob mednarodnem kongresu DOCOMOMO pripravila dr. Nataša Koselj, predsednica slovenskega odbora in organizatorica tega pomembnega arhitekturnega zborovanja. Z ozirom na temo kongresa, ki je obravnavala zaščito sodobne arhitekturne dediščine, je izbrala Kališnikove fotografije kompleksa Trga republike s Cankarjevim domom skozi nekaj desetletij njegovega nastajanja. Ravnikarjev arhitekturni kompleks je znova pobudil živo zanimanje, saj si je poleg domačega občinstva na odprtju in med kongresom razstavo ogledalo več kot dvesto tujih strokovnjakov.

Od 10. oktobra do 18. novembra

Srdjan Živulović: Črno zlato

Živulović, eden najbolj izstopajočih slovenskih fotoreporterjev, je leta 2016 skupaj s kolegi agencije Reuters prejel najpomembnejše svetovno priznanje – Pulitzerjevo nagrado za fotografije beguncev na nasipu pri Brežicah. Razstavlja malo, zato se je težko odločal za izbiro teme svoje razstave v Cankarjevem domu. Skupaj z umetnostnim zgodovinarjem Iztokom Premrovom, ki Živulovića sledi že vrsto let, sta izbrala serijo fotografij, ki je nastala po naključju, ko je Živulović kot poklicni fotoreporter v Tuzli (Bosna in Hercegovina) leta 2014 spet spremljal delavske demonstracije. Nekaj kilometrov stran je naletel na še eno, morda zanj celo bolj zgovorno in izzivalno ter človeško presunljivo zgodbo obubožanih pobiralcev premoga. Nastala je impresivna serija fotografij, ustvarjenih v reporterskem slogu, z reportersko veščino in naglico, pa vendar z globokimi sporočilnimi vrednotami, skratka izjemno, človeško doživeto fotoreportersko pričevanje.

Od 21. novembra 2018 do 13. januarja 2019

Brane Žalar: Detajl v objektivu – arhitekturne atmosfere v arhitekturi

Brane Žalar, sicer arhitekt in oblikovalec, se od študentskih let naprej posveča tudi fotografiji, zlasti na številnih svetovnih potovanjih. Z arhitektom Andrejem Hrauskim, ki je tudi napisal besedilo za razstavno publikacijo, smo pripravili arhitekturno naravnani izbor iz Žalarjevega obsežnega potopisnega fotografskega opusa. In kot je dobro opazil Hrausky: »Žalar kot arhitekt fotografira arhitekturo, ki pa ni življenje samo, ampak bolj njegovo ozadje – oder, na katerem se življenje dogaja. ... Ko se sooča s tujimi kulturami, ga še posebej zanimajo njihovi detajli, materiali in tehnike, ki so najbolj zaslužni za specifične arhitekturne atmosfere.« Poglabljeno pripravljena razstava je obsegala 26 barvnih fotografij večjega formata in 15 manjšega; vsa dela pa so spremljali tehni citati /Žalar/ in strokovni opisi /Hrausky/.

6.4 Drugi projekti razstavnega programa

Junij–september 2018 – *Avla Nove ljubljanske banke*

Zlatko Kaučič – 40 let ustvarjalnosti

Razstava ob 59. Ljubljana jazz festivalu

Razstavni program vsako leto organizacijsko in tehnično uresničuje tudi razstavo, ki jo organizatorji jazz festivala pripravljajo v prostoru Avle NLB. Tokrat so jo ob 40. Obletnici ustvarjalnega dela posvetili glasbeniku Zlatku Kaučiču, našemu najvidnejšemu bobnarju in tolkalcu, ki je pomembno sooblikoval

festival Jazz Cerklje, saj na njem nastopa od samih začetkov in je v CD praviloma predstavljal premierne projekte ali nove zasedbe. Na razstavi, ki sta jo pripravila Iztok Zupan in Neža Pavšič, je bil s številnimi fotografijami in plakati domačih in tujih avtorjev predstavljen prerez njegovega delovanja.

Junij 2018 – Klub CD

Slovenia Press Photo

Predvidena podelitev nagrad največjega slovenskega natečaja po izboru mednarodne žirije v organizaciji Zavoda za promocijo fotografije SPP, ki smo jo več let prirejali v junijskem terminu, je tokrat iz različnih razlogov izostala.

KONGRESNO-KOMERCIALNA DEJAVNOST (DEJAVNOST CD NA TRGU)

Kongresno-komercialni program

Kongresno-komercialni program so v letu 2018 tradicionalno zaznamovali znanstveno-medicinski kongresi, ki so velik prispevek k znanosti v posamezni stroki, prepoznavnosti Slovenije in Ljubljane, CD kot gostitelja znanstvenih prireditev in njegovega pomena, z zavedanjem, da osrednji kulturni center v državi posredno ustvarja razvoj znanstvenih disciplin. Pomemben element so finančni vidiki kongresa v ožjem in širšem smislu, razvoj poslovnega turizma in izobraževanje ter širitev obzorij udeležencev.

Kongresi in konference, ki jih je CD gostil v letu 2018:

6. Slovenska konferenca o zdravljenju odvisnosti in 8. Slovenski simpozij o okužbi z virusom hepatitisa C pri osebah, ki uporabljajo droge

Kot vsako leto so tudi lani strokovnjaki, združeni v mrežo SEEA net, predstavili najnovejša dogajanja na področju odvisnosti. Na tem največjem dogodku v letu 2018 so se jim pridružili najbolj znani tuji strokovnjaki, ki pokrivajo področja »ne kemične/procesne« odvisnosti, ponovne obravnave oseb, ki jemljejo nove psihoaktivne snovi in droge, ki naj bi povečevale našo učinkovitost/storilnost, iger na srečo in zasvojenosti z igrkami ter predstavili svoje dosežke in načrte na področju obravnave preprečevanja vseh vrst odvisnosti. Ob tem so, skupaj s specialisti za zdravljenje hepatitisa C, pripravili simpozij o zdravljenju te bolezni med osebami, ki uživajo droge in preučevali možnosti preprečevanja in zmanjševanja škode, tako v skupnostih kot v zaporih.

20. Schrottovi dnevi

Že tradicionalno so bili Schrottovi dnevi namenjeni zdravnikom in specializantom družinske medicine ter vsem drugim zdravnikom ali farmacevtom, ki želijo obnoviti znanje in se dodatno izobraziti na tem področju. Družinska medicina je primarno zdravstveno varstvo vseh članov družine ne glede na spol, starost ali zdravstveni problem, v letu 2018 pa so se vsebinsko predavanja osredotočila na novosti v obravnavi retinopatije in presajanja, demenco in depresijo, prehranska dopolnila, srčno popuščanje, hepatitis C, zdravila in njihovo predpisovanje ter sodobno komuniciranje.

EENA kongres – Kongres Evropskega združenja za klic v sili 112

Na kongresu EENA za klic v sili 112 so strokovnjaki razpravljali o sodelovanju služb za zaščito in reševanje sosedskih držav v primeru večjih nesreč ter o vključitvi družbenih omrežij v obveščanje in mehanizmi civilne zaščite EU. Pregledali so možnosti, kako vzpostaviti učinkovito čezmejno sodelovanje med službami za zaščito in reševanje ter vlogo dronov in računalništva pri zagotavljanju javne varnosti. V Ljubljani je kongres potekal zaradi dvajsete obletnice delovanja uprave, ki je prejela tudi častno priznanje EENA.

EuroPrevent 2018

Na kongresu Evropskega združenja za preventivno kardiologijo je bila vodilna tema kongresa preventiva srčno-žilnih bolezni na podlagi znanstveno utemeljenih izsledkov, ki temeljijo na obravnavi bolnikov vse njihovo življenje. Med drugim so predstavili novosti glede vloge maščob, sladkorjev in soli v razvoju srčno-žilnih bolezni, področje rehabilitacije in vrnitve bolnikov v vsakdanje življenje ter športno kardiologijo. Sodelovalo je več kot tisoč tristo strokovnjakov iz okoli štiridesetih držav in bil je eden največjih kongresov v Sloveniji v letu 2018.

18. Mednarodna konferenca IEEE o harmoničnosti in kakovosti električne energije – ICHQP 2018

Ena vodilnih mednarodnih konferenc na področju elektrotehnike je bila namenjena spodbujanju inovacij in tehnološke odličnosti na področju elektrotehnike in elektronike s temami, povezanimi s kakovostjo električne energije, kot je harmonična stabilnost v elektroenergetskih sistemih, napetostno nihanje, obnovljivi energetski sistemi, merilne in nadzorne tehnike ter aktualni izzivi in problemi na tem področju. Konferenca se je udeležilo okrog petsto udeležencev z vsega sveta.

26. Evropska konferenca torakalnih kirurgov – ESTS

Na 26. konferenci Evropskega združenja torakalnih kirurgov so priznani strokovnjaki največjo pozornost namenili razpravam o zdravljenju pljučnega raka, pa tudi o možnostih za njegovo zgodnje odkrivanje, saj je ta le takrat ozdravljiv. Torakalni kirurgi z operacijami zdravijo bolezni vseh organov prsnega koša razen srca, ključno področje njihovih terapij pa je zdravljenje pljučnega raka. Bilo je rekordno število udeležencev na konferenci v Ljubljani, tisoč petsto.

36. Derčevi dnevi

Vsakoletno srečanje zdravnikov pediatrov, specialistov šolske medicine, splošnih in družinskih zdravnikov, medicinskih sester, ki delajo na področju otroškega in mladinskega zdravstva. Teme preučevanja so bile novosti v obravnavi živčno mišičnih bolezni pri otrocih, glavobol pri otrocih in mladostnikih, razširjeno presejanje novorojencev, vrojene bolezni presnove ter otologija in foniatrija v pediatriji.

EURELECTRIC 2018

Letna konferenca velja za enega največjih dogodkov na področju energetike v Evropi ter vsako leto privabi okoli petsto udeležencev iz Evrope in drugih delov sveta. Tematika na konferenci je bila posvečena korenitim in hitrim spremembam, s katerimi se srečuje energetski sektor. Govorniki, ki so bili večinoma generalni direktorji največji evropskih energetskih družb, direktorji direktorátov ter drugi predstavniki Evropske komisije, evropskih inštitutov in fundacij, nacionalnih resornih ministrstev, so največ pozornosti namenili digitalizaciji energetskih sistemov, aktivni vlogi porabnikov energije in energetski učinkovitosti, elektrifikaciji v različnih sektorjih, razvoju fleksibilnosti in rešitvam shranjevanja energije ter trajnostnemu razvoju s poudarkom na rešitvah v mestih ter novih poslovnih priložnostih za energetska podjetja.

Srečanje skupine uporabnikov platforme CIM

Skupina CIM users (CIMug) je bila ustanovljena leta 2005 z namenom, da zagotovi forum, v katerem bi lahko uporabniki, svetovalci in dobavitelji sodelovali in izkoristili mednarodne standarde IEC CIM za dvigovanje interoperabilnosti v podjetjih. Osnovni namen platforme je skupna raba tehnoloških osnov, najboljših praks in tehničnih virov pri pospeševanju zmožnosti informacijskih sistemov in poslovnih procesov, ki jih ti sistemi podpirajo, da izmenjujejo podatke, informacije in znanje. Interoperabilnostni okvir zajema množico standardov in navodil, ki so potrebna za zagotovitev povezovanja različnih registrov in evidenc.

12. slovenski oftamološki kongres z mednarodno udeležbo in 13. kongres mednarodnega združenja za očesne poškodbe

Letni kongres je prinesel nove prakse in spoznanja na področju zdravljenja očesnih bolezni. Srečanje je bilo priložnost za strokovnjake, da so delili izkušnje, in sicer je pokrival široko področje očesne medicine, s temami kot so: anatomija očesa, redki očesni raki ter endokrini orbitopatiji. Ob laserjih in njihovi uporabi so se posvetili tudi oftamološki slikovni diagnostiki. Sočasno je potekal še kongres Mednarodnega združenja za očesne poškodbe, ki je pod vtisi aktualnih dogajanj pod drobnogled vzel poškodbe v nezgodah in terorističnih napadih. CD je kot profesionalni kongresni organizator oba kongresa organiziral v Portorožu.

CIRED delavnica Ljubljana 2018

CIRED delavnice je organiziralo istoimensko združenje (Centre International de Recherche sur l'Environnement et le Développement). Posvetili so se omrežjem in lokalnim energetskim skupnostim, ki imajo velik vpliv na razvoj distribucijskega sistema, kjer končnim uporabnikom in javnim gospodarskim službam lahko ponudijo številne pomembne prednosti, tako lahko vsi, ki si prizadevajo za zmanjšanje stroškov energije (kupci, proizvajalci idr.), izboljšajo kontinuiteto storitev, ponudbo sistemskih storitev in prožnost. Na drugi strani pa so proučevali možnost, kako upravljavci distribucijskih omrežij zmanjšajo ali odložijo naložbe, povečajo zmogljivosti gostovanja in izboljšujejo

kakovost storitev. Končno spoznanje delavnic je bilo, kako je treba oblikovati ustrezen regulativni okvir, ki bo omogočal udeležanje pričakovane koristi različnih interesnih skupin, hkrati pa ohranitev učinkovitega tržnega delovanja in modelov subvencioniranja.

Evropska konferenca o omrežjih in komunikacijah – EuCNC 2018

EuCNC 2018 je nosila letošnjo osrednjo temo »5G in več«. Konferenca se je osredotočila na različne vidike komunikacijskih sistemov in omrežij 5G, vključno z oblaci rešitvami in virtualizacijo, tehnologijami upravljanja, vertikalnimi področji uporabe ipd. Namen konference je bil združiti raziskovalce z vsega sveta, ki so predstavili svoja dognanja. Konferenca bo v prihodnje postala ena glavnih platform za predstavitev in prikaz rezultatov raziskovalnih projektov. CD je gostil petsto udeležencev s celega sveta.

15. DOCOMOMO – mednarodna konferenca moderne arhitekture 20. stoletja

CD je gostil konferenco z naslovom Metamorfoze – kontinuiteta sprememb. Tema je bila, glede na specifiko slovenske modernistične, še posebej povojne arhitekture, ki je pod močnim, četudi implicitnim vplivom Plečnikove šole oblikovala poseben odvod kritičnega regionalizma. Konferenca je imela značaj znanstvenih in raziskovalnih konferenc, kjer so se predstavljale trans disciplinarne raziskave in razmišljanja o fenomenih in transformacijah moderne arhitekture 20. stoletja.

28. Kongres Svetovnega združenja kardiovaskularnih in torakalnih kirurgov – WSCTS

Kongres Mednarodnega srečanja kardiovaskularnih in torakalnih kirurgov je bil namenjen predstavitvi in razpravi o idejah in razvoju kardiovaskularne in torakalne znanosti, katere kirurgija izvaja obravnavo in kirurško zdravljenje bolnikov z boleznimi srca in ožilja ter motnjami srčnega ritma. Torakalna kirurgija pa obravnava kirurške bolezni v prsnem košu in na njem, na vratu in na prehodu požiralnika v želodec.

5. evropsko srečanje bolezni in škodljivcev vinske trte

Program srečanja je vseboval najnovejše raziskave o najbolj razširjeni fitoplazemski bolezni vinske trte – Bois Noir, epidemiologiji in strategiji za nadzor bolezni. Vinsko trto lahko prizadenejo različne bolezni oziroma škodljivci, kar posledično lahko vodi do velike gospodarske škode pri trsničarjih ali pridelovalcih grozdja. Med petimi znanimi vrstami fitoplazem trsnih rumenic je pri nas najbolj zastopana fitoplazma, ki povzroča bolezen počrnelost lesa ali "Bois Noir".

Regionalna, mednarodna srednjeevropska ISPO konferenca

CD je gostil dogodek, na katerem so se strokovnjaki ukvarjali s protetiko in ortotiko ter drugimi različnimi temami na področju rehabilitacijske medicine in se seznanili z izkušnjami, ki zagotavljajo uspehe pri storitvah, raziskavah, izobraževanju in usposabljanju. Svetovno priznani strokovnjaki so predstavili najnovejše dosežke in jih združili s predstavitvami strokovnjakov iz Evrope.

B2B konferenca

B2B konferenca je bil poslovni dogodek, na katerem so se predstavila podjetja, ki kupca postavljajo v osrčje svojega dela in dosegajo zadovoljstvo skozi celoten življenjski cikel. Predstavili so vsebinsko bogat program, katerega rdeča nit je bila spoznavanje potreb, vedenja in izzivov kupcev z delovanjem v praksi.

Neplodnost in pridružene bolezni – spominsko srečanje prof. dr. Helene Meden Vrtovec

Na srečanju je bila neplodnost obravnavana kot osrednja tema ali težava, ki pesti sodobno družbo in vpliva na kakovost življenja. Medicinska stroka raziskuje vzroke tako za žensko kot tudi moško neplodnost, razloge pa gre iskati tudi v življenjskem slogu in okolju. V približno 10 ali 15 odstotkih vzroka medicinsko ne najdejo, čeprav to seveda ne pomeni, da ga ni.

Srečanje odbora Evropske zveze združenj psihologov (EFPA)

Evropska zveza združenj psihologov (EFPA) je v zadnjem desetletju razvila standarde usposobljenosti za samostojno opravljanje psihološke dejavnosti. Psihologi, ki dosegajo te standarde, lahko zaprosijo za certifikat EuroPsy in se vpišejo v javni evropski register psihologov z EuroPsy. Certifikat služi kot poklicna izkaznica, ki prispeva k priznavanju psihologove usposobljenosti v drugih evropskih državah (v skladu z direktivo EU 2005/36/EC).

4. srečanje z multiplo sklerozo

Program srečanja se je dotaknil problema multiple skleroze z različnih zornih kotov. Spregovorili so o novosti pri diagnozi, o izzivih pri zdravljenju, o samem zdravljenju in trendih v preiskavah. Multipla skleroza, bolezen sodobnega časa, je heterogena bolezen z različnimi kliničnimi in patološkimi značilnostmi. Dobri dve desetletji se razvijajo zdravila, s katerimi lahko vplivamo na naravni potek multiple skleroze z zagoni. Cilj zdravljenja je zmanjšati klinično in radiološko aktivnost bolezni, posledično upočasniti napredovanje invalidnosti ter tako bolnikom omogočiti kakovostno življenje. Žal pa za zdravljenje napredujoče oblike bolezni brez zagonov nimamo ustreznega zdravila. Z namenom skrbnega spremljanja poteka bolezni se uvajajo nove metode slikovne diagnostike.

Konferenca o mediaciji v gospodarstvu

Enodnevna konferenca je potekala v organizaciji Ministrstva za pravosodje in Društva mediatorjev Slovenije, na njej pa so sodelovali udeleženci iz gospodarstva, odvetniki in mediatorji, predstavniki zavarovalstva, predstavnik Ministrstva za gospodarstvo in Zveze potrošnikov. Potekala je v obliki okroglih miz na temo mediacije v gospodarskih sporih in odzivov gospodarstva na ARS v potrošniških sporih ter delavnic na temo gospodarskih sporov.

11. Konferenca EPH

Konferenca EPH v Ljubljani je poudarila pomen partnerstev različnih deležnikov za izboljšanje zdravja prebivalstva, ki so še posebej pomembna v lokalni skupnosti, kjer ljudje živijo in delajo. Odločevalci in strokovnjaki iz različnih sektorjev ter nevladnih organizacij morajo pri vzpostavljanju blaginje prebivalstva sodelovati in ukrepati z izboljševanjem življenjskih pogojev, ozaveščanjem idr. Konferenca je bila med medijsko odmevnejšimi strokovnimi srečanji pri nas v letu 2018. Javno zdravstvo se sooča z novimi izzivi in novimi možnostmi za izboljšanje zdravja in dobrega počutja prebivalstva v Evropi. Epidemiološki in demografski prehodi zahtevajo trajnost prihodnjega zdravstvenega varstva in kakovost življenja naraščajočega števila kroničnih bolnikov. Čeprav so nalezljive bolezni v teh dneh bolje nadzorovane, cepljenje vse bolj vzbuja tudi dvome.

Konferenca artroskopije ramena do artroplastike

Na konferenci je bila obravnavana operativna metoda artroskopije ramena, ki omogoča minimalno invazivno diagnostiko ter zdravljenje poškodb in obolenj ramenskega sklepa. Zaradi visoke stopnje tehnične zahtevnosti posegov se je dodobra uveljavila šele v zadnjem desetletju. Sprva so bili artroskopski posegi v ramenu omejeni predvsem na diagnostične postopke ter preprostejše posege, z razvojem artroskopskih tehnik ter z izpopolnitvijo inštrumentov in tehnične opreme pa so se pojavile tudi možnosti izvedbe kompleksnejših posegov v ramenu, kot so rekonstrukcija raztrganih kit ter sklepne ovojnice. V sodobni medicini se artroskopija in artroplastika štejeta kot najbolj učinkovit način za ponovno vzpostavitev zmogljivosti okončin.

Druge slovenske prireditve dejavnosti na trgu v CD zajemajo predavanja, podelitve nagrad, akademije, kot na primer:

Podelitev nagrad in priznanj GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke za leto 2017, podelitev nagrade za najbolj uglednega delodajalca, hitro rastoča podjetja in podelitev najboljših na Slovenski gazeli 2018, podelitev nagrad Trusted brand, Ljubljansko regijsko tekmovanje za Svetovni šolski pokal v angleščini, Zotkini talenti 2018, praznovanje 10-letnice konvencije o pravicah invalidov v Sloveniji in zaposlovanje invalidov pod posebnimi pogoji, podelitev nagrad za hitro rastoča podjetja Gazele 2017, podelitve nagrad Akademija strojništva, 50. letnica slovenskega filmskega arhiva pri arhivu Republike Slovenije, slavnostna prireditev ob 50. letnici VDC Tončke Hočevar, podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni in razvojni dejavnosti, športna dogodka Miss športa in Športnik leta 2018. Gostili smo marketinške vsebine predavanj na Pomp Forumu, novoletna srečanja za podjetja in tradicionalni koncert Zavarovalnice Triglav.

Conventa

Poslovna borza Nove Evrope je bila namenjena poslovnim srečanjem, kongresom in motivacijskim potovanjem. Med dogodkom vsako leto poteka tudi kakovosten izobraževalni program, lani so bila organizirana predavanja in delavnice, med njimi tudi s tujimi govorci. Pogovori so tekli na temo kako uspešno kandidirati za kongrese mednarodnih združenj, kako se uspešno pripraviti na vodenje dogodkov, obravnavali so temo prihodnosti, sprememb in učinkovite priprave nanje. V CD je potekal tudi večerni uradni sprejem s podelitvijo Meeting star nagrad, ki jih podeljuje revija Kongres v sodelovanju z borzo. Ljubljana je prejela prestižno nagrado za najboljšo kongresno destinacijo (do dva

tisoč udeležencev), slavila pa je tudi v kategoriji Best Event Award, za organizacijo dogodka Eurocities 2017.

Čar lesa 2018

S festivalom in razstavo Čar lesa že enajst let zapovrstjo promoviramo in spodbujamo rabo lesa. Osrednja razstava predstavljenih izdelkov iz masivnega lesa v Veliki sprejemni dvorani CD vsako leto očara obiskovalce, znanstvena konferenca in strokovni posvet pa ponudita dodatno novo znanje. Razstavo je popestril interaktivni paviljon Čebelji svet, s katerim sta Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Čebelarska zveza Slovenije dosegla razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel.

Festivali, ki jih je CD gostil v letu 2018:

4. festival celostnega zdravja DAO YAH

Četrty Festival celostnega zdravja zakladi tradicije, ki pristopa k načinu življenja človeka celostno ter odstira pravadne zaklade znanja o zdravju in bolezni, je ponudil izjemen in celovit program za vse, ki so želeli nadgraditi svoje vedenje o prehrani, ki je, tako že po Hipokratu, temelj zdravja. Tako smo splošna vedenja o tradicionalni indijski in kitajski medicini in homeopatiji, ki so od začetka temelj festivala, nadgradili s temami, ki so povezane s hrano, prehranskimi dopolnili in pridelovanjem. Festival, v trajanju dva dni in pol, je obsegal predavanja, delavnice gibanja, podprti oder za predstavitev uspešnih praks ter prodajno razstavo, kjer se je predstavilo 35 razstavljalcev. Festivala se je udeležilo pet tisoč obiskovalcev.

Festival za tretje življenjsko obdobje

Tradicionalno gostimo Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO), ki je edinstvena prireditev za starejše in največja v Sloveniji. Je prostor povezovanja, izmenjave idej in ustvarjanja, posvečena aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami.

Top Vino by eVino

Festival Top Vino se je po prvi uspešni izvedbi leta 2016 ponovno vrnil v Cankarjev dom. V Veliki sprejemni dvorani je bilo mogoče preizkusiti vrsto najprestižnejših vin sveta. Med njimi niso manjkali bordojski šato, šampanjec, vino najboljših kleti Toskane, Španije, Portugalske, Avstrije, Kalifornije, Nove Zelandije, Balkana in seveda ne nazadnje, med udeleženci je bilo trideset najboljših slovenskih vinarjev.

Maraton pozitivne psihologije

Gostili smo maraton pozitivne psihologije, kjer so se predavatelji ukvarjali s preučevanjem človekove sreče, zadovoljstva in blagostanja. Psihologija je na tisoče let stara misel in filozofsko vprašanje »Kaj je to dobro življenje?« ter mlado področje psihologije, ki se je postopoma začelo razvijati po drugi svetovni vojni in je odgovor na klasično psihologijo. Pozitivna psihologija je psihološka disciplina ter je korak naprej od preučevanja nevroz, psihoz, kliničnih simptomov, razvojnih zastojev in temnih plati človekove osebnosti. Glavno vprašanje pozitivne psihologije je, kako prispevati h kakovosti posameznikovega življenja.

Mineralfest: Kamniti spomini Zemlje in pogled v vesolje

Prodajno-razstavni sejem mineralov, fosilov in nakita, odkrivanje skrivnosti kristalov, vesolja in razvijanje kreativnosti smo prvič gostili v CD. Mineralfest Ljubljana je obiskovalcem ponudil priložnost, da se поблиžje spoznajo s čarobnim svetom mineralov, fosilov in nakita. Ljudje smo s kamnom povezani že od nekdaj, saj so naši predniki znali izkoristiti lastnosti mineralov in kristalov. Z njimi so zanetili ogenj, jih uporabljali za izdelavo orodij, iz njih so si gradili domovanja in kaj kmalu so spoznali, da je kamen tudi lep. Nastanek mineralov je povezan z nastankom planetov in vesolja in obiskovalci sejma so lahko obiskali daljne galaksije v najmodernejšem planetariju v Sloveniji.

Karierni sejem

Gostili smo Karierni sejem MojeDelo.com, ki je stičišče ponudbe in povpraševanja na trgu dela v Sloveniji in ga je s skupnimi močmi oblikovalo: devetdeset razstavljalcev, 270 kadrovikov in HR strokovnjakov iz podjetij ter deset tisoč obiskovalcev. Za obiskovalce je bilo pripravljenih 26 predavanj, ki jih je obiskalo dva tisoč slušateljev; rešenih je bilo 755 psihometričnih testov.

21. Slovenski festival vin

V CD je pred dvajsetimi leti potekal prvi festival vin, ki se je v letu 2018 vrnil na isto prizorišče. Poslanstvo slovenskih vinarjev na Slovenskem festivalu vin je predstavljati slovenska in tuja vina ter širiti kulturo pitja vina. Menimo, da je festival izpolnil svoje poslanstvo, kajti festival so obiskali gostinci, odgovorni v restavracijah in hotelih, poslovneži, novinarji, trgovci, lastniki vinotek, vinogradniki in vinarji, vinski svetovalci, enologi, člani društev vinogradnikov in vinarjev, člani vinskih bratovščin in drugih (vinskih) združenj, vitezi vina, vinske kraljice in ljubitelji vina.

Največja knjigarna v Sloveniji je že 34. zapored odprla vrata Slovenskemu knjižnemu sejmu (SKS). Letošnji, že četrti mednarodni fokus na SKS zapovrstjo, je bil še posebej programske bogat – predstavljala ga je namreč država Madžarska. Program je bil zasnovan v sodelovanju in ob podpori Balassijevega instituta v Ljubljani in Madžarskega veleposlaništva. V duhu države gostje je potekal tudi program Kulinarifesta, Debatne kavarne, Pisateljskega odra in Založniške akademije. Predstavitev severnovzhodne sosedje je celovito zajela področja od literature do filma, od gledališča do glasbe. Forum za obiskovalce se je po novem predstavljal zgolj kot Forum; sejem je tretjič gostil mesto na prizorišču CD (Postojno), sejem v gosteh pa je potekal v Radovljici v Linhartovem mestu. V sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev je sejem obiskal manj privilegirane skupine bralcev v zavodih. Nov programski sklop SKS je po vzoru knjižnih sejmov v tujini Fotoknjiga, ki je nastal v sodelovanju z Galerija fotografija. Na 34. SKS je opozarjala ilustracija Ivana Cankarja ob 100. obletnici njegove smrti kot Cankarjevega leta.

TEDxLjubljana 2018: Razsvetlimo (ne)znano

Največji TEDx dogodek v Sloveniji je že deveto leto zapored širil dobre ideje, vedno s svežimi in zanimivimi tematikami v luči vseživljenjskega odkrivanja in učenja ter prijetnega druženja v CD. Dogodek sta sestavljala dva dela, vsak po pet govornikov na različne tematike (David Stopar, Vesna Juvan, Samo Kreft, Jernej Fesel Kamenik, Simona Krebs, Matic Munc, Andreja Borštnar, Griša Močnik, Manuela Ham, Emil Marinšek) z daljšim vmesnim premorom za druženje. Ideje so letos osvetlile področja smeha, mikrobiologije, arhitekture, nasilja nad otroci, skrb za zdravje, zdravilne učinkovine rastlin, razumevanje samomorilnosti in menstrualnega cikla, dotaknile pa so se tudi kakovosti zraka in fizike delcev.

Kulturno-komercialne prireditve

Mednje spadajo prireditve kulturne narave, ki niso vključene v kulturno-umetniški program, ki ga sofinancira Ministrstvo za kulturo, ampak v program dejavnosti CD na trgu. Naročniki plačajo vse stroške in storitve CD.

Koncert pianista Petra Benceta; plesni večer v okviru *Sweet swing festival*; koncert vokalne skupine Gloria; literarni večer s Tadejem Golobom: *V svojih čevljih, zgodba Alenke Bratušek*; 69. letni koncert FS Tine Rožanc: *Aleksandrinke*; koncert ob 70-letnici policijskega orkestra; *Žarometi 2017*; 25. letni koncert zborov in orkestra Zavoda sv. Stanislava; predstava učencev baletne šole Pirueta *Z baletom med pravljice*; slavnostni koncert ob 70. letnici glasbene šole Ljubljana – Moste Polje; letni koncert ob 10. obletnici delovanja slovenskega A Capella Gospel zbora – *Gospel Fever 2018*. Tradicionalno so v CD gostovali s koncerti: Radio Ognjišče, Prifarski muzikantje, Fake Orchestra. Ansambel Čuki je koncertiral ob 30-letnici delovanja. V okviru novoletnega praznovanja smo gostili Managerski koncert, božično-novoletni koncert PPO Vevče in koncert zbora Cantabile, veliki božični koncert Gimnazije Kranj. Gostili smo koncert ansambla Saša Avsenika z gosti, koncert Big Banda, Orkestra Slovenske vojske in božični koncert Gimnazije Poljane. Sodelovali smo tudi z agencijo Koda Events, kjer je občinstvo navdušil zbor Harlem Gospel Choir.

Med kulturnimi prireditvami drugih organizatorjev bi izpostavili predvsem sodelovanje s Festivalom Ljubljana, ki v poletnih mesecih zahtevnejše dogajanje preseli v CD (muzikal *Briljantina*, operna predstava *Dunhuang, moja sanjska dežela*, *Zgodba svilne poti*, balet *Pro et Contra* Vladimirja Iliča Čajkovskega, koncerti tenorista Marcela Alvareza, Diane Damrau, opernih zvezd iz St. Peterburga, Filharmoničnega orkestra milanske Scale in opera *Rigoletto*, koncert Kraljevega orkestra Concertgebouw).

Znanstveno izobraževalne dogodke, ki jih je gostil CD, je zaznamovala delavnica *Šola ljubezni* z najbolj znanim hrvaškim strokovnjakom za ljubezen, pogovorni večer z dr. Lucijo Luči Mulej Mlakar z

naslovom *Samopodoba: avtomatizem kreacije*; delavnica *Šola ljubezni* Bruna Šimleše. Gostili smo prof. Richarda Falka, častnega profesorja mednarodnega prava na Univerzi Princeton, ob predavanju *Kako do enakopravnosti in pravičnosti v Palestini*. Ob tem pa se je v CD zvrstilo tudi več okroglih miz in razprav o raznih tematikah, o medicini, zdravstvu in babištvu, pravicah, razvijanju sočutja in čuječnosti, turizmu, energetiki ter Sloveniji v Evropski uniji. Gostili smo tudi cikel predavanj *Maraton pozitivne psihologije*, ki je kot nekakšen celodnevni kondicijski trening na poti življenja. Predavanje TedX je tudi tokrat presenetil z desetimi govorcami, ki so delili svoje zamisli s trenutno perečimi temami v svetu.

Dobrodelne prireditve, ki dajejo noto humanosti družbe do drugačne skupine ljudi v naši sredini, sta zaznamovala 22. veliki Lions ples in dobrodelni koncert Rdečega križa Slovenije.

Družabni dogodki, ki jih je gostil CD: sprejemi in pogostitve po prireditvah, izobraževalnih dogodkih in kongresih, praznovanja obletnic podjetij, sprejemi in praznovanja veleposlaništev, maturantski plesi in valete, podelitve nagrad in priznanj, akademije, obletnice.

V CD so srednješolci praznovali Gaudeamus 2018 in osnovnošolci Valetu 2018. CEED je obhajal jesensko otvoritveno srečanje in Amcham Slovenija skupščino 2018. Zvrstili so se novoletni poslovni dogodki podjetij Eles, Avto Triglav, Rutar, Unicredit banka Slovenije, KD Group, Atlantic Group, Biotehniški izobraževalni center BIC, Sanolabor, Ekonomska fakulteta in sprejemi oz. večerni dogodki za udeležence kongresov Convente, IGTM, Europrevent. Gostili smo praznovanje obletnice Porsche Slovenija, slovenskih glasbenih dni, Javnega sklada za kulturne dejavnosti, vrsto porok v KCD in silvestrovanje za obiskovalce silvestrskih predstav.

Dogodki vladnih in nevladnih organizacij, ki jih je CD gostili:

Sejo kabineta guvernerja Lions Distrikta 129, Proslavo ob dnevu žena, Javno predstavitev mnenj o predlogu zakona o uresničevanju kulturnih pravic narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v RS, razpravo ob 25. obletnici članstva, okroglo mizo Društva za razvijanje čuječnosti.

Kako pomemben dejavnik so za naročnike profesionalno in strokovno izvedene prireditve, pričajo njihove številne pohvale, nekatere od njih navajamo:

Prešernova proslava (7. februar 2018)

»Najlepša hvala vam za sodelovanje in pomoč pri pripravi Prešernove proslave. Velika večina odzivov je zelo dobra, tudi aplavzi v dvorani že dolgo niso bili tako pogosti in gromki.

Zahvalo prenesite tudi vašim sodelavcem, ki so udeleženi pri projektu.«

mag. Aleksej Adrijan Loos,
vodja Službe za državne proslave

»V imenu Upravnega odbora Prešernove proslave se vam iskreno zahvaljujem za izvrstno prireditev, s katero smo vsi skupaj počastili letošnje vrhove slovenske umetnosti. Hvala vam.«

Vinko Möderndorfer,
predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada

Moja joga (3. februar 2018)

»Želela bi se zahvaliti tehničnemu osebju, še posebej tonski ekipi, scenskim mojstrom in inšpicientki, ki so zelo dobro koordinirali dogajanje. Vsi so odlično opravili svoje delo.«

Vesna Jevšenak,
producentka predstave

Evropsko združenje za fizikalno in rehabilitacijsko medicine – ESPRM (marec 2018)

»Odločeno je. Evropsko združenje za fizikalno in rehabilitacijsko medicino (ESPRM) se je na generalni skupščini 22. marca v Kijevu odločilo, da 23. Kongres ESPRM organizira v Ljubljani od 26. do 30. aprila 2022.

Čestitke izvršnemu odboru slovenskega društva PRM za pogumno odločitev, prof. Heleni Burger za podporo ter kongresnemu oddelku Cankarjevega doma za profesionalno in učinkovito podporo.«

prof. Klemen Grabljevec,
predsednik organizacijskega odbora kongresa

Kongres evropskega združenja za kardiologijo – EuroPrevent 2018 (od 19. do 21. aprila 2018)

»V veliko zadovoljstvo mi je deliti z vami povratne informacije o kongresu EuroPrevent 2018, ki je bil v Cankarjevem domu od 19. do 21. aprila.

Kongres je bil odlično izveden, skorajda je podrl rekord z več kot tisoč tristo udeleženci. Vsi so bili zelo zadovoljni z izkušnjo, udeleženci, razstavljalci in visoki gostje.

V čast nam je bilo sodelovati s tako profesionalno ekipo. Kongres je bil zelo prijetna izkušnja in cenili smo predanost osebja. Čutiti je bilo, da je vsak posameznik član ekipe, ki se s skupnimi močmi bori za uspeh kongresa.

Z velikim veseljem bi se v bližnji prihodnosti vrnil v Cankarjev dom s katerim od naših kongresov o kardioloških poddisciplinah.«

Valerie Thiollet,

Evropsko združenje za kardiologijo (European Society Of Cardiology – ESC)

Festival Čar lesa 2018 (od 14. do 21. maj 2018)

»Letošnje prireditve Čar lesa so se zaključile v Cankarjevem domu in del eksponatov smo preselili v Arboretum Volčji Potok, kjer bo razstava na ogled do 2. junija 2018.

V Cankarjevem domu si je razstavo ogledalo in se udeležilo spremljajočih prireditev veliko število obiskovalcev. Najbolj pa razveseljuje dejstvo, da je na predavanjih in delavnicah aktivno sodelovalo okoli petsto otrok iz vrtcev in osnovnošolcev ter nekaj sto dijakov.

Uspešna izvedba prireditve in njena odmevnost sta plod vašega požrtvovalnega dela in dobrega sodelovanja. Iskreno se vam zahvaljujem za vso pomoč pri pripravi in izvedbi, še zlasti pa pri postavitvi razstave v CD. Zato še posebna zahvala Lenki, Borutu in Luki K. ter vodstvu in tehničnemu osebju CD. Upam in želim, da bomo dobro sodelovali tudi pri pripravi Čar lesa 2019«.

Dr. Franc Pohleven, nosilec razstave Čar lesa, Biotehnična fakulteta

Konferenca ICHQP (od 14. do 16. maja 2018)

»Na podlagi izkušenj smo se tudi pri organizaciji konference ICHQP od 13. do 16. maja 2018 odločili za Cankarjev dom. Izbira se je znova izkazala za pravilno.

Zaradi kompleksnosti samega dogodka je bilo potrebnih precej prilagoditev in obilo izmenjanih elektronskih sporočil, predvsem v fazi zbiranja prispevkov in izdelave končnega programa. Osebe Cankarjevega doma je pri vseh naših željah izkazalo ogromno razumevanja in izredno hitro odzivnost. Ob morebitnih dilemah je bil vsekakor dobrodošel tudi njihov nasvet. Delo s celotno ekipo je bilo pravi užitek. Enako velja za vse tehnične ekipe na konferenci«.

Mitja Antončič, mag. inž. el.,

Fakulteta za elektrotehniko

CIM User Group Spring meeting Ljubljana 2018 (od 5. do 7. junija 2018)

»V svojem in v imenu EIMV se iz srca zahvaljujem za odlično organizacijo vsej ekipi CD ter vrhunske storitve in prostore, ki so pripomogli k velikem uspehu naše konference CIM User Group Spring meeting Ljubljana 2018. Letos smo imeli rekordno udeležbo, udeleženci pa niso mogli prehvaliti dogodka ter vsega, kar je s tem povezano!

Res lepa hvala in komaj čakam naslednje priložnosti, ko bomo lahko spet sodelovali!«

mag. Andrej Souvent, univ. dipl. inž. el.

Elektroinštitut Milan Vidmar

50 let VDC Tončke Hočevar (12. oktober 2018)

»Celotni tehnični ekipi Cankarjevega doma se v svojem imenu zahvaljujem za pomoč pri projektu 50 let Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar. Resnično je bilo ves čas čutiti odlično podporo z vseh strani.«

Juš Milčinski, režiser prireditve

»Vsem se zahvaljujemo za gostovanje v Cankarjevem domu. Prireditve ste vrhunsko podprli. Uspelo nam je izvesti res slavnostno, a hkrati sproščujoče ozračje. Udeleženci so zelo pohvalili prireditve. Posebej bi se radi zahvalili ekipi, ki je poskrbela za tehnično podporo.«

Nadja Gantar, ravnateljica Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar

Čuki legende – 30 let (11. november 2018)

»Dovolite, da izrečem iskren in velik HVALA celotni ekipi Cankarjevega doma ob izvedbi koncertov.«

Smiljan Greif, tehnični vodja projekta

34. Slovenski knjižni sejem (od 22. do 26. novembra 2018)

»Še enkrat se vam moram iz srca za vso vašo pomoč pri izvedbi Praznika zlatih hrušk! Sodelovati z vami je pesem! Lepo, lahko, vse teče, kot se dogovorimo. Vem, kako garate in se nagarate, cele dneve pred in na samem Sejmu. Pohvala vašemu tehničnemu osebju, scenskim mojstrom, hostesam. Odlični ste!«

Darja Lavrenčič Vrabec, Mestna knjižnica Ljubljana

»Hvala vsem za brežhibno organizacijo včerajšnjega dogodka z avtorico Marie NDiaye na 34. SKS.

Želim vam uspešen sejem še naprej.«

Mathias Rambaud, Francoski inštitut Slovenija

Prifarci slavijo 30 (od 24. do 26. novembra 2018)

»Spisali smo čudovito zgodbo ... Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki so bili z nami pod odločno roko režiserke Urške Žnidaršič. Osebe v Cankarjevem domu nam je stalo za vsako našo željo ob strani in s tem pripomoglo k pridvignjenosti dogajanja, zlati prah pa je k vsemu dodal še kanček slovesnosti več. Hvala zanj. Naj ostanejo lepi spomini, krasni posnetki in toplina okoli srca, ko bomo pomislili druga na drugega in še kdaj sodelovali. To iskreno upamo, saj kot govorimo ves čas – mi še ne bomo odnehali!«

Vaši Prifarci

TEDx Ljubljana (9. december 2018)

»Upam, da ste zadovoljni z izvedbo, kajti mi smo več kot zadovoljni. Včeraj je vse potekalo gladko in ekipa Cankarjevega doma nam je še enkrat pomagala pripraviti vrhunski dogodek. Rad bi vam in celotni ekipi – video tehnikom, lučkarjem, inšpicientu ter vsem, ki so pomagali na odru, v dvorani in v preddverju – predal ogromno zahvalo v imenu celotne ekipe TEDx Ljubljana. Vsi ste včeraj bili pripravljeni pomagati in sodelovati, nam ustreči pri vsaki zahtevi. Brez tako dobrega odnosa vaše ekipe takšnega dogodka ne bi bilo mogoče pripraviti in izpeljati. Upam, da je naša ekipa pri vas pustila enak vtis in da smo pokazali, da smo organizirana in vrhunska ekipa.«

Matic Jazbec, TEDx Ljubljana

11. Konferenca o evropskem javnem zdravju (28. novembra do 1. decembra 2018)

»Po nekajdnevem oddihu smo se vrnili na delo in se vsi strinjali glede uspeha konference v Ljubljani. Prejeli smo številne pohvale, ki seveda veljajo tudi vam. Lepo je bilo sodelovati z vami in vašo ekipo. Še enkrat hvala za izkazano profesionalnost.«

Elita Zoer, EPH konferenčna pisarna

»27. in 28. novembra 2018 sem kot moderatorica (facilitatorica) sodelovala v mednarodni ekipi, ki je vodila predkonferenčni dogodek Coalition of Partners (Zveza partnerjev), ki se ga je udeležilo sto dvajset strokovnjakov javnega zdravja iz 27 držav. Dogodek je spadal med predkonferenčne aktivnosti – ob boku konferenci European Public Health (Evropska konferenca o javnem zdravju) – in je potekal dva polna dneva; od jutra do večera. Tokratni dogodek je bil organizacijsko še posebej kompleksen, ker je bilo več ravni odločanja (s strani mednarodnega naročnika; ne vedno notranje najbolj usklajenih in jasnih), kar je komuniciranje s predstavniki lokacije in drugimi partnerji še posebej otežilo.

Jaz osebno (edina slovenska predstavnica v mednarodni 12-članski vodenjski ekipi) sem vstopila v komunikacijo s projektno vodjo iz Cankarjevega doma (CD) šele sorazmerno pozno (kot predstavnica naročnika, soodgovorna za vsebino in proces skupinskega dela), zato sem še posebej hvaležna za res konstruktivno sodelovanje kljub številnim spremembam. Prav to je bistveno pripomoglo k uspehu našega dogodka in k pozitivnim vtisom naših udeležencev.

Dogodki, v katerih sodelujem kot procesna specialistka – facilitatorica, so netipični glede na prevladujoče kongresne dogodke, saj udeleženci v procesu aktivno sodelujejo v spreminjajočih se manjših in večjih podskupinah, prostor pa mora to dinamičnost ustrezno podpreti (spreminjajoča se postavitev miz in stolov, key note speakerji govorijo iz kroga – kot praktično enakovredni udeležencem; poseben prostor za vizualizacijo rezultatov skupinskega dela že tekom procesa ...). Tako je bilo tudi novembra na našem dogodku, dodatno pa so se aktivnosti dogajale še med kosilom v dvoranah, ki Klubu CD (našemu osrednjemu prizorišču) niso bile ravno blizu.

Čeprav je za ekipo CD marsikaj potekalo drugače kot po navadi, so se nas res trudili razumeti in nam priti nasproti. Gladko je delovala tehnična ekipa ...

Še enkrat vse pohvale. Veselje je bilo sodelovati z vami.«

Mag. Marjeta Novak, CPF, certificirana profesionalna moderatorica

Trženje kongresno-komercialnega programa

Za nadaljnji razvoj kongresno-komercialnega programa je za CD pomembno sodelovanje s Slovenskim kongresnim uradom, katerega člani smo, ter še posebej z Zavodom za turizem Ljubljana in s Slovensko turistično organizacijo. Zelo pomembno je delovanje na mednarodnem kongresnem področju, zato smo člani ICCA (Mednarodnega združenja za kongresni marketing) in IAPCO (Mednarodnega združenja profesionalnih kongresnih organizatorjev). Obe združenji nam omogočata neposredne povezave do akterjev mednarodne kongresne industrije prek baze podatkov, povesta nam nove smernice za znanje o kongresih ter z letno udeležbo na skupščinah omogočata netenje in možnost novih povezav.

V januarju smo se udeležili CONVENTE 2018 – največje kongresne borze v novi Evropi na Gospodarskem razstavišču, v februarju letne skupščine IAPCO v Tokiu, v juliju kongresa APM ICCA, v novembru mednarodne kongresne borze IBTM v Barceloni in srečanja mednarodnih združenj v Antwerpnu.

Imidž kongresne dejavnosti CD smo utrdili z objavami, intervjuji v pisanih medijih na domačem in mednarodnem trgu. Kongresno dejavnost smo promovirali v Delu (Svet kapitala priloga Znanost), Dnevniku (Poslovni turizem) posamezne prireditve ali festivale pa tudi v drugih tematskih medijih. Program kongresne dejavnosti smo lahko zasledili tudi v dnevnih borznih časopisih CONVENTA Daily in reviji Kongres.

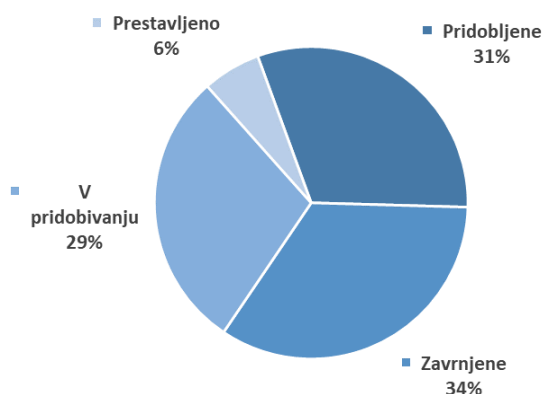
Posebej lahko omenimo projekt, ob katerem smo navezali stike tudi s specializiranimi mediji. Glavna medijska pokroviteljica Festivala celostnega zdravja – DAO YAH je revija Viva (sodelovanje bomo ohranili tudi v prihodnje), medijski pokrovitelj je tudi Dnevnik, poglobljeno pa smo sodelovali še: Bogastvo zdravja, ABC zdravja, Bodi eko, Global, spletnim portalom Pozitivke.net, založniško hišo Adria Media, televizijo Vaš kanal, ki je pripravila na to temo posebno kontaktno oddajo, revijo Skupaj za zdravje človeka in GTV in Klepet ob kavi narave ter drugim tiskom, ki v Sloveniji pokriva področja duhovnosti, zdravja, dobrega počutja in prehrane. Medijsko smo komunicirali s kongresnimi javnostmi na spletni strani mednarodnega združenja ICCA in IAPCO, katerega član smo.

Delovali smo prek družbenih omrežij E novice KUS in revije Kongres, sodelovali smo pri mednarodni promociji kongresne Slovenije, Slovenskega kongresnega urada (KUS, pošiljanje kratkih novičk) in s podstranjo kongresno-komercialnega programa v okviru spletne strani CD, Facebook (CD Congress centre, Slovenski knjižni sejem, Dao Yah), LinkedIn, Twitterja in Instagram okoljih.

Poleg objav v medijih smo se lotili prenove pojavnosti Kongresno-komercialne dejavnosti (oprema sejnih sob, prenova materialov in galanterije, e-podpis) z namenom boljše prepoznavnosti blagovne znamke in produkta. Večjo pozornost posvečamo srečevanju in druženju s poslovnimi partnerji. Prenova je zajela tudi sistem priprave ponudb, vodenje evidenc naročnikov v okviru sodobnih programskih možnosti.

Za pridobivanje kongresov smo v letu 2018 poiskali ambasadorje znanosti, raziskali mednarodni trg, pripravili 35 kandidatur (do leta 2028) in jih poslali mednarodnim združenjem. Od tega smo prejeli potrditev za organizacijo 11, zavrženih je bilo 12 kongresov, za 10 kandidatur odločitev še pričakujemo.

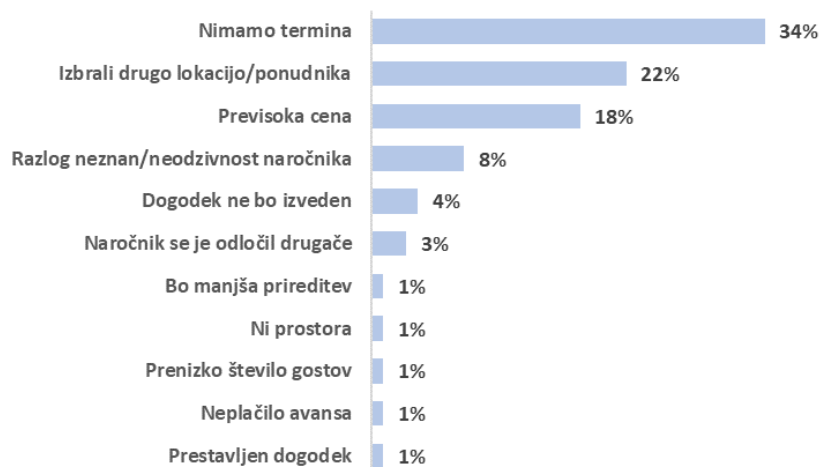
Slika 14 Kandidature kongresov

Prikaz storniranih terminov za kongresne prireditve v letu 2018

Na področju tako imenovanih enodnevnih prireditev se je od skupno 179 povpraševanj po prireditvah 39 (22 %) odločilo za drugo prizorišče, 60 (34 %) ker nismo imeli zelenega termina, 12 (7 %) zaradi odpovedi prireditve, 2 (1 %) prireditve so prestavili za nedoločen čas in 54 (23,1 %) izbrali drugega ponudnika, 2 (1 %) razlog ni naveden, 2 (1 %) nismo imeli zahtevanih zmogljivosti, 33 (18 %) izbrali drugega ponudnika, 14 (8 %) razlog neznan, 6 (3 %) naročnik se je odločil drugače, 1 (1 %) neplačilo avansa, 1 (1 %) prenizko število gostov.

Slika 15 Razlogi za stornacijo terminov (prireditve)

Razlogi za spremembo terminske sheme so različni. Na področju kongresov se je od skupno 39 povpraševanj različnih organizatorjev kongresov 6 (15 %) izbrali drugega ponudnika, 10 (26 %) izbrali drugo državo, 5 (13 %) izbrali drugo lokacijo, 3 (8 %) razloga niso navedli, 2 (5 %) nimamo zahtevanih zmogljivosti, 8 (21 %) nimamo termina, 1 (3 %) ni dovolj hotelskih zmogljivosti, 1 (3 %) previsoka cena, 1 (3 %) ne potrebujejo kapacitet, 1 (3 %) dogodek so prestavili, 1 (3 %) dogodek ne bo izveden.

Slika 16 Razlogi za stornacijo terminov (kongresi)

Splošna ocena rezultatov poslovanja v sklopu dejavnosti CD na trgu

S kongresno-komercialnim programom in drugo dejavnostjo CD na trgu smo v letu 2018 presegli načrtovane cilje.

Prihodek dejavnosti na trgu presega načrtovanega za 222.746 €. Načrtovan je bil v višini 2.437.134 €, uresničen pa 2.659.880 €.

Uresničen prispevek za kritje splošnih odhodkov CD v višini 1.991.148 € je bil za 184.011 € večji od načrtovanega (v višini 1.807.137 €). Z njim smo sofinancirali sorazmerni del splošnih odhodkov CD v skladu z metodologijo in ustvarili presežek prihodkov nad odhodki v višini 252.306 €.

V sklopu kongresno-komercialnega programa smo v letu 2018 organizirali 170 (213) projektov s 1381 (1394) dogodki v 237 (288) dneh in na prireditvah našeli 145.914 (155.348) obiskovalcev oz. udeležencev. Mednarodne kongrese je v letu 2018 obiskalo kar 4787 (4488) udeležencev iz 93 (92) držav.

Tabela 18 Število projektov, obiskovalcev in trajanje prireditev dejavnosti na trgu 2018 in 2017

	Število prireditev		Trajanje dni		Število obiskovalcev		Število dogodkov	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kongresi in prireditve								
Kongresi	24	23	74	69	7.204	9.547	471	617
Proslave	17	15	17	15	9.932	6.660	34	32
Valete, Gaudeamus	9	10	9	10	2.321	2.637	11	17
Kulturne prireditve	65	46	70	47	58.530	46.252	89	60
Sejmi, razstave, festivali	6	7	20	25	53.330	62.380	631	518
Znanstveno- izobraževalne prireditve	47	35	50	36	13.376	7.250	100	83
Sprejemi	7	4	7	4	965	1.370	7	6
Tiskovne konference	4	3	4	3	328	80	4	4
Družabne prireditve	23	25	23	25	6.120	8.788	31	42
Dobrodelne prireditve, drugo	7	1	7	1	3.222	950	12	1
	209	169	281	235	155.328	145.914	1.390	1.380
Tehnične storitve	4	1	7	2	20		4	1
	213	170	288	237	155.348	145.914	1.394	1.381

Priloga: Seznam prireditev in število obiskovalcev javnega kulturnega programa 2018

Datum	Prizorišče	Naziv projekta/prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
RESNA GLASBA				
SIMFONIČNA GLASBA				
Vse leto	GD	Orkester Slovenske filharmonije (Modri abonma, Oranžni abonma)	28	21.165
Vse leto	GD	Simfonični orkester RTV Slovenija (Kromatika)	9	9.113
		Zlati abonma		
23.03.2018	GD	MLADA NEMŠKA FILHARMONIJA, Dirigent: David Afkham; Solist: Steven Isserlis, violončelo	1	1.267
17.04.2018	GD	BERGENSKI FILHARMONIČNI ORKESTER, Dirigent: Edward Gardner; Solistka: Viktoria Mullova, violina	1	1.342
19.05.2018	GD	KRALJEVI ŠKOTSKI NACIONALNI ORKESTER, Dirigent: Peter Oundjian; Solisti: Martin Stadtfeld, klavir, Nicola Benedetti, violina, Jan Vogler, violončelo	1	1.415
02.06.2018	GD	BENEŠKI BAROČNI ORKESTER, Solist: Franco Fagioli, kontratenor	1	1.410
19.09.2018	GD	ORKESTER PHILHARMONIA LONDON: Poznoromantični presežki; Dirigent: Esa-Pekka Salonen	1	1.263
20.10.2018	GD	IL POMO D'ORO: Zapleti na perzijskem dvoru; Dirigent: Maksim Jemeljaničev	1	1.239
			6	7.936
01.01.2018	GD	NOVOLETNI KONCERT SF: Orkester in Zbor Slovenske filharmonije, Dirigent: Philipp von Steinaecker, Solist: Sebastian Bertonecelj, violončelo	1	1.005
23.04.2018	GD	SIMFONIČNI ORKESTER AG V LJUBLJANI	1	719
06.09.2018	GD	ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, Dirigent: Marko Letonja; otvoritveni koncert sezone	1	1.200
23.12.2018	GD	TRADICIONALNI BOŽIČNI KONCERT: Simfonični orkester in Big Band RTV Slovenija; Gostje: New Swing Quartet, Dirigent: Patrik Greblo	2	2.698
Vse leto	GD	Simfonični koncerti za GML in GMS	20	24.026
			68	67.862
VOKALNA GLASBA				
16.01.2018	SF	SKLADATELJICE, APZ Tone Tomšič	1	127
26.05.2018	SF	LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ: 1918–1928–2018; Dirigentka: Jerica Gregorc Bukovec	1	255
			2	382
KOMORNA GLASBA				
		Srebrni abonma		
17.01.2018	SF	SCHUBERTOV OKTET, Alexander Janiczek, Tanja Sonc, violini; Ettore Causa, viola; Timo Veikko Valve, violončelo; Iztok Hrastnik, kontrabas; Maximiliano Marti'n, klarinet; Boštjan Lipovšek, rog; Žarko Perišić, fagot	1	300
08.02.2018	SF	BERNARDA FINK, mezzosopran, MARKO FINK, basbariton, ANTHONY SPIRI, klavir	1	471
14.03.2018	SF	KVARTET SAKSOFONOV SIGNUM, Blaž Kemperle, sopranski saksofon; Erik Nestler, altovski saksofon; Alan Lužar, tenorski saksofon; Guerino Bellarosa, baritonski saksofon	1	429
04.04.2018	SF	NADEŽDA TOKAREVA, violina, EVGENIJ SINAJSKI, klavir	1	244
03.10.2018	GD	DANIL TRIFONOV: Pianizem v presežkih	1	1.452
27.11.2018	GD	MIDORI, violina & ÖZGÜR AYDIN, klavir: Glasba kot sporočilo	1	681
			6	3.577
		Mladi mladim		
10.01.2018	Klub CD	IZBRANCI AVDICIJE: Duo Novum: Jan Gričar, saksofon; Nejc Grm, harmonika	1	115
07.03.2018	Klub CD	SKLADATELJSKI VEČER, Tilen Lebar, Nives Šebjan	1	83
09.04.2018	Klub CD	IZBRANCI AVDICIJE, Žan Tkalec, pozavna, Nika Tkalec, klavir	1	53
15.10.2018	Klub CD	Vili Korošec, harmonika; Schaka kvintet	1	112
14.11.2018	Klub CD	Duo Astratto: Blaž Snoj, flavta; Tea Plesničar, harfa	1	67
12.12.2018	SF	PEVSKI VEČER, Anea Mercedes Anžlovar, sopran, Nadia Ternifi, sopran	1	100
			6	530
15.05.2018	GD	IVAN SKRT, pianistični recital	1	327
23.05.2018	GD	KONCERT ORGELSKEGA RAZREDA AG V LJUBLJANI; Mentorica: izr. prof. Renata Bauer	1	149
			14	4.583
SODOBNA GLASBA				
03.03.2018	ŠD	PREDIHANO/ZVOKOTOK: THE THIRD GUY - MARE NOSTRUM	1	45

08.05.2018	Klub CD	PREDIHANO: NEOFONIA, dirigent Szymon Bywalec: Skrite duri, Dirigent: Szymon Bywalec, Solista: Tadej Kenig, klarinet; Klemen Leben, harmonika	1	57
24.09.2018	KD	Festival Sonica: YAIR ELAZAR GLOTMAN IN MATS ERLANDSSON: NEGATIVE CHAMBERS	1	153
28.09.2018	LD	Festival Sonica: SOTE IN TARIK BARRI: SACRED HORROR IN DESIGN	1	221
04.10.2018	Klub CD	Topografije zvoka: ELIANE RADIGUE	1	50
			5	526
			89	73.353
DRUGA GLASBA				
GLASBE SVETA				
09.02.2018	Klub CD	SARA CANO: A PALO SECO REDUX; 50 let družine: Diego Carrasco; posebni gost Diego del Morao; Bi flamenko	1	184
12.02.2018	LD	QASIDA: ROSARIO LA TREMENDITA IN MOHAMMAD MOTAMED I	1	376
29.03.2018	LD	MELINGO	1	462
14.05.2018	Klub CD	Druga godba: JOSEPHINE FOSTER: XYLOURIS WHITE	1	137
25.05.2018	ŠD	Druga godba: NADAH EL SHAZLY	1	180
13.10.2018	GD	ÓLAFUR ARNALDS	1	1.321
30.10.2018	Klub CD	PARK JIHA (Cankarjevi torki)	1	268
19.11.2018	LD	SAZ'ISO	1	330
			8	3.258
JAZZ IN CANKARJEVI TORKI				
		Cankarjevi torki		
16.01.2018	Klub CD	ANA PUPEDAN, JANI KOVAČIČ: BESNE PESMI	1	143
23.01.2018	Klub CD	ALL STRINGS DETACHED; LYENN	1	90
30.01.2018	Klub CD	GRAD GORI; BRINA VOGELNIK, BARJA DRNOVŠEK, MATIJA SOLCE	1	130
13.02.2018	Klub CD	ALFONSO AROCA QUINTET: ORILLA DEL MUNDO; Bi flamenko	1	200
20.02.2018	Klub CD	FRED FRITH	1	123
27.02.2018	Klub CD	ZVONČKI IN TROBENTICE, FESTIVAL SLOVENSKE JAZZOVSKO USTVARJALNOSTI: PUNKT.VRT.PLASTIK; HOČEVAR/PODGORNIK/ZALOKAR TRIO; MILAN HRASTELJ; BOŠTJAN SIMON THERE BE MONSTERS; ECLIPTIC	1	141
06.03.2018	Klub CD	DUO PONTE, POSEBNA GOSTJA MILADA KALEZIČ	1	66
13.03.2018	Klub CD	MARY HALVORSON'S CODE GIRL	1	117
20.03.2018	Klub CD	MAARJA NUUT »UNE MEELES«	1	114
27.03.2018	Klub CD	LAČNI FRANZ	1	238
03.04.2018	Klub CD	ENZO FABIANI QUARTET; BORIS KOVAČ RITUAL NOVA	1	174
10.04.2018	Klub CD	SONS OF KEMET	1	267
17.04.2018	Klub CD	EX EYE FEAT. COLIN STETSON, TOBY SUMMERFIELD, SHAHZAD ISMAILY, GREG FOX	1	127
24.04.2018	Klub CD	SILENCE	2	490
04.09.2018	Klub CD	MARY HALVORSON QUARTET	1	76
11.09.2018	Klub CD	LIVIO MINAFRA SOLO KLAVIR	1	66
09.10.2018	Klub CD	BRANE ZAVRŠAN: BREL 40	1	240
16.10.2018	Klub CD	ARSELLA TRIO + SAMO ŠALAMON BASSLESS FEAT. HOWARD LEVY & NINO MUREŠKIČ	1	133
23.10.2018	Klub CD	NANA MILČINSKI: NANINE PESMI	1	121
06.11.2018	Klub CD	SECRET CHIEFS 3	1	183
13.11.2018	Klub CD	TEO COLLORI IN MOMENTO CIGANO	1	179
04.12.2018	Klub CD	AUTORYNO	1	89
11.12.2018	Klub CD	MOONLIGHT SKY	1	147
			24	3.654
		Big band RTV Slovenija		
22.01.2018	Klub CD	BIG BAND RTV SLO IN MIKLÓS LUKÁCS	1	154
30.03.2018	LD	BIG BAND RTV SLO IN MARKO ČRNČEC	1	336
05.11.2018	GD	KLEMEN SLAKONJA IN BIG BAND RTV SLO: Dirigent: Lojze Krajncan, Gost: Jurij Zrnec	1	1.508
			3	1.998
		59. Jazz festival Ljubljana		
26.06.2018	Nama Lj	Koncert KGBL	1	30
26.06.2018	PSE	Abeceda	1	30
27.06.2018	PSE	Abeceda; MTF feat. Sub-Lime	1	150
27.06.2018	GD	DrummingCellist; Dave Holland, Zakir Hussain and Chris Potter Trio	1	723
28.06.2018	PSE	Abeceda; Aleš Rendla Sextet; December Soul; Lovro Ravbar & Get On Board Collective	1	250
28.06.2018	Klub CD	Portico Quartet	1	185
29.06.2018	PSE	Abeceda; Lore; Rohey; Hermia / Ceccaldi / Darrifourcq Trio	1	300

29.06.2018	Klub CD	Goran Kajfeš Subtropic Arkestra	1	132
30.06.2018	PSE	Program za otroke (4+); Izdelaj svoje glasbilo; Abeceda; Rok Zalokar – Port Songs; Bowrain	1	200
30.06.2018	Klub CD	Clean Feed predstavlja: Lisbon Underground Music Ensemble L.U.M.E.	1	108
30.06.2018	ŠD	Elifantree	1	100
30.06.2018	GD	Dhafer Youssef 4tet	1	673
30.06.2018	Klub CD	Shake Stew; Vasko Atanasovski Melem feat. Bojan Z	1	204
			13	3.085
			40	8.737
POPULARNA GLASBA				
17.03.2018	GD	KONCERT NUŠE DERENDA: Čez 20 let	1	1.494
24.03.2018	GD	PRISMOJENI PROFESORJI BLUESA	1	1.098
18.04.2018	GD	CAMILLE ALI OUMOU SANGARE	1	1.104
08.05.2018	LD	KONCERT: NUDE	1	343
19.06.2018	GD	CARMEN MANET: VIDIM TE	1	1.330
29.09.2018	Klub CD	Festival Sonica: William Basinski: A Shadow in Time	1	220
21.10.2018	GD	DVA VIRTUOZA: GORAN BOJCEVSKI IN VLATKO STEFANOVSKI	1	879
30.10.2018	GD	CRVENA JABUKA	1	728
04.12.2018	GD	POJ MI PESEM, Vlado Kreslin	1	1.501
05.12.2018	GD	POJ MI PESEM, Vlado Kreslin	1	1.502
06.12.2018	GD	POJ MI PESEM, Vlado Kreslin	1	1.501
28.12.2018	Klub CD	BRANKO ZAVRŠAN: BREL 40	1	240
29.12.2018	Klub CD	RUDI BUČAR IN ISTRABEND	1	265
31.12.2018	Klub CD	DAMIR IMAMOVIČ, Damir Imamović, glas, kitara; Ivana Djurić, violina	1	235
			14	12.440
			62	24.435
GLEDALIŠČE				
GLEDALIŠKE KOPRODUKCIJE				
Vse leto	GD	Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI, SNG Drama Lj, MGL, CD; rež: Eduard Miler	27	19.501
Vse leto	ŠD	ICANKAR, rež: Maruša Kink	20	4.345
Februar, oktober	ŠD	NEUSTRAŠNA RAZISKOVALKA, rež: Justin Durel	2	340
17.03.2018	ŠD	Abonma Ivan: PLATNOMER - POVEST KONJA; rež: Ivan Peternej	1	150
19.05.2018	LD	IMPROVIZIJA 2018; Improvizacijska parodija Evrovizije	1	450
November	Klub CD, PP	Marguerite Duras: LA MUSICA II; Petra Govc, Jose	4	115
December	KD	M. Sherman: ROŽNATI TRIKOTNIK; rež: Alen Jelen	2	310
			57	25.211
GLEDALIŠKA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE				
Januar, marec	DDP	W. Shakespeare: ZIMSKA PRAVLJICA, AGRFT	6	423
22.10.2018	LD	Janez Vrečko: KONS:O:VEL, rež: Matjaž Berger; APT, Studia humanitatis	2	250
29.12.2018	LD	C. Goldoni, P. Lucić: BARUFE, rež: Vito Taufer; SNG Nova Gorica, Gledališče Koper, Slovensko stalno gledališče Trst, Istarsko narodno kazališče – Gradsko kazališče Pula	1	216
31.12.2018	LD	DRUGIBUTALCI, režija, priredba: Igor Pison; SNG Maribor	1	562
			10	1.451
GLEDALIŠKA GOSTOVANJA IZ TUJINE				
Maj, december	KD	LEPI DNEVI V ARANJUEZU, rež: Igor Pison; SSG Trst	2	335
31.05.2018	ŠD	NEBEŠKO KRALJESTVO, rež: Jernej Lorenci; Narodno pozorišče u Beogradu in Bitef teatar, Srbija, 5. Drama festival, 2. dejanje	1	250
13.12.2018	LD	Alan Lightman: EINSTEINOVE SANJE, rež: Slobodan Unkovski; Jugoslovansko dramsko gledališče	1	430
14.12.2018	LD	Dario Fo: NAKLJUČNA SMRT NEKEGA ANARHISTA, rež: Maja Maletković; Jugoslovansko dramsko gledališče	1	550
			5	1.565
			72	28.227
PLES				
PLESNE KOPRODUKCIJE				
Marec, maj	DDP	SOLO ZA DVA GLASOVA: Hvalnica ljubezni, ki svet dela življenja vreden, Koreografija: Magdalena Reiter, Milan Tomašik	3	57
03.10.2018	LD	LAS MUCHISIMAS, IZJEMNE DAME, rež: in koreografija: Mariantonia Oliver	1	250
08.10.2018	LD	FIGHT BRIGHT, koreografija Milan Tomašik	1	350
			5	657
PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE				

Februar, marec, maj	DDP	Ana Pandur: FIREBIRD (feb. Bi flamenko)	4	210
17.04.2018	LD	MNDance: ON/A; Koreografa: Michal Rynia, Nastja Bremec, SNG Nova gorica	1	240
			5	450
PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE				
6. – 10.2.2018	M3+4	Ana Morales; delavnica; Bi flamenko	9	135
10.02.2018	GD	Rocio Molina: PADEC IZ RAJA; Bi flamenko	1	1.010
10.02.2018	DDP	Ana Morales, Enrique Tomaso: BAGATELE	1	72
11.02.2018	ŠD	Abel Harana; delavnica; Bi flamenko	1	15
11.02.2018	ŠD	Rosario La Tremendita; delavnica; Bi flamenko	1	15
11.02.2018	KD	Sara Cano: NARAVNOST VEN; Koreografija, ples: Sara Cano; Bi flamenko	1	160
07.04.2018	GD	Sydney Dance Company: GNU/POLNA LUNA/TEMNA SVETLOBA; Koreografija: Cheng Tsung-Lung, Rafael Bonachela, Gabrielle Nankivell	1	1.130
22.05.2018	GD	Compagnie Käfig: PIKSEL; Koreografija: Mourad Merzouki	1	1.150
16.10.2018	GD	Veličastnih 7: L - E - V: Ljubezen, poglavje 2, Kreacija: Sharon Eyal	1	650
14.11.2018	GD	Veličastnih 7: Grupo Corpo: PLESNA SIMFONIJA, VR TENJE, Koreografija: Rodrigo Pederneiras	1	970
28. – 31.12.2018	GD	Circa: TA ČUDOVITA BITJA, rež: Yaron Lifschitz	4	5.475
			22	10.782
FOLKLORA				
12.05.2018	GD	NIKRMANA; 70. letna predstava AFS France Marolt	1	927
			33	12.816
FILMSKI PROGRAM				
FILMSKI FESTIVALI				
26.2. – 2.3.2018		12. Festival goriških filmov	21	3.827
14. – 27.3.2018 17.04.2018		20. Festival dokumentarnega filma	41	3.397
7. – 19.11.2018		29. Ljubljanski mednarodni filmski festival – 29. Liffe	301	42.586
			363	49.810
FILMSKI CIKLI				
5. – 9.3.2018	KD	Filmi na Fabuli	5	265
24.05.2018	KD	FILMI PO CANKARJU, Idealist, rež: Igor Pretnar	1	9
11.02.2018	KD	LA CHANA, rež: Lucija Stojčević (Bi flamenko)	1	54
			7	328
FILMI V DISTRIBUCIJI IN DRUGE PROJEKCIJE				
1. – 10.1.2018	KD	MLADA ŽENSKA, rež: Leonor Serraille	9	368
11. – 22.1.2018	KD	PROJEKT FLORIDA, rež: Sean Baker	11	159
16.1. – 1.2.2018	KD	MANIFEST, rež: Julian Rosefeldt	7	163
16. – 25.2.2018	KD	O TELESU IN DUŠI, rež: Ildiko Enyedi	10	247
10.10.2018 11.12.2018	LD, KD	NESKONČNI ZAČETEK, rež: Jasna Hribernik	2	520
31.12.2018	KD	BOJEVNICA, rež: Benedikt Erlingsson	1	170
19. – 30.12.2018	KD	NAJLJUBŠA, rež: Yorgos Lanthimos	11	621
24.04.2018	KD	Abonma Cankar: MOŠKI NE JOČEJO, rež: Alen Drljević	1	65
21.05.2018	KD	Svetovni dan čebel: VEČ KOT MED, rež: Markus Imhoof	1	56
			53	2.369
Premiere slovenskih filmov				
31.01.2018		TO SO GADI, rež: Jože Bevc	1	411
14.04.2018		VZTRAJANJE, rež: Miha Knific	1	555
12.09.2018		TISOČ UR BRIDKOSTI ZA ENO URO VESELJA, rež: Dušan Moravec; Premiera filma o I. Cankarju	1	164
18.09.2018		GAJIN SVET, rež: Peter Bratuša	1	516
27.09.2018		CANKAR, rež: Amir Muratović	1	548
10.10.2018		POSLEDICE, rež: Darko Štante	1	528
			6	2.722
			429	55.229
KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM				
KULTURNA VZGOJA				
Vse leto	LD	SVET JE KAKOR RINGARAJA, Anja Štefan, Boštjan Gombač, Blaž Celarec, Andraž Mazi, Žiga Golob, Nina Strnad in Metod Banko	5	1.912
Vse leto	ŠD	Nik Škrlec: NAJ GRE VSE V PI ALI KAKO SEM SE NAUČIL 3141 DECIMALK	7	1.396
Vse leto	ŠD	W. Shakespeare: ROMEO IN JULIJA, rež: Maruša Kink	7	1.669

Vse leto	ŠD	Janez Dovč: TESLA; rež: Ivana Djilas; Glasbeno gledališče	6	1.003
Vse leto	ŠD, KD	PROSTO PO PREŠERNU; rež: Maruša Kink	10	1.535
Januar	ŠD	IGRALEC, scenarij in rež: Barbara Hieng Samobor	4	601
08.01.2018	KD	Slovenski tolkalni projekt: TOLKALA OD BLIZU	2	236
09.01.2018	LD	Abonma Vrtec: Stephen McNeff: NEŽNI VELIKAN; Slovensko komorno gledališče	1	493
9. in 26.1.2018	KD	Slovenski tolkalni projekt: TOLKALA ZA RADOVEDNEŽE	3	389
16., 17. in 19.1.2018	LD	SEN KRESNE NOČI, English Student Theater, rež: Matjaž Latin	6	2.529
25. in 26.1.2018	LD	Jazz v živo: Latino; Big Band RTV Slovenija, dirigent: Lojze Krajncan, Vokal: Ana Bezjak	3	1.241
27.01.2018	LD	Roald Dahl, David Wood: JAKEC IN BRESKEV VELIKANKA, SLG Celje	1	457
30.01.2018 12.04.2018	LD	Katalena: ENCI BENCI KATALENCI; Polona Janežič, Vesna Zornik Stonič, Boštjan Gombač, Tibor Mihelič Syed, Boštjan Narat, Robert Rebolj	4	1.789
Januar, februar	LD	Srečanje s policijskim orkestrom: Čarovnikov vajenec; dirigent: Nejc Bečan, Pripovedovalec: Jure Sešek	5	2.609
05.02.2018	GD	GLASBENA TORTA; komorne skupine Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, Big Band Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, dirigent: Igor Lunder	1	1.000
5. in 6.2.2018	KD	ZA DEVETIMI GORAMI; Anja Štefan, Boštjan Gombač, Janez Dovč	5	666
7. in 8.2.2018 21.11.2018		CANKAR V STRIPU, Boštjan Gorenc - Pižama, Žiga X Gombač, Andrej Rozman Roza	3	728
10.02.2018 15.06.2018	ŠD	PRAVLJICE ZA SMEH IN SRH, Boštjan Gorenc – Pižama, Marko Hatlak	3	514
15. in 16.2.2018		Sprehod skozi zgodovino jazza: Big Band RTV Slovenija, Dirigent: Tadej Tomšič	2	1.022
Februar, april	KD	Peter Kus, Nana Miličinski: DŽUMBUS, Zvočno gledališče za otroke	5	636
Februar, november	ŠD	MARTIN IN GREGOR ALI OD JUNAKA DO BEDAKA; Produkcija: Cankarjev dom, rež: Matjaž Latin, Nastopata: Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač	5	1.424
03.03.2018	KD	Moj prvi abonma: TOLSTOJEVE POVESTICE, Anja Štefan, Aleksej Ermakov, Natalija Ermakova	2	240
16. – 24.3.2018	Klub CD, KD, ŠD	21. Pripovedovalski festival	8	1.197
19.03.2018 22.11.2018	KD	TRUBAR IN DRUGI TRUBADURJI SLOVENSKE KULTURE; Jararaja: Gregor Budal, Vasilij Centrih, Janez Dovč, Petra Trobec, rež: Marko Bratuš	2	371
31.03.2018	KD	Moj prvi abonma: Jan Malik: ŽOGICA MAROGICA	2	344
Marec	LD	Dean Barry: HOBIT, rež: Nana Milčinski, opera za otroke	10	4.357
05.04.2018 23.08.2018 13.12.2018	Različna prizorišča	Kulturni bazar 2018	45	6.061
16.04.2018	ŠD	TERRAFOLK: (P)osvojimo pesem drugega naroda	1	102
September, december	LD	GOSPOD IN HRUŠKE, rež: Eva Hribnik	12	5.635
26.09.2018 15.10.2018	ŠD	Ivan Cankar: HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA, rež: Žiga Divjak	2	260
22. in 23.11.2018 03.12.2018	Klub CD	sLOLvenski klasiki v živo (neresno predavanje o resni literaturi), Boštjan Gorenjc Pižama	3	469
24.11.2018	LD	Moj prvi abonma: Boris A. Novak: KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO, rež: Katja Pegan; Prešernovo gledališče Kranj	1	559
15.12.2018	KD	KRALJ MATJAŽ, Anja Štefan, Janez Dovč, Boštjan Gombač	1	150
December	LD	Damijan Močnik, Milán Dekleva: VŠEČ SI MI, Mladinski zbor Glasbene matice in STOP	10	4.403
Vse leto	Različna prizorišča	Delavnice ob različnih projektih	23	774
			210	48.771
		Liffe po Liffu		
17.01.2018	KD	SLADKE SANJE; rež: Marco Bellocchio	1	68
14.02.2018	KD	BREZ LJUBEZNI, rež: Andrej Zvjagincev	1	52
22.03.2018	KD	KVADRAT, rež: Ruben Östlund	1	92
24.04.2018	KD	120 UDARCEV NA MINUTO, rež: Robin Campillo	1	104
08.05.2018	KD	SREČEN KONEC, rež: Michael Haneke	1	86
			5	402
			215	49.173
USTVARJALNOST MLADIH				
		Transgeneracije 2018		
9.4. in 13.5.2018	DDP	Produksijska nagrada Transgeneracij 2017: SREČA; Gimnazija	2	144

		Šentvid, Teater Curriculum Vitae		
09.04.2018	LD	UBEŽNI DELCI, Gimnazija Nova Gorica	1	143
09.04.2018	KD	KRALJ OIDIP, Gimnazija Poljane, Teater klasikov	1	92
10.04.2018	ŠD	HAIKU, Gimnazija Vič	1	87
10.04.2018	DDP	DRUGAČE (DELCI), Tara Ferbežar Felgner, literarno-plesna predstava	1	42
10.04.2018	LD	STO KUHAČ, DVAINDVAJSET SOLDATOV IN SOFIJE, SŠVGL	1	451
11.04.2018	DDP	PLESNE MINIATURE IN SHOAH, JSKD	1	39
11.04.2018	LD	ENTROPIJA, SVŠGL	1	279
11.04.2018	KD	POMLADNO PREBUJENJE, II. gimnazija Maribor, Gledališče Gnosis	1	94
12.04.2018	KD	PRIŠEL JE, DA BI POHUJŠAL, Gimnazija Ravne na Koroškem	1	13
12.04.2018	DDP	POPOTNIKI, DIC	1	55
13.04.2018	DDP	PASJI DNEVNIK, SPD Bilka, Želuče	1	72
13.04.2018	KD	ALI SI Z NAMI?, Plesni forum Celje	1	34
14.04.2018	LD	GRENKI SADEŽI PRAVICE, SVŠGL	1	199
14.04.2018	KD	ANTIGONA, Gledališka šola Prve gimnazije Maribor	1	103
14.04.2018	DDP	MOLITEV ŽAMETNIH SRC, Kulturno društvo Qulenium	1	72
07.05.2018	ŠD	PREDSTAVITEV LITERARNEGA ZBORNIKA, dijaki Gimnazije Vič	1	46
			18	1.965
		<u>Produkcije Konservatorija</u>		
11.03.2018	LD	BRANJE JE POTOVANJE, KGBL	2	975
22.04.2018	GD	Letna predstava baletne in srednje baletne šole Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana	1	1.202
			3	2.177
23.04.2018	LD	KOROŠKI VEČER	1	395
16.12.2018	LD	BOŽIČNI KONCERT Glasbenega centra E. Willems	1	484
01.06.2018	GD	ZLATA BRALNA ZNAČKA; Pižama, Damijan Stepančič, A. Rozman Roza, Anja Štefan, Janez Dovč, Boštjan Gombač	1	1.200
			24	6.221
HUMANISTIKA				
		<u>Cikel dr. Svetlane Slapšak ob razstavi I.Meštrovića</u>		
08.02.2018	KD	Ivan Meštrović: erotična skulptura: NOVO TELO ZA NOVO PSIHO	1	125
15.02.2018	KD	Ivan Meštrović: erotična skulptura: PRIHODNOST JE	1	120
22.02.2018	Klub CD	Ivan Meštrović: erotična skulptura: ODPRTO IN ZAPRTO TELO	1	122
			3	367
		<u>Cikel dogodkov ob razstavi I. Cankarja</u>		
17.01.2018	LN	Marcel z gosti, Pogovorni večeri ob uprizoritvi Pohujšanja v dolini šentflorjanski: dr. Janko Kos	1	50
14.02.2018	LN	Marcel z gosti, Pogovorni večeri ob uprizoritvi Pohujšanja v dolini šentflorjanski: Matej Bogataj in Dušan Jovanović	1	58
21.02.2018	LN	Marcel z gosti, Pogovorni večeri ob uprizoritvi Pohujšanja v dolini šentflorjanski: Milena Zupančič	1	57
09.05.2018	KD	CANKAR IN ŽENSKE, Peter Kolšek	1	71
11.05.2018	KD	CANKAR IN EROTIKA, Svetlana Slapšak	1	71
11.10.2018	KD	CANKAR O CANKARJU: Cankar in Evropa, Dr. Janko Kos	1	65
25.10.2018	ŠD	CANKAR O CANKARJU: Cankar med Dunajem in Ljubljano, Dr. Blaž Vurnik	1	35
06.12.2018	ŠD	CANKAR O CANKARJU: Dunajska moderna, dr. Jacques Le Rider	1	68
11.12.2018	KD	CANKAR O CANKARJU: Mednarodni simpozij o Ivanu Cankarju	1	170
			9	645
		<u>Kvadratura presevanja</u>		
11.01.2018	Klub CD	VODA, Marko Modic in Marko Uršič	1	85
18.01.2018	Klub CD	ZEMLJA, Marko Modic in Marko Uršič	1	126
25.01.2018	Klub CD	OGENJ, Marko Modic in Marko Uršič	1	73
01.02.2018	Klub CD	ZRAK, Marko Modic in Marko Uršič	1	91
			4	375
		<u>Pozitivna psihologija</u>		
18.01.2018	KD	SAMOSOČUTJE: ljubeč notranji objem v najhujših razmerah, Marjeta Novak	1	170
06.02.2018	KD	ODNOS KOT AFIRMACIJA – ZAKAJ AFIRMACIJE NE DELUJEJO (ZA VSE)?, mag. Sanja Kranjc	1	170
05.03.2018	LD	POZITIVEN POGLED NA DEPRESIJO, Mag. Miran Možina	1	372
16.04.2018	Klub CD	SPOZNAVANJE IN VODENJE SAMEGA SEBE, mag. Peter Babarovič	1	200
07.05.2018	KD	ŽIVLJENJSKO POSLANSTVO OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI, mag. Jasna Murgel	1	97
11.06.2018	LD	IZGORELOST – KO V TELESU ZMANJKA "ELEKTRIKE", Katja Krasko Štebljaj	1	357
			6	1.366
		<u>Fabula pred Fabulo</u>		

28.02.2018	Klub CD	TERRY EAGLETON	1	220
01.03.2018	Klub CD	CHANTAL MOUFFE	1	205
			2	425
		Mali plesni simpozij		
09.05.2018	LN	MAGDALENA REITER V GIBANJU, Magdalena Reiter, dr. Andreja Kopač, Mateja Rebolj, Barbara Zemljič, Maruša Majer	1	4
08.10.2018	ŠD	MILAN TOMAŠIK: BREZMEJNO TELO, Milan Tomášik Živa Breclj, dr. Andreja Kopač, Samo Oleami, Magdalena Reiter	1	45
			2	49
09.01.2018	KD	PO SLEDEH MAJEV Z MODERNO TEHNOLOGIJO, dr. Ivan Šprajc	1	165
14.01.2018	KD	NEZNANA ALMA, Barbara Trnovec	1	85
22.01.2018	LD	HIMALAJSKA SOPOTNIKA, Stipe Božić, Viki gošelj, Miro Cerar, Vedran Mlikota	2	956
31.01.2018	ŠD	DELAVNICA MARKA POGAČNIKA	2	191
05.02.2018				
28.02.2018	LD	12. Festival gorniškega filma: Na vrhu. Skupaj, Nives Meroi & Roman Benet	1	534
02.03.2018	LD	12. Festival gorniškega filma: Med viharjem in tišino, Ines Papert	1	281
02.03.2018	LD	12. Festival gorniškega filma: 40 let alpinist, Silvo Karo	1	562
14.03.2018	M1	MED VIZIJO IN REALNOSTJO; okrogla miza Društva oblikovalcev Slovenije	1	25
20.03.2018	LN	20. Festival dokumentarnega filma: Ženske v filmskem sektorju: vprašanje spola; okrogla miza	1	45
28.03.2018	M3+4	MEŠTROVIČ – PLEČNIK: DVA VELIKA UMETNIKA: Andrej Hrausky	1	86
11.04.2018	M3+4	DEKODIRANJE MEŠTROVIČA: Meštrovičeva nedokončana vizija: dekoracija kupole družinske grobnice v Otavica, Zorana Jurić Šabić	1	5
13.04.2018	LN	PLEČNIKOVI ŠTUDENTI PRI LE CORBUSIERU, dr. Bogo Zupančič	1	10
10.05.2018	Klub CD	VELIKA SLIKA, dr. Gideon N. Levy	1	166
10. in 11.5.2018	M3+4	TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE, okrogla miza	2	100
16.05.2018	M3+4	IVAN MEŠTROVIČ IN AUGUSTE RODIN: FRANCOSKA NAVEZA V MODERNEM HRVAŠKEM KIPARSTVU, Barbara Vujanović	1	12
17.05.2018	ŠD	ZAKAJ NE ZNANOST?, javna tribuna	1	101
17.05.2018	M3+4	TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE, okrogla miza	1	80
21.05.2018	LD	UMETNOST IN ARHITEKTURA KOT IZKUŠNJA – MENTALNA RESNIČNOST UMETNOSTI, prof. dr. Juhani Pallasmaa	1	525
1. in 2.6.2018	M1	MEDNARODNA FILOZOFSKA DELAVNICA IN KONFERENCA: SOREN KIERKEGAARD; Primož Repar, Darko Štrajn, Paula Arizpe, Humberto O. Villasenor, Abraham H. Khan, Miroslav Griško, Bojan Žalec, Gašper Pric	1	40
05.06.2018	ŠD	KAJ ZMORE ZGODOVINA?, Patrick Boucheron	1	120
30.06.2018	M3+4	59. Jazz festival Ljubljana: F. Martinelli; predavanje	1	40
04.10.2018	M3+4	URAVNOTEŽENO STARŠEVSTVO, Helena Požun, Slavica Ravnik	1	35
15.11.2018	ŠD	CESTNI PROMET PRIHODNOSTI, dr. Tomaž Katrašnik; Alumni klub Fakultete za strojništvo UL	1	195
			20	3.007
LITERATURA				
		Kritikovo oko		
3. – 31.1.2018	P1	DRAGO JANČAR: IN LJUBEZEN TUDI (Beletrina, 2017)	1	1.000
1. – 28.2.2018	P1	ANDREJ SKUBIC: PERMAFROST (Modrijan, 2017)	1	1.000
1. – 31.3.2018	P1	VLADO ŽABOT: SVETI BOJ (Beletrina, 2017)	1	1.000
3. – 30.4.2018	P1	VINKO MODERNDORFER: DRUGA PRETEKLOST (Založba Goga 2017)	1	1.000
1. – 31.5.2018	P1	AGATA TOMAŽIČ: TIK POD NEBOM (Založba Goga, 2017)	1	1.000
1. – 30.6.2018	P1	MILAN KLEČ: KNJIGE (Beletrina 2018)	1	1.000
1. – 30.9.2018	P1	VESNA LEMAIČ: DOBRODOŠLI (Cankarjeva založba 2017)	1	1.000
1. – 31.10.2018	P1	MIRT KOMEL: Medsočje (Založba Goga 2018)	1	1.000
1. – 30.11.2018	P1	NATAŠA KRAMBERGER: PRIMERLJIVI HEKTARJI (LUD Literatura 2017)	1	1.000
1. – 31.12.2018	P1	MILAN DEKLEVA: INŠTITUT DOKTORJA FAULSTAFFA (Cankarjeva založba 2018)	1	1.000
			10	10.000
		Pred in ob izidu		
12.01.2018	KCD	NEVEREND, Aleš Šteger	1	105
02.02.2018	LN	Predstavitve posebne izdaje MLADINA: VLADIMIR PUTIN	1	15
17.05.2018	KCD	ROD IN BALKAN, Svetlana Slapšak	1	102
			3	222
		Fabula 2018		

03.03.2018	Klub CD	SERGIJ ŽADAN	1	200
06.03.2018	ŠD	MAYLIS DE KARENGAL	1	220
08.03.2018	ŠD	SLAVENKA DRAKULIČ	1	260
10.03.2018	Klub CD	TAIYE SELASI	1	230
			4	910
		Vilenica v CD		
04.09.2018	KD	PISATI IN PREŽIVETI: Predvečer 33. mednarodnega literarnega festivala Vilenica; Uršula Kovalyk, Slovaška, in Simona Semenič, Slovenija	1	80
06.09.2018	Klub CD	PISATI IN PREŽIVETI: Okrogla miza in literarno branje: »Malta na Vilenici«; Clare Azzopardi, Norbert Bugeja, Immanuel Mifsud, Lorraine Vella	1	70
			2	150
08.02.2018	DDP	ZA PREŠERNOM; Literarni večer Društva slovenskih pisateljev	1	72
21.02.2018	Klub CD	REZIJANSKA SRČNA GOVORICA, Silvana Paletti, Bogdana Herman; DSP	1	141
19.04.2018	Klub CD	GONCOURTOVA NAGRADA – SLOVENSKA IZBIRA: Catherine Cusset	1	130
10.05.2018	ŠD	IZ LEPIH ČASOV (1898–1907); Iz pisem Ivana Cankarja Anici Lušinovi	1	145
11.05.2018	LN	MLADA UMETNIŠKA BESEDA – AGRFT IN RADIO ARS; literarni večer	1	25
12.05.2018	LD	JO NESBO	1	566
29.06.2018	KD	PODELITEV LAVRINOVE NAGRADE IN VEČER SLOVENSKEGA PREVAJANJA DSKP	1	40
10.09.2018	Klub CD	BEREMO SKUPAJ	1	150
12.09.2018	ŠD	NE PIŠI MI, DOKLER TI NE POŠLJEM NASLOVA; Koncertna izvedba korespondence med Ivanom Cankarjem in Štefko ter Albino Löffler	1	200
21.09.2018	Klub CD	PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE	1	150
19.11.2018	ŠD	200 LETNICA ROJSTVA FANNY HAUSMANN; literarni večer	1	86
19.12.2018	Klub CD	AFORIZMI: Literarno-pogovorni večer z avtorjem dr. Draškom Veselinovičem	1	64
			31	13.051
			322	76.031
RAZSTAVNI PROGRAM				
RAZSTAVE V GALERIJ IN DVORANI DUŠE POČKAJ				
21.9.2017 - 21.1.2018	G	KOLUMBOVA HČI: ALMA M. KARLIN	1	6.000
13.2. - 20.5.2018	G	Ivan Meštrovič: TELESNOST IN EROTIKA V KIPARSTVU	1	5.500
18.6. - 31.12.2018	G	IVAN CANKAR IN EVROPA; Med Shakespearom in Kafko	1	2.810
			3	14.310
RAZSTAVE V VEČNAMENSKIH IN DRUGIH PROSTORIH				
15.1. - 5.3.2018	P1	IVAN CANKAR ... IN NJEGOVA PRAVICA	1	6.000
15.2. - 15.3.2018	VSD	O ... OBLIKOVANJE! Med vizijo in realnostjo; Društvo oblikovalcev Slovenije	1	6.700
13.6. - 30.9.2018	NLB	ZLATKO KAUČIČ - 40 LET USTVARJALNOSTI	1	2.400
		Oblikovalska identiteta		
9.11.2017 - 7.1.2018	P1 - OI	OBLIKOVALSKI PRESEŽKI; Podelitev nagrad Društva oblikovalcev Slovenije	1	1.000
15.3. - 3.6.2018	P1 - OI	OBLIKOVALSKA IDENTITETA: MEŠTROVIČ - PLEČNIK; DVA VELIKA UMETNIKA, Avtor: Andrej Hrausky	1	1.000
14.6. - 13.9.2018	P1 - OI	CANKAR V PODOBAH	1	3.800
14.11.2018 - 6.1.2019	P1 - OI	Društvo oblikovalcev Slovenije: OBLIKOVALSKI PRESEŽEK	1	2.600
			4	8.400
		Likovni kritiki izbirajo		
5.12.2017 - 4.1.2018	P1 - LKI	Izbor: LEV MENAŠE, avtor: FRANC ZUPET - KRIŠTOF	1	1.000
9.1. - 4.3.2018	P1 - LKI	Izbor: NATAŠA SMOLIČ, avtorica: ZDENKA ŽIDO	1	1.000
6.3. - 8.4.2018	P1 - LKI	Izbor: ALEKSANDER BASSIN, avtorica: HELENA TAHIR	1	1.000
10.4. - 6.5.2018	P1 - LKI	Izbor: NUŠA PODGORNIK, avtor: LADO JAKŠA	1	1.000
8.5. - 3.6.2018	P1 - LKI	Izbor: MILENA ZLATAR; avtorica: ANKA KRAŠNA	1	1.000
12.6. - 1.7.2018	P1 - LKI	Izbor: META KORDIŠ, avtorja: KATJA GOLJAT in ANDERJ FIRM	1	1.000
4. - 27.9.2018	P1 - LKI	Izbor: MARIO CODELLA, avtor: MARIJAN MIRT	1	2.100
9.10. - 4.11.2018	P1 - LKI	Izbor: META GABRŠEK PROSENC, avtor: MIHAEL RUDL	1	2.100
6.11. - 2.12.2018	P1 - LKI	Izbor: PETRA VENCELJ, avtorica: MAJA ŠUBIC	1	3.500
			9	2.800
		Spremljevalne razstave		
14. - 20.3.2018	P2	20. Festival dokumentarnega filma: Razstava	1	1.500
26.2. - 2.3.2018	P2	12. Festival gorniškega filma: Razstava	1	1.500

28.2. - 10.3.2018	P1	Fabula 2018: Razstava	1	700
9. - 15.4.2018	VSD	Transgeneracije 2018: Razstava	1	1.500
			4	5.200
FOTOGRAFSKE RAZSTAVE V MALI GALERII				
20.12.2017 - 28.1.2018	MG	Mare Mutič: BERLIN SUBTRACT	1	1.800
31.1. - 11.3.2018	MG	Mike Crawford: NOKTURNO	1	1.700
14.3. - 6.5.2018	MG	Luka Cjuha, Jaka Gasar, Matjaž Ruš, Bojan Velikonja: TO, KAR SO VIDELO	1	1.400
09.5. - 24.6.2018	MG	Igor Andjelič: LJUBLJANA	1	2.100
26.06. - 26.08.2018	MG	PETRA CVELBAR: V ženskih rokah	1	1.800
28.08. - 07.10.2018	MG	Janez Kališnik: SVET VMES	1	1.900
10.10. - 18.11.2018	MG	Srdjan Živulović: ČRNO ZLATO	1	1.800
21.11.2018 - 13.01.2019	MG	Brane Žalar: DETAJL V OBJEKTIVU	1	3.000
			8	15.500
			31	72.210
GOSTOVANJA PO SLOVENIJI IN TUJINI				
April, avgust, september	Tujina	Homer: ILIADA; SNG Drama Lj, MGL, CD, rež: Jernej Lorenci (MITEM 2018, Budimpešta, Madžarska; 58. Festival Ohridsko poletje; Ohrid, Makedonija; 26. Mednarodni gledališki festival Plzen, Češka)	3	1.244
19.10.2018	Po Sloveniji	Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI, SNG Drama Lj, MGL, CD, rež: Eduard Miler (53. Festival Borštnikovo srečanje 2018)	1	844
Februar, marec, december	Grosuplje	PROSTO PO PREŠERNU; rež: Maruša Kink (Grosuplje, Laško, Trst (Italija), Lendava)	6	2.000
			10	4.088
DRUGI PROJEKTI JAVNE SLUŽBE				
		Državne proslave		
07.02.2018	GD	Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada	1	1.300
21.12.2018	GD	Proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti	1	1.400
			2	2.700
Vse leto		Drugi projekti javne službe	12	1.105
			14	3.805

Povzetek po dejavnostih	Št. prir.	Št. obisk.
RESNA GLASBA ²⁵	89	73.353
DRUGA GLASBA	62	24.435
GLEDALIŠČE	72	28.227
PLES	33	12.816
FILM	429	55.229
KULturna VZGOJA, HUMANISTIKA IN LITERATURA	322	76.031
RAZSTAVE	31	72.210
GOSTOVANJA PO SLOVENIJI IN TUJINI	10	4.088
DRŽAVNE PROSLAVE	2	2.700
DRUGI PROJEKTI JS	12	1.105
	1.062	350.194

²⁵ Glasbeno-scenska dela za otroke (*Gospod in hruške*; *Všeč si mi* (delovni naslov *Sledilci svetlobe*); *Hobit*; *Nežni velikan* in *Džumbus*) prikazana v programu kulturne vzgoje.

UTRINKI LETA 2018

Od 15. 1. 2018 do 5. 3. 2018

Ivan Cankar ... in njegova pravica

Razstava

V sodelovanju z ALUO, AGRFT in Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani

Prvo preddverje

Foto: arhiv CD

Od 16. do 19. 1. 2018

II. gimnacija Maribor

English Student Theatre

Sen kresne noči

Čarobni muzikal o mladosti in njeni norosti, zmešnjavah in relativnosti ljubezni po Shakespearovo

Režija: Matjaž Latin

Linhartova dvorana

22. 1. 2018

Stipe Božić in Viki Grošelj

Himalajska sopotnika

Linhartova dvorana

Foto: zasebni arhiv Vikija Grošlja

23. 1. 2018

Glasbe sveta

Rokia Traore

Gallusova dvorana

Foto: Nada Žgank

26. 1. 2018 (ponovitve do oktobra 2018)
 Abonma Veličastnih 7, abonma Cankar,
 Festival Cankar o Cankarju
SNG Drama Ljubljana, MGL, CD
Pohujšanje v dolini šentflorjanski
 Režija: Eduard Miler
Gallusova dvorana

Foto: Peter Uhan

8., 15. in 22. 2. 2018
Prof. dr. Svetlana Slapšak
Erotična skulptura
 Cikel predavanj ob razstavi Ivana
 Meštrovića
Kosovelova dvorana, Klub CD

Foto: Iztok Dimc

Od 9. do 13. 2. 2018
Mednarodni bienalni festival flamenka
Bi flamenko
Linhartova dvorana, Klub CD

Foto: Arhiv CD

10. 2. 2018
 Abonma Veličastnih 7; Bi flamenko,
Rocío Molina
Gallusova dvorana

Foto: dj Frat

Od 13. 2. 2018 do 20. 5. 2018
Ivan Meštrović: Telesnost in erotika v kiparstvu
 V sodelovanju z Muzeji Ivana Meštrovića
Galerija CD

Foto: Filip Beusan

Od 15. 2. 2018 do 15. 3. 2018
O ... oblikovanje! Med vizijo in realnostjo.
 Bienalna selekcionirana razstava Društva
 oblikovalcev Slovenije
Velika sprejemna dvorana

Foto: Franci Virant (Vir: DNEVNIK - dne 8. 1. 2019)

28. 2. 2018
 Fabula 2018 – festival Literature sveta
Fabula pred Fabulo: Terry Eagleton
Klub CD

14 .3. 2018
 Srebrni abonma
Kvartet saksofonov Signum
 Slovenska filharmonija

Foto: Aleš Rosa

Od 14. 3. 2018 do 6. 5. 2018
Razstava fotografov časnika Dnevnik
To, kar so videli
Mala galerija

Foto: Kristina Bursać

Od 14. do 21. 3. 2018
20. festival dokumentarnega filma
 Kosovelova dvorana, Slovenska kinoteka,
 Kinodvor

Foto: Iztok Dimc

Od 20. do 23. 3. 2018
 Cankarjev dom, Glasbena matica Ljubljana,
 Akademija za glasbo v Ljubljani in Slovensko
 komorno glasbeno gledališče v sodelovanju z
 Zavodom Morpheus
Dean Burry: Hobit
 Fantastična epska zgodba
 Dean Burry (1972), avtor glasbe in priredbe
 besedila po knjigi J. R. R. Tolkiena *Hobbit*
Linhartova dvorana

Foto: Janez Kotar

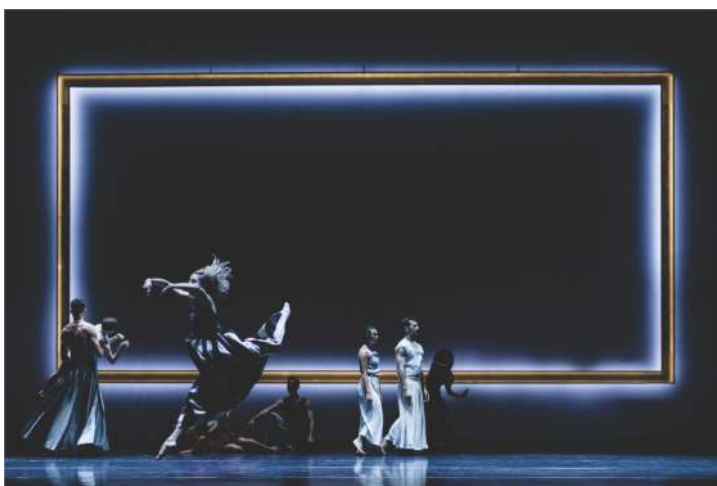
29. 3. 2018
 Glasbe sveta
Melingo
Linhartova dvorana

Foto: Nada Žgank

5. 4. 2018
Kulturni bazar 2018
Dvorane in predverja CD

Foto: Nada Žgank

7. 4. 2018
 Abonma Veličastnih 7
Sydney Dance Company
Polna luna / Temna svetloba / Gnu
Gallusova dvorana

Foto: Pedro Greig

17. 4. 2018
 Zlati abonma
Bergenski filharmonični orkester
Viktoria Mullova, violina
Edward Gardner, dirigent
Gallusova dvorana

Foto: Aleš Rosa

Od 9. 5. 2018 do 24. 6. 2018
 Fotografska razstava **Igorja Andjelića**
Ljubljena
Mala galerija

Foto: Kristina Bursać

12. 5. 2018
literarni večer
Jo Nesbø
Linhartova dvorana

Foto: Thron Ullberg

21. 5. 2018
Juhani Pallasmaa
Umetnost in arhitektura kot izkušnja – mentalna resničnost umetnosti
Linhartova dvorana

Foto: Pallasmaa

22. 5. 2018
Abonma Veličastnih 7
Compagnie Käfig: Piksel
Gallusova dvorana

Foto: Aleš Rosa

Od 19. 6. 2018 do 28. 2. 2019
Festival Cankar o Cankarju
Ivan Cankar in Evropa: Med Shakespearom in Kafka
Razstava ob 100. obletnici smrti Ivana Cankarja, ki je nastala v sodelovanju Mestnega muzeja Ljubljana in Cankarjevega doma
Galerija Cankarjevega doma

Foto: Blaž Župančič

Od 27. do 30. 6. 2018
59. Jazz festival Ljubljana
Gallusova dvorana, Klub CD, Park pri CD

Foto: Nada Žgank

Od 27. 8. do 7. 10. 2018
 Fotografska razstava **Janez Kališnik**
Svet vmes
Mala galerija

Foto: Kristina Bursac

8. 9. 2018 (premiera), 11. 9. ter od 18. do 21. 12. 2018
 Slovenskega komornega glasbenega gledališča in Cankarjevega doma v sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije
Gospod in hruške
 Operno-baletna pravljica po slovenski ljudski pesmi
 Glasba in libreto: Dušan Bavdek
Linhartova dvorana

Foto: Darja Štravs Tisu

19. 9. 2018
 Zlati abonma
Orkester Philharmonia, Esa-Pekka Salonen,
 dirigent
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

26. 9. 2018 (premiera), 15. 10. 2018
 Cankarjev dom in AGRFT v sodelovanju z
 Univerzo v Ljubljani
Hlapec Jernej in njegova pravica
 Po motivih Cankarjevega Hlapca Jerneja in njegove
 pravice
 Režija: Žiga Divjak
Štišova dvorana

Foto: Željko Stevanić, arhiv AGRFT

3. 10. 2018
 Srebrni abonma
Daniil Trifonov, klavir
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

Od 10. 10. 2018 do 18. 11. 2018
 Fotografska razstava **Srdjana Živulovića**
Črno zlato
Mala galerija

Foto: Kristina Bursać

16. 10. 2018
 Abonma Veličastnih 7
L-E-V dance Company
Ljubezen, poglavje 2
Gallusova dvorana

Foto: André Le Corre

20. 10. 2018
Zlati abonma
Il Pomo d'Oro
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

14. 11. 2018
Abonma Veličastnih 7
Gruppo Corpo: Plesna simfonija; Vrtenje
Gallusova dvorana

Foto: Aleš Rosa

Od 7. do 18. 11. 2018
29. ljubljanski mednarodni filmski festival
Linhartova in Kosovelova dvorana Cankarjevega doma, Kinodvor, Kino Šiška, Kino Komuna, Slovenska kinoteka, Maribox v Mariboru, Mestni Kino Metropol v Celju in Anton Podbevšek teater v Novem mestu

Foto: Iztok Dimc

Od 21. 11. 2018 do 13. 1. 2019
Fotografska razstava **Brane Žalar**
Detajl v objektivu
Arhitekturne atmosfere v fotografiji

Foto: Kristina Bursač

27. 11. 2018
Srebrni abonma
Midori, violina in **Özgür Aydın**, klavir
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

30. 11. 2018
Musicology Barcaffe Sessions
Robert Glasper Trio&DJ Sundance
Linhartova dvorana

Foto: Kaja Brezočink

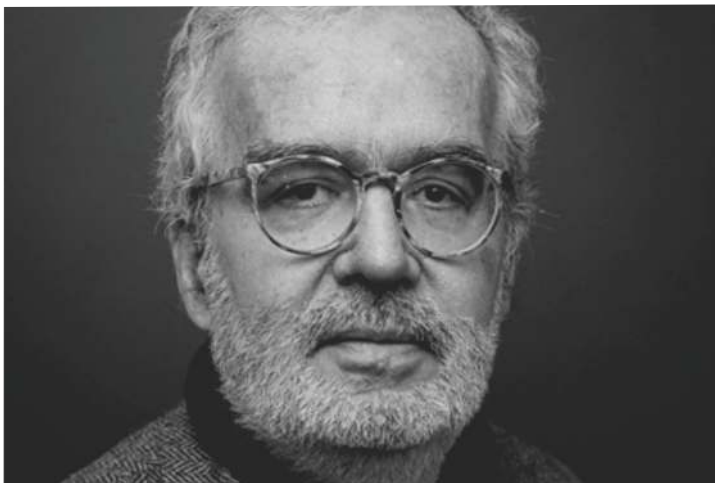
Od 4. do 6. 12. 2018
Vlado Kreslin
Gallusova dvorana

Foto: Matevž Čebašek

6. 12. 2018 (premiera), od 7. do 10. 12. 2018
Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom
Všeč si mi
Opera za mlade
Glasba, dirigent: Damijan Močnik
Libreto: Milan Dekleva
Linhartova dvorana

Foto: Matevž Čebašek

6. 12. 2018

dr. Jacques Le Rider

Dunajska moderna

Predavanje ob razstavi Ivan Cankar in
Evropa: Med Shakespearom in Kafka
Štihovalna dvorana

11. 12. 2018

Mednarodni simpozij o Ivanu Cankarju

Kosovelova dvorana

Foto: Iztok Dimc

13. 12. 2018

Jugoslovansko dramsko gledališče (JDP)

Alan Lightman

Einsteinove sanje

Režija: Slobodan Unkovski

Linhartova dvorana

Foto: Aleksandar Angelovski

28. do 31. 12. 2018

Abonma Veličastnih 7

Circa Contemporary Circus

Ta čudovita bitja

Kreacija: Yaron Lifschitz in Circa Ensemble

Gallusova dvorana

Foto: Aleš Rosa

cankarjev dom

